

సందీత రత్నాక్షరము

సంగీత రత్నాకరము

సుశీలా శ్రీనివాసు

1

సంగీత రత్నాకరము
రచన: సుశీలా శ్రీనివాసు

ధర: రూ. 400

పేజీ మేకింగ్:
సరస్వతి గ్రాఫిక్స్
విజయవాడ

ప్రథమ ముద్రణ: మే 2007

ముఖచిత్రం:
పల్లిషర్స్:

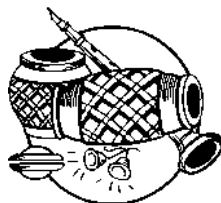
Sangeetha Ratnakaram
By: Suseela Srinivasu

Price : 400

D.T.P. by
SARASWATHI Graphics
Vijayawada

First Edition: May 2007

Cover page :
Ramana

అంకితం

ఈ సంగీత ప్రస్తుతమును నన్ను పెంచి పెద్దచేసిన మా అమ్మమ్మ గార్లైన
 “శ్రీమతి యద్దనపూడి కుసుమాంబగారి” పాదపద్మములకు అంకితమివ్వడమైనది.
 కావ్యన మీరెల్లరును కూడా ఆశీర్వాదించవలసినదిగా ప్రార్థింపవిన్నపము.

ఇట్లు
 యన్.సుశీల

విషయసూచిక

స్వర ఉచ్ఛరణ 9	రాగస్వరావళి వరుసలు 122
సప్తస్వర ధ్వనులు 10	అలంకారములు 144
సప్తస్వరములు పుట్టిన దీవులు 10	హరికాంభోజి రాగము 158
సప్తతాళములు 10	చక్రవాకము 159
తాళముల యొక్క షడంగములు 11	పిళ్ళారి గీతములు 161
జాతుల వివరణ 12	ఘనరాగ గీతములు 166
తాళమునకు గల జాతులు 13	లక్షణగీతాలు 188
సప్తస్వర భేదములు 14	స్వరజతులు 199
షడ్భేదములు 16	చిట్టతానములు 219
ఆరోహణ, అవరోహణ 16	పదవర్ణాలు 224
రాగసంఖ్య 19	తానవర్ణాలు 237
72 మేళకర్తల పట్టిక 22	గోవిందసామయ్య వర్ణము 304
శుద్ధమధ్యమ జన్య రాగములు 25	శ్యామశాస్త్రుల వర్ణము 316
వాగ్గేయకారుల చరిత్రలు 83	కె.వి శ్రీనివాసఅయ్యంగారివర్ణము 322

జావక్కు	330	పంచమ ఆవరణ కృతి	408
దరువు	351	ఆరవ ఆవరణ కృతి	414
శ్రీముత్తుస్వామి దీక్షితులుగారు రచించిన			పున్నాగవరాళి- చ రూపకం విళంబకాలం.....		415
నవగ్రహ కృతులు	354	సప్తమ ఆవరణ కృతి	419
శ్రీ శుక్రభగవంతం	372	శహనరాగం- తిశ్రతిపుటతాళం-		
దివాకరతనూజం	376	విళంబకోలం	420
స్వరామ్యహం సదారాపఱం	380	అష్టమ ఆవరణ కృతి	423
మహాసురంకేతుమహం	382	ఘంటారాగం- ఆదితాళం	424
శ్రీకమలాంబానవ ఆవరణ కృతులు	385	తొమ్మిదో ఆవరణ కృతి	427
మొదటి ఆవరణ కృతి	389	అహిరిరాగం- రూపకతాళం	428
రెండవ ఆవరణ కృతి	394	మంగళకీర్తన	433
తృతీయ ఆవరణ కీర్తన	399	శ్రీరాగం- ఏకతాళం	434
శంకరాభరణం- రూపకతాళం	400	అన్నమయ్య సంకీర్తనలు	436
చతుర్థావరణకృతి	403	సామవరాళి- రూపకమ	438
			దీక్షితులవారి కృతి	459

పల్లవిగోపాలయ్య ప్రణీతము	466	వీణకృష్ణమాచార్యప్రణీతము	490
తలంగంబాడిపంచనాథయ్యప్రణీతము	468	శ్రీమురుగుల సీతారామయ్యగారి కృతి	496
కలగడ- త్రిశ్ర	471	శ్రీరామనాథపురము శ్రీనివాసయ్యగారి కృతి	498
శ్రీనివాసయ్యప్రణీతము	474	శ్రీసీతారామారావుగారి కీర్తన	501
వెంకటసుబ్బయ్యప్రణీతము	476	జావళీలు	509
కుప్పసామయ్య ప్రణీతము	479	క్షేత్రయ్య పదములు	524
కున్నకుడికృష్ణయ్య ప్రణీతము	482	త్యాగరాజ కీర్తనలు	545
శ్యామశాస్త్రుల ప్రణీతము	485	పంచరత్నములు	588
తిరుచ్చినాపళ్ళి కుంతలాంబాంకితకీర్తన	487	శ్రీ అన్నమాచార్యుల కీర్తనలు	620

విఘ్నేశ్వరస్తుతి

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్
 ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ సర్వ విఘ్నోపశాంతయే
 ఓం నమో విఘ్నరాజాయ సర్వ సౌఖ్యప్రదాయినే
 దుష్ట దారిద్ర్య వినాశాయ పరాయ పరమాత్మినే
 లంబోదరం మహావీర్యం నాగయజ్ఞోపశోభితమ్
 అర్థ చంద్ర ధరం దేవం విఘ్న వ్యాహ వినాశనమ్
 ఓం హ్రోం హ్రీం హ్రూం హ్రౌం హ్రౌం హ్రూః
 హేరంబాయ నమోనమః

సర్వసిద్ధి ప్రదోసిత్యం సిద్ధిబుద్ధి ప్రదోభవః
 చిన్మితార్థ ప్రదస్త్యం సతతం మోదకప్రియః
 సింధూరారుణ వస్త్రైశ్చ పూజితో వరదాయకః
 ఇదం గణపతి స్తోత్రం యః పఠేర్భక్తిమాన్మరః
 తస్య దేహంచ గేహంచ స్వయం లక్ష్మీర్నముచ్యతి.

శ్రీ మహాగణపతయేనమః వందనము

“వైతన్యం సర్వభూతానాం నిర్వృతిర్లగదాత్మనామ్
 నాదబ్రహ్మతదానంద మద్వితీయముపాస్మహే॥”
 “బ్రహ్మగ్రంథిజ మారుతేను గతినా చిత్తేనహృత్వంకణే
 సూరీణా మనురంజకశృతిపదం యోయం స్వయంరాజతే
 యస్మాద్గ్రామ విభాగవర్గ రచనాలంకార జాతిక్రమో
 వందే నాద తనం తముద్దురజగద్దీతం ముదేశం”

నాభికమలమునుండి ఉద్భవించునట్టి నాదము శృతి, స్వరములుగా రూపొంది మరియు వాని నుండి గ్రామ విభాగాలు, వర్ణాలు, అలంకారాలు, జాతులని క్రమంగా విస్తృతి చెందినటువంటి సంగీతమే రూపాకారముగా ప్రకాశించుచున్నది అని ఈ శ్లోకార్థము.

గీతము, వాద్యము, నృత్యము ఈ మూడింటిని కలిపి సంగీతమనియు, స్వరము, రాగము, తాళముల చేరిక, గీతావాద్యము స్వరరాగ తాళముల చేరికను వీటి అన్నిటిని కలిపి సంగీతమని కూడా చెప్పుదురు.

ఓంకారము పరబ్రహ్మస్వరూపము. ఆ ఓంకారమందే యావజ్జగత్తు పుట్టెను. అందులో అకార, ఉకార, మకారములనే మూడక్షరముల నుండి సంగీతము పుట్టెనని, అకారము విష్ణువనియు, ఉకారము బ్రహ్మ అనియు, మకారము మహేశ్వరుడనియు చెప్పబడును. ఈ త్రిమూర్తుల స్వరూపమే ఓంకారమని చెప్పబడును.

సంగీతములోనే రెండు రకములు కలవు. అవి మార్గము. దేశి అనునవి. ఈశ్వరప్రణీతమైనటువంటి సంగీతము “మార్గమని” ఆయాదేశములలో మనోహరముగా నుండు సంగీతము “దేశి” అని అనబడును.

నాదము అనగా ఆత్మ, మనస్సు, అగ్ని, వాయువుల నుండి నాదము పుట్టెను.

శృతి అనగా స్వరారంభకావయవద్దని శృతి అనబడును. స్వరము అనగా (స్వ) స్వకీయముగా (ర) రంజించునది కనుక అది స్వరమని చెప్పెను.

మనుష్యుల శరీరము నుండి కలిగెడి నాదము హృదయ కంఠ శిరస్సులమండ్ర మధ్య తారములను మూడు స్థాయిల యందు పెరిగి ఆ నాదము ఒక్కొక్క స్థాయినందు ఇరువది రెండు శ్రుతులుగా భాగింపబడెను. ఆ శ్రుతి సమూహములనే సప్తస్వరములని, శుద్ధ(ప్రకృతి) స్వరములని చెప్పెను.

సప్తస్వరములు ఏడు (“స,రి,గ,మ,ప,ధ,ని”)

స్వర ఉచ్ఛరణ

- 1. స = పక్షమము
- 2. రి = ఋషభము
- 3. గ = గాంధారము
- 4. మ = మధ్యమము
- 5. ప = పంచమము
- 6. ధ = ధైవతము
- 7. ని = నిషాదము

- 1. ముక్కు
- 2. కంఠము
- 3. హృదయము
- 4. దవుడలు
- 5. నాలుక
- 6. పండ్లు

ఈ ఆరును స్వరములు పలుకుటకు ఉపయోగపడును.

సప్తస్వర ధ్వనులు

సప్తతాళములు

- స = నెమలి కూత వలె ఉండును.
- రి = ఎద్దు అరుపు వలె నుండును.
- గ = మేక అరుపు వలె ఉండును.
- మ = క్రౌంచపక్షి కూతవలె నుండును.
- ప = కోకిల కూతవలె నుండును.
- ధ = గుఱ్ఱపు సకిలింతలా ఉండును.
- ని = ఏనుగు ఘీంకారములా ఉండును.

- ధ్రువ మర్య రూపకశ్చ ఝంపా త్రిపుట, ఏవచ.
అటతాళ ఏకతాళశ్చ సప్తతాళాః ప్రకీర్తితాః.
ధ్రువ, మర్య, రూపక, ఝంపె, త్రిపుట, అట, ఏక, తాళములు.
- 1. భరతుడు, దత్తుడు, ఆంజనేయులు కలిసి ధ్వనతాళమును కనుగొనెను.
 - 2. మతంగముని, అర్జునుడు, కోహళుడు కలిసి మర్యతాళమును ఏర్పరచినారు.
 - 3. ఆంజనేయుడు, కుంభజోషి(అగస్త్యమహర్షి) యాజ్ఞవల్క్యుడు కలిసి రూపకతాళము
 - 4. నందీశ్వరుడు, భరతుడు, శౌనకాదిముని కలిసి ఝంపె తాళము
 - 5. నిశాచరపతి (రావణాసురుడు) బ్రహ్మదేవుడు, శంఖపాలకుడు కలిసి త్రిపుటతాళమునే ఆదితాళమని కూడా అందురు.
 - 6. బలిచక్రవర్తి దేవేంద్రుడు, కుమారస్వామి కలిసి అటతాళము.
 - 7. పైన చెప్పిన పెద్దల అందరి అనుమతి ప్రకారము ఏకతాళము అని చెప్పినారు.

సప్తస్వరములు పుట్టిన దీవులు

- స = జంబూద్వీపము
- రి = శాఖద్వీపము
- గ = కుశ ద్వీపము
- మ = క్రౌంచ ద్వీపము
- ప = శాల్యలీ ద్వీపము
- ధ = శ్వేత ద్వీపము
- ని = పుష్కర ద్వీపము

తాళముల యొక్క షడంగములు

షడంగముల పేర్లు	అంగసంజ్ఞలు	అక్షరకాలము
అనుధ్రుతము	U	1
ధ్రుతము	o	2
లఘువు		4
గురువు	S	8
ప్లుతము	౪	16
కాకపాదము	+	24
అనుధ్రుతము -	అర్థచంద్రుని వలె నుండును.	
ధ్రుతము -	వలయాకారముగ నుండును.	
లఘువు -	అర్థబాణము వలె నుండును.	
గురువు -	ఎక్కువెట్టిన విల్లువలె నుండును.	
ప్లుతము -	శిఖర రేఖతో గూడిన గురువు వలె ఉండును.	
కాకపాదము -	హంసపాదమువలె ఉండును.	

జాతుల వివరణ

చతురశ్ర తిశ్రమిత్రా ఖండస్వంకీర్ణ కస్తూర

పంచధాజాతయ స్వర్వేతత్వ రూపం నిరూప్యతే ॥

జాతుల పేర్లు	అక్షరములు
చతురస్రము	4
తిశ్రము	3
ఖండము	5
మిశ్రమము	7
సంకీర్ణము	9

బ్రహ్మ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్ర, సంకీర్ణము, అనెడి అనాంతర జాతుల ప్రకారము చతురశ్రజాతి బ్రహ్మజాతిగా ఎంచబడెను. బ్రహ్మ చతుర్ముఖుడు అగుట వలన చతురశ్రజాతి ఏర్పడెను. చతురము అంటే నాలుగు కనుక దీనికి 4 అక్షరముల లఘుకాలమయ్యెను. చతురశ్రమును 3తో దీనికి గుణించగా 12 వచ్చును. దీనిని 4 పాళ్ళు చేయగా ఒక్కొక్క దానికి 3 అక్షరములు ఏర్పడినవిగాన తిశ్రజాతికి 3 అక్షరములయ్యెను. చతురశ్రము 4 తిశ్రము 3 కలుపగా మిశ్రజాతికి 7 అక్షరములాయెను. మిశ్రమము 7 తిశ్రమము 3 కలుపగా 10. ఆపది సగం చేయగా 5 వచ్చెను అదియే ఖండజాతి అగును. చతురశ్రము 4 తిశ్రమం 3 మిశ్రమం 7 కలిపి దీనిలో ఖండము 5 ఖండించిన సంకీర్ణము 9 అక్షరముల లఘుకాలమయినది. ఈ విధంగా 5 జాతులు ఏర్పడినవి.

తాళమునకు గల జాతులు

- జాతుల పేర్లు 5 అక్షరములు
- చతురస్రజాతి - 4
- త్రిశ్రజాతి - 3
- మిశ్రజాతి - 7
- ఖండజాతి - 5
- సంకీర్ణజాతి - 9 సప్తతాళములు ఐదుజాతులచే ముప్పది ఐదుతాళములు ఏర్పడినవి. అవి

సంఖ్య	తాళముల పేర్లు	అంగ సౌంజ్జాలు	చతురస్రము		త్రిశ్రము		మిశ్రము		ఖండము		సంకీర్ణము	
			సంఖ్య	పేర్లు	సంఖ్య	పేర్లు	సంఖ్య	పేర్లు	సంఖ్య	పేర్లు	సంఖ్య	పేర్లు
1	ధ్రువము	1011	14	శ్రీకర	11	మణి	23	పూర్ణ	17	ప్రమాణ	29	భువన
2	మత్యము	101	10	సమ	8	సార	16	ఉదీర్ణ	12	ఉదయ	20	రావ
3	రూపకము	01	6	పత్తి	5	చక్ర	9	కుల	7	రాజ	11	బిందు
4	ఝంప	1U0	7	మధుర	6	కదంబ	10	సుర	8	చణ	12	కద
5	త్రిపుట(ఆది)	100	8	ఆది	7	శం	11	లీల	9	దుష్కర	13	భోగ
6	అట	1100	12	లేఖ	10	గుప్త	18	లోయ	14	విదళ	22	ధీర
7	ఏకతాళము	1	4	మాన	3	సుధ	7	రాగ	5	రత	9	వసు

సప్తస్వర భేదములు

“స, రి, గ, మ, ప, ధ, ని” అను సప్తస్వరములు పదహారు భేదములయ్యెను అవి.

సంఖ్య			గుర్తు
స	1	షడ్జమము	ష
రి	2	శుద్ధఋషభము	శు॥ఋ॥
	3	చతుశ్రుతి ఋషభము	చ॥ఋ॥
	4	షట్శ్రుతి ఋషభము	ష॥ఋ॥
గ	5	శుద్ధగాంధారము	శు॥గా॥
	6	సాధారణగాంధారము	సా॥గా॥
	7	అంతరగాంధారము	అ॥గా॥
మ	8	శుద్ధమధ్యమము	శు॥మ॥
	9	ప్రతి మధ్యమము	ప్ర॥మ॥
ప	10	పంచమము	ప॥
ధ	11	శుద్ధధైవతము	శు॥ధై॥
	12	చతుశ్రుతిధైవతము	చ॥ధై॥
	13	షట్శ్రుతిధైవతము	ష॥ధై॥
ని	14	శుద్ధనిషాదము	శు॥ని॥
	15	కైశికినిషాదము	కై॥ని॥
	16	కాకలినిషాదము	కా॥ని॥

నాదము:- గీతము, స్వరము, రాగము, ఈ మూడు నాదమును విడిచి యుండవు కనుక ఇవి నాదాత్మకము. నాదము వలన అక్షరము, అక్షరముచే పదము, పదముచే వాక్యము, వాక్యముచే లోకవ్యవహారమును అగుట వలన యావజ్జగత్తు నాదాధీనము. అటువంటి నాదము ఉపాసించుటయే బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులు ముగ్గురును ఉపాసించబడిన వారగుచున్నారు. గనుక ఈ త్రిమూర్తులున్నా నాదాత్మకులు. నాద మను రెండు అక్షరములలో “న” అను అక్షరము ప్రాణమని, “ద” అను అక్షరము అగ్ని రూపమని చెప్పబడినది. ఈ కారణం చేత ప్రాణాగ్నుల యొక్క సంయోగమువలన నాదమను శబ్దమయ్యెను. ఈ నాదము హృదయమందు ‘మంద్ర’ మనియు కంఠమందు “మధ్య” మనియు, మూర్ధ మందు “తార” మనియు చెప్పబడెను. కనుక వీనికి మంద్ర, మధ్య, తారములని పేరు కలదు. ద్వావింశతిశ్రుతులు అనగా 22 శ్రుతులు. దీప్త, ఆయత, కరుణ, మృదు, మధ్య అనిశృతి 5 జాతులు. ఆజాతులు 22 భేదాలైన స్వరములయందు కలిగి యుండును అవి.

సంఖ్య	సప్తస్వరములు	శ్రుతులు	జాతులు	సంఖ్య	సప్తస్వరములు	శ్రుతులు	జాతులు
1	॥	తీవ్ర	దీప్త	12	॥	ప్రీతి	మృదు
2	॥	కుముద్వతి	ఆయత	13	మ	మార్జని	మధ్య
3	॥	మంద	మృదు	14	॥	క్షితి	మృదు
4	స	ఛందోవతి	మధ్య	15	॥	రక్త	మధ్య
5	॥	దయావతి	కరుణ	16	॥	సందీపిని	ఆయత
6	॥	రంజని	మధ్య	17	ప	అలాపిని	కరుణ
7	రి	రతిక	మృదు	18	॥	మదంతి	కరుణ
8	॥	రౌద్ర	దీప్త	19	॥	రోహిణి	ఆయత
9	గ	క్రోధ	ఆయత	20	ధ	రమ్య	మధ్య
10	॥	వజ్రిక	దీప్త	21	॥	ఉగ్ర	దీప్త
11	॥	ప్రసారిణి	ఆయత	22	ని	క్షోభిణి	మధ్య

షడ్జీదములు

1. షాడవం:- సరిగమపధ-సప్తస్వరాలలో ఒక స్వరం లోపించుట “ని”
 2. ఔడవం:- సరిగమప - రెండు స్వరాలు లోపించుట అవి “ధ,ని”
 3. స్వరాంతం:- సరిగమ - మూడు స్వరాలు లోపించుట “ప,ధ,ని”లు లోపించినవి.
 4. సామికం:- సరిగ - నాలుగు స్వరాలు లోపించుట అవి “మ,ప,ధ,ని”.
 5. గాధికం:- సరి - అయిదు స్వరాలు లోపించుట, అవి “గ,మ,ప,ధ,ని”లు లోపించినవి.
 6. అర్చికం:- స- ఆరు స్వరాలు లోపించినవి. అవియే “రి,గ,మ,ప,ధ,ని”.
- రాగము అనగా స్వర వర్ణములచే అలంకరించబడి జనుల చిత్తమునకు రంజకమైన ధ్వని విశేషమును రాగము అనబడును. సప్తస్వరములలో ఒక స్వరం విడచి మిగిలిన ఆరు స్వరాలతో గాని, రెండు విడచి తక్కిన ఐదుస్వరాలతో గాని రాగం పాడవచ్చు. మూడు స్వరాలు విడచి మిగిలిన నాలుగు స్వరాలతో రాగమును పాడకూడదు.

ఆరోహణ, అవరోహణ

స్వరములను క్రమముగా హెచ్చుచూ పోవునని ఆరోహణమని, అట్లే తగ్గుతూ వచ్చునది అవరోహణమని చెప్పబడును.

రాగభేదములు

1. సంపూర్ణరాగం:- సప్తస్వరాలు కలది.
ఆరోహణము-సరిగమపధనిస
అవరోహణము-సీనిధపమగరిస

2. సంపూర్ణషాడవము:- అవరోహణ మందు ఒక స్వరంలోపము
ఆరోహ- సరిగమపధనిస
అవరో- సనిధపగరిస
3. సంపూర్ణ ఔడవము:- అవరోహణయందు 2 స్వరాలు లోపము గలదు
ఆరోహ-సరిగమపధనిస
అవరో-సరిమపధస
4. షాడవసంపూర్ణము:- ఆరోహణమునందు ఒక స్వరంలోపము
ఆరోహ - సరిగపధనిస
అవరో - సనిధపమగరిస
5. షాడవము:- ఆరోహణ, అవరోహణల యందు ఒక్కొక్క స్వరంలోపము గలది
ఆరోహ- సరిగపనిస
అవరో - సనిధపగరిస
6. షాడవ ఔడవము:- ఆరోహణమందు ఒక స్వరం అవరోహణ మందు రెండు స్వరాలు లోపం గలది.
ఆరోహ-సరిగపధనిస
అవరో- సనిధపగరిస
7. ఔడవ సంపూర్ణము:- ఆరోహణమందు రెండు స్వరాలు లోపము గలది
ఆరోహ - సరిగపధస
అవరో - సనిధపమగపరిస

8. ఔడవషాడవము:- ఆరోహణమందు రెండు అవరోహణమందు ఒక స్వరంలోపము గలది
ఆరోహ - సరిగమపధస
అవరో - సనిధపమగరిస
9. ఔడవము:- ఆరోహణ, అవరోహణలయందు రెండేసి స్వరములు లోపము గలది.
ఆరోహ- సరిమపధస
అవరో - సనిధపమరిస

ఇట్లు తొమ్మిది విధాలుగా రాగములు నడుచును. ఇవికాక మరికొన్ని వక్రరాగములు కలవు. అనగా స్వరములు తారుమారుగానుంచి పాడుట, అవి యిన్నియని నిశ్చయించుటకు వీలు లేదు.

ఉదా:-

ఆరోహణ		అవరోహణ
1. సమగమధనిస	-	సనిధమగస
2. సగమగపధస	-	సనిధపమరిగరిస
3. సరిగరిమపధస	-	సనిధనిపమరిస

ఇలాగే లెక్కలేనన్ని విధాల రాగములు జనింపగలవు.

రాగసంఖ్య

రాగాలు 32. అందు పురుషరాగాలు 8 స్త్రీ రాగాలు 24 కలవు. ఒక్కొక్క పురుష రాగమునకు ముగ్గురేసి భార్యలుగా స్త్రీ రాగములున్నవి.

సంఖ్య	పురుషరాగములు	వాని భార్యలగు స్త్రీ రాగములు		
1	భైరవి	దేవక్రియ	మేఘరంజి	కురంజి
2	భూపాలము	బిలహరి	మలహరి	భాండి
3	శ్రీరాగము	ఆంధోళి	భల్లాతి	సాహుళి
4	ఫలమంజరి	దేశి	ముఖారి	లలిత
5	వసంతము	రామస్రియ	వరాళి	గౌళ
6	మాళవి	గుండక్రియ	ఘూర్జరి	భౌళి
7	బంగాళము	కల్యాణి	ఆహీరి	సావేరి
8	నాట	ఘంటారము	కాంభోజి	శంకరాభరణము

ఈ 32 రాగాలు కాక అనేక రాగాలు కలవు. రాగాలు ఏర్పడుటకు స్వరభేదాలు కారణము. ఋషభ, గాంధార, ధైవత, నిషాదములకు 3, మధ్యమానికి 2, షడ్జము, పంచమములకు ఒక్కొక్కటి చొప్పున మొత్తం 16 స్వరభేదాలయ్యెను. షడ్జము, పంచమాలకు స్వరభేదాలు లేవు. "రిగమధని" ఈ 5 స్వరాలకు 14 స్వరభేదాలు హెచ్చింపగా 72 రాగములు జనించినవి.

సరిగ= సరిగ, సగరి, రిసగ, రిగస, గరిస, గసరి ఇట్లు 6 భేదాలయ్యెను. ధైవతం యొక్క 3, నిషాదం యొక్క 3 మొత్తం 6 భేదాలయ్యెను. ఈ 6 భేదాలు ఋషభ, గాంధారాలకు ఒక్కొక్కటికీ 3 చొప్పున 6 భేదాలతో హెచ్చింపగా (6x6= 36) 36 భేదాలయినవి. ఈ 36

మధ్యమం యొక్క 2 స్వరభేదాలచే హెచ్చింపగా (36x2=72) 72 భేదాలయ్యెను. ఈ 72ను మేళకర్తరాగాలని, జనకరాగాలని, సంపూర్ణరాగాలని పిలువబడుచున్నవి. ఇవిగాక మరికొన్ని జన్య రాగాలని, ససంపూర్ణరాగాలని కలవు. ఈ 72 రాగాల్లో ఒక్కొక్కదానియందలి ఒకటి లేక రెండు స్వరాలు విర్జించుచు హెచ్చింపగా కలుగుచున్నవి. ఉదా :- "నిధపమగరి" అను స్వరాలు ఒక్కొక్కటి వర్జింపగా 6 భేదాలయ్యెను.

- 1) నిధపమగరి 2) ధపమగరి 3) పమగరి 4) మగరి 5) గరి 6) రి ఇందు 2 అక్షరాలు వర్జింపగా 15 భేదాలు అగుచున్నవి.
- 1) పమగరి 2) ధమగరి 3) నిమగరి 4) ధపగరి 5) నిపగరి 6) నిధగరి 7) ధపమరి 8)నిపమరి 9) నిధమరి 10) నిధపరి 11) ధపమగ 12) నిపమగ 13) నిధమగ 14) నిధపగ 15)నిధపమ

మొదట సంపూర్ణంగా ఉన్న భేదమొకటిపై 6, మిగిలిన 15 (1+6+15=22) మొత్తం కలిపి 22 భేదాలు ఏర్పడుచున్నవి. ఈ 22 లో ఒకదాన్ని ఆరోహణమందు నిలిపి అవరోహణమందు 22 భేదాలు చేర్చినచో 22 రాగాలు ఏర్పడును. ఇట్లా 22 భేదాల్లో ఒక్కొక్కదాన్ని ఆరోహణమందు పెట్టి అవరోహణమందు ప్రతిదానికి 22 భేదాలు కల్పించినచో ఒక మేళకర్తయందు (22x22=484) 484 రాగాలు ఏర్పడెను. అట్లా 72 మేళకర్తలయందు (484x72= 34848) 34848 రాగాలు కలుగుచున్నవి. మొదటి 72 జనకరాగాలనియు, మిగిలినవన్ని వన్యరాగాలని పిలువబడుచున్నవి.

జనకరాగనామాక్షరనియమము

ఇందు	1)	క	ఖ	గ	ఘ	జ	చ	ఛ	జ	ఝ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2)	ట	ఠ	డ	ఢ	ణ	త	థ	ద	ధ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9

3)	ప	ఫ	బ	భ	మ			
	1	2	3	4	5			
4)	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ
	1	2	3	4	5	6	7	8
5	స-							
	0							

ఈ అక్షరాలు అంకెలను బట్టి జనకరాగము యెన్నో మేళకర్తయగుచున్నదో తెలుసుకొనినగాని యా మేళకర్త రాగమునకు ఉండు శృతులను తెలుసుకొనుట దుర్లభము. అందుచే 72 మేళకర్తరాగాలలో ఒక రాగం యొక్క సంఖ్యను తెలుసుకొనుట ఎట్లనగా.

1) జలార్ణవము అను రాగమునకు మేళకర్త సంఖ్య

- జ- ఈ అక్షరం మొదటి వరుసలో 8వ సంఖ్య కలది. కనుక దీన్ని ఒకట్ల స్థానమందు ఉంచవలెను.
 - లా- ఈ అక్షరానికి దీర్ఘమును తొలగించిన "ల" అగుచున్నది. ఇది నాల్గవవరుసలో 3 వ అక్షరం. దీన్ని కూడ పదుల స్థానంలో ఉంచి లెక్కించినచో 38 అగుచున్నది.
- జలార్ణవమును రాగము 38వ మేళ కర్త అగుచున్నది.

2) మార రంజని అను రాగమునకు

- మా- ఈ అక్షరానికి దీర్ఘం తొలగించిన 'మ' అగును. ఇది 3 వ వరుసలోని 5వ సంఖ్య. ఇది ఒకట్ల స్థానమందు ఉంచవలెను.
 - ర- ఈ అక్షరం నాల్గవ వరుసలోని 2వ సంఖ్య దీన్ని పదుల స్థానమున ఉంచిన 25 అగును.
- మార రంజని అను రాగం 25 వ మేళకర్త అగుచున్నది.

రాగం యొక్క మొదటి 2 అక్షరాలకి దీర్ఘము, ఏత్వము, ఐత్వము, గుడి, కొమ్ములు తీసేసి అక్షరాలను అంకెను బట్టి రాగమును తెలుసుకొనవలెను. ప్రథమ, ద్వితీయాక్షరాలలో సంయుక్తాక్షరములు గలప్పుడు ఆ సంయుక్తాక్షరాలలో రెండవ అక్షరసంఖ్యనే గ్రహింపవలయును. ఉదా:- షడ్విధ, మార్గణి, ధర్మవతి, ఇందలి వకార మకరాముల సంఖ్యలనే గ్రహింపవలయును.

కాని 16 చక్రవాకం 48 దివ్యమణి, 54 విశ్వంభర, 55 శ్యామలాంగి 68 జ్యోతిస్వరూపిణి అను రాగాలకు మాత్రం మొదటి అక్షరాల సంఖ్యనే అనగా 16 కకారము 48 వకారములను గ్రహింపవలయును.

ఈ విధంగా రాగములన్నిటికి కూడా అది ఏ మేళకర్తయో కూడా గ్రహింపవచ్చును.

72 మేళకర్తల పట్టిక									
చక్రములు	మేళకర్త అసంఖ్య	శుద్ధమధ్యమరాగాలు	రి	గ	ద	ని	మేళకర్తల అసంఖ్య	ప్రతిమధ్యమరాగాలు	చక్రములు
ఇందు	1	కనకాంగి	శు	శు	శు	శు	37	సాలగము	7
	2	రత్నాంగి	శు	శు	శు	శ్రై	38	జలార్ణవము	
	3	గానమూర్తి	శు	శు	శు	కా	39	ఝాలవరాళి	
	4	వనస్పతి	శు	శు	చ	శ్రై	40	నవనీత	
	5	మానవతి	శు	శు	చ	కా	41	పావని	
	6	తానరూపి	శు	శు	ష	కా	42	రఘుప్రియ	

2 నేత్ర	7	సేనాపతి	శు	సా	శు	శు	43	గవాంభోది	8 వసు
	8	హనుమత్తోడి	శు	సా	శు	కై	44	భవప్రియ	
	9	ధేనుక	శు	సా	శు	కా	45	శుభపంతువరాళి	
	10	నాటకప్రియ	శు	సా	చ	కై	46	పద్మీధమార్గిణి	
	11	కోకిలప్రియ	శు	సా	చ	కా	47	సువర్ణాంగి	
	12	రూపవతి	శు	సా	ష	కా	48	దివ్యమణి	
3 అగ్ని	13	గాయకప్రియ	శు	అం	శు	శు	49	ధవళాంబరి	9 బ్రహ్మ
	14	వకుళాభరణం	శు	అం	శు	కై	50	నామనారాయణి	
	15	మాయామాళవగౌళ	శు	అం	శు	కా	51	కామవర్ధిని	
	16	చక్రవాకం	శు	అం	చ	కై	52	రామప్రియ	
	17	సూర్యకాంతము	శు	అం	చ	కా	53	గమనశ్రమ	
	18	హోటకాంబరి	శు	అం	ష	కా	54	విశ్వంభరి	
	19	ఝంకారధ్వని	చ	సా	శు	శు	55	శ్యామలాంగి	
4 వేద	20	భైరవి	చ	సా	శు	కై	56	పణ్డుఖప్రియ	10 దిశి
	21	కీరవాణి	చ	సా	శు	కా	57	సింహ్మాండ్రమధ్యమ	
	22	ఖరహరప్రియ	చ	సా	చ	కై	58	హేమవతి	

	23	గౌరీమనోహరి	చ	సా	చ	కా	59	ధర్మవతి	
	24	వరుణప్రియ	చ	సా	ష	కా	60	నీతిమతి	
5 బాణ	25	మారరంజని	చ	అం	శు	శు	61	కాంతామణి	11 రుద్ర
	26	చారుకేశి	చ	అం	శు	కై	62	రిషభప్రియ	
	27	సరసాంగి	చ	అం	శు	కా	63	లతాంగి	
	28	హరికాంభోజి	చ	అం	చ	కై	64	వాచస్పతి	
	29	ధీరశంకరాభరణం	చ	అం	చ	కా	65	మేచకల్యాణి	
	30	నాగానందిని	చ	అం	ష	కా	66	చిత్రాంబరి	
6 ఋతు	31	యాగప్రియ	చ	అం	శు	శు	67	సుచరిత్ర	12 ఆదిత్య
	32	రాగవర్ధని	చ	అం	శు	కై	68	జ్యోతిస్వరూపిణి	
	33	గాంగేయభూషణి	చ	అం	శు	కా	69	ధాతువర్ధని	
	34	వాగధీశ్వరి	చ	అం	చ	కై	70	నాసికాభూషణి	
	35	శూలిని	చ	అం	చ	కా	71	కోసలము	
	36	చలనాట	చ	అం	ష	కా	72	రసికప్రియ	

శుద్ధమధ్యమ జన్య రాగములు

1. కనకాంగీ-శురి-శుగ-శుమ-ప-శుధ-శుని

కనకాంబరి	సరిగమపధనిధస	సనిధపమగరిగరిస
కీర్తిప్రియ	సరిమపధస	సనిధపమగరిస
శుద్ధముఖారి	సరిగమపధనిస	సనిధమగరిస
నాగేశ్వరి	సరిగమపధస	సధపమగరిస
ముక్తాంబరి	సరిగమపనిస	సనిధమగరిస
మోహనమల్లారు	సరిగమధనిధస	సధనిధపమగరిస
భోగ చింతామణి	సరిపమపధనిస	సధపమగరిగరిస
ఖడ్గప్రియ	సగరిగమపధపనిస	సధపధమగరిస
తపోల్లాసిని	సమరిగమపధనిస	సధపగరిస

2. రత్నాంగీ-శురి-శుగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

ఫేనద్యుతి	సరిమపధనిస	సనిధమగరిస
రిషభాంగి	సరిమపధనిస	సనిధపమగరిస
పుష్పవసంతము	సరిగపమధనిస	సధనిపమగరిస

25

13

శ్రీమణి	సరిగపధస	సనిధపగరిస
వసంతభూపాలము	సరిగమధనిస	సనిధమగరిస
గౌరిగాంధారి	సమరిగమపధనిధస	సనిధపమగరిస
ఘంటారవము	సరిసగమపనిస	సనిధపమగరిస
జయసింధు	సరిగమపస	సపనిధమగరిస
వసంత మనోహరి	సరిగమధనిస	సనిధమగరిస
జీవరంజని	సరిగమపధనిస	సధపమగరిస

3. గానమూర్తి-శురి-శుగ-శుమ-ప-శుధ-కాని

సామవరాళి	సరిమపధనిస	సనిధపమగరిస
సురటిమల్లారు	సరిమపనిస	సనిధపమగరిస
ఖిన్న పంచమము	సగమపధనిస	సనిధపమగరిస
గిరికర్ణిక	సరిమపధనిస	సనిధపమగరిస
లలితతోడి	సరిగమపస	సనిధమగరిస
సారంగలలిత	సరిగమరిమపనిస	సనిధపమరిస
ఛాయాగౌళ	సరిగరిమపధనిస	సధనిపమగరిస
మంగళగౌరి	సమపధనిస	సనిపధమగరిస

26

4. వనస్వతి-శులి-శుగ-శుమ-ప-చధ-కైని.

కర్ణాటకసురటి	సరిగమపధస	సనిధపమరిస
భానుమతి	సరిగరిమపస	సనిధపమగరిస
రసావళి	సరిమపధనిస	సధపమరిస
సురభూషణి	సరిగమపస	సనిధనిపమరిప
లీలారంజని	సమరిగమపస	సనిధపమగరిస
వీరవిక్రమి	సరిగమపధనిస	సనిపధమగరిస
సుగాత్రి	సమపధనిస	సధపమగరిస
శ్వేతాంబరి	సరిగమపమధనిస	సనిపమగరిస

5. మానవతి-శులి-శుగ-శుమ-ప-చధ-కాని

మనోరంజని	సరిమపధనిస	సనిధపమగరిస
మీనలోచని	సరిగమపధనిపస	సనిధమగరిస
మంగళదేశిక	సరిగమపనిధస	సనిపధమగరిస
జయసావేరి	సమరిగమపధని	ధపమగరిసనిసా
పూర్వకన్నడ	సరిగమపమపస	సధనిధపమగరిస

ఘనశ్యామల	సగమపధస	సనిధపమగరిస
పూర్వసింధు	సరిగమపసనిస	సధపమధమగరిస
మంగళభూషణి	పధసనిసరిగమప	మగరిసనిధస

6. తానరూపి-శులి-శుగ-శుమ-ప-షధ-కాని

తనుకీర్తి	సరిమపనిస	సనిధపమగరిస
తిలకప్రకాశిని	సరిగమపధనిస	సనిపమగరిస
శృంగారిణి	సగరిపమపస	సనిధపమగరిస
దేశ్యనారాయణి	సరిగమపనిస	సనిధనిపమరిస
సింధుమాళవి	సరిగమపధనిపనిస	సనిపమరిస
ఛాయానారాయణి	సపమపధనిస	సనిధనిపమగరిస
దేశ్యసురటి	సమరిగమపధని	పమగరిసనిస
గౌళమాళవి	సరిగమపధనిపనిస	సపధనిపమగరిస
శ్రీమాళవి	సరిగమపనిధనిపస	సపమగరిస

7. సేనావతి-శులి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-శుని

సేనాగ్రణి	సరిగరిమగమధనిస	సనిధపమగరిస
సింధుగౌరి	సగరిగమపస	సధపమగరిస

సైంధవగౌళ	సరిగమపధనిస	సనిధమగమరిస
ఈశగౌళ	సమగమపధనిస	సధపధమగరిస
ఛాయాగౌరి	సరిమగమపనిధనిస	సనిధపమగమరిస
భోగి	సగమపధనిధస	సనిధపమగస
చింతామణి	సరిగమసమపధనిస	సధనిపమగరిస
భానుగౌళ	ధసరిగమపధని	ధపమగరిసనిధప
ఛాయామాళవి	సగరిగమపధనిధస	సనిధపమగమరిస
గౌళచంద్రిక	సరిమపధస	సనిధపగరిస

8. హనుమత్తోడి-శులి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

తోడి	సరిగమధనిస	సనిధమగరిస
ధన్యాసి	సరిగమపనిస	సనిధపమగరిస
దేశ్యతోడి	సరిగమపధనిస	సనిధనిధపమగరిస
భూపాలము	సరిగపధస	సధపగరిస
శుద్ధమారువ	సగమపధస	సధపమరిగరిస
పున్నాగవరాళి	సరిగమపధని	నిధపమగరిసని
నాగవరాళి	నిసగరిగమపధ	పమగరిసని

అహిరి	సరిసగమపధనిస	సనిధాపమగరిస
అసావేరి	సరిమపధస	సనిసపధమపరిగరిస
ఛాయాబౌళి	సరిగామసపమధనిస	సనిపధమగారిస
శుద్ధసామంతము	ధసరిమపధ	ధపమగరిస
ఇందుసారంగనాట	సరిగమపమధనిస	సధపమగరిస
దేశికాబంగాళ	సరిగపమధనిస	సధపమగరిస
శుద్ధసీమంతి	సరిగమపధస	సధపమగరిస
నాదనాళి	సరిగమపనిస	సనిధపమగరిస
చంద్రకాంతము	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
భానుచంద్రిక	సమధనిస	పనిధమగస
చంద్రికాగౌళ	సరిగమపధస	సధపమరిస
కళాసావేరి	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
హిమాంగి	సరిగమపధనిధస	సనిపధమగరిస

9. ధేనుక-శులి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కాని

దేశ్యఆంధాళి	సరిగమపనిధస	సధపమగరిస
ధైర్యముఖి	సరిగమపధస	సనిపమపరిగరిస

దేశికారుద్రి	సమరిగమపనిస	సనిపధమగరిస
ఖిన్నషడ్జమము	సరిగరిపమపనిస	సధపమగరిస
శోకవరావళి	సగమనిధ	పమగరిస
లలితశ్రీకంఠి	సరిగమపధనిస	సనిధపమధమగరిస
టక్క	సగమపమధనిస	సనిధపమగరిస
సింధుచింతామణి	సరిమగమధపధస	సధపమగరిస
పూర్వఫరజా	సమగమధనిస	సనిధపమగరిస
గౌరీబంగాళ	ధసరిమపధని	ధపమగరిసనిధప

10. నాటకప్రియ-శులి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని

నటాభరణము	సరిగమపధపనిస-సనిధపమగమరిస.
నిరంజని	సరిగమపధస-సనిధపమగరిస.
దీపరము	సరిగమపధనిస-ధనిధనిపమగరిస.
మాగధశ్రీ	సగరిమపధస-సనిపగస.
పూర్వరామక్రియ	సరిగమపనిధనిస-సనిపధమగరిస.
కన్నడసౌరాష్ట్రము	సరిమగమధపధనిస-సనిధపమగస.

వసంత కన్నడ	సరిగమపని-ధమపగరిసని.
సింధుభైరవి	మపధనిధసరిగమ-గరిసనిధపమగమ.
హిందోళదేశిక	సమరిగమపధనిస-సపనిధమగరిస.
సారంగబౌళి	సమగమపధనిధస-సనిధపమగారిస.

11.కోకిలప్రియ-శులి-సాగక్ష్మ శుమ-ప-చధ-కాని

కోకిలారవము	సరిగరిమపధనిస-సనిధపమగరిస.
కౌమారి	సగమపధస-సనిధపమగరిస.
వర్ధని	సగమపమపధనిస-సనిపధపమగరిస.
మారువదేశిక	సగమపధపనిస-సనిధపమగరిస.
ఛాయాసైంధవి	సరిగమపధపనిస-సధనిపమగరిస-
సింధుక్రియ	సరిగమపమధనిస-సధపమగరిస.
శుద్ధమంజరి	సరిమపమధనిస-సనిపధమగరిస.
వసంత నారాయణి	సరిగమపస-సనిధపమగరిస.
శుద్ధలలిత	సపమధనిస-సనిసధపమగరిస.

12. రూపవతి-శులి-సాగ-శుమ-ప-షధ-కాని.

రౌప్యనగము	సమపధనిస-సధనిపమగరిస.
రేఖావతి	సరిగమపనిధస-సనిధపమగరిస.

భోగవరాళి	సరిగమపనిస-సనిపమగరిస.
సామకురంజి	సగపధనిస-సనిధనిపమగరిస.
సోమభైరవి	సరిగమపస-సనిపధనిపమగరిస.
ప్రతాపవసంతము	సమరిగమపనిస-సనిపమరిస.
భానుకోకిలము	సమపధనిస-సధనిపమగస.
పూర్ణస్వరావళి	సగమపధనిస-సధనిధపమరిగస.

13. గాయకప్రియ-శులి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-శుని.

గీతప్రియ	సరిగమపధనిస-సధపమగరిస.
కుంతలకాంభోజి	సగమపధనిధస-సనిధపమగస.
హెజ్జిజ్జి	సరిగమపధస-సనిధపమగరిస.
సామనారాయణి	సరిమపధనిస-సపధనిపమరిస.
దేవముఖారి	సరిమపధనిస-సనిధపమరిస.
కళ్యాణకేసరి	సరిగపధస-సధపమగరిస.
నవరస చంద్రిక	సరిగపమధస-సధపమగరిస.
కలకంఠి	సరిమపధనిస-సనిధపమరిస.
కలగడా	సరిగపధనిస-సనిధపగరిస.
జుజాహుళి	సమగమపధనిస-సధనిధపమగస.
సురవరాళి	సమపధనిస-సనిధపమస.

14. వకుళాభరణము-శులి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కైని.

వసంతభైరవి	సరిగమధనిస-సనిధమపమగరిస.
వసంతముఖారి	సరిగమపధనిస-సనిధపమగరిస.
రాగవసంతము	సరిమపనిధస-సనిధమగరిస.
సోమరాగము	సరిమపమధనిస-సనిధమగరిస.
హంసకాంభోజి	సరిగమధనిస-సనిధపమరిస.
సుధాకాంభోజి	సగరిమపనిస-సనిపమగరిస.
శ్యామచింతామణి	సరిమపధస-సనిపధమగరిస.

15. మాయామాళవగౌళ- శులి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కాని.

మలహారి	సరిమపధస-సధపమగరిస.
శుద్ధమలహారి	సరిగపమధస-సధపగరిస.
మారువకన్నడ	సరిమగమపనిస-సనిపమరిగరిస.
మారువ	సగమపధనిధపస-సనిధపమధమపమగరిస.
మార్గదేశిక	సరిగపధస-సధమపగరిస.
మంగళకైశిక	సమగమపమధనిస-సనిధపమగరిస.
సావేరి	సరిమపధస-సనిధపమగరిస.
గౌళ	సరిగమరిమపనిస-సనిపమగరిస.

దేశ్యగౌళ	సరిసపధనిస-సనిధపసరిస.
చాయగౌళ	సరిమపనిస-సనిధపమగరిస.
జగన్మోహిని	సగమపనిస-సనిపమగారిస.
బౌళి	సరిగపపధస-సనిధపగరిస.
నాధనామక్రియ	సరిగమపధని-నిధపమగరిసని.
సారంగనాట	సరిమపధస-సనిసధపమగరిస.
మేచబౌళి	సరిగపధస-సనిధపమగరిస.
రేగుప్తి	సరిగపధస-సధపగరిస.
దేశ్యరేగుప్తి	సరిగరిమపధనిస-సధనిధపమగస.
గుమ్మకాంభోజి	సరిగపధనిధస-సనిధపమగరిస.
గౌరి	సరిమపనిస-సనిధపమగరిస.
లలితగౌరి	సరిగమపధనిస-పధపగరిస.
లలితపంచమము	సరిగమధనిస-సనిధపమమగరిస.
బిబాసు	సరిగపధస-సధపమరిస.
పాడి	సరిమపనిస-సనిపధపమరిస.
శుద్ధక్రియ	సరిపమపధస-సధపమగరిస.
మేఘరంజి	సరిగమనిస-సనిమగరిస.
పూర్ణపంచమము	సరిగమపధ-ధపమగరిస.

సురసింధు	సమగమపధనిధస-సనిధపమగరిస.
ఘనసింధు	సమగమపధనిధస-సనిధపమగరిస.
సింధురామక్రియ	సగమపధనిస-పనిపధపమగస.
గౌళిపంతు	సరిగరిమపధపనిస-సనిదపమగరిస.
సౌరాష్ట్రము	సరిగమపధనిస-సనిధాపమగరిస.
ఘూర్జరి	సరిగమపధనిస-సధనిపమగరిస.
ఆర్ధదేశిక	సరిగమపధనిస-సధపమగరిస.
గుండక్రియ	సరిమపనిస-సనిపధపమగరిస.
ఫరజు	సరిగమపధనిస-సనిధపమగారిస.
మార్గదేశిక	సరిగపధస-సధపమగరిస.
పూర్వి	సరిగమపధనిధస-సనిధపమధమగరిస.
కన్నడంబంగాళ	సరిమగమధపధస-సధపమగరిస.
వసంత	సగమధనిస-సనిధమాగరిస.
వసంతప్రియ	సరిగమపధపనిస-సనిపమరిస.

16. చక్రవాకము-శులి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని.

చిన్మయి	సరిగామపమధనిస-సనిధనిపమగారిస.
కళావతి	సరిమపధస-సధపమగసరిస.

బిందుమాలిని	సగరిమపధనిపనిస-సపనిధపగరిస.
మలయమారుతము	సరిగపధనిస-సనిధపగరిస.
వేగవాహిని	సరిగమపధనిధస-సనిధపమగరిస.
భుజంగిణి	సరిసమగమనిధనిస-సనిధమగరిస.
కుంతల	సరిగమపధనిస-సధనిపమగమరిస.
శుద్ధశ్యామల	సగరిధనిస-సనిధపమగరిస.
వసంతలీల	సరిమపధనిస-సనిధపగరిస.
చంద్రకిరణి	సగమపమధని-సనిధనిపమగమరిస.
వీణాధరి	సరిగపధనిస-సనిధపమగరిస.
రుద్రపంచమ	సగమనిధస-సనిధమగరిస.
నభోమార్గిణి	సగమపధనిస-సధాపమగరిస.
గణితవివోదిని	సగమపనిస-సనిధపమగరిస.
శివానంది	సమగమపధని-ధపమగరిసనిస.
శశిప్రకాశి	సరిగమపధనిస-సనిధపగరిస.
భక్తప్రియ	సగమపధనిస-సనిధపమరిగస.

17. సూర్యకాంతము- శురి- అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని.

సుప్రదీపము	పరిమపధనిస-సనిధపమగమరిస.
లలిత	సరిగమధనిస-సనిధమగరిస.

భైరవము	సరిగమపధనిస-సధపమగరిస.
దివ్యతరంగిణి	సరిగమపస-సనిధపమగరిస
నాగచూడామణి	సగామపధనిస-సనిధపమగస.
సేనామణి	సరిగమపధస-సనిధపమగరిస.
సామకన్నడ	సరిమగమపధనిస-సనిధపమరీస.
సామంతమల్లారు	సగమపనిస-సనిపధమగరిస.

18. హాటకాంబరి- శురి-అంగ-శుమ-ప-షధ-కాని.

హితభాషిణి	సరిగమపనిధనిస-సనిపమగరిస.
శుద్ధమాళవి	సగరిగమపధనిస-సధనిపమగరిస.
సింహాళము	సరిగమపధనిస-సనిధనిపమగరిస.
దివ్యగాంధారి	సమగరిపధనిస-సధనిపమగరిస.
కల్లోలము	సపధనిస-సనిధనిపమగస.
శుద్ధకన్నడ	సమపధనిస-సనిపమగస.
హంసనటని	సగమపస-సపమగరిస.
భూపాలతరంగిణి	సరిమపనిస-సనిధనిపమగమరిస.
భానుచూడామణి	సరిగమపస-సనిధనిపమగరిస.
నాగతరంగిణి	సరిగమపనిస-సనిపధనిపమగస.

19. ఝంకారధ్వని-చలి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-శుని.

ఝంకారభ్రమరి	సరిగమపధనిధస-సనిధపమగరిస.
ఝంకారి	సరిగమపధస-సధపమగరిస.
పూర్ణలలిత	సరిగమపస-సనిధపమగరిస.
చిత్తరంజని	సరిగరిగమపధ-నిధపమరిగరిస.
ప్రభాతరంగిణి	సమరిగమపస-సనిధపమగరిస.
అమృతతరంగిణి	సరిగమధనిస-సధనిధపమగరిస.
దేశ్యబేగడ	సగమపస-సనిధపమగరిస.
ఛాయసింధు	సరిమపధస-సధపమగరిస.
పూర్ణసాళవి	సగమధనిస-సనిధపమరిస.
పూర్ణలలిత	సరిగమపస-సనిధపమగరిస.

20. భైరవి-చలి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని.

భైరవి	సరిగమపధనిస-సనిధపమగరిస.
పూర్వభైరవి	సరిగమనిధనిస-సనిధపమగరిస.
ఆనందభైరవి	సగరిగమపధపనిస-సనిధపమగరిస.
రీతిగౌళ	సగరిగమనిధమపనిస-సనిధమపధమగరిస.
జయంతశ్రీ	సగమధనిస-సనిధమపమగస.

అభేరి	సగమపనిస-సనిధపమగరిస.
ఉదయరవిచంద్రిక	సగమపనిస-సనిపమగస.
కమలాతరంగిణి	సరిగమపధనిస-సనిధపమరిస.
నారాయణదేశ్యాక్షి	సరిసగమపధపనిస-సనిధపమగరిస.
నీలవేణి	సరిగమపధనిధస-సధపమగరిస.
హిందోళము	సమగమధనిస-సనిధమగస.
కన్నడ	సగమపధస-సనిధమగస.
దేవక్రియ	సరిగమనిధని-పధమగరిసని.
ఇందుఘంటారవము	సగమపధపని-ధపమగరిసని.
కోకిలవరాళి	సరిగరిమపధనిధస-సధనిధపమరిగరిస.
వసంతవరాళి	సరిమపధని-నిధపగరిసని.
మాంజి	సరిగమపధనిస-సనిధపమగరిస.
సారమతి	సరిగమపధనిస-నిధమగరిస.
నాగ గాంధారి	సరిగమపధని-నిధపమగరిసని.
భువనగాంధారి	సరిమపనిస-సనిధపమగస.
మార్గహిందోళము	సరిగమపధనిస-సనిధపమగస.
శుద్ధదేశి	సరిమపధనిస-సనిధపమగరిస.
శుద్ధసాళవి	సగమపనిస-సనిపమరిస.

కనకవసంతము	సగమపనిధస-సనిధపమగరిస.
పూర్ణషడ్జమము	సపమపధపస-సనిధమగరిస.
సారంగకాపి	సరిపమరిపరిమపనిస-సనిధపమగరిస.
అమృతవాహిని	సరిమపధనిస-సనిధమగరిస.
జింగ్ల	సరిగమపధనిధస-సనిధపమగరిస.
హిందోళవసంతము	సగమపధనిధస-సనిధపమగధమగస
చాపఘంటారవము	సగామపని-ధమగరిసని.
గోపికావసంతము	సమపనిధనిధస-సనిధపమగస.

21. కీరవాణి-చలి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కాని.

కిరణావళి	సరిగమపధనిస-సధపమగరిస.
కులభూషణి	సరిగమపనిస-సధపమగరిస.
కళ్యాణవసంతము	సగమధనిస-సనిధపమగరిస.
జయశ్రీ	సరిగమపధనిధస-సనిధపమగరిస.
సంజీవిని	సరిసగమపనిస-సనిధనిపమగరిస.
మాధవి	సమగమపధనిస-సనిధపమసమగరిస.
గగనభూపాలము	సమగమపధనిస-సనిధమగరిస.
కర్ణాటకదేవగాంధారి	నిసగమసా-ధాపమగరిసని.

నాగదీపకము	సరిగమపస-సనిధమగస.
హంసపంచమము	సగమపనిధనిపస-సనిధమగరిస.
సామంతసాళవి	సరిగమపధస-సనిధపమగరిస.
సారసవాహిని	సరిగరిమపధనిస-సధపమరిగరిస.

22. ఖరహరప్రియ-చలి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని.

కానడ	సరిగమధనిస-సనిపమపధనిధపమగామరిస.
కన్నడగౌళ	సరిగమపనిస-సనిధపమగస.
కాపి	సరిగమరిపమపధనిస-సనిధపమగరిస.
శ్రీరాగము	సరిమపనిస-సనిపధనిపమరిగరిస.
శ్రీరంజని	సరిగమధనిస-సనిధమరిగరిస.
ముఖారి	సరిమపధనిధస-సనిధపమగరిస.
తవముఖారి	సరిగపధస-సనిధపమగరిస.
పూర్వముఖారి	సమగమపధనిధస-సనిపమగరిస.
దర్బారు	సరిమపధనిస-సనిధపరిగరిస.
హుసేని	సరిగమపధనిస-సనిధపమగరిస.
మధ్యమావతి	సరిమపనిస-సనిపమరిస.
ళలమంజరి	సగమధస-సనిధపమగామరిస.

నాయకి	సరిమపధనీధపస-సనీధపమగారిస.
బృందావనసారంగ	సగరిమపనిస-సనిపమరిగస.
సైంధవి	నిధనిసరిగమ-పమగరిసనిధనిస.
శుద్ధసన్యాసి	సగమపనిపస-సనిపమగస.
శుద్ధబంగాళ	సరిమపధస-సధపమరిగరిస.
శుద్ధభైరవి	సగమనిధస-సనిధమగరిస.
మంజరి	సగరిగమపనిధనిస-సనిధపమగరిస.
దేవరంజని	సగరిమపధనిస-సధపమగారిస.
మారువధన్యాసి	సగమపధనిధపనిస-సనిధపమధమగరిస.
మణిరంగు	సరిమగమపనిస-సనిపమగరిస.
జయంతసేన	సగమపధసా-సనిధపమగసా.
మాళవశ్రీ	సగమపనిధనిపధనిస-సనిధపమగస.
అభోగి	సరిగమధస-సధమగరిస.
సాళగభైరవి	సరిమపధస-సనిధపమగరిస.
జయనారాయణి	సరిగమపధస-సనిధపమగరిస.
కళానిధి	సరిగమసపమధనిస-సనిధపమగరిస.
పంచమరాగము	సనిధపనిస-సనిధపమగరిస.
మనోహరి	సగరిగమపధస-సధపమగరిస.

శుద్ధమనోహరి	సరిగమపధస-సనిపమరిగస.
దేవమనోహరి	సరిమపధనిస-సనిధనిపమరిస.
లలితమనోహరి	సగమపధనిస-సనిపమగరిస.
కనకవరాళి	సరిమపనిస-సనిధనిపమగరిస.
సిద్ధసేన	సగరిగమపధస-సనిధమపమరిగరిస.
మల్లారు	సరిమగమపధపస-సధపమరిస.
మందమారి	సరిమపధసా-సనిసధపమరిగస.
పూర్ణకళానిధి	సగమపధనిస-సధపమగరిస.
శుద్ధవేళావళి	సరిమపనిస-సనిధనిపమగరిస.
బాలఘోషి	సరిగపమనిధస-సనిధపమగరిస.
బాలచంద్రిక	సగమపధనిస-సనిధమగరిస.
వజ్రకాంతి	సగమపనిస-సనిధపమగరిస.

23. గౌరీమనోహరి- చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కాని.

సింహేశభైరవి	సగమపధస-సనిధమగరిస.
వేళావళి	సరిమపధస-సనిధపమగరిస.
సామసాళవి	సరిగమపస-సనిధపమగరిస.
నాగభూపాలము	సరిగమనిస-సనిమగరిస.

హంసదీపకము	సరిగమధస-సనిధపమగరిస.
నాగపంచమము	సమపనిధస-సధమగరిస.
కోకిలదీపకము	సగమధనిస-సనిధమగరిస.
సాలవిబంగాళ	సరిమపధస-సనిధపమరిస.

24. వరుణ ప్రీయ- చరి-సాగ-శుమ-ప-షధ-కాని.

వీరవసంతము	సరిగమపస-సనిధపమగరిస.
గౌళపంచమము	సరిమపనిస-సనిపమగరిస.
భానుదీపకము	సరిగమపధనిస-సనిపమరిస.
హంసభూపాలము	సరిగమపస-సనిధనిపమగస.
హంసభూషణి	సగమధనిస-సనిపగరిస.
సోమదీపకము	సగపధనిస-సనిపమగస.
గంధర్వనారాయణి	సమపధనిస-సనిధనిపమస.
సంహేళకాపి	సరిమపధనిస-సనిధనిపమగస.

25. మారరంజని-చరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-శుని.

దేశముఖారి	సరిగమపధనిధస-సధనిధపమగరిస.
రమ్యపంచమము	సరిగమపధనిస-సధమగరిస.
శరద్భృతి	సరిగమపధనిధస-సనిధపమగరిస.

భానుప్రతాపము	సమగమపధస-సధపమగరిస.
కల్లోలసావేరి	సరిమపధస-సనిధపమగరిస.
హంసగాంధారి	సరిగమపస-సనిధపధమగరిస.
దేవసాళగము	సగపధనిస-సపనిధపమగరిస.
సింహేళవసంతము	సరిగమపమధనిస-సధపమగరిస.

26. చారుకేశి- చరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కైని.

సోమప్రతాపము	సపమధనిస-సనిధపమగరిస.
కోకిల ప్రతాపము	సగమపమధనిస-సనిపమగస.
కన్నడ పంచమము	సరిగమపనిస-సనిధనిపమగస.
సింహేళవరాళి	సరిగమపమధనిస-సధపమగమరిస.
గంధర్వమనోహరి	సరిమపస-సనిధమగరిస.
చిత్త్యరూపి	సరిగమపధనిస-సనిధపమగమరిస.
శుక్రజ్యోతి	సరిగమపధనిస-సనిపధమగరిస.

27. సరసాంగి-చరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కాని.

సరసానన	సరిగమధనిస-సనిధమగరిస.
సురసేన	సరిమపధస-సనిధపమగరిస.
సోమముఖి	సగమపధనిస-సనిధపమరిమగస.

కమలామనోహరి	సగమపనిస-సనిధపమగస.
మానాభరణి	సరిగపమధానిస-సనిధపమగరిస.
పద్మరాగము	సరిగమపధనిస-సనిధపమగస.
దివ్య పంచమము	సరిగమపధనిస-సనిధపమగరిస.
భోగలీల	సమగమపధనిస-సనిధపగరిస.
సింహవాహిని	సగమపధనిస-సనిధపమగరిస.
మణిమయ	సనిసరిగమపధ-పమగరిసనిస.
హరిప్రియ	సరిగమపస-సనిధపమగస.
జలజవాసిని	సగమపనిస-సనిధపమరిస.
కుసుమప్రియ	సరిగమపధనిస-సనిపమగారిస.
మంజుల	పసనిసరిగమప-మగరిసనిధప
నయనరంజని	సరిగమపధపనిస-సనిపనిధమగరిస.
భిన్నగాంధారి	సరిగమపధనీ-ధపమగమరిస.
నాదవినోదిని	సరిగమపమధనిస-సనిసధపమగరిస.

28. హరికాంభోజి-చలి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని.

కాంభోజి	సరిగమపధస-సనిధపమగరిస.
పూర్ణకాంభోజి	సరిగమపధస-సధపమగరిస.

శివకాంభోజి	సరిగమనిస-సనిపమగరిస.
యదుకుల కాంభోజి	సరిమపధస-సనిధపమగరిస.
కేదారగౌళ	సరిమపనిస-సధపమగరిస.
కుంతలవరాళి	సమపధనిధస-సనిధపమస.
కాపినారాయణ	సరిమపధనిస-సనిధపమగారిస.
హితప్రియ	సరిగమధనిస-సనిధనిపమరిమగస.
మోహన	సరిగపధస-సధపగరిస.
బలహంస	సరిమపధస-సనిధపమరిమగస.
నారాయణి	సరిమపధస-సనిధపమరిస.
జంఝటి	ధసరిగమపధని-ధపమగరిసనిధపధస.
శహన	సరిగమపమధనిస-సనిధపమగమరిగరిస.
సరస్వతిమనోహరి	సరిగమధస-సధనిపమగరిస.
ఈశమనోహరి	సరిగమపధనిస-సనిధపమరిమగరిస.
ఛాయాతరంగిణి	సరిమగమపనిస-సనిధపమగరిస.
ఉమాభరణము	సరిగమపధని-సనిపమరిగమరిస.
నారాయణగౌళ	సరిమపనిధనిస-సనిధపమగరిగరిస.
మాళవి	సరిగమపనిమధనిస-సనిధనిపమగమరిస.
ప్రతాపవరాళి	సరిమపస-సధపమగరిస.

నటనారాయణి	సరిగమధనిధస-సనిధపమగమరిస.
నీలాంబరి	సరిగమపధపనిస-సనిపమగరిగస.
శ్యామ	సరిమపధస-సధపమగరిస.
సురభైరవి	సరిపమపధనిస-సనిధపమస.
స్వరావళి	సమగమపనిధనిస-సనిధపమగరిస.
నాగస్వరావళి	సగమపధస-సధపమగస.
సురటి	సరిమపనిస-సనిధపమగపమరీస.
మాయాతరంగిణి	పరిమగపమనిస-సనిధపమగరిస.
నాటకురంజి	సరిగమధనిపధనిస-సనిధమగస.
ప్రతాపనాట	సరిగమధపధనిస-సనిధపమగస.
శుద్ధవరాళి	సరిగమధనిస-సనిధనిపమగస.
కదనకుతూహలము	సరిమధనిగపస-సనిధపమగరిస.
కమాసు	సమగమపధనిస-సనిధపమగరిస.
సింధుకన్నడ	సమగమరిగమపధపస-సనిధపమగరిస.
నవరసకన్నడ	సగమపస-సనిధమాగరిస.
దేశాక్షి	సరిగపధస-సనిధపమగరిస.
బంగాళ	సరిగమపమరీపస-సనిపమరిగరిస.
కోకిలధ్వని	సరిగమధనిధస-సనిధనిపమగరిస.

బహుదారి	సగమధపధనిస-సనిపమగస.
రాగపంజరము	సరిమపధనిధస-సనిధమరిస.
ద్విజావంతి	సరిమగమపధనిస-సనిధపమగరిగస.
ఆంధాళి	సరిమపనిస-సనిపమరిగమరిస.
రవిచంద్రిక	సరిగమధనిధస-సనిధమగరిస.

29. భీరశంకరాభరణము- చలి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని.

శంకరాభరణము	సరిగమపధనిస-సధపమగరిస.
కురంజి	సనిసరిగమపధ-ధపమగరిసనిస.
కేదార	సమగమపనిస-సనిపమగమధమగరిస.
బ్యాగు	సగమపనిధనిస-సనిధపమగరిస.
హంసధ్వని	సరిగపనిస-సనిపగరిస.
గరుడధ్వని	సరిగమపధనిస-సధపగరిస.
నాగప్వని	సరిసమగమపనిధనిస-సనిదనిపమగస.
దేవగాంధారి	సరిగరిమపధనిస-సనిధపమగరీస.
బిలహరి	సరిగపధస-సనిధపమగరిస.
అరాణ	సరిమపనిస-సనిధపమగరిస.
ఆరభి	సరిమపధస-సనిధపమగరిస.

నవరోజు	పధనిసరిగమప-మగరిసనిధప.
కన్నడ	గరిసరిగమపమధనిస-సనిసధపమపగమరిస.
బేగడ	సగరిగమపధనీధపస-సనిధపమగరిస.
శుద్ధసావేరి	సరిమపధస-సధపమరిస.
పూర్ణచంద్రిక	సరిగమపధపస-సనిపధపమగమరిస.
జనరంజని	సరిగమపధపనిస-సధపమరిస.
అహిరినాట	సమగమపధనిస-సనిపధనిపగమగస.
కోలాహలము	సపమగమపధనిస-సనిధపమగరిస.
సింధురాగము	సరిగరిమపస-సనిధపనిధమగరిస.
మాహురి	సరిగరిమపని-ధపమగరిస.
శుద్ధవసంత	సరిగమపనిస-సధనిపమగరిస.
ధీరమతి	సగరిగమపమనిధస-సనిపధపమగరిస
పూర్వగౌళ	సరిమగరిమపనిధనిస-సనిధపమగరిస.
గౌడమల్లారు	సరిమపధస-సనిధమగరిస.
వివర్ధని	సరిమపస-సనిధపమగరిస.
సింధుమందారి	సరిగమపస-సనిధపగమధపమరిస.

శంభుక్రియ	సగరిమపనిస-సనిపనిమగరిస.
జులావు	పనిసరిగమప-మగరిసనిపని.

30. నాగానందిని-చరి-అంగ-శుమ-ప-షధ-కాని.

ప్రతాపకోకిలము	సపమపధనిస-సనిపమగస.
నిర్మలాంగి	సరిమపధస-సనిధనిపమగరిస.
సింహేశసావేరి	సమగమపధనిస-సనిధనిపమగస.
సోమభూపాలము	సరిమపమధస-సధనిపమగరిస.
లలితగంధర్వము	సరిగమపధనిస-సనిపగరిస.
హంసగంధర్వము	సరిగమపస-సనిదనిపమరిస.
సామంతము	సరిగమపధనిస-సనిధనిపమగరిస.

31. యాగస్త్రియ-షరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-శుని.

కలహంస	సరిమపధనిధస-సనిధపమరిస.
నాగగంధర్వము	సరిమపధనిస-సధనిపమరిస.
గంధర్వకన్నడ	సరిగపధస-సనిధపమగమరిస.
హిందోళకన్నడ	సగమధనిస-సనిపధమగస.
కల్లోల బంగాళా	సరిమపనిధస-సనిపధమగరిస.
యోగిని	సరిగమపధస-సనిధపమగరిస.

32. రాగవర్ణని-షలి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కైని.

రాగచూడామణి	సరిగ మపస- సనిధమరిగస.
జీండ్లబైరవి	సగమపమధస-సనిధపమగమరిస.
సామంతజిండ్ల	సరిగమపధనిస-సనిపధనిపమగమరిస.
హిందోళకాపి	సరిగమపమపస-సనిధపమగస.
హిందోళదర్బారు	సగమపస-సనిధపమరిస.
హిందోళసారంగ	సరిగమపసనిస-సనిధపనిధమగమరిస.

33. గాంగేయభూషణి-షలి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కాని.

గంగాతరంగిణి	సరిగమపస-సనిధపసగమరిస.
శుద్ధజిండ్ల	సగపమధనిస- సనిపమగస.
హిందోళసావేరి	సగమపమధనిస-సనిపధమరిస.
హిందోళనాయకి	సమగమపస-సనిధపమగమరిస.
గీతమూర్తి	సరిగమపధనిస-సనిధపమగస.
కన్నడదర్బారు	సరిగమపధపస-సనిధపమరిస.

34. వాగభీష్మలి-షలి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని.

చాయానాట	సరిగమపమపస-సనిధనిపమరిస.
మేచనీలాంబరి	సగమపధనిస-సనిపమరిస.
శుద్ధఘంటాణము	సగమపధస-సనిధపమరిస.

భానుమంజరి	సరిగమపనిస-సనిపమరిగరిస.
భామదీపరము	సమరిగమపస-సధపమగమరిస.
శారదాభరణము	సమగమపధనిస-సనిధమపమరిస.
మేచగాంధారి	సరిగమపధనిస-సనిధనిపమగమరిస.

35. శూలిని-షలి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని.

శుద్ధనీలాంబరి	సమరిగమపస-సనిధపమగస.
శేఖిరాగము	సరిగమపధనిస-సధనిపమరిగస.
గానవారిధి	సమరిగమపధనిస-సధనిపమరిస.
హంసఘంటాణము	సరిగమపధనిస-సనిపమగమరిస.
మారువకన్నడ	సరిగమపధపనిస-సనిపమరిస.
మేచనారాయణ	సరిగమపధస-సధనిపమరిస

36. చలనాట-షలి-అంగ-శుమ-ప-షధ-కాని.

నాట	సరిగమపధనిస-సనిపమరిస.
గంభీరనాట	సరిగమపధనిస-సనిధపమగరిస.
శృతిరంజని	సరిగపధనిస-సపమగస.
చిదానంది	సరిగమపధనిస-సనిధనిపమగమరిస.
నాగనీలాంబరి	సమగమపధనిస-సనిధపమగస.
మంజుళ	సరిగమపధనిస-సనిధపమగరిస.

ప్రతిమద్యమజన్యరాగములు

37. సాలగము-శులి-శుగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని.

సింధునాట	సగరిగమనిధనిస-సనిధమగరిస.
లలితమారువ	సరిగమపధనిస-సనిధమగరిస.
సాళవి	సగరిగమపధనిధస-సనిధపమగరిస.
భోగసావేరి	సరిమపధని-ధపమగరిస.
భోగవరాళి	సరిగమపనిధనిస-సనిపధమగరిస.
ఆలాపి	సరిగమపధనిస-సనిధపమగరిస.

38. జాలార్ణవము-శులి-శుగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని.

జగన్మోహనము	సరిమపధసనిస-సనిధపమగరిస.
హంసభోగి	సరిగమధనిస-సనిధపమగరిస.
రవిప్రభావళి	సరిగమధస-సధపమగరిగస.
భోగరసాళి	సరిగమధపస-సనిధనిపమగరిస.
కుముదాభరణము	సరిగమపనిధస-సధనిపమగరిస.
నాగదీపరము	సరిగమధనిస-సనిధనిమగరిగస.

39. ర్ఘాలవరాళి-శులి-శుగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని.

వరాళి	సగరిగమపధనిస-సనిధపమగరిస.
నటనవేళావళి	సరిమపధనిస-సనిపమగరిస.
నాగభోగి	సరిగమపధని-ధపమగరిసనిస.
హంసనీలాంబరి	సరిగమధనిస-సనిపధమగరిస.
మారువబంగాళ	సపమపధనిస-సనిధపమగరిస.
భూపాలపంచమము	సగరిగపమధస-సపమధమసరిస.
కోకిల పంచమము	పధనిసరిగరి-సనిధపధనిస.

40. నవనీత- శులి-శుగ- ప్రమ-ప-చధ-కైని.

నభోమణి	సరిగరిమపస-సనిధపమగరిస.
నిషాధస్రియ	సరిగమపనిధస-సనిపమగరిస.
నాగవేళావళి	సరిగమధస-సనిధమగరిస.
సుఖనీలాంబరి	సరిగమపధస-సనిధపమగరిస.
సోమఘంటాణము	సరిగమనిధనిస-సనిపధమగరిస.
నవరసకుంతలీ	సమపధనిస-సనిధపధమగరిస.
సుఖస్రియరాగము	సగరిగమనిస-సనిధమగరిస.
సింధునాటకురంజి	సరిగమధనిధస-సనిధపమగరిస.

41. పావని-శులి-శుగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని.

ప్రభావతి	సరిమపధనిస-సనిధమపమరిగరిస.
శ్యామనీలాంబరి	సరిగమపధనిస-సధనిధమగరిస.
నటనదీపరము	సరిగమధనిస-సనిమగరిగస.
చంద్రజ్యోతి	సరిగమపధస-సధపమగరిస.
శుద్ధగీర్వాణి	సరిగమపధనిస-సధపమగరిస.
కోకిలస్వరావళి	సరిగమధనిస-సధమగరిస.

42. రఘుప్రియ-శులి-శుగ-ప్రమ-ప-షధ-కాని.

రిషభవాహిని	సరిగమపధనిస-సనిపధమగరిస.
లలితదీపరము	సరిగమపధనిస-సనిధనిపమగరిస.
ఇందుగీర్వాణి	సరిగమపస-సనిపధనిపమగరిస.
హంసవేళావళి	సరిగమపధపనిస-సనిపమగరిస.
మేచసావేరి	సరిమపనిస-సనిపమగరిస.
ఆనందభోగి	సరిగమపనిధని-ధపమగరిసనిస.

43. గవాంభోది-శులి-సాగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని.

విజయభూషావళి	సరిగమపమపస-సనిధపమగరిస.
కోకిలదీపరము	సరిగమనిధస-సనిధమగరిస.

మేచకాంభోజి	సరిగమధనిస-సనిపధమగరిస.
కోకిలగీర్వాణి	సరిగమపధస-సనిమగరిస.
మారువగౌళ	సరిగపమధనిస-సనిధపమగరిస.
సామస్వరావళి	సరిగమపనిధస-సధపధమగరిస.
కలివసంతము	సరిగమపధనిస-సనిపమగస.

44. భవప్రియ-శులి-సాగ-ప్రమ-ప-శుధ-కైని.

కన్నడదీపరము	సరిగమధనిస-సనిధపధమగరిస.
భవాని	సరిగమధనిస-సనిధమగరిస.
సామంతవేళావళి	సరిగమధపధస-సధనిపమగరిస.
సారంగమారువ	సరిగమధనిస-సనిధమపగరిస.
మేచబంగాళ	సరిగమపనిస-సధపమగరిస.
సరసీరుహము	సరిగమధనిధస-సనిధమగరిస.
ధవళసరసీరుహము	సరిగమధపనిస-సనిధమగరిస.

45. శుభపంతువరాళి-శులి-సాగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని.

పంతువరాళి	సరిగమపధనిస-సనిధపమగరిస.
భానుగీర్వాణి	సరిగమపధనిస-సనిధమగరిస.
భానుధన్యాసి	సరిగమనిధని-ధపమగరిసనిస.

గమకసామంతము	సగమపనిస-సనిధపమగరిస.
కమలాభరణము	సరిగమపనిధస-సనిధపనిధమగరిస.
కనకదీపరము	సగమపధపని-ధపమగరిసనిస.
మారువవసంతము	సమగమపధనిస-సనిధపమగరిస.
శేఖరచంద్రిక	సరిగమనిధనిస-సనిధమగరిస.

46. షడ్విధమూర్తిణి-శులి-సాగ-ప్రమ-ప-చధ-కైని.

తీవ్రవాహిని	సరిగమపధపనిస-సనిధపమగరిగమరిస.
ఇందుభోగి	సగరిగమపధస-సనిధనిపమగరిస.
ఇందుధన్యాసి	సగమధనిస-సనిధపధమగరిస.
మారువగౌరి	సగరిగమపధని-ధపమమగరిస.
కుంతలస్వరావళి	సగమపధనిస-సనిధనిపమగరిస.
విజయాభీరు	సగరిగమపనిధస-సధపమగరిస.
శ్రీకంఠి	సగమపధనిస-సనిధపమగస.

47. సువర్ణాంగి-శులి-సాగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని.

మారువనారాయణి	సరిగమపధస-సధనిపమగరిగస.
సౌవీరము	సరిగరిమపధనిస-సనిధపమగరిస.
సాలగవేళావళి	సరిగమపనిధనిస-సనిధపమగస.

కుంతలధన్యాసి	సరిగమపమధనిస-సనిధనిపమగరిస.
సేనామనోహరి	సరిగమపధనిధస-సనిధపమగరిగస.
అభీరు	పధనిసమగమప-మగసనిధప.
మారువసారంగ	సనిసరిగమపమధని-ధపమగరిగస.
నవరస బంగాళ	సరిగమధపధనిస-సనిధమగస.
విజయశ్రీరాగము	సగరిగమపనిస-సనిపమగరిస.

48. దివ్యమణి-శులి-సాగ-ప్రమ-ప-షధ-కాని.

దుందుభిప్రియ	సరిగమపధనిస-సనిపమగరిస.
కుంతలదీపరము	సమపధనిస-సనిధనిపమగస.
జీవంతిని	సమపధనిస-సనిపమగస.
ఆదిపంచమము	సరిపధనిస-సనిధనిపమగరిస
అమృతపంచమము	సరిగమధనిస-సనిధమగసరిస
భోగధన్యాసి	సగమపనిస-సనిపధనిపమగరిస.
భోగిసింధు	సపమపధనిస-సనిధనిపమస.
శుద్ధగాంధారి	సరిగమనిస-సనిధనిపమరిస.

49. ధవళాంబరి-శులి-అంగ-ప్రమ-ప-శుభ-శుని.

స్వరాభరణము	సగమపధనిస-సనిధపమస.
ధీరస్వరూపి	సరిగమపధనిస-సధనిధపమగస.
కన్నడకురంజి	సగరిగమపధనిస-సధపమరిస.
ధవళాంగి	సమగమపధనిధస-సనిధపమగరిస.
దేవాభరణము	సగరిగమధనిస-సనిధనిపమగరిస.
ఛాయామారువ	సగరిగమధనిధస-సనిధమగరిస.
నవరసచంద్రిక	సరిగమధనిస-సధపగరిస.
ధర్మాణి	సరిగమధనిస-సనిధమగరిస.
నవరస ఆంధోళి	సగరిగమపధస-సధపమగరిగస.
దేవగిరి	సరిమపధస-సనిధపమగరిగస.

50. నామనారాయణి-శులి-అంగ-ప్రమ-ప-శుభ-కైని.

నర్మద	సరిగమధనిస-సనిధమపమగరిస.
నవరసగాంధారి	సరిగమపమధనిస-సనిధమగరిస.
మేచకన్నడ	సమపధనిస-సనిధపమగస.
కుసుమభోగి	సరిగమధనిస-సధనిధమగరిగస.
మందారి	సరిగమపనిస-సనిపమగరిస.

కన్నడభోగి	సరిగమపనిధనిస-సనిధమగరిగస.
మధుకరి	సరిగమపధనిస-సనిధపమగరిస.
గౌరిమారువ	సరిమపధస-సనిధపమగరిగస.
ప్రతాపము	సగమపధనిస-సనిధపమగరిస.

51. కామవర్ణిని-శులి-అంగ-ప్రమ-ప-శుభ-కాని.

ఇందుమతి	సగమధనిస-సనిధపమగస.
కనకరసాళి	సరిగమధనిస-సధపమగరిస.
హంసనారాయణి	సరిగమపస-సనిపమగరిస.
రామక్రియ	సరిగమపధనిస-సనిధపమగరిస.
వసంతమారువ	సరిగమపధనిధస-సధపమగస.
భోగవసంతము	సరిగమధనిస-సనిధమగరిస.
కిరణి	సరిగమపనిధనిస-సనిధమగరిస.
గమకప్రియ	సరిగమపనిధస-సధపమగరిస.
దీపకము	సగమపధపస-సనిధనిపమగరిస.

52. రామప్రియ-శులి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కైని.

రీతిచంద్రిక	సరిగమపధస-సనిధపమగరిస.
రామమనోహరి	సరిగమపధనిధస-సనిధపమగరిస.

జటాధరి	సగరిమపథనిస-సనిధపగరిస
లోకరంజని	సగమపమధనిస-సనిధనిపమగరిస.
తపస్విని	సగమపనిస-సనిధపమగస.
శ్రీకరి	సరిగపథనిస-సనిధపమగస.
మేఘమల్లారు	సగమపథనిస-సనిధపమగమరిస.
యోగానంది	సరిగపమపథనిస- సనిధపమగస.
ప్రతాపము	సపమపథనిస-సనిధపమగరిస.
మందహాసిని	సరిగమపమధనిస-సనిధపమగమరీస.
హంసగమని	సగమపనిధస-సనిధపమధపమగరిస.
కలాభరణి	సగరిగమపనిధని-ధపమగరిసనిస.
మేఘశ్యామల	సగమపథనిధపస-సథనిపమగరీస.
రసవినోదిని	సగమపథనిధస-సనిధపమగస.
వేదస్వరూపి	సరిగమపథనిపస-సనిధనిపమగస.

53. గమనశ్రమ-శురి-అంగ-వ్రమ-ప-చధ-కాని.

గమకప్రియ	సరిగమపథస-సనిధపమగమరిస.
శుద్ధరసాలి	సగమపథస-సథపమగరిస.
సుఖధ్వని	సగమపనిధస-సథనిపమగరిస.

కన్నడమారువ	సగమపథనిస-సనిధపమగస.
పూర్వకళ్యాణి	సరిగమపథనిధస-సనిధపమగరిస.
మేచకాంగి	సరిగమపథపనిస-సనిపథపమగరిస.
గగనసరసీరుహము	సగరిగమపథని-ధపమగరిసనిస.
హంసానంది	సరిగమథనిస-సనిధమగరిస.

54. విశ్వంభరి-శురి-అంగ-వ్రమ-ప-షధ-కాని.

విజయవసంతము	సమపథనిస-సనిపమగస.
వైశాఖము	సరిగమపథనిస-సనిధనిపమగమరిస.
దేశ్యమారువ	సరిగమనిస-సనిపమగరిస.
పూషాకళ్యాణి	సరిగమపథనిస-సనిపమగరిస.
నాగసరసీరుహము	సగమపస-సనిధనిపమరిస.
భ్రమరధ్వని	సగమథనిస-సథనిపమగరిస.
సింధుమారువ	సరిగమపస-సనిధనిపమగరిస.

55. శ్యామలాంగి-చలి-సాగ-వ్రమ-ప-శుధ-శుని.

శ్యామల	సగరిగమపథనిధస-సనిధపమగరిస.
శీతకిరణి	సరిగమపథనిస-సథనిధపమగస.

కమలనారాయణి	సరిమపథనిస-సనిధపమగరిస.
నాగప్రభావళి	సగమపథనిస-సనిధమగరిస.
దేశావళి	సరిగమపథనిస-సనిధమగరిస.
హంసగీర్వాణి	సరిగమపథస-సథపమగస
దేశ్యనాటకురంజి	సరిగమపథపనిస-సనిపథపమగరిస.
నాగగీర్వాణి	సరిగమపథనిధస-సనిధపమగరిస.

56. షణ్ముఖప్రియ-చరి-సాగరి-ప్రమ-ప-శుభ-కైని.

కుసుమసారంగ	సరిమపథనిస-సనిధపమగరిస.
భ్రమరసారంగ	సరిగమపమథనిస-సథపమగరిస.
భాషిణి	సగరిగమపనిధస-సనిధపమగరిస.
వసుకరి	సగమపథనిస-సనిధమగస.
సారంగభ్రమరి	సమపథనిధస-సనిధపమగస.
త్రిమూర్తి	సరిగమపథనిస-సనిధమగరిస.
భ్రమరకుసుమము	సగమపనిస-సనిధపమగరిస.
కోకిలానంది	సగమపథనిస-సనిధపమగస.
దేవమాళి	సరిగమపథని-నిధపమగరిసని.

57. సింహేంద్రమధ్యమ- చరి-సాగ-ప్రమ-ప-శుభ-కాని.

సీమంతిని	సరిగమపథనిస-సపమగరిస.
మాధవమనోహరి	సగరిగమపనిధనిస-సనిధమగరిస.
పద్మముఖి	సరిగమపథనిస-సథపమగస.
విజయసరస్వతి	సగమపథనిస-సనిపమగరిస.
భ్రమరహంసి	సరిగమపనిస-సనిధపమగస.
శుద్ధరాగము	సరిగమపనిస-సనిపమగరిస.
భ్రమరసుఖి	సరిగమపథనిస-సథపమగరిస.
ధవళహంసి	సరిమపథస-సనిధపమగరిస.
భ్రమరకోకిలము	సరిమపనిధనిస-సనిధపమరిస.
శేషనాదము	సరిగమపథస-సనిధపమగరిస.
ఘంటాణము	సరిగమపథనిస-సనిధమగరిస.
సర్వాంగి	సరిమపథనిస-సనిధమగరిస.
సునాదప్రియ	సరిగమపస-సనిధపమగరిస.

58. హేమవతి-శురి-సాగ-ప్రమ-ప-చధ-కైని.

సింహారవము	సరిమపనిస-సనిపమరిగరిస.
నలిసభ్రమరి	సరిమపథనిస-సనిధనిపమరిస.

విజయసారంగ	సరిగమపనిస-సనిధపమగస.
భ్రమరపుత్తరి	సరిగమపధనిస-సధపమరిస.
కనకభూషావళి	సగమపధనిస-సనిపమగరిస.
హంసభ్రమరి	సరిగమపధస-సనిధపమగరిస.
హేమాంబరి	సరిగమపధనిస-సపమగరిస.
విజయసామంతము	సగమపధస-సనిధమగరిస.

59. ధర్మవతి- చరి-సాగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని.

ధౌమ్యరాగము	సరిగమపధస-సనిధపమగరిస.
విజయనాగరి	సరిగమపధస-సధపమగరిస.
రంజని	సరిగమధస-సనిధమగసరిస.
లలితసింహారము	సరిగమపస-సనిపమగరిస.
శుద్ధనవనీతము	సరిగమధనిస-సనిపమగరిస.
విజయశ్రీకంఠి	సగమపస-సనిధమగరిస.
వసంతగీర్వాణి	సరిగమపనిధస-సధనిపమగరిస.
ధీరకుంతలి	సమపధనిస-సనిధపమగరిస.

60. నీతిమతి- చరి-సాగ-ప్రమ-ప-షధ-కాని.

నూతన చంద్రిక	సరిగమపధనిస-సనిపధనిపమగస.
విజయరత్నాకరి	సరిమపధనిస-సనిపమగస.

హంసనాదము	సరిమపధనిస-సనిధనిపమరిస.
దేవకుసుమావళి	సమగమపస-సనిపమగరిస.
కైకవళి	సరిగమపధనిస-సనిపమగరిస.
కనకశ్రీకంఠి	సరిగమపస-సనిధనిపమరిస.
కుంతలరంజని	సమగమపధనిస-సనిపధనిపమగస.
గౌరీక్రియ	సగమపధనిస-సనిధనిపమగస.
శుద్ధగౌరీక్రియ	సగమపనిధనిస-సనిధపమగస.

61. కాంతామణి- చరి-అంగీ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని.

కుంతలరాగము	సరిగమపధనిధస-సనిధపమగమరిస.
రామకుసుమావళి	సగమపనిధపనిస-సనిధపమగరిస.
కర్ణాటకతరంగిణి	సరిగమపనిస- సపమగరిస
విజయదీపిక	సరిగమపనిధస-సధనిపమగరిస.
శ్రుతిరంజని	సరిగమపధని-నిధపమగరిస.
కనకకుసుమావళి	సరిగమపధస-సధపమగరిస.
కీర్తివిజయము	సరిగమపనిధస-సనిధపమగరిస.
శుద్ధజోతిష్మతి	సగమపస-సనిధపమగరిస.
కనకసింహారము	సగమపనిస-సనిధపమరిస.

62. లిషభప్రియ-చలి-అంగ-ప్రమ-ప-శుభ-కైని.

రుచిరమణి	సగమపధనిధస-సధపమగరిస.
సోమమంజరి	సరిమపధనిధస-సనిపమరిగరిస.
పద్మకాంతి	సరిగమపధనిస-సనిపమగరిస.
బృందావనదేశాక్షి	సరిగమపమధస-సధపమగరిస.
కనక నాసామణి	సరిగమపధనిస-సనిధపమగరిస.
శుద్ధసారంగ	సగమపనిస-సధపమగరిస.
విజయగోత్రారి	సరిగమపధనిస-సనిధపమగరిస.
రత్నభాను	సరిమగరిమపనిధనిస-సనిధపమగరిస.

63. లతాంగి-చలి-అంగ-ప్రమ-ప-శుభ-కాని.

నవరత్నభూషణి	సరిగమపధస-సనిధపమగరిస.
కరుణాకరి	సమపధనిధస-సనిధపమస.
గోత్రారి	సరిమపధస-సనిధపమగరిస.
స్వర్ణకాంతి	సగపమధనిస-సనిపమగస.
సుజనరంజని	సగరిమపధనిస-సనిధపమరిస.
సజ్జనానంది	సరిగమపధనిస-సనిధపమగరిస.
రత్నకాంతి	సరిగమపనిస-సనిపమగరిస.

ఝణాకారి	సరిగమపనిధస-సధపమరిగరిస.
లీలావినోదిని	సరిగమపధనిధస-సనిధపమగరిస.
ధాతుప్రియ	సరిపమపధస-సనిధపమగమరిస.
చాముండిరాగము	సగరిమపనిధస-సధనిపమగరిస.

64. వాచస్పతి-చలి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కైని.

దేవామృతవాహిని	సగమపనిధనిస-సనిధనిపమగరిస.
విజయాభరణి	సరిగమపధనిధస-సనిధపమగరిస.
గురుప్రియ	సరిగమధనిస-సనిధమగరిస.
సింహస్వరూపి	సగమధనిస-సనిపమగస.
సరస్వతి	సరిమపధస-సనిధపమరిస.
కేతకప్రియ	సగమపనిస-సనిధపమగరిస.
బర్బర	సగమరిగమధనిస-సనిధమగరిస.
రత్నాంబరి	సగమపస-సనిధపమరిస.
ఉత్తరి	సగమపధనిస-సనిధమగస.
పరిమళానంది	సరిగపమధనిస-సనిపమగస.
భోగీశ్వరి	సరిగపధనిధస-సనిధపమగరిస.
గగనమోహిని	సగపధనిస-సనిపమగస.

భూషావళి	సరిగమపధస-సనిధపమగరిస.
తరుణీప్రియ	సగరిగమపనిధస-సనిపమరిస.

65. మేచకళ్యాణి- చరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని.

యమునాకళ్యాణి	సరిగపమపధస-సధపమపగరిస.
హమీరుకళ్యాణి	సపమపధనిస-సనిధపగ (మ)గరిస(శుమ)
శ్యామకళ్యాణి	సరిగమపనిస-పనిపధపమగరిస.
సారంగ	సరిగమపధనిస-సనిధపమరిగమరిస.
మైత్రిభావిని	సరిగమపధనిస-సధపమగరిస.
కుంతలశ్రీకంఠి	సగమపధనిస-సనిపమగరిస.
కామోద	సరిగమనిస-సనిమగరిస.
శుద్ధకోసల	సగమపస-సనిధమగరిస.
సునాదవినోదిని	సగమధనిస-సనిధమగస.
కుంతలకుసుమావళి	సరిగమపమపస-సనిధనిపమగస.
చంద్రకాంతము	సరిగమపధనిస-సనిధపమగరిస.
శుద్ధరత్నభాను	సరిగమపస-సనిధపమగస.

66. చిత్రాంబరి-చరి-అంగ-ప్రమ-ప-షధ-కాని.

చతురంగిణి	సమగమపనిస-సనిధనిపమగరిస.
గగనరంజని	సగమపస-సధనిపమగరిస.

చూర్ణికావినోదిని	సరిగమపధనిస-సనిధనిపమగరిస.
కనకభవాని	సమగమపధనిస-సనిపమరిస.
నాగకుంతలి	సరిగమపనిస-సనిపధనిపమగరిస.
దేవగీర్వాణి	సగరిమపస-సపమగరిస.
విజయకోసలము	సరిగమపమపస-సనిపమగస.
శుద్ధనిర్మద	సరిగమపధనిపస-సనిపమగస.

67. సుచరిత్ర-షరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని.

కనకనిర్మద	సరిగమపమధస-పనిధపమగరిస.
సత్యవతి	సరిమపధనిధస-సనిధపమగమరిస.
రామకుంతలి	సరిగమపధని-ధపమగరిసనిస.
సోమమంజరి	సగమపధస-సధపమగరిస.
కుంతలభవాని	సరిగమపమపస-సనిధనిపమరిస.
సేనాజయంతి	సరిగమపధనిస-సధపమగరిస.
కనకగీర్వాణి	సరిమపమధనిస-సధపమరిస.

68. జ్యోతిస్వరూపిణి-షరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-కైని.

జ్యోతిష్మతి	సరిమగపస- సనిధమపమరిగస.
శుద్ధ శృతిరంజని	సరిమపధనిధస-సనిధపమగమరిస.

భువనకుంతలి	సరిగమపధస-సధపమగస.
కుంతలగీర్వాణి	సరిగమపధనిస-సధమపమగరిస.
జౌడగాంధారి	సరిగమపధస-సనిధపమగరిస.
హిందోళదేశాక్షి	సనిసరిగమపధ- నిధపమగరిస.
కుంతలరంజని	సరిమపనిధనిస-సనిధపమగరిస.
కుసుమభవాని	సరిమపధస-సనిధమపమరిస.

69. ధాతువర్ణని- షరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని.

పద్మభవాని	సరిగమపమధస-సనిధపమగరిస.
ధౌతపంచమము	సరిగమపనిపస-సనిధపమరిగమరిస.
కుంతలసింహారము	సరిమపమధనిస-సధపమరిస.
ధీరసావేరి	సరిగమపధనిస-సధపమగరిస.
లలితకోసలి	సరిగమపధనిధస-సనిధపమగమరిస.
నలినకుసుమావళి	సరిగమపమపస-సనిధనిపమరిస.
బృందావన కన్నడ	సగమపధస-సధపమగరిస.
ఈశగిరి	సరిగమపధని-ధపమగరిసనిస.

70. నాసికాభూషణి- షరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కైని.

గౌరీసీమంతి	సరిగమపధనిస-సనిపమగస.
నాసామణి	సరిగమపమపస-సనిధనిపమరిస.
కుంతలఘంటాణము	సరిగమపమపస-సనిపమరిస.
నిగమసంచారి	సగమపధనిస-సనిధనిపమరిస.
నీతికుంతలి	సమగమపధనిస-సధనిపమగస.
హంసకోసలి	సరిగమపధనిధస-సనిధపమగమరిస.

71. కోసలము-షరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని.

కుసుమావళి	సగమపధస-సనిధపమగమరిస.
ప్రతాపసారంగ	సరిగమపధస-సనిధపమగస.
నాగగిరి	సగమపధపస-సధపమగస.
కౌస్తుభప్రియ	సరిగమపధనిస-సధపమగమరిస.
గౌరీనిషాధము	సగమపనిధస-సనిధనిపమగస.
సత్యభూషణి	సగమపధనిస-సనిధపమగస.

72. రసికప్రియ-షరి-అంగ-ప్రమ-ప-షధ-కాని.

రసమంజరి	సరిగమపధనిస-సనిపమరిస.
కనకజ్యోతిష్మతి	సమపధనిస-సనిధపమస.

హంసగిరి	సరిగమపధనిస-సనిపధనిపమగస.
రీతిమల్లారు	సరిగమపస-సనిపధనిపమగస.
గీర్వాణపదం	సరిగమపధస-సనిధపమగరిస.
గిరికుంతలీ	సరిగమపమగమపస-సనిధనిపమగస.

డెబ్బది రెండు మేళకర్తల జన్యరాగములు సంపూర్ణము.

ఇవిగాక మరికొన్ని రాగముల పేర్లు చెప్పబడినవి.

సంఖ్య	రాగముల పేర్లు	మేళకర్త సంఖ్య	ఆరోహణము	అవరోహణము
1	అరాణా	29	సరిమపనిపసనిస	సనిధాపమపగారిస
2	అసావేరి	8	సరిమపధస	సనిపపధమపరిగరిస
3	ఆనందభైరవి	20	సగరిగమపధపనిస	సనిధపమగరిస
4	ఆంధాళి	28	సరిమపనిస	పనిపమరిగామరిస
5	ఆందోళిక	28	సరిమపనిస	సనిధమరిస
6	ఆభోగి	22	సరిగమధస	సధమగరిస
7	ఆభేరి	20	సగమపనిస	సనిధపమగరిస
8	ఆరభి	29	సరిమపధస	సనిధపమగరిస
9	ఆహిరి	8	సరిసగమపధనిస	సనిధాపమగరిస
10	ఈశమనోహరి	28	సరిగమపధనిస	సనిధపమరిమగరిస

11	ఉదయరవిచంద్రిక	20	సగమపనిస	సనిపమగస
12	ఉమాభరణము	28	సరిగమపధనీస	సనిపమగమరిసనిస
13	కదనకుతూహలము	28	సరిమధనిగపస	సనిధపమగరిస
14	కదకవసంతము	20	సగమపనిస	సనిధపమగరిస
15	కన్నడ	29	గరిసరిగమపమధనిస	సనిసధపమపగమరిస
16	కాసడ	22	సరిగమపమధానిస	సనిపమపధనిధపమగామరిస
17	కమలామనోహరి	27	సగమపనిస	సనిధపమగస
18	కలగడ	28	సరిగపధసా	సనిధపాగరిస
19	కళానిధి	22	సరిగమసపమధనిస	సనిధపమగరిస
20	కళావతి	14	సరిమపధస	సధపమగసరిస
21	కాపి	22	సరిగమరిపమపధనిస	సనిధపమగరిస
22	కాపినారాయణి	28	సరిమపధనిస	సనిధపమగరిస
23	కామవర్ధిని మేళము	51	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
24	కాంభోజి	28	సరిగమపధస	సనిధపమగరిస
25	కిరణావళి	21	సరిగమపధనిస	సధపమగరిస
26	కీరవాణి మేళము	21	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
27	కుంతలవరాళి	28	సమపధనిధస	సనిధపమస

28	కుతూహలము	29	సరిమనిధపనిస	సనిధపమగరిస
29	కురంజి	29	సనిసరిగమపధా	ధపమగరిసనిస
30	కేదారము	29	సమగమపనిస	సనిపధపమగరిస
31	కేదారగౌళ	28	సరిమపనీస	సనిధపమగరిస
32	కై కవళి	60	సరిగమపధనిస	సనిపమగరిస
33	కోకిలధ్వని	28	సరిగమధనిధస	సనిధనిపమగరిస
34	కోలాహలము	29	సపమగమపధనిస	సనిధపమగరిస
35.	ఖమాసు	28	సమగమపధనిస	రిసనిధపమగస
36.	ఖరహరప్రియమేళము	22	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
37.	గమకక్రియ	51	సరిగమపధస	సనిధపమగమరీస
38	గరుడధ్వని	29	సరిగమపధనిస	సధపగరిస
39	గౌరీమనోహరి మేళము	23	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
40	గౌళ	15	సరిమపనిస	సనిపమగమరిస
41	చక్రవాకము మేళము	16	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
42	చలనాట మేళము	36	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
43	ఛాయాతరంగిణి	28	సరిగమపనిస	పనిధపమగరిస
44	ఛాయానాట	34	సరిగమపమపస	సనిధనిపమరిస
45	జనరంజని	29	సరిగమపధపనిస	సధపమరిస

46	జయనారాయణి	22	సరిగమపధనిధస	సనిధపమగరిస
47	జింగల	20	సరిగమపధనిధపస	సనిధపమగరిస
48	జుజూహుళి	13	సమగమపధనిస	సధనిధపమగస
49	ఝంఝూటి	28	ధసరిగమపధని	ధపమగరిసనిధపధస
50	తోడి	8	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
51	దర్పారు	22	సరిమపధనిస	సధపమరిగారిస
52	దేశ్యతోడి	8	సరిగమపధనిస	సనిధనిధపమగరిస
53	దేవమనోహరి	22	సరిమపనిధనిస	సనిధనిపమరిస
54	దేవగాంధారి	29	సరిమపధనిస	సనిధపమగరిస
55	దేక్షక్షి	28	సరిగపధస	సనిధపమగమరిస
56	ద్విజావంతి	28	సరిమగమపధనిస	సనిధపమగరిగస
57	ధన్యాసి	8	సగమపనిస	సనిధపమగరి
58	ధీరశంకరాభరణము మేళము	29	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిసస
59	నరభైరవి మేళము	20	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
60	నవరసకన్నడ	28	సమగమపస	సనిధమగరిస
61	నవరోజు	29	పధనిసరిగమపా	మగరిసనిధప
62	నాగస్వరావళి	28	సగమపధస	సధపమగస
63	నాట	36	సరిగమపధనిస	సనిపమరిస

64	నాటకురంజి	28	సరిగమధనిపధనిస	సనిధమగస
65	నాధనామక్రియ	15	సరిగమపధని	నిధపమగరిసని
66	నాయకి	22	సరిమపధనీదపస	సనీదపమరిగారిస
67	నారాయణగౌళ	28	సరిమపనిధనిస	సనిధపమగరిగరిస
68	నారాయణి	28	సరిమపధస	సనిధపమరిస
69	నీలాంబరి	28	సరిగమపధపనిస	సనిసమగరిగస
70	ప్రవాళశోధి	28	సరిమపధనిస	సనిధనిపమగస
71	పున్నాగవరాళి	8	నిసరిగమపధని	నిధపమగరిసని
72	పూర్వకళ్యాణి	53	సరిగమపధనిధస	సనిధపమగరిస
73	పూర్ణచంద్రిక	29	సరిగమపధపస	సనిపధపమగమరిస
74	పుష్పలతిక	22	సరిగమపనిస	సనిపమగరిస
75	ఫరజా	15	సగామపధనిస	సనిధపమగరిస
76	ఫలమంజరి	22	సగమధస	సనిధపమగమరిస
77	బంగాళా	28	సరిగమపమరిపస	సనిపమరిగరిస
78	బలహంస	28	సరిమపధస	సనిధపమరిమగస
79	బృందావనసారంగ	22	సగరిమపనిస	సనిపమరిగస
80	బిలహారి	29	సరిగపధస	సనిధపమగరిస
81	బేగడ	29	సగరిగమపధనిధపసా	సనిధపమాగరిస

82	బౌళి	15	సరిగపధస	సనిధపగరిస
83	బ్యాగు	29	సగమపసనిస	సనిధపమగరిస
84	భవప్రియ మేళము	14	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
85	భూపాలము	8	సరిగపధస	సధపగరిస
86	మందారి	50	సరిగమపనిస	సనిపమగరిస
87	మధ్యమావతి	28	సరిమపనిస	సనిపమరిస
88	మలయమారుతము	16	సరిగపధనిస	సనిధపగరిస
89	మలహారి	15	సరిమపధస	సధపమగరిస
90	మాంజి	20	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
91	మాధవమనోహారి	57	సగరిగమపనిధనిస	సనిధమగరిస
92	మాయామాళవగౌళ మేళము	15	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
93	మారువ	15	సగమపధనిధపస	సనిధపమధమపమగరిస
94	మాళవి	28	సరిగమపనిమధనిస	సనిధనిపమగమరిస
95	ముఖారి	22	సరిమపనిధస	సనిధపమగరిస
96	మేఘరంజి	15	సరిగమనిస	సనిమగరిస
97	మేచకల్యాణి మేళము	65	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
98	మోహన	28	సరిగపధస	సధపగరిస
99	యదుకులకాంభోజి	28	సరిమపధస	సనిధపమగరిస

100	యమునాకల్యాణి	65	సరిగపమపధస	సధపమగరిస
101	రవిచంద్రిక	28	సరిగమధనిధస	సనిధమగరిస
102	రామప్రియ మేళము	52	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
103	రిషభప్రియ మేళము	62	సరిగమపధనిస	సవిధపమగరిస
104	రీతిగౌళ	20	సగరిగమనిధమపనిస	సనిధమపధమగరిస
105	రేగుప్తి	15	సరిగపధస	సధపగరిస
106	లతాంగి మేళము	63	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
107	లలిత	17	సరిగమధనిస	సనిధమగరిస
108	వసంత	15	సగమధనిస	సనిధమగరిస
109	వరాళి	30	సగరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
110	వాచస్పతి మేళము	64	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
111	వీరవసంతము	24	సగరిమపస	సనిధపమగరిస
112	వేగవాహిని	16	సరిగమపధనిధస	సనిధపమగరిస
113	శహాన	28	సరిగమపమధనిస	సనిధపమగమరిగరిస
114	శుద్ధసావేరి	29	సరిమపధస	సధపమరిగరిస
115	శుద్ధబంగాళా	22	సరిమపధస	సధపమరిగరిస
116	శుద్ధసామంతము	8	ధసరిమపధ	ధపమగరిస

117	శుభపంతువరాళి మేళము	35	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
118	శోకవరాళి	9	సగమనిధ	పమగరిస
119	శ్యామకల్యాణి	65	సరిగమపనిస	సనిపధపమగరిస
120	శ్యామ	28	సరిమపధస	సధపమగరిస
121	శ్రీరంజని	22	సరిగమధనిస	సనిధమగరిస
122	శ్రీరాగము	22	సరిమపనిస	సనిపధనిపమరిగరిస
123	శుద్ధతోడి	8	సరిగమధనిస	సనిధమగరిస
124	షడ్విధమార్గిణి మేళము	46	సరిగమధనిస	సనిధపమగరిస
125	షణ్ముఖప్రియ మేళము	56	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
126	సరసాంగి మేళము	27	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
127	సరస్వతి	64	సరిమపధస	సనిధపమరిస
128	సరస్వతీమనోహరి	28	సరిగమధస	సనిధపమగరిస
129	సారంగ	64	సరిగమపధనిస	సనిధపమరిగమరిస
130	సావేరి	15	సరిమపధస	సనిధపమగరిస
131	సింహేంద్రమధ్యమము మేళము	57	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
132	సురటి	28	సరిమపనిస	సనిధపమగపమరీస
133	సుషోషిణి	28	సరిసమపనిధస	సధనిపమరిమస

134	సైంధవి	22	నిధనిసరిగమ	పమగరిసనిధనిస
135	సారాష్ట్ర	15	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
136	హంసధ్వని	29	సరిగపనిస	సనిపగరిస
137	హరికాంభోజి మేళము	28	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
138	హుసేని	22	సరిగమపనిధమపనిధనిస	సనిధపమగరిస

వాగ్గేయకారుల చరిత్రలు

మనం అందరం గుర్తుంచుకోవలసిన విషయం. రాగం అంటే కేవలం ఆరోహణ, అవరోహణేకాదు, ఆరోహణ, అవరోహణ అన్నది ఆ రాగానికి ఒక ఆధారం. ఈ ఆధారంతో రాగానికి ఒక స్వరూపాన్ని వాగ్గేయకారులు ఇస్తారు. అంటే ఆ రాగంలో ఉన్న గమకాల్ని, స్వరాల్ని, దృష్టిలో ఉంచుకొని ఆ రాగానికి ఒక పూర్తి ఆకారాన్ని, తీర్చి దిద్దుతారు. పాటల్ని రచిస్తారు. అప్పుడే అది పరిపూర్ణమైన రాగం అవుతుంది. ఇంకా చెప్పాలంటే ఆరోహణ, అవరోహణ, అన్నది రాగం యొక్క అస్థిపంజరం లాంటిది. వాగ్గేయకారులు ఈ అస్థిపంజరానికి రక్త మాంసాల్ని కూర్చి పైన చర్మం తొడిగి దానికి స్పష్టమైన ఆకారాన్ని ఇస్తారు.

13వ శతాబ్దంలో ఉత్తర భారతదేశాన్ని మహమ్మదీయులు పాలిస్తుండేవారు. వీరితోపాటు పర్షియా, అరబ్బు దేశాల సంగీతాలు కూడా మనదేశంలోకి వచ్చాయి. అలా వచ్చి మన భారతీయ సంగీతంలో కలిసిపోయాయి. మన భారతీయ సంగీతం, పర్షియా, అరబ్ దేశాల సంగీతాలతో కలిసి ఒక కొత్త సంగీతం రూపొందింది. అలా ఏర్పడిన సంగీతమే హిందూస్థానీ సంగీతం.

దక్షిణ భారతదేశానికి విదేశీయులు ఎక్కువగా రాకపోవడంతో పర్షియా, అరబ్ దేశాల సంగీతాలు ఇక్కడికి ప్రవేశించలేదు. అందుచేత ఆ దేశంలో ఉన్న సంగీతం ఎక్కువ మార్పులు చెందకుండా ఉండిపోయింది. ఇలా మార్పు చెందని సంగీతమే కర్ణాటక సంగీతము అయింది. ప్రస్తుతం ఉత్తర భారతదేశం అంతా హిందూస్థానీ సంగీతమే. కర్ణాటక, ఆంధ్రప్రదేశ్, తమిళనాడు, కేరళ, కొంకణి ప్రాంతాల్లో కర్ణాటక సంగీతం ప్రచారంలో ఉంది.

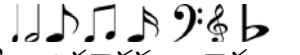

ఒరిస్సా, మహారాష్ట్ర ఇంకా కొన్ని ప్రాంతాలలో కర్ణాటక సంగీతం, హిందూస్థానీ సంగీతం రెండూ ప్రచారంలో ఉన్నాయి. అసలు కర్ణాటక సంగీతానికి ఆ పేరు ఎలా వచ్చిందంటే కర్ణాలకు (చెవులకు) ఇంపుగా ఉండేదాన్ని కర్ణాటక సంగీతమంటారు. “కరై” అంటే సముద్రతీరం. ‘నాడు’ అంటే దేశం. ‘కరైనాడు’ అంటే సముద్రతీరాన ఉన్న దేశం అన్నమాట. మన దక్షిణ భారతదేశం సముద్రతీరాన ఉన్నది కనుక దీనిని పూర్వం నుండి ‘కరైనాడు’ ‘కరనాడు’ అని పిలుస్తూ ఉండేవారు. ఈ కరనాడు అనే పదమే కర్ణాటకగా మారింది. కర్ణాటక దేశం అంటే దక్షిణ భారతదేశం అన్నమాట. కనుక ఈ దేశంలో ప్రచారంలో ఉన్న సంగీతాన్ని కర్ణాటక సంగీతం అని పిలిచారు. ఈ విధంగా కర్ణాటక సంగీతానికి ఆ పేరు వచ్చింది.

ఇప్పటిదాకా మనం సంగీతం గురించి తెలుసుకున్నాం. ఇప్పుడు కొంతమంది వాగ్గేయకారుల చరిత్రలను గురించి కూడా తెలుసుకుందాము. ఈ వాగ్గేయకారులంతా కూడా భక్తులే. వీరిలో సంగీతంతో మోక్షాన్ని పొందినారని పెద్దలు చెబుతుంటారు. వీరి అందరి గురించి మనం తెలుసుకుందాము.

జయదేవుడు

జయదేవులు 12వ శతాబ్దము నాటి వారు. ఉత్తరదేశ బెంగాలు రాష్ట్రంలో దిందుబిల్వం అనే గ్రామంలో ‘1098’లో జన్మించాడు. ఇది ఒరిస్సారాష్ట్రంలో పూరీ జగన్నాథంకు దగ్గరగా ఉంది. సంతానం కోసం జగన్నాథుని పూజించగా ఆ స్వామి దయవల్ల వీళ్ళకు జయదేవుడు పుట్టాడు. తల్లి రామాంబ తండ్రి భోజదేవుడు. వీరు బ్రాహ్మణోత్తములు. భార్య పద్మావతి శ్రీ కృష్ణ భక్తురాలు. ఈయన గురువుగారు గోవర్ధనాచార్యులు ఈయన శిష్యులందరిలో ప్రథముడు జయదేవుడు. శృంగారరస ప్రధానమైన శ్రీరాధాకృష్ణ ప్రేమతత్త్వమును ద్వాదశ సర్గసహితమగునట్లు విలసిల్లెడి ‘గీతగోవిందం’ (అష్టపది) అను పేరిట గాంధర్వంగా రచించిన అద్వితీయులు. ఈ జయదేవ కవీంద్రులు 19వ అష్టపది వ్రాయునపుడు “స్మర గరళ ఖండనం, మమశిరసి మండనం, దేహిపద పల్లవ ముదారం” అని తలంపుకు వచ్చినప్పటికి వ్రాయక తాటాకును తన భార్య పద్మావతికిచ్చి నదికి స్నానానాకి వెళ్ళెను. వెంటనే శ్రీ కృష్ణ భగవానులు తలంటుకొన్న జయదేవ రూపంతో

వచ్చి పద్మావతిని పిలిచి తాటాకును, లేఖినిని బుచ్చుకొని తనకు తోచినట్లుగా సాహిత్యం రచించి పూర్తిచేసి అంతర్ధానమయినారు. స్నానానంతరము జయదేవులు భార్యను తాటాకును లేఖినిని తెమ్మని అడుగ ఆమె ఆశ్చర్యంతో “ఇప్పుడే తాము వచ్చి వ్రాసి యిచ్చిపోతిరని” చెప్పి తాటాకును ఇచ్చెను. పూర్తిగా రచించిన దాన్ని చూచి ఆనందంతో “ఓ పద్మావతి నీవేమి సుకృతము చేసితివోకదా! భగవంతుడు నీకు దర్శనమిచ్చాడు” అని పొగుడుచు నా అష్టపది యెనిమిదవ యడుగున “జయత పద్మావతీ రమణ జయదేవకవి భారత ఫణితమితిగతం” అని 21వ అష్టపదిలోను తన నామమునకు ముందును ఆమె పేరు పెట్టెనట. ఈ అష్టపదులు కీర్తనకు 8 పాదముల చొప్పున 24 కీర్తనలు, నాయికా, నాయకీ, సఖులచే పాడబడుచుండును. సంగీత కీర్తనలకు అష్టపదులే ప్రప్రథమములుగా నున్నవని తెలియుచున్నది. ఈ అష్టపదుల ననుసరించి “రామాష్టపది” రామకవియు “శివాష్టపది” చంద్రశేఖరేంద్ర సరస్వతి కవియు రచించిరి. 12, 13 శతాబ్దాల నుంచి అష్టపదులు మన దేశం అంతా బాగా ప్రచారంలో ఉన్నాయి. పూరీలో జగన్నాధస్వామి పూజ చేసేటప్పుడు ఇప్పటికీ అష్టపదుల్ని పాడుతుంటారు. జయదేవుడి అష్టపదుల్లో ‘హరిహరముగ్ధవధూనికరే’ ‘సావిరహేతవదీనారాధా’ అనేవి బాగా ప్రచారంలో ఉన్నాయి. పాడుకొనేందుకు వీలైన మొదటి రచనలు జయదేవుడి అష్టపదులే.

క్రీ.శ. 1153లో జయదేవుడు మరణించాడు. వీరు శార్లదేవుల కాలము నాటి వారని తెలియుచున్నది.

పురందర విరలదాసు

కర్ణాటక సంగీత పితామహ

మహారాష్ట్రమున పవిత్రక్షేత్రంగా ప్రసిద్ధిగాంచిన పండరీపురమునకు సమీపమున ‘పురందరగడ’ మను గ్రామమున 15వ శతాబ్దమున వరదప్పనాయకుడను బ్రాహ్మణుడు ఉండెడివాడు. ఆయన భార్య కమలాంబ. వరదప్పనాయకుడు బంగారం, వడ్డీవ్యాపారముల వలన ధనం సంపాదిస్తుండేవాడు. సంతానం లేదని పరితపిస్తున్న ఈ దంపతులకు శ్రీనివాసుని సేవాఫలముగ క్రీ.శ. 1480వ సం॥ ఒక బిడ్డ పుట్టెను. శ్రీనివాస వర ప్రసాదితుడగు ఇతనిని ఆ దంపతులు శ్రీనివాస నాయకుడని నామకరణం చేసారు. అందరూ ముద్దుగా శీనప్పా

అని పిలుస్తుండేవారు. ఈ శీనప్పే వాగ్గేయకారుడైన పురందరదాసు. ఇతనికి చిన్నతనంలోనే ఉపనయనం చేసి విద్యావంతుని చేసినాడు. సంస్కృతం, కన్నడం భాషల్లోను, సంగీతంలోను మంచి ప్రావీణ్యం గణించాడు. తల్లితండ్రులు మరణించాక వ్యాపారం చేసి బాగా డబ్బు సంపాదించి కోటిశ్వరుడయ్యాడు. ఇంత సంపాదించినా ఎవరికీ దానధర్మాలు చేసేవాడు కాదు. పరమలోభిగా ఉండేవాడు. యుక్త వయస్సు రాగానే శీనప్పకు సద్వంశ సంజాతయు, సదాచార సంపన్నమగు ‘శ్రీ సరస్వతీబాయి’ అను నామెతో వివాహము జరిగి గృహస్థాశ్రమాన్ని స్వీకరించాడు. ఈయన బంగారం, వడ్డీవ్యాపారమేగాకుండా రత్నాల వ్యాపారం కూడా చేసేవాడుట.

ఒకనాడు ఒక పేద బ్రాహ్మణుడు పురందరదాసు దగ్గరకు వచ్చి ‘నా కొడుకు ఉపనయనం చేసుకోవడానికి ధనం సాయం చెయ్యమని’ అడిగాడు. పురందరదాసు ఆ బ్రాహ్మణుని రేపురా అని పంపేశాడు. ఆ బ్రాహ్మణుడు మళ్ళీ మరునాడు వచ్చాడు. మళ్ళీ రేపురా అని పంపేశాడు. ఇలా చాలా రోజులు డబ్బులు ఇవ్వకుండా తిప్పుతుంటే ఆ బ్రాహ్మణికి విసుకువచ్చి ఆయన భార్య దగ్గరకు వెళ్ళి సహాయం చెయ్యమని అడిగాడు. ఆమెకు దేవుడంటే ఎంతో భక్తి దానగుణం కూడా ఎక్కువే. వెంటనే తన ముక్కుకి ఉన్న ముక్కు పుడకను తీసిచ్చి దీంతో అమ్మగా వచ్చిన డబ్బుతో ఒడుగు చెయ్యమని చెప్పింది. బ్రాహ్మణుడు ఆ పుడకను తీసుకుని పురందరదాసు దగ్గరకే వెళ్ళాడు. దాన్ని చూసిన వెంటనే ఆయన ఇది తన భార్యదేనని గుర్తుపట్టి ఒక సేవకుణ్ణి ఇంటికి పంపి ముక్కుపుడకను పట్టుకు రమ్మన్నాడు. ఆ సేవకుడు ఇంటికి వచ్చి అడిగేసరికి ఆమె కంగారు పడింది. ఇప్పుడు ఇచ్చి పంపకపోతే తన భర్త తనను హింసిస్తాడు. అందుచేత మరణించడమే మంచిది అనుకుని ఒక పాత్రలో విషం తీసుకుని తాగబోయింది. ఇంతలో ఆ విషం గిన్నెలో పుడక కనిపించేసరికి ఆమె ఎంతో ఆనందించి స్వామికి దణ్ణం పెట్టుకుని సేవకుడికి ఇచ్చి పంపింది. దాన్ని చూసి పురందరదాసు ఆశ్చర్యపోయాడు. వెంటనే ఇంటికివెళ్ళి భార్యను అడిగేసరికి జరిగిన విషయం అంతా చెప్పింది. ఆ విషయం విన్న పురందరదాసుకి జ్ఞానోదయం అయ్యింది. వెంటనే ఆ బ్రాహ్మణుడి కోసం వెతికాడు. ఎక్కడా కనిపించలేదు. ఆ బ్రాహ్మణుడు సాక్షాత్తు “పుండరీకవిరలుడే” అని గ్రహించాడు. ఈ సంఘటన ఆయన జీవితాన్నే మార్చివేసింది. తను సంపాదించిన ధనం అంతా పేదలకి దానం చేశాడు. “పుండరీక విరలుడి” భక్తుడిగా మారిపోయి కీర్తనలు రచించడం ప్రారంభించాడు.

పురందరదాసు 'వ్యాసరాయలు' అనే ఆయన శిష్యుడు. ఈయనకి ఆ పేరు పెట్టింది కూడా ఆయనే. పురందరదాసు దేశంలో ఉన్న చాలా దేవాలయాల్ని సందర్శించాడు. ఆయన భక్తికి మెచ్చి ఎన్నో సార్లు విరలుడు దర్శనం ఇచ్చాడు. ఈయన రచనలు ఎక్కువ కన్నడభాషలో ఉన్నాయి. ఈయన రచనల్ని 'దాసర పదగళు' అని కాని, దేవనామాలు అని కూడా అంటుంటారు.

ఈ రచనల్లో మంచి ఉపమానాలు, చక్కని ఉదాహరణలు ఉంటాయి. పురందరదాసు 4,75,000 రచనలు చేసాడని చెప్తుంటారు. ద్విజావంతి, శ్యామకళ్యాణి, మాధవి లాంటి అపురూప రాగాల్లో కూడా కీర్తనలు రచించాడు. అలా సంకీర్తనలు చేస్తూ దేశాటన చేసినారు. తీర్థక్షేత్రములను సందర్శించుచు బయలుదేరిన దాసులవారు భగవత్ప్రేరణచేత విజయనగరం చేరారు.

ఆ రాజ్యం సమర్థుడైన కృష్ణదేవరాయల పరిపాలనలో అత్యంత ఉన్నత స్థితిలో ఉన్నది. ఆ సమయంలో వ్యాసరాయల వారు కృష్ణదేవరాయల ప్రార్థనతో ఆ స్థానగురు పీఠమును అలంకరించినారు.

వ్యాసరాయల వారు ఒక శుభముహూర్తాన తప్తముద్రాంకితులుగా చేసి భగవదాజ్ఞానుసారం "పురందరవిరల" అను నామమును గ్రహించినారు. బంగారమునకు తావియచ్చినట్లు గురూపదేశంతో దాసులవారు శ్రీనివాసనాయకుడనికాక పురందరదాసుగా ప్రసిద్ధిచెందినారు. ఈ ఆనంద సమయమును మైమరచి భావావేశంతో దాసులవారు

"హరిదాసరసంగదొరకిత ఎనగీగ ఇన్నే నిన్నేను

చిన్నయపురందర విరలయ్య దొరకిద ఇన్నే నిన్నేను"!

అని గానము చేసినారు. పుత్రులను గురుపాదారవిందములందర్పించి వ్యాసరాయలవారి సేవలో ఎంతో సంతోషంతో కాలం గడిపినారు. ఉపనిషదర్థగర్భితములగు అనేక పద, పద్య, సూళాదులను నిరంతరము రచించి గురుదక్షిణగా సమర్పించినారు. కొంత కాలానికి రాయలవారికి "కుహయోగము" సంప్రాప్తించినది. తన శిష్యునకు సంభవించిన దుర్యోగమును నివారించి వ్యాసరాయలవారు సింహాసనారూఢులై సకలమర్యాదలందినారు. ఈ రమణీయ దృశ్యాన్ని దాసులవారు కమనీయముగా "వ్యాసరాయ రచరణ దర్శనవెనగ" అను సూళాదిలో

"శేషావేశ ప్రహ్లాద నవతారవెనిసిదె

లేశ నిన్నంధ వెగ్గళర కాణెనోనాను" అని అభివర్ణించినారు. ఈ విధంగా గురువుల వైభవాన్ని తమకు గావించిన ఉపకారములను స్మరించుచు అనేక క్షేత్రములకు పోయి వచ్చుచుండెడివారు.

పురందరదాసు తిరుపతి వచ్చి అన్నమయ్యను కూడా కలుసుకున్నాడు. వేంకటేశ్వరుడిపైన కీర్తనలు రచించాడు. అందులో "వెంకటాచల నిలయం" అన్న కీర్తన, వినాయకుడిపైన 'గజవదన బేడువే' అన్న కీర్తన బాగా ప్రచారంలో ఉన్నాయి. శంకరాభరణరాగంలో "జోజో శ్రీకృష్ణ" అనే జోలపాట కన్నడ తల్లులు తమ పిల్లల్ని నిద్రపుచ్చుటకు పాడుతుంటారు. ముఖారి రాగంలో శారదా స్తోత్రం, మధ్యమావతిలో లక్ష్మీ స్తోత్రం చాలా ప్రసిద్ధి చెందినది. పురందరదాసు మాయామాళవగౌళరాగంలో సరళీస్వరాలు, జంటస్వరాలు, అలంకారాలు, పిళ్ళారి గీతాలు కూడా ఈయన రచించినవే. సంగీతం నేర్చుకొనే విద్యార్థులకు ఇవి ఎంతో ఉపయోగపడుతున్నాయి. అందుచేత పురందరదాసుని "ఆదిగురువు" అని "కర్ణాటక సంగీత పితామహుడు" అని కూడా అంటారు.

పురందరదాసు హంపిలో ఒక మండపంలో ఉండేవాడు. ఆ మండపాన్నే పురందరమండపం అని పిలుస్తారు. ఈయన చనిపోయేముందు సన్యాసం తీసుకున్నాడు. పురందరదాసు 2-1-1564లో శ్రీకృష్ణడిలో కలిసిపోయినాడు.

అన్నమయ్య

మొదటిసారిగా తెలుగులో పాటల్ని రాసింది అన్నమయ్య. జయదేవుడి అష్టపదులు సంస్కృతంలో ఉన్నాయని తెలుసుకున్నాము. తెలుగులో పాటల్ని రాసిన అన్నమయ్య గురించి ఇప్పుడు తెలుసుకుందాము.

అన్నమయ్య పుట్టింది కడప జిల్లా దగ్గర ఉన్న తాళ్ళపాక. తల్లితండ్రులు లక్కమాంబ, నారాయణసూరులు. తల్లి వెంకటేశ్వరస్వామి భక్తురాలు. స్వామి దయవల్ల ఆ దంపతులకు క్రీ.శ. 1408లో అన్నమయ్య పుట్టాడు. తల్లి చిన్నతనం నుంచే స్వామిపైన భక్తిని అతనికి రంగరించి పోసింది. ఐదేళ్ళకే అన్నమయ్యకు ఉపనయనం జరిగింది. అన్ని విద్యల్లోను అంటే సంగీతం, సాహిత్యంలో మంచి ప్రావీణ్యత

సంపాదించాడు. ఎనిమిదేళ్ళ అన్నమయ్య ఇంట్లో పెద్దవాళ్ళు గడ్డికోయమంటే కొడవలి పుచ్చుకొని, గడ్డి కోస్తుంటే వేలు తెగింది. వెంటనే 'హరి హరీ' అంటూ భగవంతుణ్ణి తలచుకొన్నాడు. ఇంతలో తిరుపతి వెళుతున్న కొందరు యాత్రికులు కనపడ్డారు. వాళ్ళతో కలిసి 'తిరుపతి' బయలుదేరి వెళ్ళిపోయాడు. కొండ ఎక్కసాగాడు. మోకాళ్ళ పర్వతం దగ్గరకి వచ్చేసరికి అలసట, ఆకలి కలిగాయి. ఒకచోట అలాగే పడి నిద్రపోయాడు. "అలిమేలుమంగ" ప్రసాదం తీసుకొచ్చి అతని ఆకలి తీర్చింది. అలిమేలు మంగను చూసి ఆనందంతో ఒక శతకం రాశాడు. అన్నమయ్య (శతకం అంటే వంద పద్యాలు) అన్నమయ్య కొండపైకి చేరాడు. తీరా గుడి దగ్గరకు వెళ్ళేసరికి తలుపులు మూసి పున్నాయి. అప్పుడు ఒక శతకాన్ని వెంకటేశ్వరస్వామిపైన రచించేసరికి గుడితాళాలు వాటంతట అవే ఊడి తెరుచుకున్నాయి. అతని మహిమకు అందరూ ఆశ్చర్యపోయారు. కన్నులారా శ్రీనివాసుడి దర్శనం చేసుకుని స్వామి ఆదేశం మేరకు తిరిగి తాళ్ళపాక చేరాడు. తిరుమలమ్మ, అక్కలమ్మ అనే ఇద్దరితో పెండ్లి జరిగింది. వెంకటేశ్వరస్వామిపై ఎన్నో కీర్తనలు రచిస్తూ కాలం గడుపుతున్నాడు అన్నమయ్య.

టంగుటూరును పాలిస్తున్న సాళువనరసింహరాయలు అన్నమయ్య గొప్పదనాన్ని విని తనని సంస్థానానికి రప్పించుకొని అన్నమయ్య రచించిన కీర్తనలు విన్నాడు. తనపై కూడా అలాంటి కీర్తనలు రచించమని అడిగినాడు. "భగవంతుణ్ణి పొగడిన నా నోటితో నిన్ను కీర్తించను" అని అనేసరికి రాజుకు కోపం వచ్చి సంకెళ్ళు వేసి చెరసాలలో వేయించాడు. అప్పుడు అన్నమయ్య 'ఆకటి వేళల అలపైన వేళల' అనే కీర్తన రచించి పాడేసరికి సంకెళ్లు వాటంతట అవే తెగిపోయాయి. ఆ విషయం భటులద్వారా విన్న రాజు అన్నమయ్య సామాన్యుడు కాదని తెలుసుకుని క్షమించమని అన్నమయ్యను వేడుకొని విడుదల చేసాడు.

అన్నమయ్య 32వేల కీర్తనల్ని రాశాడు. ఇది ఆధ్యాత్మిక సంకీర్తనలు, శృంగార సంకీర్తనలు అని 2 రకాలు. అన్నమయ్య తరువాతివారు వాటిని రాగిరేకులపైన రాసి భద్రపరిచారు. కాని మనకు దొరికిన కీర్తనలు, శతకాలు, గ్రంథాలు చాలా తక్కువే. వీటిలో "కొండలలో నెలకొన్న కోనేటి రాయుడువాడు, బ్రహ్మకడిగినపాదము, అదివో అల్లదివో శ్రీహరివాసము, ముద్దుగారేయశోద, తందనాన ఆహి, నానాటి బతుకు నాటకము, పలుకుతేనెలతల్లి పవళించెను, భావములోన బాహ్యమునందును, శ్రీమన్నారాయణ, ఏముఖో చిగురుటధరమున, లాంటి ఎన్నో అన్నమయ్య కృతులు ప్రచారంలో ఉన్నాయి.

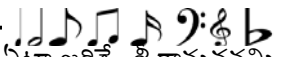

అన్నమయ్య ముద్ర 'వెంకటేశ', 'శ్రీవెంకటేశ' 'తిరువెంకటేశ' అని తనకి ఇష్టమైన వెంకటేశ్వరస్వామి పేరునే ముద్రగా వాడాడు. తెలుగులో, సంస్కృతంలో కూడా కీర్తనలు రాశాడు. ఈయనకు 'పదకవితా సితామహుడు' అనే బిరుదు కూడా కలదు. అన్నమయ్య క్రీ.శ. 1503 సం॥లో వేంకటేశ్వరస్వామిలో ఐక్యం అయ్యాడు.

త్యాగయ్య

తంజావూరు మండలంలో తిరువాయూర్ గ్రామంలో పంచనదబ్రహ్మం అనే కుటుంబీకుడు ఉండేవారు. ఆయనకు సదాశివ బ్రహ్మం, సదానందబ్రహ్మం, సచ్చిదానంద బ్రహ్మం, బాల బ్రహ్మం, గిరిరాజ బ్రహ్మం అనే 5 గురు కొడుకులు కలరు. చివరివాడైన గిరిరాజబ్రహ్మం 'గిరిరాజకవి'గా కూడా ప్రసిద్ధి పొందినాడు. ఈయన అనేక యక్షగానాలు, వేదాంత వాక్యాలు వ్రాసి తంజావూరు ప్రభువు శరభోజి మహారాజు మన్ననలు పొంది వారి ఆస్థానకవి పదవి అలంకరించారు. గిరిరాజకవికి ఐదుగురు కొడుకులు. వారిలో కడపటివాడు రామబ్రహ్మం, తండ్రిలాగే విద్వాంసుడు. ఆయన భార్యపేరు సీతమ్మ, సాధ్వీమణి. ఈ దంపతులకు పంచాపకేశం, రామనాథం అనే ఇద్దరు కొడుకులు పుట్టారు. వీళ్ళిద్దరూ కూడా పోకిరివాళ్ళు కావడం వల్ల ఆ తండ్రికి పుత్రోత్సాహం కలుగలేదు. వంశానికి పేరు తెచ్చే కొడుకు కావాలని తిరువాయూరు దైవమైన శ్రీ త్యాగరాజస్వామి వారికి మొక్కుకున్నారు. ఆ స్వామి కరుణించి 'సంగీత సాహిత్య కళాకోవిదుడైన పుత్రుడు పుడతాడని ఒక రాత్రి కలలో రామబ్రహ్మంకు అభయమిచ్చాడు.

సర్వజిత్ సంవత్సరం, చైత్రమాసం, సోమవారం పుష్యమినక్షత్ర కటకలగ్నంలో అంటే ఆంగ్ల కాలమాన ప్రకారం 1767 సం॥ మే 4వ తేదీన త్యాగయ్య శుభజననం జరిగింది. త్యాగరాజస్వామివారి వరంగా జన్మించడం వల్ల ఆ స్వామి పేరిటే త్యాగయ్యకు పేరు పెట్టటం జరిగింది. త్యాగయ్య పుట్టింది ములకనాడు తెలుగుబ్రాహ్మణుల ఇంట. కాకర్లవంశం వారిది. కాకర్లంబుధి చంద్రుడనని ఆయన సగర్వంగా చెప్పుకొనేవారు. త్యాగయ్య భారద్వాజ గోత్రుడు, ఆపస్తంభసూత్రుడు, ఈయన జన్మించే నాటికి కుటుంబం దరిద్రంతో కుమిలిపోతుంది. దాంతో వారు బ్రతుకుతెరువుకోసం క్రీ.శ. 1774లో తిరువాయూరును విడిచిపెట్టి తిరువైయార్ చేరుకున్నారు రామబ్రహ్మం కుటుంబమంతా.

తంజావూరు రెండవ ప్రభువైన తులజాజి రామబ్రహ్మం ప్రతిభను గుర్తించి తన సంస్థానానికి ఆహ్వానించాడు. ప్రతి ఏటా జరిగే శ్రీరామసవమి ఉత్సవాలలో వాల్మీకి రామాయణ ప్రవచనం జరిపేవారు రామబ్రహ్మం. పండిత సంభావనగా రామబ్రహ్మంకు తిరువైయారు అనే పంచనదక్షత్రంలో ఒక ఇంటిని, కొంతమాగాణిని ప్రసాదించారు. దాంతో ఆయన జీవితం సాఫీగా జరిగిపోసాగింది. తను కోరుకున్న కొడుకు కలగడంతో ఆయన చింతలన్నీ తీరిపోయాయి.

త్యాగయ్య కవి, పండితుడు కూడా. పితామహుడు గిరిరాజకవి. తంజావూరు ఆస్థాన కవి. మాతామహుడు వీణకాళహస్తి అయ్యర్ కూడా తంజావూరు సంగీత విద్వాంసులే. వారసత్వంగా తండ్రి వైపు నుండి సాహిత్యం, తల్లివైపు నుండి సంగీతాంశ రెండూ కలిపి ఈయనను పుట్టుకతోనే వాగ్గేయకారుణ్ణి చేశాయి. సంగీతానుకర్తేకాదు, రామభక్తికూడా త్యాగయ్యకు తల్లిదండ్రులనుంచే సంక్రమించింది. ఎనిమిదో ఏట ఉపనయనం జరిగింది. చిన్న వయస్సులోనే తండ్రి వెంట రాజస్థానానికి వెళ్ళేవాడు. వాల్మీకిరామాయణశ్లోకాలు చదివి చెప్తుంటే వాటి భావాన్ని సభకు వివరించేవాడు తండ్రి. అలా రామాయణంతోను, రామభక్తితోను ఆ బాల్యంలోనే అనుబంధం ఏర్పడింది త్యాగయ్యకు. రామబ్రహ్మం త్యాగయ్యకు మొదటి గురువు. తల్లి మంచిగాయని. పురందరదాసు, జయదేవుడు అన్నమాచార్యుడు మొదలైన వారందరి సంగీతాన్ని చిన్నపుడే ఉగ్గుపాలతో రంగరించిపోసింది. తండ్రి శిక్షణ ముగిసిన వెంటనే సంస్కృత పాఠశాలలో ప్రవేశించాడు. సంస్కృత, తెలుగు సాహిత్యాలలోనేగాక గణిత, జ్యోతిషమంత్ర శాస్త్రాలలో కూడా పాండిత్యం గడించాడు. తండ్రికి పూజకోసం పూలను రోజూ దూరంగా ఉన్న తోటకు వెడుతుండేవాడు. ఈ మధ్యదారిలోనే సంగీత విద్వాంసులయిన శౌంఠి వెంకటరమణయ్యగారి ఇల్లుంది. ప్రతిరోజూ వారి ఇంటి ముందు నిలబడి ఆ ఇంట్లో నుండి వచ్చే రాగ ప్రస్తావనాన్ని వింటూ నిలబడేవాడు. ఇలా ఒక రోజు తండ్రి కంట్లో పడ్డాడు. కొడుకు సంగీతాభినివేశం మనసుకునచ్చి ఆయన వెంటనే రమణయ్యగారిని ఆశ్రయించి త్యాగయ్యకు నాదవేదం అనుగ్రహించమని అడగగానే ఆయన కూడా తథాస్తు అన్నారు. అలా శౌంఠి వారి వద్ద త్యాగయ్య సంగీత పాఠాలు ప్రారంభమైనవి.

భావావేశం పెల్లుబికినపుడల్లా బొగ్గు ముక్కతో ఇంటి గోడలపై కొన్ని కీర్తనలు వ్రాశాడు త్యాగయ్య. వాటిని చదివి రామబ్రహ్మం పరమానందభరితుడై రామశేషశాస్త్రి భాష్యం కృష్ణశాస్త్రి వంటి సంగీతవేత్తలకు చదివి వినిపించగా వారు భళి అని తెగ మెచ్చుకున్నారు.

“నమో నమో రాఘవాయ అనిశం

నమో నమో రాఘవాయ (దేశికతోడి- తిశ్ర)

తవదాసోహం తవ దాసోహం

తవదాసోహం దాశరథే (పున్నాగవరాళి-ఆది)

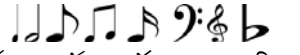
ఇవే ఆయన తొలి కీర్తనలుగా చెప్తూ ఉంటారు. శౌంఠివారు సంగీత మర్మాలన్నింటిని ఒక్క ఏడాదిలోనే రంగరించి పోశారు. తన శిష్యుడి మధురగానాన్ని తంజావూరు సంగీత విద్వాంసుల్ని కొందరిని తమ ఇంటికి ఆహ్వానించి వారి సమక్షంలో కీర్తన పాడమన్నారు. గురువుగారి ఆదేశాన్ని శిరసావహించి ‘దొరకునా ఇటువంటి సేవ’ అనే కీర్తన బిలహారిలో పాడినాడు. ఆ మధురగానాన్ని అందరూ మెచ్చుకునే సరికి తన అదృష్టానికి మురిసిపోయి మహారాజు ఇచ్చిన ‘మకరకంఠి’ అనే అమూల్యాభరణాన్ని తన శిష్యునికి అలంకరించి సంతృప్తి చెందారు. ఆస్థాన సంగీత విద్వాంసులూ, తన తండ్రి శౌంఠి వెంకట సుబ్బయ్యగారికి కూడా త్యాగయ్య గానం వినిపించాలని ఆనాటి సమావేశంలో తీర్మానించారు. అందరూ కలిసి ముహూర్తం నిర్ణయించి ఒకటి రెండు గంటలు సంగీతం విని తర్వాత రాజ మందిరానికి వెళ్ళేటట్లు నిర్ణయించినారు. ఎంతో ఆనందంతో ఎదురుచూస్తున్న ఆ శుభగడియరాగానే సంగీత మహల్లో అడుగుపెట్టి గురువుగారికి గురువైన సుబ్బయ్యగారికి పాదాభివందనం చేసి కచేరీకి ఉపక్రమించాడు. ఆ రోజు త్యాగయ్య గానం చేసిన కీర్తన ఇది.

ప॥ మరిమరి నిన్నే మొరలిడ నీ మనసున దయరాదు ॥మ॥

అ॥ప॥ కరిమొరవిని సరగునచన నీకు గారణమేమి? సర్వాంతర్యామి ॥మ॥

చ॥ కరుణతో ధ్రువుని కెదుట నిల్చిన కథ విన్నానయ్య
సురరిపు తనయునికై నరమృగమౌ! సుచనమేలేమయ్య?
మరచియున్న వనచరుని బ్రోచిన మహిమ దెలుపవయ్య?

ధరను వెలయు త్యాగరాజ సన్నత తరముగాదిక నేవిననయ్య ॥మ॥ (కాంభోజి- ఆది)

ఈ కీర్తన పూర్తి అయ్యేసరికి 8 గంటలు పట్టింది. రాచకార్యం మాటే మరచి గానం వింటూ ఉండిపోయారు. ఆ మర్నాడు రాజుగారి కొలువులో ఎవరినోట విన్నా ఆ పిల్లగాయకుణ్ణి ప్రశంసించడమే. ఆశ్చర్యంగా వింటున్న రాజుగారికి ఆస్థాన విద్వాంసులైన వెంకటసుబ్బయ్యగారు కూడా త్యాగరాజును మెచ్చుకొనేసరికి రాజుగారికూడా ఆసక్తి కలిగి ఎలాగైనా తన కొలువుకు రప్పించి పాడించాలనే కోర్కెతో దూతలకు త్యాగయ్యను వచ్చేటప్పుడు తనను పొగుడుతూ రెండు కీర్తనలు తీసుకురమ్మని కబురు పెట్టారు. అలా రాసినందుకు గాను ధనకనక వస్తు వాహనాలను ఇస్తామని ధనాశ చూపగా త్యాగయ్య మనస్సు చిదూవుక్కుమనిపించి రాజధూతలకు భావోద్దేకంతో వ్యంగ్య విలసితంగా సంగీతపరంగా ఇలా సమాధానం చెప్పారు.

నిధి చాలా సుఖమా? రాముని స
 నిధి సేవ సుఖమా? నిజముగ బల్కు మనసా ||నిధి||
 దధి నవనీతక్షీరములు రుచియా? దాశ
 రధి ధ్యాన భజన సుధారసము రుచియా? ||నిధి||
 దమ శమమను గంగాస్నానము సుఖమా? క
 ర్దమ దుర్విషయ కూపస్నానము సుఖమా? ||నిధి||
 మమత బంధన యుత నరస్తుతి సుఖమా?
 సుమతి త్యాగరాజునుతుని కీర్తన సుఖమా? ||నిధి|| (కళ్యాణి-ఆది)

ఈ తిరస్కార పరంపరలతో దూతలు తిరిగి వచ్చేసరికి మహారాజు అవమానాన్ని సహించక త్యాగయ్యను బంధించి తెమ్మని ఇద్దరు సేనానులను పంపించారు. వారు అలా వెళ్ళగానే రాజుకు ఉదరబాధ తీవ్రంగా వచ్చింది. రాజవైద్యులు ఎంత చికిత్స చేసినా తగ్గలేదు. ఇంతలో ఆస్థానంలోకి మాంత్రికులు ప్రవేశించారు. ఆయన అసలు సంగతి పసిగట్టి ఒక మహాభక్తుడి పట్ల చేసిన అపచారమేనని చెప్పగానే

రాజు సిగ్గుతో తలబట్టుకుని ఇద్దరు సేనానులను త్యాగయ్యను విడిచిపెట్టమని పంపించగా వారు వెళ్ళి మార్గమధ్యములోనే అడ్డుకుని నలుగురు సేనానులు తంజావూరు వచ్చేసరికి రాజు కులాసాగా కనిపించారు. ఇది జరిగిన కొంతకాలం తర్వాత స్వయంగా రాజే త్యాగయ్యను కలుసుకుని తన అపరాధాన్ని మన్నింపమని కోరగా సహృదయంతో వారు మన్నించారు.

త్యాగయ్య పద్నాలుగో యేట తండ్రి కాలం చేశారు. అన్నగారైన రామనాథయ్యకూడా అకాలమృత్యువాత పడినాడు. తల్లి సీతమ్మ, తమ్ముడు త్యాగయ్యల పోషణాభారం పంచాపకేళయ్యపై పడేసరికి ఏం చేయాలో తోచక తమ్ముడిమీద కోపాన్ని శ్రీరామచంద్రునిపై చూపాడు. తన ఆరోప్రాణంగా చూసుకొనే విగ్రహాన్ని కావేరినదిలో పడవేశాడు. బయటికి వెళ్ళిన త్యాగయ్య ఇంటికివచ్చి పూజగదిలోకి రాగానే దైవం కనిపించక ఇల్లంతా వెలికాడు. ఎక్కడా కనిపించకపోయేసరికి తల్లిని అడగగా జరిగిన విషయం చెప్పగానే తన దురదృష్టానికి కుమిలిపోతూ అన్నహారాలు మానేసి దిగులుతో కృశించి నేనెందుకు వెదుకుదురా? శ్రీహరీ' అంటూ రాముని విగ్రహం కోసం పరితపించసాగినాడు.

“ఎందు డాగినాడో? మాడకురా
 నెన్నడు దయవచ్చునో? ఓ మనస (తోడి-చాపు)

అని తనలో తానే వితర్కించుకోసాగేడు. గురువుగారి దైన్యావస్థకు ఎంతగానో చింతించి ఆ విగ్రహం కోసం వారు కూడా ఎంతో గాలించారు. అయినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. ఇలా వుండగా ఒకనాటి రాత్రివేళ కలలో విగ్రహం ఎక్కడ వున్నది సాక్షాత్తు శ్రీరాముడే విశదీకరించాడు. ఉదయాన్నే లేచి కావేరీ తీరానికి వెళ్ళి ఇసుకలో వెదికి చూడగా విగ్రహం దొరికింది. ఆ ఆనందంలో త్యాగయ్య నోటి నుండి ఈ కీర్తన వచ్చింది.

ప|| కనుగొంటిని శ్రీరాముని నేడు ||కను||
 అ.ప|| ఇలలోన సీతానాయకుని నేడు ||కను||

చ॥ భరత లక్ష్మణ శత్రుఘ్నులు కొలువ
 పవమానసుతుడు పాదములు బట్ట
 ధీరులైన సుగ్రీవప్రముఖులు
 వినుతిసేయ త్యాగరాయనుతుని నేడు ॥కను॥ (బిలహరి-దేశాది)

విగ్రహం దొరికిన వార్త తెలిసిన శిష్యులు పల్లకితో పరుగు పరుగున వెళ్ళి రాములవారిని ఊరేగించి తెస్తూ వుంటే త్యాగయ్య ఇలా పాట అందుకున్నారు.

ప॥ రారా! మా యింటిదాకా రఘు
 వీరా! సుకుమారా! మ్రొక్కేరా ॥రారా॥

అ॥ప॥ రారా! దశరథ కుమారా!
 నన్నేలుకోరా తాళలేరా ॥రారా॥

చ॥ కోరిన కోర్కెలు కొనసాగకనే
 నీరజనయన! నీదారినిగని వే
 సారితిగాని సాధుజనావన;
 సారివెడలి సామినేడైన ॥రారా॥

చ॥ ప్రొద్దున లేచి పుణ్యముతోటి
 బుద్ధులు చెప్పి బ్రోతువుగాని

ముద్దుగారు నీ మోమును జూచుచు
 వద్ద నిలిచి వారము పూజించె ॥రారా॥

చ॥ దిక్కు నేననుచు దెలిసి నన్ను బ్రోవ
 గ్రుక్కునరావు కరుణను నీచే
 జిక్కియున్నదెల్ల మరతురా యిక
 శ్రీ త్యాగరాజుని భాగ్యమా ॥రారా॥ (అసావేరి-దేశాది)

ఆ విధంగా స్వామి వారిని ఇంటికి తెచ్చి పూజ చేసుకున్నారు. ఇది జరిగిన కొన్నాళ్ళకు తల్లి చనిపోయారు. కొద్ది కాలానికి తన 18వ ఏట పార్వతమ్మ అనే కన్యతో వివాహం జరిగి గృహస్థాశ్రమాన్ని స్వీకరించాడు. ఇలా వుండగా ఒకరోజు రామకృష్ణయతీంద్రుడనే హరిదాసు కాంచీపురం నుండి వేంచేశారు. అర్హుపాద్యులతో అతిధిసేవ చేశాడు. భోజనానంతరం ప్రస్తాపవశాన శ్రీరామషడక్షరీ మంత్రాన్ని 96కోట్లు జపం చెయ్యవలసినదిగా త్యాగయ్యకు సూచించారు యతీంద్రులవారు. అలా రోజుకు లక్షా పాతికవేలు రామమంత్రోపాసన చేసేవారు. కొంతకాలానికి భార్య కూడా జపం ప్రారంభించింది. ఆ పరమాత్ముని కృపవల్ల ఇరవైఒక్క సంవత్సరాలకే 96కోట్ల రామజపం పూర్తయింది. మధ్యలోనే భార్య పార్వతమ్మ అనారోగ్య కారణంగా మరణించింది. పిల్లలు లేకపోవటంతో పార్వతమ్మ చెల్లెలు కమలాంబను భార్యగా స్వీకరించవలసి వచ్చింది. ఆ దంపతులకు సీతాలక్ష్మి అనే కుమార్తె కలిగింది. ఆమెను అఖిలాండపురం కుప్పుస్వామయ్య అనే వరునికిచ్చి వివాహం చేశారు. కొన్నాళ్ళకు త్యాగయ్యకు ఒక మనుమడు కలిగాడు.

భారతీయ సంగీత చరిత్రలో త్యాగరాజుకు వున్నంత శిష్యపరంపర మరే వాగ్గేయకారునికి కూడా లేదు. త్యాగయ్య సంగీత సంపదకు వారసులుగా నిలిచిన వారిలో ముఖ్యులు వాలాజీపేట వెంకటరమణ భాగవతార్, వారి కుమారుడు కృష్ణస్వామి భాగవతార్, తంజావూరు రామారావు, వీణకుప్పయ్య వీరంతా ఎల్లప్పుడు త్యాగరాజును అంటిపెట్టుకొనే ఉండేవారట. తంజావూరు రామారావు పట్ల త్యాగయ్యకు

వాత్సల్యం మక్కువ. త్యాగయ్య కార్యక్రమాలన్నిటినీ ఆయనే సిద్ధం చేసేవాడు. అందుకే ఆయన్ని మిగిలిన శిష్యులు “చిన్న త్యాగరాజు” అని పిల్చేవారు. కులమతాల ప్రసక్తి లేకుండా గుణమే ప్రధానంగా భావించి శిష్యులను స్వీకరించి గురుదక్షిణ ఆశించకుండా తన అంతటి వాళ్ళను తీర్చిదిద్దిన మహనీయుడు. ఆయనకు ఏదో ఒక కానుక సమర్పించుకుందామనుకుంటుండగా కూతురి వివాహమహోత్సవం వచ్చింది.

అందరూ పోటీపడి కానుకలు తెచ్చారు. వాలాజీపేట వెంకటరమణ భాగవతార్ కాలినడకన తిరువైయార్ నుండి పల్లవి ఎల్లయ్య చిత్రించిన కోదండరామస్వామి నిలువెత్తు పటాన్ని సమర్పించాడు. అది చూసిన ఆనందంలో త్యాగయ్య గానం జనసమ్మోహనమైంది.

ప॥ నన్ను పాలింప నడచి వచ్చితివో? నా ప్రాణనాథ! ॥న॥

అ॥ప॥ వనజ నయన మోమును జూచుటజీ
వనమని నెనరున మనసు మర్మము దెలిసి ॥న॥

చ॥ సురపతి నీలమణి నిభ తనువుతో
నురమున ముత్యపు సరుల చయముతో
కరమున శర కోదండ కాంతితో
ధరణి తనయతో, త్యాగరాజార్చిత ॥న॥

నేటికి కూడా కోదండరామస్వామి తిరువైయార్ లో పూజలు అందుకుంటూనే ఉన్నాడు.

వయోవృద్ధులు కాంచీపురనివాసి అయిన శ్రీ ఉపనిషద్ బ్రహ్మంగారు త్యాగయ్య తండ్రికి సహపాఠి అస్తస్నేహితుడు కూడా. త్యాగయ్య పేరు ప్రతిష్ఠలు విని అతనిని చూడాలన్న కోర్కెతో కబురుపెట్టారు. బ్రహ్మంగారి మాటను జవదాటక కంచీకి బయలుదేరారు. గురువుగారు కంచీకి బయలుదేరిన సంగతి తెలుసుకుని శిష్యులు వారి వారి గ్రామాలకు కూడా ఆహ్వానించేసరికి చిరునవ్వుతో వారి కోర్కెను మన్నించాడు. అలా త్యాగయ్య సంగీత జైత్రయాత్ర తీర్థయాత్రగా ప్రారంభమైనది. ప్రతిగ్రామంలోను తన శిష్యులు వారికి చేతనైనట్లుగా గురువును

సత్కరించుకున్నారు. కంచీలో బ్రహ్మంగారి ఇంట మంచి ఆతిథ్యం లభించింది. కొన్నాళ్ళపాటు భజనలతో కంచి వరదుణ్ణి సేవించి ఆ స్వామిపై రెండు దివ్య నామ కీర్తనలు చెప్పాడు త్యాగయ్య. అనంతరం వాలాజీపేట మీదుగా తిరుపతి వైపుగా ప్రయాణం సాగిపోయింది. తిరుమల సేవించడం అదే ప్రథమం కావడంతో ఆయన మనస్సు సంతోష తరంగాలు ఎగసి భక్త్యావేశం, ఉత్కంఠ, ఉద్రేకాలు ముప్పిరిగొని కొండను చేరేసరికి అపరాహ్నం కావచ్చింది. వెంటనే పుష్కరిణికి వెళ్ళి స్నాన జపాదులు పూర్తిచేసి తదేక ధ్యానంతో ఆలయంలోకి పరుగులు తీశారు. దర్శన వేళ కాకపోవడంతో స్వామివారికి తనకూ మధ్య తెర వ్రేలాడుతూ కనిపించింది. తన తొందరపాటుకు చింతించి తనలోని అహంకారపు పారలను తొలగించవలసిందిగా వినయవినమితగాత్రుడై ఏడుకొండల స్వామిని ఇలా వేడుకున్నాడు.

తెరతీయగరాదా? నా లోని ॥తె॥

తిరుపతి వేంకటరమణ మత్సరమను ॥తె॥

పరమపురుష! దర్మాదిమోక్షముల

బారదోలుచున్నది నాలోని ॥తె॥

మత్స్యము యాకలిగొని గాలముచె

మగ్నమైన రీతినున్నది

అచ్చమైన దీపసన్నిధిని మరు

గడ్డబడి చెరచినట్లున్నది ॥తె॥

ఇరవొందగ భుజియించు సమయమున

నీకు దగులు రీతినున్నది

హరిధ్యానము జేయువేళ చిత్తము

యంత్యజువాడకుబోయినట్టున్నది

॥తె॥

వాగురమని తెలియక మృగగణములు

వచ్చి తగులు రీతినున్నది

వేగమె నీమతము ననుసరించిన

త్యాగరాజునుత! మత్సరమను

॥తె॥

కీర్తన పూర్తికావడం తెర తొలగిపోవడం ఒకేసారి జరిగాయట, శ్రీ వేంకటేశ్వరుల దివ్యమంగళ విగ్రహం కన్నలపండుగగా సాక్షాత్కరించిన పరమానందంలో ఆయన గళంనుండి 'వేంకటేశనిను సేవింపను అనే కీర్తన ఆలపించాడు. ఆ గానం విని అర్చకులు వచ్చి ఆలయ మర్యాదలతో స్వాగతం పలికారు. అనంతరం త్యాగయ్య షోళింగపుర పురమునకు వెళ్ళి ఆ క్షేత్రంలో వెలసిన శ్రీ యోగలక్ష్మీ నృసింహస్వామిపై 'నారసింహ నను బ్రోవవే', 'నరసింహమమపాహి' కృతులను పాడాడు. కంచి బ్రహ్మంగారి స్నేహితుడైన మొదలియార్ కోవూరులోని తన ఇంటికి ఆహ్వానించాడు. ఆయన ఆహ్వానాన్ని మన్నించి కోవూరులోని సుందరేశ్వరస్వామి (ఈశ్వరుడు) ఆలయం ఉంది. ఈయనపై 5 కీర్తనలు రాశాడు. వీటినే కోవూరు పంచరత్నాలంటారు.

1) శహనరాగంలో 'ఈవసుధనీవంటిదైవము'

2) ఖరహరప్రియరాగంలో 'కోరిసేవింపరారే'

3) పంతువరాళి రాగంలో 'శంభోమహాదేవ'

4) కళ్యాణిరాగంలో 'నమ్మివచ్చిన నన్ను'

5) శంకరాభరణరాగంలో 'సుందరేశ్వరునిజూడ'

అక్కడ నుండి శ్రీరంగం వెళ్ళారు. అక్కడ ఉన్న రంగనాథుడిపై ఐదు కీర్తనలు రచించాడు.

1) తోడిరాగంలో 'రాజు వెడలె చూతము రారే'

2) కాంభోజిరాగంలో 'ఓ రంగశాయి'

3) దేవగాంధారి రాగంలో 'వినరాద నా మనవి'

4) ఆరభిరాగంలో 'చూతమురారే'

5) సారంగరాగంలో 'కరుణజూడవయ్య'

అనే కీర్తనలను శ్రీరంగ పంచరత్నాలు అంటారు.

ఈ విధంగా త్యాగయ్య కీర్తనలే కాకుండా 'ప్రహ్లాద భక్తి విజయం' 'నాకాచరిత్రం', 'సీతారామ విజయం' అనే సంగీత నాటకాలు కూడా రచించాడు. మనం నాట, గౌళ, వరాళి, ఆరభి, శ్రీరాగాలని ఘనరాగాలంటాము. వీటినే ఘనరాగపంచరత్నాలని కూడా అంటారు.

1) 'జగదానంద కారకా' నాటరాగం (ఆది)

2) 'దుడుకుగల నన్నే దొరకొడుకుబ్రోచురా' గౌళ (ఆది)

3) 'సాధించెనే ఓ మనసా' ఆరభిరాగం (ఆది)

4) 'కనకనరుచిరా' వరాళిరాగం (ఆది)

5) 'ఎందరో మహానుభావులు' శ్రీరాగం (ఆది)

త్యాగయ్య 72 మేళకర్త రాగాల్లోనూ కృతులు రాశాడు. కొన్ని అపురూప రాగాలలో కూడా కృతులు రాశాడు. అపురూప రాగాలు అంటే ఎక్కడో మారుమూల ఉన్న సంగీత గ్రంథాలలోనివి త్యాగయ్య 200 రాగాలు ఉపయోగించాడు తన కృతుల్లో. ఇన్ని రాగాలు వాడిన వాగ్గేయకారుడు త్యాగయ్య ఒక్కడే.

కోవూరు నుండి తిరువైయ్యూరుకు భారమైన హృదయంతో త్యాగయ్య వెడుతుండగా శ్రీరామనవమి ఉత్సవాలకు, వైకుంఠ ఏకాదశి, భజనలకు ఉపయోగించుకోమని శిష్యులకి చెప్పి వెయ్యి వరహాలను పల్లకిలో పెట్టించాడు. అలా బయలుదేరిన పల్లకి ఒక అరణ్యం మధ్యలోకి వచ్చింది. హఠాత్తుగా కొందరు దుండగులు వెంటపడ్డారు. శిష్యులు కంగారుపడి త్యాగయ్యకు చెప్పారు. ఆయన మన దగ్గర ఏముందని వారు తీసుకుంటారు. అంటూ నిర్లిప్తంగా జవాబు చెప్పేసరికి మొదలియార్గారు ఇచ్చిన వెయ్యివరహాల సంగతి అప్పుడు చెప్పారు. అప్పుడు త్యాగయ్య “అది దేవుని సొత్తు అయితే దేవుడే దానికి దిక్కు” అంటూ ధ్యానసమాధిలోకి వెళ్ళిన త్యాగయ్యకు ఒక కీర్తన ప్రతిధ్వనించింది.

ముందు వెనుక యిరుప్రక్కలతోడై

ముర ఖర హర! రారా! ॥ముం॥

ఎందుగాన నీ యందమువలె, రఘు

నందన వేగమె రారా! ॥ముం॥

చండభాస్కరకులాబ్ధి చంద్రకో

దండపాణియై రారా!

అండగొలుచు సౌమిత్రి సహితుడై

అమిత సరాక్రమ రారా! ॥ముం॥

ఓ గజరక్షక! ఓ రాజకుమార! ఓం కారసదన! రారా!

భాగవతప్రియ! బాగభ్రోవవయ్య!

త్యాగరాజనుత! రారా! ॥ముం॥ (దర్బారు-ఆది)

ఆ గానం పూర్తయ్యేసరికి ఇద్దరు యుద్ధవీరులు ప్రత్యక్షమై శరపరంపర కురిపించేసరికి దొంగలు పారిపోయారు. తరువాత వారు వచ్చి దొంగలు వెళ్ళిపోయారు అని చెప్పి అంతర్ధానమైపోయారు. తెల్లవారేసరికి వారి పల్లకి ఒక గ్రామంలోని సత్రానికి చేరుకున్నారు. ఇంతలో దొంగలు వెదుక్కుంటూ వచ్చి తమపై బాణాలు కురిపించినవారెవరు అని అడిగేసరికి త్యాగయ్య తెల్లబోయి “ఇంకెవరు బాబూ ఆ రామలక్ష్మణులుగాక” అంటూ తన అదృష్టానికి మురిసిపోయి తనివితీరా ఇలా పాడుకున్నారు.

ఎంతభాగ్యము మాపాలగల్గితివి

ఎవ్వరీడు? ముజ్జగములలోతన ॥ఎం॥

చెంతజేరి సౌజన్యడై బలికి

చింతబాగ తొలగించి బ్రోచితి ॥ఎం॥

మున్ను నీ సమీపమున వెలయు స

న్మునుల నెల్ల నణిమాది లీలలచే

దిన్నగాను బాలనము జేసినట్టు

నన్ను గాచితివి త్యాగరాజనుత! ॥ఎం॥

ఆ దివ్య పురుషుల్ని దర్శించగల్గిన ఆ దొంగల భాగ్యాన్ని కొనియాడి వారికి తారకనామం మంత్రోపదేశం చేశారు. వారు దొంగతనాలు మానేసి మంచి మార్గానికి మరలారు. ఇలా త్యాగయ్య గొప్పదనం చెప్పుకోవడానికి ఒకటా రెండా ఇలా ఎన్నో ఉదాహరణలు చెప్పుకోవచ్చు. త్యాగయ్య తన కృతుల్లో సమాజంలో చెడును విమర్శిస్తాడు. భగవంతుణ్ణి చేరేందుకు మనం ఎలా జీవించాలో తెలుపుతాడు. ఎలా పూజించాలో చెబుతాడు. సంగీతాన్ని పొగుడుతూ కొన్ని కీర్తనలు కూడా రాశాడు. కొన్ని కీర్తనల్లో తనలో ఉన్నలోపాల్ని, తను చేసిన పాపాల్ని క్షమించమని తనని రక్షించమని వేడుకుంటాడు. ఇలా త్యాగయ్య కీర్తనల్లో ఎన్నో ఎన్నెన్నో భావాలు ఉంటాయి.

త్యాగయ్య ధర్మపత్ని కమలాంబ 1845 సం॥ చనిపోయింది. ఆ వృద్ధాప్యంలో భార్య వియోగం తట్టుకోలేక తన ఇహలోక యాత్ర చాలించాలని వేడుకొంటూండేవాడు. ఇది జరిగిన కొంతకాలానికి స్వప్నంలో జానకీరాముడు దర్శనమిచ్చి నీకు పునర్జన్మ కలదని చెప్పగా “ఇంతకాలం మిమ్మల్ని సేవించింది పునర్జన్మ ఎత్తడానికా?” అని దీనంగా ప్రశ్నించేసరికి ఆ కౌసల్య తనయుడు కనికరించి మరునాడు సన్యాసాశ్రమం తీసుకో! ఆ మరుసటి రోజు నిన్ను నాలో ఐక్యం చేసుకుంటానని చెప్పి అంతర్ధానమయ్యాడు.

1847 సం॥ పుష్పబహుళ చతుర్థినాడు విద్వాంసులు, సాధువులు, శిష్యబృందం సమక్షంలో పరమహంస బ్రహ్మనందేంద్రస్వామి ద్వారా సన్యాసాశ్రమ దీక్ష స్వీకరించారు. ఆ నాడే ‘నాదబ్రహ్మానంద! అని వారికి నామకరణం జరిగింది. త్యాగయ్య “రేపటి దినం పన్నెండు గంటలకు స్వామి సన్నిధి చేరబోతున్నానని” అక్కడ గుమిగూడిన జనంతో చెప్పారు. అంతే త్యాగరాజు ఇచ్చామరణం పొందనున్న అద్భుతాన్ని తిలకించడానికి సహస్రసంఖ్యలో వేంచేశారు.

సిద్ధిపొందే నాటి ఉదయం కూడా ‘శ్యామసుందరాంగ’ అనే కీర్తన కట్టారు. మరణించేనాటికి కుమార్తె సీతాలక్ష్మి, అల్లుడు కుప్పుస్వామయ్య త్యాగయ్య చెంతనే ఉన్నారు. వీరికి ఒక పుత్రుడు. అతనికి త్యాగరాజు అనే పేరు పెట్టారు. తాతగారి వలె అతడు కూడా మధురగాయకుడనిపించుకున్నాడు. గురవమ్మ అనే కన్యతో వివాహమయింది.

ఆ తరువాత కొంతకాలానికే నిస్సంతుగా అతడు మరణించాడు. విధవరాలు గురవమ్మ త్యాగరాజు ఆరాధించిన శ్రీరామవిగ్రహంతో పుట్టినింటికి చేరుకుంది. తన కాలమంతా ఆ విగ్రహారాధనలోనే గడిపివేసి ఆమె కూడా ఇహలోకం విడిచివెళ్ళింది. దాంతో త్యాగయ్య వంశమే అంతరించిపోయింది. కాని వారి సంగీతానికి మాత్రం దేశమంతటా వారసులు ఆనాడే వెలిశారు. వాళ్ళంతా ఈనాడూ వున్నారు. రేపు కూడా వుంటారు. అందుకే లోకంలో త్యాగరాజు చిరంజీవి అయ్యాడు.

1847 సం॥జనవరి 6వ తేదీ “జానకీ కాంత స్మరణే” అని హారతి వెలిగించి అంజలి ఘటించిన కరాలతో ఆయన శ్రీరామవిగ్రహం ముందు మోకరిల్లిగా వారి ఆత్మ పరమాత్మలో లీనమైపోయింది.

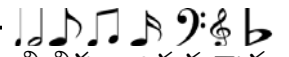
త్యాగరాజుచే రచించబడిన గ్రంథములు :-

- 1) భక్త విజయం
- 2) ప్రహ్లాద చరిత్ర
- 3) దివ్య నామావళి
- 4) రాగరత్నమాలిక
- 5) నౌకా చరిత్ర

నారాయణ తీర్థులు

ఈయన క్రీ.శ 1780 ప్రాంతంలో కృష్ణాజిల్లా మంగళగిరి సమీపంలో ఉన్న ‘కాజ’ అనే ఊరిలో పుట్టాడు. ఆంధ్రబ్రాహ్మణోత్తములు. అసలు పేరు తల్లావర్ణుల గోవిందశాస్త్రి. సంస్కృతం, తెలుగు, సంగీతం చిన్నతనంలోనే బాగా నేర్చుకున్నాడు. శ్రీకృష్ణలీలా తరంగిణిని 12 సర్గలలో వ్రాసిన పండితోత్తములు. ఒకసారి అత్తవారింటికి వెళ్ళడానికి కృష్ణానది ఈదసాగాడు. ఆ కృష్ణానదిలో కొట్టుకొని పోతుంటే మనస్సులో సన్యాసం తీసుకున్నాడు. అలా తీసుకున్నాక ఒడ్డుకు వచ్చి చేరాడు. ఈ విషయాన్ని భార్యకు చెప్పాడు. నిజంగానే సన్యాసం తీసుకున్నాడు. శివరామానంద తీర్థులుకి శిష్యుడు అయ్యాడు. దేశాటన చేశాడు. నారాయణ తీర్థులు అన్న పేరు ఈయనకు సన్యాసం తీసుకున్నాక వచ్చింది.

నారాయణ తీర్థులకి కడుపునొప్పి ఉండేదట. యాత్రలు చేస్తూ తమిళనాడులోని తంజావూరు జిల్లా నాదుక్కావేరి అను గ్రామంలో వినాయకుడి గుళ్ళో నిద్రపోయాడు. కలలో వైకుంఠేశ్వరుడు కనిపించి “రేపు ప్రాతః కాలమందు నీ అనుష్ఠానమైన తర్వాత రెండు వరాహాలు (పండులు) కనిపిస్తాయి. వాటితో వెళ్ళి అవి ఎక్కడకు వెళ్ళి ఆగుతాయో అక్కడే నీ కడుపు నొప్పి తగ్గుతుంది” అని చెప్పి అంతర్ధానమయ్యాడు. అలానే అతడు మరుసటి రోజు నిద్ర లేచేసరికి 2 వరాహాలు కనిపించాయి. వాటి కూడా వెళ్ళసాగాడు. అవి భూపతిరాజపురం అనే చోట, కడుంగాల్ అనే కాలువలోకి దూకి ఈదుకుంటూ గట్టున ఉన్న వేంకటరమణస్వామి గుడికి కొంతదూరం వెళ్ళి అక్కడ అదృశ్యం అయిపోయాయి.

వాటితోకూడా అక్కడికి వెళ్ళిన తీర్థలవారికి కడుపునొప్పి తగ్గిపోయింది. తీర్థలవారు అక్కడే నివాసం ఉండాలని నిశ్చయించుకున్నారు. అక్కడ లక్ష్మీనారాయణుల గుడి కట్టించారు. ఆ ప్రదేశమే 'వరాహూర్' అని పేరు గాంచినది.

నారాయణ తీర్థలు రచించినది 'కృష్ణలీలా తరంగిణి' అనే నాటకం సంస్కృతంలో ఉంది. ఇందులో ఉన్న పాటల్నే 'తరంగాలు' అంటారు. ఈ తరంగాలకి పల్లవి, అనుపల్లవి, చరణాలు ఉంటాయి. ఈ నాటకంలో కృష్ణుడు, రుక్మిణిల కథలున్నాయి. ఈయన రాసిన తరంగాలు 'ఏహిమోహందేహి' 'కలయయశోదే' 'కృష్ణంకలయసఖి' గోవిందపుటయా, 'గోవింద మిహగోపికానంద' 'శరణం భవకరుణాలయ' మొదలైనవి బాగా ప్రచారంలో ఉన్నవి.

నారాయణతీర్థలు చాలాకాలం వరాహూరులో ఉండిపోయి, 'కృష్ణలీలాతరంగిణి'ని అక్కడే పూర్తిచేశారు. ఎందరికో తరంగాలు నేర్పారు. చివరికి ఆ వూళ్ళోనే సిద్ధి పొందారు.

రామదాసు

ఖమ్మంజిల్లా నేలకొండపల్లి అనే ఊళ్ళో కామాంబ, లింగన్న అనే భార్యభర్తలు ఉండేవారు. వీరు ఆంధ్రబ్రాహ్మణోత్తములు. వీరికి క్రీ.శ 1620వ సం॥లో మగపిల్లాడు పుట్టాడు. ఆ అబ్బాయికి గోపన్న అని పేరు పెట్టారు. గోపన్నకు చిన్న వయస్సులోనే ఉపనయనం చేశారు. విద్యాభ్యాసం రఘునాథభట్టాచార్యులు అనే గురువు దగ్గర పూర్తిచేశాడు. సంగీతం, సంస్కృతం, తెలుగు భాషల్లో కూడా ప్రావీణ్యం పొందాడు. చిన్నప్పటి నుండి ఇతనికి రాముడంటే ఎంతో భక్తి. అందుకే ఇతనికి రామదాసు అనే పేరు వచ్చింది., రామదాసుకి కమలమ్మ అనే ఆమెతో పెండ్లి జరిగింది. పెండ్లి జరిగిన కొద్ది రోజులకే తల్లితండ్రులను కోల్పోయాడు రామదాసు. కబీరు గోపన్నకు తారకమంత్రం (రామమంత్రం) ఉపదేశించాడు. ఉపదేశం పొందిన వెంటనే రామదాసు 'తారకమంత్రము కోరిన దొరికెను' అనే కీర్తన రాశాడు.

గోల్కొండ తానీషా దగ్గర అక్కన్న, మాదన్న అని ఇద్దరు మంత్రులు ఉండేవారు. వాళ్ళు రామదాసుకి మేనమామలు. వాళ్ళ సహాయంతో భద్రాచలం తాలూకాకి తాసిల్దారుగా ఉద్యోగం సంపాదించి తన బాధ్యతలు సక్రమంగా నిర్వర్తిస్తూ పై అధికారుల మెప్పు పొందాడు.

ఉద్యోగంలో ఉన్నా రాముడిపై భక్తి వదలక సంతర్పణలు చేసేవాడు. ఇలాగే ఒకసారి బ్రాహ్మణులకు సంతర్పణ జరుగుతుండగా అన్నాన్ని ఒక పెద్ద గొయ్యిలో గంజి వార్చారు. ఆ గంజి ఉన్న గోతిలో పొరపాటున రామదాసు కొడుకు పడి మరణించాడు. కమలమ్మ కొడుకు మరణవార్త అందరికీ తెలిస్తే భోజనాలు పాడైపోతాయని ఎవరికీ చెప్పలేదు. అంతా పూర్తి అయ్యాక రామదాసుకి చెప్పింది. చనిపోయిన పిల్లాడిని తీసుకుని రామదాసు భద్రాద్రిరాముల వారి ముందు ఉంచి 'ఎంతవని చేసితివి రామా' అనే కీర్తన పాడేసరికి చనిపోయిన కొడుకు తిరిగి బ్రతికాడు. అప్పటి నుండి గోపన్నను అందరూ రామదాసు అని పిలవడం మొదలుపెట్టారు.

రామదాసు శిస్తు తాలూకు 6 లక్షల వరహాల సొమ్ముతో భద్రాచలంలో రాములవారికి గుడి కట్టించి సీతా, రామ, లక్ష్మణులకు నగలను చేయించాడు. శిస్తు పంపకపోయేసరికి తానీషాకు కోపం వచ్చి రామదాసుకు జైలుశిక్ష విధించాడు. జైలులో బంధించి, భటులు ఎన్నో విధాలుగా బాధించారు.

ఆ బాధల్ని తట్టుకోలేక 'గరుడగమనరారానన్ను కరుణనేలుకోరా' 'ననుబ్రోవమని చెప్పవే' 'ఎవడబ్బసొమ్మని కులుకుతు తిరిగేవు రామచంద్ర' అని రాముణ్ణి తిట్టి మళ్ళీ 'దెబ్బల కోర్వక అబ్బా తిట్టితనయ్య రామచంద్ర' అని 12సం॥ బాధలు పడ్డాడు.

రామ,లక్ష్మణులు వచ్చి తానీషాకు సొమ్ము చెల్లించి, రామదాసుని జైలు నుండి విడిపించారు. తానీషా గౌరవాభిమానాలు పొంది తిరిగి భద్రాచలం వెళ్ళాడు రామదాసు. ప్రతి ఏటా జరిగే శ్రీరామనవమి కళ్యాణానికి తానీషా ఎన్నెన్నో బహుమతుల్ని పంపేవాడు. ఈ సంప్రదాయం ఇప్పటికీ మన రాష్ట్రప్రభుత్వం పాటిస్తోంది.

'పలుకే బంగారమాయెనా' 'అంతారామమయం' 'ఏ తీరుగనను దయజూచెదవో' 'ఏమయ్యరామ' 'ఇక్ష్వాకుతికులతిలక' అనే కీర్తనలు బాగా ప్రచారంలో ఉన్నాయి. రామదాసు కీర్తనలు ఎంతో భక్తి పూర్వకంగా ఉండి సంగీతం కన్నా సాహిత్యం, భక్తికే ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత ఇస్తాడు 'రామదాసు' ఈయన ముద్ర ప్రతి కీర్తనలోను వస్తుంది.

రామదాసు ఎన్నెన్నో కీర్తనలు రచించి ఆ రాముడిలో ఐక్యం అయ్యాడు.

క్షేత్రయ్య

క్షేత్రయ్య అసలు పేరు వరదయ్య. కృష్ణాజిల్లాలో ఉన్న 'మొవ్వ'. అనే గ్రామంలో పుట్టాడు. ఇంటిపేరు కూడా 'మొవ్వ' ఆ వూళ్ళో వున్న వేణుగోపాలస్వామి గుడి చాలా ప్రఖ్యాతి చెందింది. చిన్నప్పటి నుండి క్షేత్రయ్యకు సంగీతం అంటే చాలా ఇష్టం. కూచిపూడిలో నాట్యం కూడా నేర్చుకున్నాడు. 'మోహనాంగి' అనే దేవదాసితో స్నేహం ఉండేది. ఆమె ప్రోత్సాహంతో మువ్వ గోపాలుడిపై 'శ్రీపతి సుతుబారికి' అన్న పదం మొదలుపెట్టి అనేక పదాలు రచించాడు. ఇలా ఈయన రచించిన వాటికి మోహనాంగి నృత్యం చేస్తూ ఉండేది. ఆ రోజుల్లో పాటలను పదాలు అనేవారు. అంటే కీర్తన అన్నా, పదం అన్నా ఒకటిగానే చూసేవారు. శృంగారసంబంధమైన సాహిత్యం ఉండి, నెమ్మదిగా పాడే పాటలనే పదాలు అంటున్నారు. ఈ పదాలలో సాహిత్యం, శృంగారంలా ఉన్నా, భక్తి అంతర్దీనంగా ఉంటుంది. పదాలకి పల్లవి, అనుపల్లవి, చరణాలు ఉంటాయి. అన్నమయ్య రాసిన శృంగార సంకీర్తనలు క్షేత్రయ్యకు ఆదర్శం అయ్యాయి.

క్షేత్రయ్య యాత్రలు చేశాడు, బెల్లంకొండలో 'అలిగితివెందుకో' అన్నపదం, భద్రాచలంలో రామదాసు మీద, శ్రీశైలం, పాలగిరి, ఇనగబారు, తిరుపతి, తిరుమల, శ్రీరంగం ఇలా ఎన్నో క్షేత్రాలు తిరిగి ప్రతి క్షేత్రంలోను ఉన్న ప్రతి దేవతలపైన పదాల్ని రచించాడు. ఈయన భద్రాచలం చేరినప్పుడు రామదాసు తాసీల్దారుగా ఉండడంవల్ల క్షేత్రయ్యను ఎంతో ఆదరించాడు. వీరు మధుర, తంజావూరు, గోల్కొండ, విజయనగర సంస్థానములయందు బహు సత్కారములను పొందిన మహాఘనుడు. తెలుగు పదములను వ్రాసి తరించి గోపాలుని దర్శనమందిన పుణ్యాత్ముడు.

నాలుగువేల పదములను వ్రాసినాడు. ఈయన ముద్ర 'మువ్వగోపాల' పదరచనలో అద్వితీయులు. శ్రీ విజయరాఘవనాయకుని కోర్కెపై శ్రీ విజయరాఘవ పంచరత్నములు రచించి శ్రీవారికి అంకితమిచ్చెను. జయదేవుడే నారాయణ తీర్థులగను వీరు అపరనారాయణ తీర్థులుగాను చెప్పుకొనుచుండేవారు. క్షేత్రయ్య రాజసన్మానాలు అందుకొని క్షేత్రాలన్ని తిరిగి ఎన్నెన్నో పదాలు రచించి 'మొవ్వ' చేరుకుని అక్కడే వేణుగోపాలస్వామిలో ఐక్యమయ్యాడు.

ముత్తుస్వామి దీక్షితులు

నాదజ్యోతి కర్ణాటక సంగీత యుగ పురుషుడు సంగీత త్రిమూర్తులలో ఒకరైన శ్రీ ముత్తుస్వామి దీక్షితుర్ దక్షిణ భారతమున తమిళనాట, కమలాపురము, అను తిరువారూరు పుణ్యక్షేత్రమున జన్మించిరి. తిరువారూరు నందుగల శ్రీ త్యాగరాజస్వామి (శివుడు) శ్రీ కమలాంబా ఆలయము ప్రసిద్ధములైనవి. ఈ దివ్య క్షేత్రమునందే సంగీత త్రిమూర్తులైన శ్రీ త్యాగరాజస్వామి, శ్రీ శ్యామశాస్త్రివారు, శ్రీ ముత్తుస్వామి దీక్షితుర్ వారు ముగ్గురును సమకాలికులుగా జన్మించి యుగపురుషులుగా ప్రకాశించుచుండుట అత్యంత విశేషము.

శ్రీ ముత్తుస్వామి దీక్షితులవారి వంశము సంగీత, సాహిత్యములకు ప్రసిద్ధి గాంచినది. మహా సంగీత విద్వాంసుడు, వాగ్గేయకారుడు, సంస్కృతాంధ్ర, భాషాపండితుడు శ్రీరామస్వామి దీక్షితులు తండ్రి, తల్లి శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామివారి పరమభక్తులైన సుబ్బమ్మగారు ఈమె పూజల వల్ల స్వామి వరము వల్ల ఆ పుణ్యదంపతులకు క్రీ.శ. 1775సం॥ శ్రీ ముత్తుస్వామి దీక్షితుర్ జన్మించిరి. రామస్వామి కూడా వాగ్గేయకారుడే. 'హంసధ్వని' రాగాన్ని సృష్టించింది ఈయనే. వర్ణాలు, కీర్తనలు కూడా రచించారు. వైదేశ్వరన్ కోవెల అనే ఊళ్ళో వున్న బాలాంబిక దేవి దయ వల్ల దీక్షితులు తరువాత చిన్నస్వామి, బాలస్వామి, బాలాంబిక అనే బిడ్డలు కలిగినారు. ముత్తుస్వామి తండ్రిగారి వద్ద సంస్కృత కావ్యనాటక అలంకారములు, పురాణ ఇతిహాసములు. శ్రీ విద్యోసాసన, జ్యోతిషము మొదలైన ఆర్ష విద్యలను బాల్యమునందే కూలంకషముగా నేర్చి అసమాన పాండిత్యమును సంపాదించిరి. దీక్షితుర్ చిన్నతనంలో ముత్తుకృష్ణ మొదలియార్ అనే జమీందారు రామస్వామి సంగీతం విని తన ఆస్థానంలో ఉండమన్నాడు. అందుకు ఒప్పుకొని తిరువారూరు నుంచి 'మణలి'కి మకాం మార్చాడు. కొంతకాలానికి మొదలియార్ చనిపోయాడు. కొడుకు వెంకటకృష్ణ మొదలియార్ రామస్వామిని ఆదరించాడు. ఆ రోజుల్లో ఇంగ్లీషు వాళ్ళు మన దేశంలోకి వచ్చి ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ ప్రభుత్వం నడుపుతూఉండేది. వెంకటకృష్ణ మొదలియార్ ఇంగ్లీషు వాళ్ళ దుబాసీ అవటం వల్ల తరచుగా మద్రాసు వెళ్ళేవాడు. ముత్తుస్వామి, చిన్నస్వామిని కూడా తనతో తీసుకువెళ్ళేవాడు. అక్కడ పాశ్చాత్య సంగీతం విని ఆ సంగీత రహస్యాల్ని కూడా దీక్షితుర్ అర్థం చేసుకున్నాడు. తెలుగు డిక్షనరీ రాసిన 'బ్రౌన్' దొరతో కూడా పరిచయం ఏర్పడింది. ఆయన కోరికమీద కొన్ని ఇంగ్లీషు

పాటలకి సంస్కృత సాహిత్యాన్ని కూర్చాడు. పాశ్చాత్య సంగీతంలో వాడే వైలెన్ దీక్షితార్ను ఆకర్షించింది. బాలస్వామి వైలెన్పై కర్ణాటక సంగీతాన్ని వాయిచడం మొదలుపెట్టాడు. ముత్తుస్వామి వీణవాయిస్తుంటే దాంతో సమానంగా వైలెన్ వాయిచేవాడు. ఈ విధంగా వైలెన్ మన కర్ణాటక సంగీతంలోకి వచ్చింది.

ఒకరోజున చిదంబరనాథ యోగి అనే ఆయన దీక్షితార్ ఇంటికి వచ్చాడు. ఆయన రామస్వామి, ముత్తుస్వామి దీక్షితులకు గురువు. ఈయన దీక్షితార్ను తీసుకుని కాశీ వెళ్ళారు. కాశీలో ప్రతిరోజూ విశ్వేశ్వరుణ్ణి పూజించడం, ధ్యానం చేయడం, సంగీత సాధన చేయడం ఇలా 5,6 సంవత్సరాలు గడుస్తుండగా ఒకరోజున గంగానదిలో స్నానం కోసం దిగుతుంటే కాళ్ళకు ఏదో తగులుతుంది. అది ఏంటని చూస్తే వీణ దాన్ని గురువుగారికి చూపించాడు. గురువుగారు ఆశీర్వాదించి వీణను తీసుకొమ్మన్నారు. కొద్దిరోజులకే యోగి మరణించాడు. దీక్షితార్ కాశీనుండి తిరిగివస్తూ 'తిరుత్తని' అనే ఊరు చేరాడు. అక్కడే ఉండి తనకి ఇష్టమైన సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామికి 40 రోజులు శ్రద్ధగా పూజ చేశాడు. 41వ రోజు ఒక బ్రాహ్మణుడు వచ్చి 'ముత్తుస్వామి నోరు తెరు' అన్నాడు. నోరు తెరిచేసరికి పటికబెల్లం నోటిలో వేసి మాయమైపోయాడు. ఆ వచ్చింది సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి. అంతే దీక్షితార్కు అప్రయత్నంగా 'శ్రీనాదాది గురుగుహోజయతి జయతి' అన్న కీర్తన రచించాడు.

గుహుడు అంటే సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి కాబట్టి తన గురువు గుహుడే అని భావించి 'మానసగురు గుహురూపంభజారే', 'శ్రీగురుగుహదాసోహం', 'శ్రీగురుణాగురుగుహయ' ఇలా చాలా కీర్తనలు తిరుత్తనిలో రచించాడు. అక్కడ నుండి తిరుపతి వచ్చి శ్రీనివాసుడిపై 'శేషాచలనాయకం' 'కాళహస్తిలో శ్రీకాళహస్తిశ' కంచెళ్ళి కామాక్షిపైన 'కంజదళాయతాక్షి' 'నీరజాక్షి కామాక్షి', అని అలాగే ఏకామ్రేశ్వరునిపై 'చింతయమాకంద' 'ఏకామ్రనాథం భజేహం' అనే కృతులు రచించాడు. కంచెలో ఉన్నప్పుడు కైలాసనాథస్వామిపై 'కైలాసనాథం' 'కైలాసనాథేనా' అని కీర్తనలు రచించాడు.

కంచెలో ఉపనిషద్బ్రహ్మాండ్ర సరస్వతి 'రామాష్టపది' అని జయదేవుడి గీతగోవిందం లాంటిది రచించాడు. ఈ రామాష్టపదికి దీక్షితార్ స్మరాల్ని కూర్చాడు. కంచెలో 4సం॥ ఉండి అక్కడ నుండి తిరువన్నామలై చేరి అరుణాచలేశ్వరుడిపై 'అరుణాచలనాథం స్మరామి' అని,

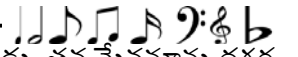

అక్కడ నుండి చిదంబరంలోని నటరాజస్వామిపై 'ఆనందనటప్రకాశం' అని, అక్కడ నుండి వైదిశ్వరన్ కోవెల్లోని దేవతలపై అనేక కీర్తనలు రచించి మయూరం అనే ఊరువెళ్ళి మయూరనాథస్వామిపైన ఎన్నో కీర్తనలు రచించారు. తిరువారూర్లోని త్యాగరాజేశ్వరుడిపై కీర్తనలు 'కమలాంబిక' అనే అమ్మవారిపైన వావరణ కీర్తనలు 11 రాశాడు. త్యాగరాజస్వామి ఆలయంలో 16 రకాల గణపతి విగ్రహాలు ఉన్నాయి. అన్ని విగ్రహాలపై 16 కీర్తనలు రచించాడు. తిరువారూరు దగ్గర కీవళూరులో 'అక్షయలింగస్వామి' అనే ఈశ్వరుడిగుడి ఉంది. ఆయనపై 'అక్షయలింగవిభో' అని, తొమ్మిది గ్రహాలపై కీర్తనలు అంటే వాటినే నవగ్రహ కీర్తనలు అంటారు.

ఇంకా మధురమీనాక్షిపైన, రామేశ్వరంలోని సుందర రాజస్వామిపైన, శబరిమలైలో అయ్యప్పస్వామిపైన, గురువాయూరులో ఉన్న కృష్ణుడిపైన కీర్తనలు రచించాడు. ఈయన రచించిన వాటిలో 'వాతాపిగణపతింభజే' అని 'హంసధ్వని భూషిత హేరంభం' అనే కీర్తనలు బాగా ప్రచారంలో వున్నాయి. అనేక యాత్రలు చేసి చివరకు 'ఎట్టయాపురం' అనే ఊరు చేరాడు. అక్కడ మార్గానికి అటు ఇటు పంటపొలాలు పచ్చగా లేవు. ఎండిపోయి, నేలంతా బీటలు తీసి వుంది. ఆ ప్రాంతంలో వానలేక కరువు తాండవిస్తోంది. ఆ ప్రాంత పరిస్థితిని గమనించిన దీక్షితార్ అప్పటికప్పుడే 'ఆనందామృతకర్ణిణి అమృతవర్షిణి' అన్న కీర్తన రచించి పాడడం మొదలుపెట్టారు. కీర్తన పూర్తయింది. అంతే వెంటనే ఆ ప్రాంతమంతా మేఘాలతో నిండిపోయి, చాలా పెద్ద వర్షం కురిసింది. తన పాటతో వర్షం పడేలా చేసిన దీక్షితార్ ఎన్నో కీర్తనలు రచించి చివరకు ఎట్టయాపురంలో 1835వ సం॥లో మరణించారు.

శ్యామశాస్త్రి

సంగీత త్రిమూర్తులలో మూడవవారైన శ్రీ శ్యామశాస్త్రి పూర్వీకులు ప్రకాశం జిల్లా కంభంలో ఉండేవారు. తమిళనాడుకి వలసపోయారు. తంజావూరు జిల్లాలో తిరువారూరు అనే గ్రామములో 1763 సం॥ చిత్రభాను నామ సం॥ మేష రవి కృత్తికా నక్షత్రమున ఏప్రియల్ 26న జన్మించాడు. గౌతమ గోత్రీకులు. తండ్రి విశ్వనాథ అయ్యర్ 'బంగారు కామాక్షీదేవి' విగ్రహం త్యాగరాజేశ్వరుని గుడిలో ఉంది. ఆ విగ్రహానికి శ్యామశాస్త్రి తండ్రి అర్చకుడు. కొంతకాలం తరువాత ఈ విగ్రహం తంజావూరు చేరటం వల్ల విశ్వనాథ అయ్యర్ కుటుంబం కూడా

తంజావూరు చేరింది. శ్యామశాస్త్రి సంస్కృతం, తెలుగు, తమిళభాషలో చిన్నతనంలోనే పాండిత్యం సంపాదించాడు. తన మేనమామ దగ్గర సంగీతం నేర్చుకొని చక్కగా పాడేవాడు.

శ్యామశాస్త్రి అసలు పేరు 'వేంకట సుబ్రహ్మణ్యం' తల్లితండ్రులు ముద్దుగా 'శ్యామకృష్ణ' అని పిలిచేవారు. క్రమేపీ శ్యామశాస్త్రిగా పేరు పొందాడు. 'శ్యామకృష్ణ' అన్న పేరును తన కీర్తనల్లో ముద్రగా వాడేవాడు.

ఒకరోజు కాశీ నుండి సంగీతస్వామి అనే సన్యాసి ఈయన ఇంటికి భిక్షై వచ్చినపుడు శ్యామశాస్త్రి యొక్క భవిష్యత్తు చెప్పి తన శిష్యునిగా స్వీకరించి అపూర్వ రాగతాళ ప్రస్థారక్రమములను తెలిపి సంగీత రహస్యాలను, గ్రంథములను ఇచ్చి గొప్ప పండితుడు కావాలని దీవించాడు. ఆ కాలంలో పచ్చిమిరియం ఆదెప్పయ్య అనే సంగీత విద్వాంసుడి గానం రోజూ వినమని చెప్పి మరల కాశీ వెళ్ళిపోయెను. గురువు ఆజ్ఞను శిరసావహించి రోజూ క్రమం తప్పకుండా వింటూ ఉండేవాడు. భైరవి రాగంలో 'విరబోణి' అన్న వర్ణాన్ని ఈయనే రచించాడు. అదెప్పయ్యగారి ఈ వర్ణం అప్పట్లో బాగా ప్రచారంలో ఉండేది. తండ్రి మరణించాక కామాక్షీదేవికి పూజారి అయ్యాడు. భక్తితో దేవిని పూజిస్తున్న సమయంలో కామాక్షీదేవితో మాట్లాడుతూ ఎన్నో కృతులు రచించేవాడు. కృతులేకాకుండా, వర్ణాలు, స్వరజతులు కూడా రచించాడు. ఈయనకు ఆనంద భైరవియోగం, తాళాల్లో మిశ్రచాపు అంటే చాలా ఇష్టంగా కీర్తనలు రచించాడు. ఎక్కువ కృతులు తెలుగులోను, కొన్ని సంస్కృతంలోను, మరికొన్ని తమిళంలోను కూడా వున్నాయి. తాళం గురించి రాసిన గ్రంథం కూడా ఉన్నది. లయ విషయంలో శ్యామశాస్త్రి కీర్తనలు చాలా కష్టంగా వుంటాయి. వీటిని నేర్చుకోవడం కష్టంగా కూడా ఉంటుంది. శ్యామశాస్త్రి మధురలో ఉన్న మీనాక్షిపై 9 కృతులు రచించాడు.

1. సరోజదళనేత్రి- శంకరాభరణం -ఆది
2. దేవి మీననేత్రి- శంకరాభరణం-ఆది
3. మరివేరేగతి- ఆనందభైరవి- చాపు
4. నన్నుబ్రోవులలితా-లలిత-చాపు

5. మాయమ్మ- ఆహారి-ఆది
6. దేవినీదు పదసారస-కాంభోజి-
7. మీనలోచనబ్రోవ-ధన్యాసి, ఈ ఏడు మాత్రమే బాగా ప్రచారంలో ఉన్నాయి.

తంజావూరు రాజ్యాన్ని 'శరభోజి' పాలిస్తూండేవారు. బొబ్బిలి కేశవయ్య సంగీత విద్వాంసుడు. తనతో పోటీ చేయమని విద్వాంసులందరిని పిలిచాడు. వారందరూ పోటీకి భయపడి శ్యామశాస్త్రి దగ్గరకు వెళ్ళి కేశవయ్యతో పోటీ చేయమని కోరారు. ఆ కోరికని మన్నించి కామాక్షీదేవి దగ్గరకు వెళ్ళి చింతామణి రాగంలో 'దేవీబ్రోవసమయమిదే' అనే కీర్తన అప్పటికప్పుడు రచించి పాడాడు. ఆ తరువాత కేశవయ్యతో పోటీకి దిగాడు. కేశవయ్య 'సింహానందన' అనే పల్లవిపాడి, తిరిగిపాడమన్నాడు. శ్యామశాస్త్రి ఆ పల్లవిని అవలీలగా పాడాడు. 'శరభనందన' అనే చాలా కష్టమైన తాళంలో పల్లవి పాడి కేశవయ్యను పాడమన్నాడు. కేశవయ్య ఆ పల్లవిని పాడలేక ఓడిపోయాడు. అందరూ కూడా శ్యామశాస్త్రిని సంగీత సామ్రాట్టు అని బిరుదును కూడా ఇచ్చారు. అలాగే అప్పుకుట్టి అనే సంగీత విద్వాంసుడు కూడా శ్యామశాస్త్రితో పోటీ చేసి ఓడిపోయాడు. అప్పుడు రాజు శ్యామశాస్త్రిని గౌరవించి అనేక బహుమతులు ఇచ్చి గౌరవించి సత్కరించాడు. శ్యామశాస్త్రికి జ్యోతిషంలో కూడా మంచి పాండిత్యం ఉండేది. ముఖం చూసి భవిష్యత్తు చెప్పేవాడు. శ్యామశాస్త్రికి పంజుశాస్త్రి, సుబ్బయ్యశాస్త్రి అను ఇద్దరు కొడుకులు ఉండేవారు. సుబ్బయ్యశాస్త్రి మాత్రం తండ్రి దగ్గర సంగీతం నేర్చుకొని మంచి వాగ్గేయకారుడిగా పేరు పొందాడు. శ్యామశాస్త్రి శిష్యులలో దాసరి అనే నాగస్వర విద్వాంసుడు, కృష్ణయ్యర్ మైసూర్ ఆస్థాన విద్వాంసుడిగా పేరు పొందాడు. ఈయనకు అనుకూలవతియైన భార్య ఉండేది. ఆమె మరణించిన ఆరవదినమునందే అనగా ఫిబ్రవరి 6, 1827వ సం॥రం వ్యయసంవత్సర మకర మాస శుక్ల దశమి రోజున శ్యామశాస్త్రి సిద్ధి పొందాడు.

త్యాగరాజు, ముత్తుస్వామిదీక్షితులు, శ్యామశాస్త్రి ఈ ముగ్గురు వాగ్గేయకారుల వల్ల మన కర్ణాటక సంగీతం ఎంతో అభివృద్ధి చెందింది. ఈ ముగ్గురూ కూడా సమకాలికులు కావడం, ముగ్గురూ తిరువారూరులోనేపుట్టడం విశేషం, ఈ ముగ్గురూ వాగ్గేయకారుల్ని కలిపి కర్ణాటక సంగీత త్రిమూర్తులు లేదా కర్ణాటక సంగీత రత్నత్రయం అని పిలుస్తారు. ఈ ముగ్గురు వాగ్గేయకారులు చిరస్మరణీయులు.

వీణకుప్పయ్యర్

శ్రీ॥శ॥ 1798సం॥ మద్రాసు దగ్గర ఉన్న తిరువొత్తియూర్ లో సాంబమూర్తి దంపతులకు కుప్పయ్యర్ పుట్టాడు. వీరు తమిళ బ్రాహ్మణులు. ఈయన చాలా గొప్ప వీణ విద్వాంసుడు. కుప్పయ్యర్ తండ్రి దగ్గర సంగీతం నేర్చుకున్నాడు. తెలుగు, సంస్కృతం కూడా బాగా నేర్చుకున్నాడు. వీణ, ఫిడెలు (వైలెన్) బాగా వాయించేవాడు. బాగా పాడేవారు. ఇంకా సంగీతం నేర్చుకోవాలనే అభిలాషతో త్యాగయ్యగారి శిష్యుడుగా చేరి బాగా పేరు పొందాడు. 'కుప్పయ్యకు' నారాయణగౌళరాగం చాలా కష్టంగా ఉండేది. ఈ రాగాన్ని చాలా గొప్పగా పాడేవారు. అలాగే 'రీతిగౌళ' రాగం కూడా అద్భుతంగా పాడేవారు. ఈ రెండు రాగాలలో వర్ణాల్ని కూడా రచించాడు. 'కుప్పయ్యర్' వేణుగోపాలస్వామి భక్తుడు అందుకే ఆయన తన కీర్తనల్లో 'గోపాలదాస' అనే ముద్రను ఎక్కువగా వాడేవాడు. కుప్పయ్యకు గాన చక్రవర్తి అనే బిరుదు కూడా ఉండేది. సంగీతరత్నావళి, పల్లవి స్వరకల్పవల్లి అను 2 గ్రంథములు రచించారు. యాత్రలు చేస్తున్నప్పుడు త్యాగయ్య కుప్పయ్య ఇంటికి వచ్చి కొన్ని రోజులు ఉండి కీర్తనలు కూడా రచించాడు. 1856లో కుప్పయ్యర్ మైసూరు వెళ్ళాడు. అక్కడ చాముండేశ్వరిదేవిపై బేగడరాగంలో 'ఇంతపరాకేలనమ్మ' కృతి రాశాడు. తిరుపతిలోనే వేంకటేశ్వరస్వామిపై 5 కీర్తనలు, శ్రీకాళహస్తిలో ఈశ్వరుడిపై 5, తిరువొత్తియూర్ లో త్రిపురసుందరి అమ్మవారిపై 8 కృతులు రచించాడు. పాశ్చాత్య సంగీతంతో కూడా పరిచయం ఉన్నది. ఈయన రచించిన బిలహరి రాగవర్ణంలో కూడా పాశ్చాత్య సంగీత పోకడలు కనిపిస్తాయి.

కుప్పయ్యర్ వర్ణాలు, కృతులు, తిల్లానాలు, కూడా రచించాడు. ఈయన రచనలన్నీ తెలుగులోనే ఉంటాయి. కొన్ని మాత్రమే సంస్కృతంలో ఉంటాయి. వర్ణాలు రచించటంలో చాలా నిపుణుడు. ఈయన రచించిన వర్ణాలు విని త్యాగయ్య ఎంతో మెచ్చుకునేవాడు. ఈయన కృతులు త్యాగయ్య కృతుల్ని పోలి వుంటాయి. కుప్పయ్యర్ తిరువొత్తయూర్ వదలి మద్రాసులోనే ఉండేవాడు. ఈయన కొడుకు తిరువొత్తియూర్ త్యాగయ్యర్ కృషి వల్ల మద్రాసులో సంగీత సభలు చాలా స్థాపించబడ్డాయి. తన తండ్రి రచనల్ని త్యాగయ్యర్ ముద్రించాడు. ఈయనకు చాలా మంది శిష్యులు ఉండేవారు. కుప్పయ్యర్ తండ్రి గారికి తన వీణ వాయించవలె శివుడు (దైవము) వినవలెనని కోరిక బాగా ఉండేది. అది తీరకుండానే కాలం చేశారు. కుప్పయ్యర్ తిరువొత్తియూరులోనే 1860 సం॥లో మరణించారు.

పట్నం సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్

సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ 1845సం॥లో తంజావూరులో పుట్టాడు. తిరువైయూర్ లో ఉన్న తన మేనమామ మేలట్టూర్ గణపతిశాస్త్రి దగ్గర సంగీతం నేర్చుకున్నాడు. తరువాత త్యాగయ్య శిష్యుడైన చావడి వెంకట సుబ్బయ్యర్ దగ్గర సంగీతం నేర్చుకున్నాడు. ఈయన ముద్ర 'వెంకటేశ' ఈయన కృతులు త్యాగయ్య కృతుల్ని పోలి ఉంటాయి. ఎక్కువగా బేగడ రాగం ఇష్టం ఉండడం వల్ల ఈయనను బేగడ సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ అని కూడా పిలుస్తారు. సుమారుగా 100 సంగీత రచనలు చేశాడు. కృతులు జావళిలు, తిల్లనాలు రాశాడు. తెలుగు, సంస్కృతం, తమిళంలో కూడా రచనలు చేశాడు. 108 తాళములలో, 128 అక్షరకాలములు గల సింహనందతాళమున పల్లవిని గూర్చి పాడిన మహాఘనుడు. తాళ జ్ఞానములో వీరికి సమకాలికులు ఆ రోజులలో లేరని చెప్పేవారు. మొదట తిరువైయూర్ లో నివసించి తరువాత కొంతకాలానికి చెన్న పట్టణమున నివాసము ఏర్పరచుకోవడం వల్ల ఈయనకు పట్నం సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ అనే పేరు వచ్చింది.

పూర్ణచంద్రిక, ఖరహరప్రియ, కన్నడగౌళ, శుద్ధసావేరి, బేగడ ఈయనకు ఇష్టమైన రాగాలు. తన రాసిన కీర్తనల్ని ముందు విద్వాంసులకి పాడి వినిపించి బాగున్నాయని వారు మెచ్చుకుంటేనే తన శిష్యులకు నేర్పేవాడు. శ్రీనివాసయ్యంగార్, మైసూర్ వాసుదేవాచార్య, టైగర్ వరదాచారి వంటి శిష్యులు ప్రఖ్యాతిగాంచిన వాగ్గేయకారులు. 'కదనకుతూహలం' అన్న రాగాన్ని సృష్టించి అందులో 'రఘువంశముధాంబుధిచంద్ర' అన్న కీర్తన రచించారు. ఈ కీర్తన బాగా ప్రచారంలో ఉంది. 1902వ సం॥లో శ్రీపట్నం సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ కాలం చేశారు.

సదాశివబ్రహ్మేంద్ర

సదాశివబ్రహ్మేంద్ర సన్యాసి. దిగంబరంగానే ఉండేవాడు. ఇల్లు ఉండేదికాదు. కావేరీనది తీరాలలో తిరుగుతూ, ఏది దొరికితే అది తింటుంటేవాడు. ఈయన తండ్రి మహదేవదీక్షిత్వార్. కంచీలో ఉండే పరమశివేంద్ర సరస్వతి శిష్యుడు. ఈయన ముద్ర పరమహంస. కీర్తనల్ని సంస్కృతంలో రాశాడు. 'మానససంచరే బ్రహ్మణి' అన్న కీర్తన ఈయన రాసినదే. శివమానసపూజ, ఆత్మ విద్యావిలాసమ్, బ్రహ్మసూత్ర ప్రవృత్తి అనే గ్రంథాలు రాశాడు. "బ్రూహిముకుందేతి, భజరేగోపాలం, స్మరవారంవారం, గాయతి వనమావి, భజరేయదునాధం, పిబరే రామరసం, ప్రతివారం వారం, ఖేలతిమామాహృదయే" అనే కీర్తనలు బాగా ప్రచారంలో ఉన్నాయి. 1714వ సం॥లో కరూర్ లో సిద్ధి పొందారు.

స్వాతి తిరునాళ్

1813వ సం॥ ఏప్రిల్ 16న జన్మించారు. తల్లితండ్రులు 'రామశర్మ' అని పేరు కాని 'స్వాతి' నక్షత్రంలో పుట్టడం వల్ల ఈయన స్వాతితిరునాళ్ గా ప్రసిద్ధి చెందాడు. లక్ష్మీబాయి, రాజరాజవర్మ తల్లితండ్రులు చిన్నతనంలోనే పోవడం వల్ల పినతల్లి పార్వతీబాయి పెంచింది. చిన్నతనంలోనే సంస్కృతం, మళయాళం, కన్నడ, తెలుగు, మరాఠీ భాషలు, కర్ణాటక, హిందూస్థానీ సంగీతాలు కూడా నేర్చుకున్నాడు. స్వాతి తిరునాళ్ చాలా మంది దేవుళ్ళపైన, దేవతలపైన, కృతులు రచించాడు. స్వరజతులు, వర్ణాలు, పదవర్ణాలు, పదాలు, జావళీలు, తిల్లానాలు, కూడా రచించాడు. హిందూస్థానీ సంగీతానికి సంబంధించిన సంగీత రచనల్ని చేసిన మొట్టమొదటి దక్షిణ భారత వాగ్గేయకారుడు. ఇవే కాకుండా కుచేలోపాఖ్యానం, అజామీళ్ పాఖ్యానం, అనే హరికథలు కూడా రచించాడు. తన రచనల్లో అబ్జనాభ, అంభోరుహనాభ, సరిసిజనాభ, పంకజనాభ, జలరుహనాభ అనే చాలా రకాల ముద్రలు వాడాడు. "పద్మనాభ" అన్న ముద్ర ఎక్కువగా వాడాడు.

16వ ఏట నుండి కేరళ రాజ్యాన్ని ఏలడం ప్రారంభించాడు. ఎందరో సంగీత విద్వాంసుల్ని, భాషాపండితుల్ని, కవుల్ని, తన ఆస్థాన విద్వాంసులుగా నియమించాడు. అల్లావుద్దీన్ అనే హిందూస్థానీ సంగీత విద్వాంసుడు, వడివేలు, పొన్నయ్యపిళ్ళె, చిన్నయ్యపిళ్ళె, వేంకటాద్రి భాగవతార్, పరమేశ్వర భాగవతార్ లాంటి కర్ణాటక సంగీత విద్వాంసులు ఈయన ఆస్థానంలో ఉండేవారు. చారుకేసి రాగంలో 'కృపయాపాలశౌరే' కానడలో 'మామవసదాజననీ' కుంతలవరాళిలో 'భోగీంద్రశాయినం' అనే కృతులు ధనశ్రీ రాగంలో 'గీతదునికుతకతోం' అనే తిల్లానా బాగా ప్రచారంలో ఉన్నాయి.

నృత్యప్రదర్శనల్లో 'భావయామిరఘురామం' అనే కీర్తనలో రామాయణకథ అంతా వస్తుంది. ఇది కూడా బాగా ప్రచారంలో ఉంది. ఇది రాగమాలిక రాగం అంటే చాలా రాగాలలో ఉంటుంది. పల్లవి ఒకరాగం, ఒక్కొక్క చరణం ఒక్కొక్క రాగంలో ఉంటాయి. అందుకే దీనిని రాగమాలిక అంటారు. స్వాతితిరునాళ్ 1846 డిసెంబరు 25న మరణించాడు. మరణించేనాటికి ఈయన వయస్సు 33 సం॥లు. ఇంత చిన్న వయస్సులో మరణించడం మన సంగీత రంగానికి తీరనినోటగా చెప్పుకోవచ్చు.

రామనాథపురం శ్రీనివాసయ్యంగార్

1860వ సం॥లో పాపానకుళంలో పుట్టారు. పట్నం సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ శిష్యులు. ఈయనకు పూచి అయ్యంగార్ అని పేరు కూడా ఉంది. అయ్యంగారి శిష్యుడు శ్రీ అరియకుడి రామానుజయ్యంగార్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ గారి వద్ద చిన్నప్పటినుండి సంగీతం బాగా నేర్చుకుని, పెద్ద విద్వాంసుల కచేరీలు వింటుండేవారు. ఈయన రామనాథపుర ఆస్థాన విద్వాంసులుగా ఉండేవారు. 'శ్రీనివాస' ఈయన ముద్ర. కృతులు వర్ణాలు జావళీలు, తిల్లానాలు రచించారు. మోహన, కానడ, తోడి, ఆనందభైరవి, శుద్ధసావేరి, పూర్వికళ్యాణి, దేవమనోహరి, కేదారగౌళ, మధ్యమావతి, బేహాగ్, ఖమాస్ రాగాలలో ఎక్కువగా రచనలు చేశారు. 'లక్ష్మీశత' అనే అపురూపమైన తాళంలో తిల్లాన రచించారు.

అయ్యంగార్ వర్ణాలలో మోహనరాగంలో 'నిన్నుకోరి' కానడ రాగంలో 'నెరనమ్మితినియ్య' ఇంకా కీర్తనల్లో శుద్ధసావేరి 'సామజవరదా' పూర్వికళ్యాణి 'పరమపావనరామ' దేవమనోహరి 'నీకేలనాయడ నిశ్చలము' బేగడ 'అను దినమును గావుమయ్య' బేహాగ్ 'నిరుపమానసామినినా' సురటి 'వేగనీవువానిరమ్మనవే' చాలా ప్రచారంలో వున్నాయి. అయ్యంగార్ కి ఒకసారి అరటితోక్కపైకాలుపడి జారి కాలు విరిగింది. వైద్యులు వైద్యం చేయలేకపోయారు. అప్పుడు ఆయన కేదారగౌళరాగంలో 'సరగున పాలింప' అనే కీర్తన రచించి పాడేసరికి కాలు నయం అయ్యింది. అయ్యంగార్ 1919వ సం॥లో మరణించారు.

మైసూర్ వాసుదేవాచార్య

వాసుదేవాచార్య 1865 సం॥లో పుట్టాడు. తండ్రి సుబ్రహ్మణ్యాచార్య మైసూరు రాజాస్థానంలో పురాణం చెప్పే విద్వాంసుడు. తండ్రి చిన్నతనంలోనే మరణించడం వల్ల తన తాత గోపాలాచార్య దగ్గర పెరిగాడు. ఈయన గొప్ప సంస్కృత పండితుడు. వాసుసంగీతం, సంస్కృతం నేర్చుకున్నాడు. సంగీతం, వీణపద్మనాభయ్య దగ్గరనేర్చుకొని తరువాత పట్నం సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ దగ్గర నేర్చుకున్నాడు. "బ్రోచేవారెవరూ" అనే ఖమాస్ రాగకీర్తన ఈయన రచించినదే.

ఈయన 200 రచనలు చేశాడు. కొన్ని తెలుగులోను, కొన్ని సంస్కృతంలోను చేశాడు. ఆయన రచనల్ని ఆయనే ప్రచురించారు. వందరాగాలు వాడారు, వర్ణాల్ని, కీర్తనల్ని, తిల్లానాల్ని కూడా రచించారు. “అభినవత్యాగరాజు” అని అంతా పొగడేవారు శిష్యులకు, ఎంతో సహనంతో, శ్రద్ధతో విద్య చెప్పేవాడు. శిష్యుల్ని స్నేహితుల్లా చూసేవాడు. ప్రతి శుక్రవారం తన ఇంట్లో భజనలో శహనరాగాన్ని అద్భుతంగా గంటన్నరసేపు గానం చేశాడు. వాసుదేవాచార్యకు ‘సంగీతశాస్త్రరత్న’ సంగీత సాహిత్య విద్వన్ మణి “సంగీత కళాకోవిద’ మద్రాస్ మ్యూజిక్ అకాడమి ‘సంగీత కళానిధి’ భారత ప్రభుత్వం ‘పద్మభూషణ’ అవార్డులను ఇచ్చి ఎంతో ఘనంగా సత్కరించారు. 1961వ సం॥లో వాసుదేవాచార్య పరమపదించారు.

మునిపల్లె సుబ్రహ్మణ్య కవి

కృష్ణాజిల్లాలో ఉన్న మునిపల్లెలో 1730 సం॥లో పుట్టాడు. ఈయన 104 కీర్తనలు రచించాడు. ఈయన కీర్తనల్ని ఆధ్యాత్మరామాయణ కీర్తనలు అంటారు. సావేరి, శుద్ధసావేరి, కళ్యాణి, మోహన, కేదారగౌళ, ముఖారి, సారాష్ట్ర, ఆనందభైరవి, నాటలాంటి ప్రసిద్ధరాగాలలో కూడా ఈయన కీర్తనలు ఉన్నాయి. రామాయణ కథని కీర్తనల రూపంలో రాసిన వాగ్గేయకారుడు మునిపల్లె సుబ్రహ్మణ్యకవి 1780వ సం॥లో మరణించారు.

హరికేశనల్లూర్ ముత్తయ్య భాగవతార్

ముత్తయ్య తండ్రి లింగం అయ్యర్ తల్లి ఆనందమ్మాళ్. పూనల్ వెళ్లి అనే ఊరిలో 1877వ సం॥లో జన్మించారు. ఆరేళ్ళ వయస్సులో తండ్రి మరణించడం వల్ల మేనమామ లక్ష్మణసూరి ముత్తయ్యను చేరదీసి పెంచాడు. సాంబశివయ్యర్ దగ్గర సంగీతం నేర్చుకున్నాడు. తిరువాన్కూర్ మహారాజా ఆస్థానంలోను, ఎట్టయ్యపురం జమీందారుల దగ్గర కూడా కచేరీలు చేసి సన్మానాలు పొందాడు. “గాయకశిరోమణి” ‘సంగీతకళానిధి’ అనే బిరుదులు కూడా పొందాడు. మైసూరులో ఉన్న చాముండేశ్వరీదేవిపైన, శివుడిపైన కీర్తనలు రచించాడు. 400 దాకా కృతులు రాశాడు. కీర్తనలే కాక, వర్ణాలు, రాగమాలికలు రాశాడు. మద్రాసులో మ్యూజిక్ అకాడమీని స్థాపించిన వారిలో భాగవతార్ ఒకడు.

ఈయన ముద్ర ‘హరికేశ’ ప్రచారంలో ఉన్న రాగాలే కాకుండా కొన్ని అపురూప రాగాల్లో కూడా కృతులు రాశాడు. “హంసానంది” అనే రాగం హిందూస్థానీది. దీనిని మన కర్ణాటక సంగీతంలోకి తీసుకొచ్చింది మాత్రం ముత్తయ్యభాగవతార్. ఈ రాగంలో ‘నీదుమహిమపాగడ’ అనే కీర్తన రాశాడు. మోహన, కళ్యాణి, వలజిగౌడమల్తారు రాగాలలో కీర్తనలు రచించాడు.

ఈరాగాలు బాగా ప్రచారంలోకి వచ్చేందుకు కృషి చేశాడు. 20కి పైగా కొత్త రాగాలు కనుగొని ఈ రాగాల్లో కూడా కీర్తనలు రచించాడు. పశుపతిప్రియ, బుధమనోహరి, విజయనాగరి, కర్ణరంజని ఇవి ఈయన కనుగొన్న కొన్ని కొత్త రాగాలు. తెలుగు, సంస్కృతం, తమిళం, కన్నడ భాషలలో కీర్తనలు రచించాడు.

శ్రీ శారదేవులు

వీరు కాశ్మీర దేశస్థులు. యాదవకులస్తులు. భాస్కరుని మనుమడు. సాడ్డల దేవుని కుమారుడు. వర్షగణ ఋషిగోత్రీకుడు. “దౌలతబాద్” అను దేవగిరి పట్టణమున క్రీ.శ. 1210 మొదలుకొని 1247సం॥ ల వరకు రాచరికము చేసిన వాడైన సిహ్మాణ రాజు కాలములోనుండినవారు. సంస్కృతమందును, సంగీతమందును విశేషపాండిత్యము కలవారు. “ఆధ్యాత్మవివేక” మను ఒక వేదాంతగ్రంథము రచించి యుండిరి. మరియు 1. సర్వగతాధ్యాయము. 2. రాగవివేకాధ్యాయము 3. ప్రకీర్ణకాధ్యాయము 4. ప్రబంధాధ్యాయము 5. తాళాధ్యాయము 6. వాద్యాధ్యాయము 7. నృత్యాధ్యాయము అను ఏడు అధ్యాయాలుగా చెప్పబడిన సంగీత రత్నాకరమును గొప్ప గ్రంథమును రచించినారు. ఈయనకు ‘శిశ్యంకుడు’ అనేడి బిరుదు కలదు.

సోమనాథ పండితుడు

వీరు ముద్గలసూరి పుత్రులు. త్రైలింగ్యద్విజాలు. సంగీత సంస్కృతములయందు మహాప్రజ్ఞకలవారు. వీరు గీర్వాణ భాషయందు ‘రాగవిబోధమ’ అను లక్షణ గ్రంథము రచించెను. వీరి నివాసస్థలము. గోదావరీ మండలము, సుమారుగ వీరు మూడు వందల ముప్పయి సంవత్సరము నాటి వారని తెలియుచున్నది.

గురుమూర్తి శాస్త్రులు

వీరు త్రైలింగ్య బ్రాహ్మణోత్తములు. మురికినాటివారు. తిరునల్వేలి జిల్లా కయత్తూరు గ్రామ నివాసులు. చతుశ్శాస్త్రప్రజ్ఞులు. సంగీతమందు మిక్కిలి ప్రవీణులు. పణలి చిన్నయామొదలియారితే ఆదరింపబడిన యశోవంతుడు. ప్రబంధ గీత రచన నేర్పరి. వీరిచే రచింపబడిన లక్షణ గీతము లిప్పటికిని బహుప్రశస్తముగానున్నవి. ఈయన కూడా 194 సం॥ క్రిందటి వారని తెలియుచున్నది.

వెంకటమఖి

గోవింద దీక్షితులవారి ద్వితీయపుత్రులు వెంకటేశ్వర దీక్షితులను పేరు కలవారు. వారే వెంకటమఖి. అన్నగారైన యజ్ఞనారాయణ దీక్షితుల వారి శిష్యుడు. టుప్పికావ్యాఖ్యానమైన వార్తికాభరణమును (మీమాంసశాస్త్రము) రచించిరి. ఉత్తరదేశము నుండి వచ్చిన వాగ్గేయకారకులలో గొప్పవారైన తానప్పాచార్యుల వద్ద తన తండ్రి ఇష్టముచే శిష్యుడై లక్షణ లక్ష్యములతో సంగీత శాస్త్రమును అనురాగంతో నేర్చుకొని తన గురువుగారి మీద అరభిరాగమందు “గంధర్వజనతా ఖర్వదుర్వారగర్వభంజనరే” అను గీతమును ప్రథమంగా రచించి తమ తండ్రి, అన్న గురువుల వద్ద చదివి వినిపించెను. వారందరూ ఎంతగానో మెచ్చుకొనిరి. వెంకటమఖి వీణ, శృతి, స్వర, మేళ, రాగ ఆలాప, రాయ, గీత ప్రభంధ, తాళములనెడు పది ప్రకరణములతో కూడిన “చతుర్దండిప్రకాశిక” అను సంగీత లక్షణ గ్రంథమును విజయరాఘవ భూపాలుని ప్రేరణ వలన రచించెను. ఇందు రాగాంగ, ఉపాంగ, భాషాంగ రాగములకు శ్లోకరూపకముగా లక్షణములును, గీతరూపకముగా లక్ష్యములను వ్రాసియున్నారు. శ్రీ జయదేవులు వ్రాసిన అష్టపది గీత గోవిందవలె శ్రీ త్యాగరాజ విషయమై యీ వెంకటమఖియే ఇరవై నాలుగు అష్టపదులు వ్రాసినట్లు తెలియుచున్నది. వీరు సేతుయాత్ర వెళ్ళునపుడు దారిలో దొంగలు కొట్టిరి. అపుడు లలితరాగమున “అరెనిబిడకంటకదుష్ప్రదేశ” అను గీతమును పాడిన వెంటనే శ్రీరామలక్ష్మణులు దండపాణులై వచ్చి ఆ దొంగలను తరిమినారట.

విజయరాఘవ భూపాలుడు తన దేశస్తులందరు శంఖచక్రముద్రాంకితులై యుండవలెనని దండోరా వేయించి కాసేపటికి ఉదరబాధతో ప్రాణము విలవిల్లాడెను. ఎందరు వైద్యం చేసినను తగ్గక పోయేసరికి వెంకటమఖిని ప్రార్థించగా ఆయన మధ్యార్జున క్షేత్రమున యుండు

మహాలింగమూర్తిని ప్రార్థించి “శంఖచక్రాంకనత్యాచరరే” అను రీతి గొళరాగంలో గీతమును పాడి పూర్తిచేయగానే రాజునకు ఉదరబాధ తీరి సుఖముగా నుండెనట. యీ విధంగా వీరి మహిమలు అనేకం కలవు. యిప్పటికి సుమారు 280 సం॥ల లోపల వాడని తెలియుచున్నది.

పల్లవి గోపాలయ్య

ఈయన ద్రావిడ విప్రులలో నొత్తరుడు. తంజాపురమునందు నివసించుచుండేవారు. సంగీతమందలి మిక్కిలి చతురుడు. గానములో పాండిత్యము మిక్కిలి ప్రగల్భముగా పల్లవులు పాడటం వలన పల్లవి గోపాలయ్య అనే పేరు వచ్చింది. గాన కల్పనాచమత్కృతులు విచిత్రంగా ఉంటుంది. వీరి స్వరకల్పనలు, గమకములన్నిటికంటె అటతాళంలో వీరు రచించిన “వనజాక్షి” అను కళ్యాణి తాన వర్ణమందు ప్రసిద్ధి కలదు.

శ్రీరామభక్తులు, ‘వేంకట’ అను ముద్రతో కాంభోజి, తోడిరాగములలో అటతాళమందు తానవర్ణాలు, రసప్రధానమైన కీర్తనలు ఎన్నో రచించెను. ఎనిమిదిగంటలపాటు సావేరి రాగమును వీరు పాడినట్లు ఎవరూ పాడలేరని చెప్పుదురు. త్యాగరాజయ్యగారి శిష్యుడగు సుబ్బయ్యర్ కుమారులు. అనేక కృతులు, వర్ణాలు, తిల్లానాలు తమ స్వంతముద్రతో రచించారు.

తోడిశీతారామయ్య

తోడిరాగము ఈయన స్వంతము. యితరులు వీరి తోడి రాగపు పాటను తాకట్టుగా పెట్టుకొని డబ్బు యిచ్చుచుందురు. వీరి ప్రభువు శరభోజి మహారాజు. తోడిరాగములోని పాటలను పాడి వినిపించుటకు ఆహ్వానిస్తూ ఉండేవారట. సాహిత్యములు, గేయకల్పనలు రచించిరి.

శంకరాభరణం నరసయ్య

బ్రాహ్మణులు. శంకరాభరణం వీరి స్వంత సామ్రాట. ద్రావిడభాషలో పదములు రచించిరి. వీరు కూడా శరభోజి మహారాజుకాలము వారని చెప్పుచుందురు.

చినస్వామి దీక్షితులు

ముత్తుస్వామి దీక్షితులవారి అనుజుడు. సంస్కృత ఆంధ్రభాషలయందు నేర్పరి. వైణికాగ్రేసరుడు, మణలి చిన్నయా మొదలియారిసభయందు, యితర రాజసభలయందు సత్కారము పొందిన ఘనుడు. ఒకనాడు తిరువారిలో రసికాగ్రగణ్యులగు ప్రభువులు, పండితులు మొదలైనవారు సభనలంకరించినపుడు ఒకరాత్రి “నాగవరాళి” అను రాగము ఆలపిస్తుండగా యింటిపైకప్పు నుండి సర్పము కిందపడి పడగనెత్తి నాట్యమాడనారంభించిన సమయములో అందరూ భయభ్రాంతులవగా దీక్షితులు భయపడవద్దు, వీణ వాయింపుడని ప్రోత్సహింపగా ఆ పాము రాను రాను క్రిందికి వంగి భూమిలో మాయమయ్యెను. యీ విషయమును కనులారా చూసినవారు ఈయన గురించి చెప్పుకునేవారు. దీక్షితులవారు నారదమహర్షిపై “గానలోన కరుణాలవాల” తోడిరాగం, “నారాయణానంత” అని కళ్యాణరాగమున రెండు కీర్తనలు రచించిరి. 45వ సం॥న వారి సోదరులతో మధురకువచ్చి పరమపదించినట్లు చెప్పుచుందురు.

రాగస్వరావళి వరుసలు

1. మాయామాళవగౌళ-అదితాళము- 8 అక్షరములు

సరళీస్వరాలు :- సరళం అంటే సులభం, సరళీస్వరాలు అంటే చాలా సులభంగా ఉండే రచనలు. వీటితోనే విద్యార్థులకు సంగీతం నేర్పడం మొదలు పెడతారు. ఇవి నేర్పడం వల్ల స్వరస్థానాలు పలకడం, తాళం వేయడం కొంచెం కొంచెం అలవాటు అవుతుంది. ఇవి కేవలం స్వరాలే పాడతారు. అంటే ఈ స్వరాలకి బదులుగా పాడటానికి ఎలాంటి అక్షరాలు ఉండవు. ఈ అక్షరాలనే సాహిత్యం అంటారు. సరళీస్వరాలకు సాహిత్యం ఉండదన్నమాట.

1.	సరిగమ	-	పధనిస	-	సనిదప	-	మగరిస ॥
2.	సరిగమ	-	సరిగమ	-	సరిగమ	-	పదనిస
	సనిధప	-	సనిధప	-	సనిధప	-	మగరిస॥
3.	సరిగమ	-	సరిసరి	-	సరిగమ	-	పధనిస
	సనిధప	-	సనిసని	-	సనిధప	-	మగరిస॥
4.	సరిగమ	-	పాసరి	-	సరిగమ	-	పధనిస
	సనిధప	-	మాసని	-	సనిధప	-	మగరిస॥
5.	సరిగమ	-	పమగరి	-	సరిగమ	-	పధనిస
	సనిధప	-	మపధని	-	సనిధప	-	మగరిస॥

6.	సరిగమ -	పమధప -	సరిగమ -	పధనిసీ
	సీనిధప -	మపగమ -	సీనిధప -	మగరిస॥
7.	సరిగమ -	సమగరి -	సరిగమ -	పధనిస
	సీనిధప -	సపధని -	సీనిధప -	మగరిస॥
8.	సరిగమ -	పాగమ -	పా॥ -	పా॥
	గమపధ -	నిధపమ -	గమపగ -	మగరిస॥
9.	సానిధ -	నీధప -	ధాపమ -	పాపా
	గమపధ -	నిధపమ -	గమపగ -	మగరిస॥
10.	సరిగమ -	పధనిసీ -	రి సా -	నిధనిసీ
	నీ నీ -	ధపధని -	దా ధా -	పమపధ
	పా పా -	మగమప -	మా మా -	సరిగమ
	సీనిధప -	మగరిస -	సీనిధప -	మగరిస ॥

2. మోహన రాగము - ఆది తాళం

స	రి	గ	ప	ధ	సీ
॥	చ	అం	॥	చ	॥

సీ	ధ	ప	గ	రి	స
అవరోహణము					

1.	సారిగ -	పధసా -	సాధప -	గరిసా ॥
2.	సరిగప -	గపధప -	సీధపగ -	పగరిస ॥
3.	సారిగ -	రిగప -	గాపధ -	పాధసీ
	సాధప -	ధాపగ -	పాగరి -	గారిస ॥
4.	ససరిగ -	పాపగ -	ధధపా -	గగపా
	పధసా -	సీదధప -	సీదధప -	పగరిస॥
5.	సరిగరి -	గపగప -	గపధసీ -	సా సా
	రిసీధప -	సధపగ -	ధపగరి -	పగరిస॥
6.	సరిగప -	ధపగరి -	సరిగప -	గపదసీ
	సీధపగ -	రిగపధ -	సీధపగ -	పగరిసీ॥

7.	సరిగరి	-	గపధప	-	సరిగప	-	గపధస
	సధపధ	-	పగరిగ	-	సధపగ	-	పగరిస ॥
8.	సరిగరి	-	గారిగ	-	పా॥	-	పా॥
	గపధప	-	ధసధప	-	గపధప	-	గగరిస॥
9.	సరిగరి	-	గపగరి	-	సరిగప	-	గపధస
	సధపధ	-	పగపధ	-	సధపగ	-	పగరిస॥
10.	సరిగరి	-	గారిగ	-	పగపా	-	ధపధా
	గపధప	-	ధసధప	-	గపధప	-	గగరిస ॥

3. తోడి రాగము- ఆదితాళము

స	రి	గ	మ	ధ	ని	స
॥	శు	సా	శు	శు	కై	॥

స	ని	ధ	మ	గ	రి	స
అవరోహణము						

1.	సరిగమ	-	ధనిసా	-	సనిధమ	-	గరిసా ॥
2.	సరిగమ	-	గమగమ	-	గమధమ	-	ధనిసా
	సనిధమ	-	నిధమగ	-	ధమగరి	-	మగరిస ॥

3.	సరిగమ	-	ధమగరి	-	సరిగమ	-	ధనిసా
	సనిధమ	-	గమధని	-	సనిధమ	-	గరిసా ॥
4.	సరిగమ	-	రిగమధ	-	గమధని	-	మధనిస
	సనిధమ	-	నిధమగ	-	ధమగరి	-	మగరిస ॥
5.	సరిగమ	-	మనిధమ	-	సరిగమ	-	ధనిసా
	సనిధమ	-	గరిగమ	-	సనిధమ	-	గరిసా ॥
6.	సరిగమ	-	ధమగమ	-	సరిగమ	-	ధనిసా
	సనిధమ	-	గమధమ	-	సనిధమ	-	గరిసా ॥
7.	సరిగమ	-	ధాగమ	-	ధా ॥	-	ధా ॥
	గమధని	-	సనిధమ	-	గమగరి	-	గరిసా ॥
8.	సరిగరి	-	రిగమగ	-	గమధమ	-	ధనిసా
	సనిధని	-	నిధమధ	-	ధమగమ	-	గరిసా ॥
9.	సరిగమ	-	ధమనిధ	-	సరిగమ	-	ధనిసా
	సనిధమ	-	గమరిగ	-	సనిధమ	-	గరిసా ॥
10.	సరిగమ	-	ధనిసా	-	రిసని	-	నిదధమ
	నిదధమ	-	మగమ	-	నిధమగ	-	మగరిస ॥

4. భీరశంకరాభరణము- ఆది తాళము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స
॥	చ	అం	శు	॥	చ	కా	॥

స	ని	ధ	ప	మ	గ	రి	స
అవరోహణము							

1.	సరిగమ	-	పధనిస	-	సా॥	-	సా॥
	ధనిసరి	-	సనిధప	-	సనిధప	-	మగరిస॥
2.	సరిగమ	-	పధనిస	-	సా ॥	-	సా ॥
	ధనిసరి	-	సరిస	-	సరిసని	-	ధపమప
	ధనిసరి	-	సనిధప	-	సనిధప	-	మగరిస ॥
3.	సరిగమ	-	పధనిస	-	సా॥	-	సా ॥
	ధనిసరి	-	గరిసని	-	సరిసని	-	ధపమప
	ధనిసరి	-	సరిస	-	సరిసని	-	ధపమప
	ధనిసరి	-	సనిధప	-	సనిధప	-	మగరిస ॥
4.	సరిగమ	-	పధనిస	-	సా ॥	-	సా ॥
	ధనిసరి	-	గమగరి	-	సరిసని	-	ధపమప

	ధనిసరి	-	గరిసని	-	సరిసని	-	ధపమప
	ధనిసరి	-	సరిస	-	సరిసని	-	ధపమప
	ధనిసరి	-	సనిధప	-	సనిధప	-	మగరిస॥
5.	సరిగమ	-	పధనిస	-	సా ॥	-	సా॥
	ధనిసరి	-	గమపమ	-	గమగరి	-	సనిధప
	ధనిసరి	-	గమగరి	-	సరిసని	-	ధపమప
	ధనిసరి	-	గరిసని	-	సరిసని	-	ధపమప
	ధనిసరి	-	సరిస	-	సరిసని	-	ధపమప
	ధనిసరి	-	సనిధప	-	సనిధప	-	మగరిస ॥
6.	సరిగమ	-	పధనిస	-	సా ॥	-	సా॥
	సరిగరిస	-	నిసరిసని	-	ధనిసని నిధ-		
	పధనిధప	-	మపధపమ	-	గమపమమగ		
	మపధని	-	సనిధపమ	-	మగరిస ॥		

7.	సరిగమ -	పధనిస -	సా॥ -	సా॥
	గరిరిససి -	రిససినిధని -	సనినిధధప	
	నిదధపపమ -	ధపపమమగ -	మపగమపధ	
	సనిధప -	సనిధప -	మగరిస ॥	
8.	సరిగమ -	పధనిస -	సా॥ -	సా॥
	సస్సరిసి -	నిన్నిసనిధ -	ద డ్దనిధప	
	పప్పుధపమ -	మమ్మపమగ -	మపగమపధ	
	సనిధప -	సనిధప -	మగరిస ॥	
9.	సరిగమ -	పధనిస -	సా॥ -	సా॥
	సరిగారిసి -	నిసరిసని -	ధనిసానిధ	
	పధనిధప -	మపధాపమ -	గమపామగ	
	మపధని -	సనిధప -	మగరిస ॥	

10.	సరిగమ -	పధనిస -	సా॥ -	సా॥
	సారిగరిసి -	నీసరిసిని -	ధానిసనిద -	
	పాధనిధప -	మాపధపమ -	గామపమగ	
	మపధని -	సనిధప -	మగరిస ॥	

5. మధ్యమావతిరాగము - ఆది

స	రి	మ	ప	ని	స
॥	చ	శు	॥	కై	॥

స	ని	ప	మ	రి	స
అవరోహణము					

1.	సారిమ -	పనిసా -	సానిప -	మరిసా ॥
2.	సరిమప -	మపనిస -	సనిపమ -	పమరిస ॥
3.	సరిమస -	నిపనిస -	సనిపమ -	రిమరిస ॥
4.	సరిమరి -	మపనిప -	సనిపని -	పమరిస ॥
5.	సరిమా -	పమనిప -	సరిమప -	మపనిస
	సనిసా -	మపరిమ -	సనిపమ -	పమరిస ॥

6.	సరిమరిమా -	మపనిపనీ -	సనిసా -	
	పనిసని -	సరిసని -	పనిసని -	పమరిస ॥
7.	సరిమప -	నిపమరి -	సరిమప -	నిపనిస
	సనిపమ -	రిమపని -	సనిపమ -	రిమరిస ॥
8.	సరిమరి -	రిమపమ -	మపనిప -	నినిసా
	పనిపని -	నిపమప -	పమరిమ -	రిరిసా ॥
9.	సారిమ -	పమరిస -	సరిమప -	నినిసా
	సానిప -	మపనిస -	సనిపమ -	రిరిసా ॥
10.	సరిమప -	రిమపని -	మపనిస -	సా సా
	సరిమరిసని -	పనిసనిపమ -	రిమరిస ॥	

జంట వరుసలు

జంట స్వరాలు :- జంట అంటే రెండు. జంట స్వరాలు అంటే రెండు స్వరాలు. ఒకే స్వరాన్ని రెండుసార్లు పాడతారు. ఇవి కూడా కేవలం స్వరాలే. వీటికి కూడా సాహిత్యం ఉండదు. కేవలం స్వరాలనే పాడతారు.

1. మాయామాళవగౌళ- ఆదితాళము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స
॥	శు	అం	శు	॥	శు	కా	॥

స	ని	ధ	ప	మ	గ	రి	స
అవరోహణము							

1.	ససరిరి -	గగమమ -	పపదధ -	నినిసస
	సనిసని -	దధపప -	మమగగ -	రిరిసస ॥
2.	ససరిరి -	గగమమ -	రిరిగగ -	మమపప
	గగమమ -	పపదధ -	మమపప -	దధనిని
	పపదధ -	నినిసస -	సనిసని -	దధపప
	నినిదధ -	పపమమ -	దధపప -	మమగగ
	పపమమ -	గగరిరి -	మమగగ -	రిరిసస ॥

3.	ససరిరి -	గగరిరి -	ససరిరి -	గగమమ
	రిరిగగ -	మమగగ -	రిరిగగ -	మమపప
	గగమమ -	పపమమ -	గగమమ -	పపదధ
	మమపప -	దధపప -	మమపప -	దధనిని
	పపదధ -	నినిదధ -	పపదధ -	నినిసస
	ససనిని -	దధనిని -	ససనిని -	దధపప
	నినిదధ -	పపదధ -	నినిదధ -	పపమమ
	దధపప -	మమపప -	దధపప -	మమగగ
	పపమమ -	గగమమ -	పపమమ -	గగరిరి
	మమగగ -	రిరిగగ -	మమగగ -	రిరిసస
4.	సరిరిగ -	సరిరిగ -	ససరిరి -	గగమమ
	రిగగమ -	రిగగమ -	రిరిగగ -	మమపప
	గమమప -	గమమప -	గగమమ -	పపదధ
	మపపధ -	మపపధ -	మమపప -	దధనిని

పదధని -	పదధని -	పపదధ -	నినిసస
సనినిధ -	సనినిధ -	ససనిని -	దధపప
నిదధప -	నిదధప -	నినిదధ -	పపమమ
ధపపమ -	ధపపమ -	దధపప -	మమగగ
పమమగ -	పమమగ -	పపమమ -	గగరిరి
మగగరి -	మగగరి -	మమగగ -	రిరిసస

2. మోహనరాగము- ఆది తాళము

స	రి	గ	ప	ధ	స
	చ	అం		చ	

స	ధ	ప	గ	రి	స
అవరోహణము					

1.	ససరిరిగ -	సరిగ -	ససరిరి -	గగపప
	రిరిగగప -	రిగప -	రిరిగగ -	పపదధ
	గగపపధ -	గపధ -	గగపప -	దధసస
	ససదధప -	సదప -	ససదధ -	పపగగ

2.	దధపపగ -	ధపగ -	దధపప -	గగరిరి
	పపగగరి -	పగరి -	పపగగ -	రిరిసస
	సాస -	రీరిగగ -	ససరిరి -	గగపప
	రీరి -	గాగపప -	రిరిగగ -	పపదధ
	గాగ -	పాపదధ -	గగపప -	దధసస
	సాస -	దాధపప -	ససదధ -	పపగగ
3.	దాధ -	పాపగగ -	దధపప -	గగరిరి
	పాప -	గాగరిరి -	పపగగ -	రిరిసస
	ససరి -	సారిసరి -	ససరిరి -	గగపప
	రిరిగ -	రీగరిగ -	రిరిగగ -	పపదధ
	గగప -	గాపగప -	గగపప -	దధసస
	ససదధ -	సాధసదధ -	ససదధ -	పపగగ
దధప -	ధాపధప -	దధపప -	గగరిరి	
పపగ -	పాగపగ -	పపగగ -	రిరిసస	

4.	ససా -	రీగసరి -	ససరిరి -	గగపప
	రిరీ -	గాపరిగ -	రిరిగగ -	పపదధ
	గగా -	పాధగప -	గగపప -	దధసస
	ససా -	ధాపసదధ -	ససదధ -	పపగగ
	దధా -	పాగధప -	దధపప -	గగరిరి
	పపా -	గారిపగ -	పపగగ -	రిరిసస

3. తోడి రాగము- ఆది తాళము

స	రి	గ	మ	ధ	ని	స
	శు	సా	శు	శు	కై	

స	ని	ధ	మ	గ	రి	స
అవరోహణము						

1.	ససరి -	ససరిసరి -	ససరిరి -	గగమమ
	రిరిగ -	రిరిగరిగ -	రిరిగగ -	మమదధ
	గగమ -	గగమగమ -	గగమమ -	దధనిని
	మమధ -	మమధమధ -	మమదధ -	నినిసస

2.	ససని -	ససనిసని -	ససనిని -	దధమమ
	నినిధ -	నినిధనిధ -	నినిదధ -	మమగగ
	దధమ -	దధమధమ -	దధమమ -	గగరిరి
	మమగ -	మమగమగ -	మమగగ -	రిరిసస
	ససస -	రిరిరిగ -	ససరిరి -	గగమమ
	రిరిరి -	గగగమమ -	రిరిగగ -	మమదధ
	గగగ -	మమమదధ -	గగమమ -	దధనిని
	మమమ -	దధధనిని -	మమదధ -	నినిసస
	ససస -	నినినిదధ -	ససనిని -	దధమమ
	నినిని -	దధధమమ -	నినిదద -	మమగగ
3.	దధధ -	మమమగగ -	దధమమ -	గగరిరి
	మమమ -	గగగరిరి -	మమగగ -	రిరిసస
	సససరిగా -	సరిగ -	ససరిరి -	గగమమ
	రిరిగమా -	రిగమ -	రిరిగగ -	మమదధ

4.	గగమధా -	గమధ -	గగమమ -	ధధనిని
	మమధనీ -	మధని -	మమదధ -	నినిసస
	ససనిధా -	సనిధా -	ససనిని -	దధమమ
	నినిధమా -	నిధమ -	నినిదధ -	మమగగ
	దధమగా -	ధమగ -	దధమమ -	గగరిరి
	మమగరీ -	మగరి -	మమగగ -	రిరిసస
	ససారి -	సారిగ -	ససరిరి -	గగమమ
	రిరీగ -	రీగమ -	రిరిగగ -	మమదధ
	గగామ -	గామధ -	గగమమ -	దధనిని
	మమాధ -	మాధని -	మమదధ -	నినిసస
	ససాని -	సానిధ -	ససనిని -	దధమమ
	నినీధ -	నీధమ -	నినిదధ -	మమగగ
	దధామ -	ధామగ -	దధమమ -	గగరిరి
	మమాగ -	మాగరి -	మమగగ -	రిరిసస

4. భీరశంకరాభరణము- ఆదితాళము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స
॥	చ	అం	శు	॥	చ	కా	॥

సే	ని	ధ	ప	మ	గ	రి	స
అవరోహణము							

1.	ససరిరి	-	గాసరి	-	ససరిరి	-	గగమమ
	రిరిగగ	-	మారిక	-	రిరిగగ	-	మమపప
	గగమమ	-	పాగమ	-	గగమమ	-	పపదధ
	మమపప	-	ధామప	-	మమపప	-	దధనిని
	పపదధ	-	నీపధ	-	పపదధ	-	నినిసేసే
	ససనిని	-	ధాసని	-	సేసేనిని	-	దధపప
	నినిదధ	-	పానిధ	-	నినిదధ	-	పపమమ
	దధపప	-	మాధప	-	దధపప	-	మమగగ
	పపమమ	-	గాపమ	-	పపమమ	-	గగరిరి
	మమగగ	-	రీమగ	-	మమగగ	-	రిరిసస

139

2.	ససరిగ	-	సరిగరి	-	ససరిరి	-	గగమమ
	రిరిగమ	-	రిగమగ	-	రిరిగగ	-	మమపప
	గగమప	-	గమపమ	-	గగమమ	-	పపదధ
	మమపధ	-	మపధప	-	మమపప	-	దధనిని
	పపధని	-	పధనిధ	-	పపదధ	-	నినిసేసే
	సేసేనిధ	-	సేనిధని	-	సేసేనిని	-	దధపప
	నినిధప	-	నిధపధ	-	నినిదధ	-	పపమమ
	దధపమ	-	ధపమప	-	దధపప	-	మమగగ
	పపమగ	-	పమగమ	-	పపమమ	-	గగరిరి
	మమగరి	-	మగరిగ	-	మమగగ	-	రిరిసస
3.	సరిగా	-	సారిగ	-	ససరిరి	-	గగమామ
	రిగమా	-	రీగమ	-	రిరిగగ	-	మమపప
	గమపా	-	గామప	-	గగమమ	-	పపదధ
	మపధా	-	మాపధ	-	మమపప	-	దధనిని

140

4.	పదనీ -	పాధనీ -	పపదధ -	నినిసస
	సనిధా -	సానిధ -	ససనిని -	దధపప
	నిదపా -	నీదప -	నినిదధ -	పపమమ
	ధపమా -	ధాపమ -	ధధపప -	మమగగ
	పమగా -	పామగ -	పపమమ -	గగరిరి
	మగరీ -	మాగరి -	మమగగ -	రిరిసస
	ససస -	రిరిరి -	గగగ -	మమమ
	రిరిరి -	గగగ -	మమమ -	పపప
	గగగ -	మమమ -	పపప -	దదధ
	మమమ -	పపప -	దదధ -	నినిని
	పపప -	దదధ -	నినిని -	ససస
	ససస -	నినిని -	దదధ -	పపప
	నినిని -	దదధ -	పపప -	మమమ
	దదధ -	పపప -	మమమ -	గగగ
పపప -	మమమ -	గగగ -	రిరిరి	
మమమ -	గగగ -	రిరిరి -	ససస	

5. మధ్యమావతి- ఆదితాళము

స	రి	మ	ప	ని	స
॥	చ	శు	॥	॥	॥

స	ని	ప	మ	రి	స
అవరోహణము					

1.	ససరిరి -	ససరిరి -	ససరిరి -	మమపప
	రిరిమమ -	రిరిమమ -	రిరిమమ -	పపనిని
	మమపప -	మమపప -	మమపప -	నినిసస
	ససనిని -	ససనిని -	ససనిని -	పపమమ
	నినిపప -	నినిపప -	నినిపప -	మమరిరి
	పపమమ -	పపమమ -	పపమమ -	రిరిసస
2.	ససరిరి -	సరిసరి -	ససరిరి -	మమపప
	రిరిమమ -	రిమరిమ -	రిరిమమ -	పపనిని
	మమపప -	మపమప -	మమపప -	నినిసస
	ససనిని -	సనిసని -	ససనిని -	పపమమ

	నిపనిప -	నిపనిప -	నినిపప -	మమరిరి
	పపమమ -	పమపమ -	పపమమ -	రిరిసస
3.	సారిస -	సారిస -	ససరిరి -	మమపప
	రీమరి -	రీమరి -	రిరిమమ -	పపనిని
	మాపమ -	మాపమ -	మమపప -	నినిసస
	సానిస -	సానిస -	ససనిని -	పపమమ
	నీపని -	నీపని -	నినిపప -	మమరిరి
	పామప -	పామప -	పపమమ -	రిరిసస
4.	సరీ -	రిమారిస -	ససరిరి -	మమపప
	రిమా -	మపామరి -	రిరిమమ -	పపనిని
	మపా -	పనీపమ -	మమపప -	నినిసస
	సినీ -	నిపానిస -	ససనిని -	పపమమ
	నిపా -	పమాపని -	నినిపప -	మమరిరి
	పమా -	మరీమప -	పపమమ -	రిరిసస

అలంకారములు

అలంకారాలు :- సరళీలు, జంటలు నేర్చుకొన్నాక విద్యార్థులు అలంకారాలు నేర్చుకుంటారు. ఇవి కూడా మాయామాళవగౌళ రాగంలోనే ఉంటాయి. ఇవి నేర్చుకోవడం వల్ల రకరకాల తాళాలు విద్యార్థులకు అర్థం అవుతాయి. సప్తతాళాలలోను అలంకారాలు నేర్పడం వల్ల తాళం ఎలా వెయ్యాలో అర్థం అవుతుంది. దీనికి కూడా సాహిత్యం ఉండదు. కేవలం స్వరాలే పాడతారు.

1. మాయామాళవగౌళ రాగము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స
॥	శ	అం	శు	॥	శు	కా	॥

స	ని	ధ	ప	మ	గ	రి	స
అవరోహణము							

చతురశ్రజాతి-ధృవతాళము

	1		0		1		1
1.	సరిగమ -	గరి -		సరిగరి -		సరిగమ	
	రిగమప -	మగ -		రిగమగ -		రిగమప	
	గమపధ -	పమ -		గమపమ -		గమపధ	
	మపధని -	ధప -		మపధప -		మపధని	
	పదనిస -	నిధ -		పదనిద -		పధనిస	

సనిధప -	ధని -	సనిధని -	సనిధప
నిధపమ -	పధ -	నిధపధ -	నిధపమ
ధపమగ -	మప -	ధపమప -	ధపమగ
పమగరి -	గమ -	పమగమ -	పమగరి
మగరిస -	రిగ -	మగరిగ -	మగరిస

తిశ్రజాతి- ద్రువతాళము

2. సరిగ -	రిస -	సరిగ -	రిగమ
రిగమ -	గరి -	రిగమ -	గమప
గమప -	మగ -	గమప -	మపధ
మపధ -	పమ -	మపధ -	పధని
పధని -	ధప -	పధని -	ధనిస
సనిధ -	నిస -	సనిధ -	నిధప
నిధప -	ధని -	నిధప -	ధపమ

ధపమ -	పధ -	ధపమ -	పమగ
పమగ -	మప -	పమగ -	మగరి
మగరి -	గమ -	మగరి -	గరిస

3. మిశ్రజాతి- ద్రువతాళము

సరిగమపధని -	ధప -	సరిగమపధప -	సరిగమపధని
రిగమపధనిస -	నిధ -	రిగమపధనిధ -	రిగమపధనిస
సనిధపమగరి -	గమ -	సనిధపమగమ -	సనిధపమగరి
నిధపమగరిస -	రిగ -	నిధపమగరిగ -	నిధపమగరిస

4. ఖండజాతి- ద్రువతాళము

సరిగమప -	మగ -	సరిగమగ -	సరిగమప
రిగమపధ -	పమ -	రిగమపమ -	రిగమపధ
గమపధని -	ధప -	గమపధప -	గమపధని
మపధనిస -	నిధ -	మపధనిధ -	మపధనిస

సీనిధపప -	పధ -	సీనిధపధ -	సీనిధపమ
నిధపమగ -	మప -	నిధపమప -	నిధపమగ
ధపమగరి -	గమ -	ధపమగమ -	ధపమగరి
పమగరిస -	రిగ -	పమగరిగ -	పమగరిస

5. సంకీర్ణజాతి-ధ్రువతాళము

సారీగమపధని -	ధప -	సారీగమపధప -	సారీగమపధని
రీగామపధనిసీ -	నిధ -	రీగామపధనిధ -	రీగామపధనిసీ
సానీధపమగరి -	గమ -	సానీధపమగమ -	సానీధపమగరి
నీధాపమగరిస -	రిగ -	నీధాపమగరిగ -	నీధాపమగరిస

II. హనుమతోడిరాగము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	సీ
	శు	సా	శు		శు	కై	

సీ	ని	ధ	ప	మ	గ	రి	స
అవరోహణము							

చతురశ్రజాతి-మర్యతాళము

సరిగరి -	సరి -	సరిగమ
రిగమగ -	రిగ -	రిగమప
గమపమ -	గమ -	గమపధ
మపధప -	మప -	మపధని
పధనిధ -	పధ -	పధనిస
సీనిధని -	సీని -	సీనిధప
నిధపధ -	నిధ -	నిధపమ
ధపమప -	ధప -	ధపమగ
పమగమ -	పమ -	పమగరి
మగరిగ -	మగ -	మగరిగ

తిశ్రజాతి-మర్యతాళము

2.	సరిగ -	సరి -	సరిగ
	రిగమ -	రిగ -	రిగమ

గమప	-	గమ	-	గమప
మపధ	-	మప	-	మపధ
పధని	-	పధ	-	పధని
ధనిస	-	ధని	-	ధనిస
సనిధ	-	సని	-	సనిధ
నిధప	-	నిధ	-	నిధప
ధపమ	-	ధప	-	ధపమ
పమగ	-	పమ	-	పమగ
మగరి	-	మగ	-	మగరి
గరిస	-	గరి	-	గరిస

మిశ్రజాతి- మర్యతాళము

3.	సరిగమపధప	-	మగ	-	సరిగమపధని
	రిగమపధనిధ	-	పమ	-	రిగమపధనిస
	సనిధపమగమ	-	పధ	-	సనిధపమగరి
	నిధపమగరిగ	-	మప	-	నిధపమగరిస

149

ఖండజాతి- మర్యతాళము

4.	సరిగమగ	-	సరి	-	సరిగమప
	రిగమపప	-	రిగ	-	రిగమపధ
	గమపధప	-	గమ	-	గమపధని
	మపధనిధ	-	మప	-	మపధనిస
	సనిధపధ	-	సని	-	సనిధపమ
	నిధపమప	-	నిధ	-	నిధపమగ
	ధపమగమ	-	ధప	-	ధపమగరి
	పమగరిగ	-	పమ	-	పమగరిస

సంకీర్ణజాతి- మర్యతాళము

5.	సారీగామపమ	-	గమ	-	సారీగామపధ
	రీగామాపధప	-	మప	-	రీగామాపధని
	గామాపాధనిధ	-	పధ	-	గామాపధనిస

150

సానీధాపమప	-	ధప	-	సానీధాపమగ
నీధాపామగమ	-	పమ	-	నీధాపామగరి
ధాపామాగరిగ	-	మగ	-	ధాపామాగరిస

III. భీరశంకరాభరణము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స
॥	చ	అం	శు	॥	చ	కా	॥

స	ని	ధ	ప	మ	గ	రి	స
అవరోహణము							

చతురశ్రజాతి- రూపకతాళము

1.	సరి	-	సరిగమ
	రిగ	-	రిగమప
	గమ	-	గమపధ
	మప	-	మపధని
	పధ	-	పధనిస
	సని	-	సనిధప

నిధ	-	నిధపమ
ధప	-	ధపమగ
పమ	-	పమగరి
మగ	-	మగరిస

త్రిశ్రజాతి- రూపకం

సరి	-	సరిగ
రిగ	-	రిగమ

గమ	-	గమప
మప	-	మపధ
పధ	-	పధని
ధని	-	ధనిస
సని	-	సనిధ
నిధ	-	నిధప
ధప	-	ధపమ
పమ	-	పమగ
మగ	-	మగరి
గరి	-	గరిస

3. మిశ్రజాతి- రూపకం

సరి	-	సరిగ సరిగమ
రిగ	-	రిగమరిగమప
గమ	-	గమపగపపధ
మప	-	మపధమపధని

పధ	-	పధనిపధనిస
సని	-	సనిధసనిధప
నిధ	-	నిధపనిధపమ
ధప	-	ధపమధపమగ
పమ	-	పమగపమగరి
మగ	-	మగరిమగరిస

4. ఖండజాతి- రూపకం

సరి	-	సరిగమప
రిగ	-	రిగమపధ
గమ	-	గమపధని
మప	-	మపధనిస
సని	-	సనిధపమ
నిధ	-	నిధపమగ
ధప	-	ధపమగరి
పమ	-	పమగరిస

సంకీర్ణజాతి- రూపకం

5.	సరి	-	సరిగమప	-	రిగమప
	రిగ	-	రిగమపధ	-	గమపధ
	గమ	-	గమపధని	-	మపధని
	మప	-	మపధనిస	-	పధనిస
	సీని	-	సీనిధపమ	-	నిధపమ
	నిధ	-	నిధపమగ	-	ధపమగ
	ధప	-	ధపమగరి	-	పమగరి
	పమ	-	పమగరిస	-	మగరిస

IV. మేచ కళ్యాణి

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	సీ
	చ	అం	ప్ర		చ	కా	

సీ	ని	ధ	ప	మ	గ	రి	స
అవరోహణము							

చతురశ్రజాతి- ర్ఘంసెతాళం

1.	సరిగరి	-	గ	-	మా
	రిగమగ	-	మ	-	సా

గమపమ	-	ప	-	ధా	పధని	-	ధ	-	లీ
మపధప	-	ధ	-	నీ	ధనిస	-	ని	-	లీ
పధనిధ	-	ని	-	సా	సీనిధ	-	ని	-	లి
సనిధని	-	ధ	-	సా	నిధప	-	ధ	-	లీ
నిధపధ	-	ప	-	మా	ధపమ	-	ప	-	లీ
ధపమప	-	మ	-	గా	పమగ	-	మ	-	గా
పమగమ	-	గ	-	రీ	మగరి	-	గ	-	రీ
మగరిగ	-	రి	-	సా	గరిస	-	రి	-	సా

తిశ్రజాతి- ర్ఘంసెతాళం

2.	సరిగ	-	రి	-	గా
	రిగమ	-	గ	-	మా
	గమప	-	మ	-	సా
	మపధ	-	ప	-	ధా

మిశ్రజాతి- ర్ఘంసెతాళం

సరిగసరిసరి	-	గ	-	మా
రిగమరిగరిగ	-	మ	-	సా
గమపగమగమ	-	ప	-	లి
మపధమపమప	-	ధ	-	నీ

పధనిపధపధ	-	ని	-	షా	నిధపనిధ	-	ప	-	మా
సీనిధసనిసీని	-	ధ	-	షా	ధపమధప	-	మ	-	గా
నిధపనిధనిధ	-	ప	-	మా	పమగపమ	-	గ	-	రి
ధపమధపధప	-	మ	-	గా	మగరిగమ	-	రి	-	షా
పమగపమపమ	-	గ	-	రి	సంకీర్ణజాతి- ర్ఘంపెతాళము				
మగరిమగమగ	-	రి	-	షా					

ఖండజాతి- ర్ఘంపెతాళము

4.	సరిగసరి	-	గ	-	మా
	రిగమరిగ	-	మ	-	షా
	గమపగమ	-	ప	-	ధా
	మపధమప	-	ధ	-	లీ
	పధనిపధ	-	ని	-	షా
	సీనిధసీని	-	ధ	-	షా

5.	సారీగమసరిగ	-	మ	-	షా
	రీగామపరిగమ	-	ప	-	ధ
	గామాపధగమప	-	ధ	-	లీ
	మాపాధనిమపధ	-	ని	-	షా
	సానీధపసీనిధ	-	ప	-	మా
	నీధాపమనిధప	-	మ	-	గా
	ధాపామగధపమ	-	గ	-	రి
	పామాగరిపమగ	-	రి	-	షా

5. నటభైరవి రాగము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	సీ
	చ	సా	శు		శు	కై	

సీ	ని	ధ	ప	మ	గ	రి	సీ
అవరోహణము							

చతురశ్రజాతి- త్రిపుట (ఆది)

1.	సరిగరి	-	సరి	-	గమ
	రిగమగ	-	రిగ	-	మప
	గమపమ	-	గమ	-	పధ
	మపధప	-	మప	-	ధని
	పధనిధ	-	పధ	-	నిసీ
	సీనిధని	-	సీని	-	ధప
	నిధపధ	-	నిధ	-	పమ
	ధపమప	-	ధప	-	మగ
	పమగమ	-	పమ	-	గరి
	మగరిగ	-	మగ	-	రిస

త్రిశ్రజాతి- త్రిపుట

2.	సరిగ	-	సరి	-	గమ
	రిగమ	-	రిగ	-	మప
	గమప	-	గమ	-	పధ
	మపధ	-	మప	-	ధని
	పధని	-	పధ	-	నిసీ
	సీనిధ	-	సీని	-	ధప
	నిధప	-	నిధ	-	పమ
	ధపమ	-	ధప	-	మగ
	పమగ	-	పమ	-	గరి
	మగరి	-	మగ	-	రిస

మిశ్రజాతి- త్రిపుట				సంకీర్ణజాతి- త్రిపుట											
3.	సరిగమపమగ	-	రిగ	-	మప	మపధనిస	-	పధ	-	నిసీ					
	రిగమపధపమ	-	గమ	-	పధ	సీనిధపమ	-	నిధ	-	పమ					
	గమపధనిధప	-	మప	-	ధని	నిధపమగ	-	ధప	-	మగ					
	మపధనిసీనిధ	-	పధ	-	నిసీ	ధపమగరి	-	పమ	-	గరి					
	సీనిధపమపధ	-	నిధ	-	పమ	పమగరిస	-	మగ	-	రిస					
	నిధపమగమప	-	ధప	-	మగ	5. సరిగమ పమ గరిస - రిగ - మప రిగమ పధ పమగరి - గమ - పధ గమపధ నిధపమగ - మప - ధని మపధ నిసీనిధపమ - పధ - నిసీ సీనిధప మపధనిసీ - నిధ - పమ నిధపమ గమపధని - ధప - మగ ధపమగరిగమపధ - పమ - గరి పమగరి సరిగమప - మగ - రిస									
	ధపమగరిగమ	-	పమ	-	గరి										
	పమగరిసరిగ	-	మగ	-	రిస										
ఖండజాతి- త్రిపుట															
4.	సరిగమప	-	రిగ	-	మప										
	రిగమపధ	-	గమ	-	పధ										
	గమపధని	-	మప	-	ధని										

హరికాంభోజి రాగము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	సీ	సీ	ని	ధ	ప	మ	గ	రి	స
॥	చ	అం	శు	॥	చ	కై	॥	అవరోహణము							

చతురశ్రజాతి- అటతాళం						త్రిశ్రజాతి- అటతాళం									
1.	సరిగమ	-	సరిగమ	-	పా	-	పా	2.	సరిగ	-	సరిగ	-	మా	-	మా
	రిగమప	-	రిగమప	-	ధా	-	ధా		రిగమ	-	రిగమ	-	ళా	-	ళా
	గమపధ	-	గమపధ	-	నీ	-	నీ		గమప	-	గమప	-	ళి	-	ళి
	మపధని	-	మపధని	-	సా	-	సా		మపధ	-	మపధ	-	లీ	-	లీ
	సనిధప	-	సీనిధప	-	మా	-	మా		పధని	-	పధని	-	ళి	-	ళి
	నిధపమ	-	నిధపమ	-	గా	-	గా		సీనిధ	-	సీనిధ	-	ళా	-	ళా
	ధపమగ	-	ధపమగ	-	రీ	-	రీ		నిధప	-	నిధప	-	పా	-	పా
	పమగరి	-	పమగరి	-	సా	-	సా		ధపమ	-	ధపమ	-	నా	-	నా
									పమగ	-	పమగ	-	రి	-	రి
									మగరి	-	మగరి	-	ళా	-	ళా

మిశ్రజాతి- అటతాళం

3.	సరీగామప -	సారిగామప -	ధా -	ధా
	రిగామాపధ -	రీగమాపధ -	నీ -	నీ
	గమాపాధని -	గామపధని -	సా -	సా
	సనీధాపమ -	సానిధాపమ -	గా -	గా
	నిధాపామగ -	నీధపామగ -	రీ -	రీ
	ధపామాగరి -	ధాపమాగరి -	సా -	సా

సనీధా -	సానిధా -	పా -	పా
నిధాపా -	నీధపా -	మా -	మా
ధపామా -	ధాపమా -	గా -	గా
పమాగా -	పామగా -	రీ -	రీ
మగారీ -	మాగరీ -	సా -	సా

సంకీర్ణజాతి- అటతాళం

సరీగామాపధ -	సారిగామాపధ -	నీ -	నీ
రిగామాపాధని -	రీగమాపాధని -	సా -	సా
సనీధాపామగ -	సానిధాపామాగ -	రీ -	రీ
నిధాపామాగరి -	నీధపామాగరి -	సా -	సా

ఖండజాతి- అటతాళం

4.	సరీగా -	సారిగా -	మా -	మా
	రిగామా -	రీగమా -	పా -	పా
	గమాపా -	గామపా -	ధా -	ధా
	మపాధా -	మాపధా -	నీ -	నీ
	పధానీ -	పాధనీ -	సా -	సా

చక్రవాకము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స
	శు	అం	శు		చ	కై	

స	ని	ధ	ప	మ	గ	రి	స
అవరోహణము							

చతురశ్రజాతి- ఏకతాళం

1.	సరిగమ
	రిగమప
	గమపధ
	మపధని
	పధనిస
	సనిధప
	నిధపమ
	ధపమగ
	పమగరి
	మగరిస

పధని
ధనిస
సనిధ
నిధప
ధపమ
పమగ
మగరి
గరిస

3. మిశ్రజాతి- ఏక

సరిగమపధని
రిగమపధనిస
సనిధపమగరి
నిధపమగరిస

2. తిశ్రజాతి- ఏక

సరిగ
రిగమ
గమప
మపధ

4. ఖండజాతి- ఏక

సరిగమప
రిగమపధ
గమపధని
మపధనిస
సనిధపమగ
నిధపమగ
ధపమగరి
పమగరిస

5. సంకీర్ణజాతి- ఏక

సరిగమప రిగమప
రిగమపధగ మపధ
గమపధని మపధని

మపధనిసపధనిస
సనిధపమగనిధపమ
నిధపమగధపమగ
ధపమగరిపమగరి
పమగరిసమగరిస

పిళ్ళారి గీతములు

మలహారిరాగం- రూపకతాళం

స	రి	మ	ప	ధ	స		స	ధ	ప	మ	గ	రి	స
శు	శు	శు	శు	స		స	ధ	ప	మ	అం	రి	స	

- మప - ధససరి రిస - ధపమప రిమ - పధమప ధప - మగరిస

శ్రీశ - గణనధ సింధు - ఉరవర్ణ కరు - ణసగర కరి - వదఅన

సా - రిమగరి సరి - గరిసా రిమ - పధమప ధప - మగరిస సా

లం - బాఒధర లకు - మికరా అం - బఅసుత ఆమ - రవినుత || లం ||

మప - ధససరి రిస - ధపమప రిమ - పధమప ధప - మగరిస || సా ||

సిద్ధ - చ ఆరణ గణ - సెవితి సిద్ధి - వినయక తెవి - నమొనమొ || లం ||

మప - ధససరి రిస - ధపమప రిమ - పధమప ధప - మగరిస || సా ||

సక - లవిద్య ఆది - పుఉజిత సఅ - ర్వాఒత్తమ తెవి - నమొనమొ || లం ||

మలహారిరాగము-రూపకతాళము

- ధప - మగరిస రిమ - పధమప ధరి - రిసధప ధప - మగరిస

కుంద- గ ఉ ఉర గ ఉ - రి ఇవర మం - దిరఅయ మెఅ - నమకుట

సా - రీ రీ ధప - మగరిస సరి - మాగరి సరి - గరిసా ||

మం - దా రా కుసు - మఅకర మక - రందం వ ఆ - సితువా ||

ధప - మగరిస రిమ - పధమప ధరి - రిసదప ధప - మగరిస

హెమ- కుఉఉట సిం - హఅసన విరు - పఅఅక్ష కరు - ణఅకర

సా - రీ రీ ధప - మగరిస సరి - మాగరి సరి - గరిసా ||

మం - దారా కుసు - మఅకర మక - రందం వఅ - సితువా ||

ధప - మగరిస రిమ - పధమప ధరి - రిసధప ధప - మగరిస ||

చంద- మఅఅమ మం - దఅకిని మం - దిరఅయ మఅ - నమకుట

సా - రీ రీ ధప - మగరిస సరి - మాగరి సరి - గరిసా ||

మం - దారా కుసు - మకర మక - రందం కఅ - సితువా ||

మలహారిరాగం-త్రిపుటతాళం

3. ధసస- ధపమపా దధప - మమపా దధస - ధపమపా దధప - మగరిసా
 కెరయ- నిశరను కెరుగ - జఅల్లీ వరవ - పడదవ రంతి - కఅణిరో
 సరిరి- సరిసరి దధప - మగరిసా ధపధ - సాధప దధప - మగరిసా॥
 అరియ-కరుణదా శఅద - భఅగ్యపు హారిస - మార్పణా మఅడి - బ్రతికెరు॥
 ధసస- ధపమపా దధప - మమపా దధస - ధపమపా దధప - మగరిసా॥
 శ్రీశ్రీపు- రందర విరల - రఅయా చరణ - కమలవ నొఒడి - బ్రతికెరు
 సరిరి- సరిసరి దధప - మగరిసా ధపధ - సాధప దధప - మగరిసా॥
 అరియ-కరుణదా శఅద - భఅగ్యపు హారిస - మార్పణా మఅడి - బ్రతికెరు॥

మలహారిరాగం-త్రిపుటతాళం

4. రిసధ- సాసా మగరి- మమపా సధా - ధపమప దధప - మగరిసా
 పదుమ-నాభా పరమ- పురుషా పరం - జ్యోఒఒతి స్వరుఉ - పఅఅఅ
 విదుర- వంద్యా విమల- చరితా విహం - గఅఅధి రొఒహ - ణఅఅఅ
 పమప- ధసధస రిసధ - ధసధప దధప - పాప్పమ రిమమ - పాపా

ఉదధి- నివఅస ఉరగ - శయఅన ఉఉన్న - తోన్నత మహిఇ- మాఆ
 దధప- పాప్పమ రీమ - మగరిస సాస్స - దధధప పాప్ప - మగరిస ॥ రి॥
 యదుకు-లోత్తమ యజ్ఞ - రఅక్షక యజ్ఞ - శిఇక్షక రామ - నఅఅమ॥ప ॥
 ధసా- ధపమప దధప - మగరిస ధసా - ధపమప దధప - మగరిసా
 విభీ - షణపఅ లకఅ - నమొనమొ ఇభా - వరదఅ యకఅ - నమొనమొ
 పమప- ధసధస రిసధ - ధసధప దధప - పాప్పమ రిమమ - పాపా
 శుభఅ- ప్రదసుమ నొఒర- ధఅయసు రెండ్ర - మానొఒ రంజ - నాఆ
 దధప- పాప్పమ రీమ - మగరిస సాస్స - దధధప పాప్ప - మగరిస ॥ రి॥
 అభిఇ- నావ్వుపు రంద - రఅఅవి తాల్ల - భఅల్లరె రామ - నఅఅమ॥ప॥

దేశాక్షిరాగం-త్రిపుటతాళం

స	రి	గ	ప	ధ	సీ	సీ	ని	ధ	ప	మ	గరిస
॥	చ	అ	ం	॥	శు	॥	స	కై	॥	శు	గరిస

మగరి-మగరిస స ని - ధసారిరి మగరి - సనిధప దధప - మగరిసా
 భయస-మయదెవ ఉఉని - దేవశ్రీ వెంక - టఅచల దేవ - నఅఅరె

గపధ- పధపధ సనిధ - సాసా ॥
 కేరళ-మణిదణి సువల- రేరే ॥
 మగరి- మగరిస సనిధ - సారిరి మగరి - సనిధప ధధప - మగరిస
 శ్రీశు- రందర విఠల - రాయశ్రీ వెంక - టఅచల దెవ - నలఅరె
 గపధ- పధపధ సనిధ - సాసా॥
 కెరళ- మణిదణి సువల- రేరే ॥

శుభసావేరిరాగం-త్రిపుటతాళం

స	రి	మ	ప	ధ	స	స	ధ	ప	మ	రి	స
స	చ	శు	ప	చ	స	అవరోహణము					

రిమరి- రిసధస సాస్స - ధపమప దధస - ధాధప పమరి - దధధప
 అఅన- లెఎకర వూన్ని - బొఒల్లతి సకల - శాస్త్రపు రఅణ - ధిశనం
 పాప్ప - దధధప పాప్ప - మపధప పమరి - సరిసరి పమప - సరిసరి
 తాళ- ధిశనం తాళ - పరిఘతు రెవరె - అఅఅఅ అఅఅ - అఅఅ

పపధ- పపమరి రిసరి - మామా ధపధ - సాసా రిరిస - ధపమప
 అఅఅ- అఅఅఅ సెఎతు- వాహా పరిఘ - తంనం జటఅ - జుఉఉట
 దధస- ధాధప పమరి- దధధప పాప్ప - దధధప పాప్ప - మపధప
 సకల- శాస్త్రపు రఅణ- ధిశనం తాళ - ధిశనం తాళం - పరిఘతు
 పమరి- సరిసరి పమప- సరిసరి పపధ - పపమరి రిసరి - మామా
 రెవరె- అఅఅఅ అఅఅ- అఅఅఅ అఅఅ - అఅఅఅ సెఎతు - వాహా
 ధపధ- సాసా॥
 పరిఘ-తంనం॥

ఘనరాగ గీతములు

భైరవిరాగం-ధ్రువతాళం

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	సనిధపమగరిస
స	చ	సా	శు	ప	శు	కై	స	అవరోహణము

గరిగమపా - మగరిగ-మపమా పధనినిధప - మనిధప-మగరిస।
 శ్రీఇరలమా - చంద్రల-శ్రీతపా అరిజలలత - సరులల-అలలస్త।
 సరిస-పమప - గరిగవు-గగరిస రిరిగగ - మమగగ-రిగమపమమ।
 కలల-శ్యలణ-గుణలభి-రలలమ సిఇతల - ముఖలం-భొఒఒఒరుహ।
 పపధ-నినిస-పధనిస-రిగరిస నిరిస - గరిస-నినిధమ-పధనిస।
 చంచ-రిఇఇ-ఇఇఇఇ-ఇఇఇకు నిరం - తరం-మంగళ-మలలత।
 పధప-సనిస-పధమప-గారిస ॥గరి॥
 నొఒఒ-తు ఉఉ-ఉఉఉఉ-ఉఉఉఉ ॥శ్రీఇ॥

భీరశంకరాభరణం- మర్చితాళం

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	సీ	సనిధపమగరిస
స	చ	అం	శు	ప	చ	కా	స	అవరోహణము

సనిసా-ధనిసనిధప మగమపధప-మగరిస ససపా-మగమరిగా।
 గొఒవి-దలలలలల హరెఎవిమధు-సుఉధన వనమా-అలలలలలా।

సససానిస-ధనిస రీసని-ధనిసనిధప సాసాసా-సనిధప।
 గరుడాధ్వజ-ముకుంద శ్రీధర-శ్రీఇరఘపతె సంం-కరషణ।
 మగమపాపు-మగరిస రిరిని-ససధ-నినిప-ధ ధమ-పపగ-మమరిగా।
 సుందరాంగ-జయజయ శ్రీఇఇ-రలమ-సిఇఇ-త అభి-రలల-మలలల।
 సరిగమపా-ధనిసా రిరిసనిధప-మగరిస॥సని॥
 మలలలలల-పఅహీ పఅట్టలలభి-రలలమ॥గొఒ॥

కాంభోజిరాగం-ఆదితాళం

స	రి	గ	మ	ప	ధ	స	సీ	ని	ధపమగరిసీ
స	చ	అం	శు	ప	చ	స	స	కై	అవరోహణము

సానిష-ధధసా ధసరిగ-మగగరి సరిసస-నినిధప।
 మందర-ధలరే మొఒక్షము-రలలరే దిఇత్యకు-లంతక।
 దధపమ-గమపా గపధసీ-నినిధప దధపప-మగరిస।
 పఅవన-మురుతే పదశుభ-రెఎవిఖ మకుటమ-యుఉఉర॥

గపపధ-దససరి

రిపమగ-రిగరిస

సరిసస-నినిధప

అఅఅఅ-అఅఅఅ

అఅఅఅ-అఅఅఅ

దిఇత్యకు-లంతక

దధపమ-గమపా

గపధస-నినిధప

దధపప-మగరిస ||సా||

పఅవన-మురుతే

పదశుభ-రెఎఎఖ

మకుటమ-యుఉఉర ||మం||

మేచకక్యాణి-త్రిపుటతాళం

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	సనిధపమగరిస
స	చ	అం	ప్ర	ప	చ	కా	స	అవరోహణము

ససస-నిధనిస

నిధప-ధపమప

గమప-పదధని

ధపమ-పగరిస||

కమల-జఅదళ

విమల-సునయన

కరివ-రదకరు

ణంబు-ధేఎఎఎ

దధధ-గగగా

మపా-మగరిస

రీ,-సా , ,

గమప-మపధప

కరుణ-శరధే

కమా-లఅఅఅ

కాం-తా , ,

కెఎశి-నరకఅ

నిధప-ధపమప

గమప-పదధని

ధపమ-పగరిస

ధధధ-గగగా

సురవి-భేఎదన

వరద-వెఎలఅ

సురపు-రొఒత్తమ

కరుణ-శరధే

మపా-మగరిస

రీ , - సా , ,

|| స స స ||

కమలా-లఅఅఅ

కాం-తా , ,

|| క మ ల ||

తోడిరాగం-ధ్రువతాళం

స	రి	గ	మ	ధ	ని	సీ	సీనిధమగరిస
స	శు	సా	శు	శు	కై	స	అవరోహణము

సానిధధా

- ధనిసరి-గాగా

గమధమగరి

- గారిని-సాసా

అరెఎరె

- దశరధ-రాజా

కలశంబుధి

- చంద్రము-రేరే

నీసగరిగ

- మగరిస-సానిధ

ధారీరీ

- గగరిగ-రినిసా

తాటకఅఅ

- గఅర్వవి-భేదన

గాధేయా

- క్రతుపఅ-లనురే

గామాధా

- ధమగరి-గాగా

మగరిగరిస

- నిగరిస-సానిధ

పాషాణా

- ప్రఅణద-పాదా

కమలపరఅ

- అగకణు-రేరెఎ

ధనిసరిగా

- రిగమా-మగగా

గరిరీరీ

- గరిసని-సాసా

భవకొఒదం

- డవిఖం-డనపం

డితురేరే

- క్షితిజఅ-నాధా

గరిగమ	-	మనిధమ-గమగా	మగరిగరిస	-	నిగరిస-సానిధ॥
భృగురల	-	మలవలె-యపరోపా	కరణచణల	-	కృపణజ-నావన॥
ధారీరీ	-	గమగధ-ధాధా	ధాధమగరి	-	గారిని-సరిగమ॥
ఆరేరే	-	దశరధ-రాజా	భాషణపరి	-	పాలను-రెవెరి
ధనిసరిగమ	-	సారిని-సరిగమ	గమధామా	-	గగరిగ-రినిసా॥
వలలిభెఎ	-	ఏదన-రవితన	యఅమోదా	-	పఅలను-రెవెరీ
గరిససాని	-	ధాధగ-గారిస	నీ సరిగా	-	మగరిస-సానిధ॥
సింధురాజ	-	బంధన-బంధురె	రావణవీ	-	ద్రఅవణు-రేరెవి
ధధరిరి	-	గగమమ-దధనీసా	నిసనిదధా	-	ధమగమ-గగరిస॥
విభిఇఇ	-	ఇఇషణ-సాంబ్రాజ్య	భిషెఎఎకూ	-	మహిపఅ-లనురెఎ
గరిసనిధధ	-	గరిగస-రినిధధ	మగరిగరిస	-	నిగరిస-సానిధ ॥సా॥
సుమహితనయ	-	సుమహిత-నయశ్రీఇ	రఘునఅయక	-	జయవర-దాయక ॥అ॥

సావేరి రాగం - రూపకతాళం

స	రి	మ	ప	ధ	సీ	సీ	ని	ధపమ	గ	రిస
॥	శు	శు	॥	శు	॥	॥	కా	॥	అం	॥

ధస - రిమమా - మగ - గారిస - గా॥ రిరిగా - రిరి - సధసా -
 జన - కసుతా - కుచ - కుంకుమ - పం- కితలాం - ఛను- రెవెరీ -
 దధ - పమపా - పమ - గరిసరి - పమ - గరిమమ- గరి - సాసా -
 బలి - హారురే- ఖగ - వఅహన - కం - చిఇపురి - నిల - యాఆ -
 రిరి - సానిధ - సరి - మాగరి - మా - పధపమ - పధ - పాపప -
 కరి - రాక్షక - భువి - వీక్రమ - కా - మితఫల - దఅ - ఆయక -
 రిరి - మమపప - ధప - ధపమా - పధ - సానిధ - నిధ - పధమా -
 కరి - వరదఅ - కల - ల్యఅణా - పెరుం - దేవిమ - నొఁ- హారురే -
 ధప - మగరిస - రిమ - గరిసా - ॥ధస॥
 కరి - గిరినిఇ - వఅ - అసురే ॥ జన ॥

ఆనందభైరవిరాగం - ఆదితాళం

స	గ	రి	గ	మ	ప	ధ	ప	ని	స	సనిధపమగరిస
॥	॥	చ	సా	శు	॥	చ	॥	కై	॥	అవరోహణము

నిధనిస - సానిస - గరిసని - నిధపమ - పపపధ - నిధపమ -
 కమలసు - లోచన - విమలతో - టఅకిని - మరఅళ- గఅమిని
 మపపమ - గరిసా - సానీ - సగగమ - గమపమ - గరిసా ॥
 కరిహర - మఅధ్యే - బింబా - అఅనన - విధుమం - డలరే ॥
 పామగ - మాగరి - గారిని - సాసా - పపమగ - మమగరి -
 చందన - కుంకుమ - సంకలి - తాఆ - పరిమళ - కఅస్తురి -
 గగరిని - సాసా - సగరిగ - మగమా - పనిధని - పధనిస -
 తిలకధ - రేరే - జఅఅజి - శఅయ్యా - కచకుచ - ఘనజఘ-
 గరిసని - నిధపమ - పపపధ- నిధపమ - మపపమ - గరిసా-
 నఅఅం- భొఒఒజ - మరఅళ - గఅమిని - కరిహర - మఅధ్యే
 సానీ - సగగమ - గమపమ- గరిసా ॥ నిధ॥
 బింబా - అఅనన - విధుమం - డలరే ॥కమ॥

మోహనరాగం - రూపకతాళం

స	రి	గ	ప	ధ	స	సనిధపగరిస
॥	చ	అం	॥	చ	॥	అవరోహణము

గగ -పాపా	ధప - సాసా	రిస - దధపా	ధప - గగరి ।
వర - వీణా	మృదు - పాణీ	వన - రుహలో	చను - రఅణీ ।
గప - ధసధా	ధప- గగరి	గగ - ధపగా	పగ - గరిసా
సురు-చిరబం	భర-వెఎణీ	సుర-నుతకా	ల్యఅ-అఅణీ
గగ-గగరిగ	పగ-పాపా	గగ-ధపధా	ధప-సాసా
నిరు-పమశుభ	గుణ-లోలా	నిర-తజయా	పద-శీలా
దగ-రిరిసస	ధస-దధధప	గప-ధసధప	ధప-గగరిస
వర-దఅప్రియ	రంగ-నఅయకి	వం-చితఫల	దఅ-అఅయకి
సగ-గాగా	గరి-పగరి	సరి-సగరిస॥గగ॥	
సర-సీజా	సన-జననీ	జయ-జయజయ॥వర॥	

శ్రీరాగం-ధ్రువతాళం

స	రి	మ	ప	ని	స	సనిప	ధ	నిపమరి	గ	రిస
॥	చ	శు	॥	కై	॥	॥	చ	॥	సా	॥

మమపాపానిప-నినిసాసా గరిససనిప-మపనిని-సాసా
 మిశనాక్షిజయ-కలమాక్షి కంకటిశక-వలమలక్షి-రః
 రీగరిసా-రీసా-ససనిప పసనిపసని-పమపని-పపమా
 అప్రతిభా-ప్రాభా-వోఽన్నత మధురమధుర-సలలం-కలరా
 రీమాపా-నిసరి-రిగరిస రీప్పమాప-రిపపమ-రిగరిస
 ఓంకారా-కలితా-లలఅప యూద్ధమిత్ర-మధుకశ-శశటభ
 గరిస-సనిప-నిపపమ-రిగరిస సనిపనినిస-రిమమపని-పపమ
 ఖండ-చండ-దండను-జలఅణు మదయఅలల-అలఅవళు-యఅన
 రీపపమరి-రిగరిస-సాసా రీరిగరిస-నిసరిస-రిరిసని
 కార్తికెయ-జననిశ-రేరే కాత్యాయని-కలళిరు-ద్రఅఅణి

ఫానీఫా-ఫానిని-సాసా నిసరిగరిస-సరిసనిప-మప
 వీణానీ-క్వాఅల-ఆణీ కలరణకర-నఖశిఖరం-జయ
 పనిసామా-పపమరి-రిగరిస రిపమ-రిపమ-రిమమప-పససని
 మధురాపం-ప్రెఎఎణ-జిశఉరె అశ్య-తిశ్య-అశ్యం-వఅశ్య
 పసనిపసని-పనిసరి-రిగరిస నిసరిమపని-పపమరి-రిగరిస
 అశ్యతిశ్య-అశ్యం-వఅశ్య అలలలలల-అలలల-అలలల
 సాససనిప-నిపపమ-రిగరిస॥మమ॥
 చోక్కనఅధ-సఅఅమి-జిశఉరె॥మిశ॥

ముఖారిరాగం-ధ్రువతాళం

స	రి	మ	ప	ధ	ని	ధస	సనిధపమ	గ	రిస
॥	చ	॥	॥	చ	కై	॥	॥	సా	॥

నిధసాసా - రిమగరి - మమపా నిదధాపా - మాగగ - రిరిసా
 వసుదేవా - దెఎవకి - దెఎవీ నయనానం - దాకం - దళురే

రిరిమమపా - నిధపమ - పాపా నిదాపాధ - పామా - గగరీ
 నంంందా - నందను - రేరే సురానరా - కారా - ధెవనూ
 మాగగరీ - నినిధా - సాసా రిమపనిదధ - పామమ - గరిసా
 నూరిజనా - వసుధా - సింధో బంధురశశీ - కందళు - రెవరే
 మమపాపా - నిధపమ - పమగరి పమాపమా - గరిమా - గరిసా
 గొబపాలా - గొబబబ - పఅఅల గిరీధరా - కరసా - రసురే
 నినిధసాస - రిసరిస - రిమమప పమప -నిధసీ -సనిదప- మగరిస॥నిధ॥
 సంతలబోమ్మ - విభునం - నందన బొబమ్మ-బాబమ్మి-పతిరఅ-క్క-అణురె॥వసు॥

మలయమారుతం-రూపకతాళం

స	రి	గ	ప	ధ	ని	సీ	సీనిధపగరిస
॥	శు	అం	॥	చ	కై	॥	అవరోహణము

సా - నిధనీ ధని - సీసా ధని - సనిధప గప - ధనిధా
 శ్రీ - లొబలా శ్రిత - పఅలా సెవి - వితసుర గణ - లీశలా

పగ - పధనిధ సీని - దధపా గప - ధనిధప గప - గరిసా
 కచ - కుచధర సుమ - మఅలా కర - సరసిజ పరి - పఅలా
 సా - స్సనిధప ధని - సాసా ధని - సరిగరి గప - గరిసా
 మా - నృతవ్రత సుచ - రీత్రీ సురు - చిరశుభ తర - గఅత్రీ
 గా - పగపా గప - ధనిదా పగ - పధనిధ సీని - ధధపా
 సా - రసలో చన - ధఅత్రీ సుర - నుతజఅ నకి - పుఉత్రీ
 గప - ధనిధప గప - గరిసా రిస - నిధనిస రీరీ - సా॥సా॥
 గురు- తరకుచ వెవి - ణిధరా నర - వరనుత కల్యా - ణీ॥శ్రీ॥

కాఫీరాగం-అదితాళం

స	రి	గ	మ	రి	ప	మ	ప	ద	ని	సీ	సీనిదపమగరిస
											అవరోహణము

పాధని పామరిగమరీసపధప॥ సనిపధనిపామా, రిగమపారిగ॥
 శ్రీరఘురామసమరభీమశశిమ॥ఉళివినుతసీతా, రమణాశ్రీముఖేం॥

,రిపమరిగారిపమధపమరిగా॥ రిపమధపనిధపమాపరిగమపా॥

,దులలితహాసపరిహాసితచకో॥ రవిలసితసరసిజాతనయనశ్రీ॥

నాటరాగం-ఆదితాళం

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	సనిపమరిస
॥	ష	అం	శు	॥	ష	కా	॥	అవరోహణము

ససనిప-పమగమ-పససని-పనసా-సమమమ-రిగమప-
 హరిహర-వినుఉత-అమరపు-జితురే-వఅమన-రు ఉఉప-
 మమరిస-ససనిప-ధనిసరి-ససరీ-ససనిప-మమరిస-
 ఎఎక-దంత-చతురుఉర్బుజల-లంబొ-ధరుఉరె ॥
 మమమరి-రిససస-నీపమ-పాపా-పససని-పనిపమ-
 సకలసి-ఇద్దిఫల-దాయక-రేరే-పఅశం-కుశధర-
 గమపని-పససా-సమమమ-రిగమప-మమరిస-ససనిప-
 ధిశఅను-ధరురే-వఅమన-రు ఉఉప-ఎఎక-దంత-
 ధనిసరి-ససరీ-ససనిప-మమరిస॥

చతురుఉ-ర్బుజల-లంబొ-ధరు ఉరె॥

గౌళరాగం-రూపకతాళం

స	రి	గ	మ	రి	మ	ప	ని	స	సనిపమగరిస
॥	శు	అం	శు	॥	॥	॥	కా	॥	అవరోహణము

రీ-రిసనిస-రిమ-రీరిస-మరి-పమగమ-రిగమ-రిరిస-
 శ్రీ-రఅఅమ-చం-ంంద్ర-సఅ-కెఎత-పురవ-అఅస-
 సరి-రిసనిప-నిస-రీరిస-పమప-రిరిస-రిరి-మమగమ-
 ముని-జనమఅ-నస-హంస-నిఖిలలోక-పఅ-అలనధు-
 రిరి-రిసనిస-రిరి-రిసరిమ-సని-సరిమరి-పమ-రిరిసా-
 రిఇ-ఇఇఇణ-క ఉ-సఅల్యఅ-భఅ-అఅఅగ్య-రుఉ-ఉఉపా॥
 రీ-మమపా-పప-మగమా-రిరిమ-గామ-రిమరిరిసా॥
 దాశరథే-పుఉ-రయమే-పఅం-ఛాం-తవవందే॥
 రిమ-రిపపమ-రిసమరి-పమ-రిమ-పనిమప-సరి-మపనిస॥
 పఅ-దకమల-మనిశంం-కృప-అఅళొ-గఅ-నఫణితి॥

సా-రిమరిమ-పని-సీనిపమ-రిపమ-రిగమ-రిస-మరిరిస।
 మా-కలిఇయ-ముద-మతులం-దెఎహి-మెఎఎ-భౌఓ-ఓఓఓఓఓ।
 సరి-రిసనిఘ-మఘ-రిరిరిస-రిరిపపమమ-రిమరిరిసా॥
 స్వల-అఅమి^౯-పఅ-లయమం-గురుముఉఉర్తి-నఅఅమకం॥

ఆరభిరాగం-త్రిపుటతాళం

స	రి	మ	ప	ధ	స	స	సీ	ధపమ	గ	రిస
॥	చ	శు	॥	చ	॥	॥	కా	॥	అం	॥

పాప-మమపా మగరి-సరిమగ రిరిస-ధధరిస రీ ,-రీసరి।
 రేరె-శ్రీఇరా అఅమ-చంంం ంంం-ంంంం ద్రా,-అరఘ।
 మగరి-రిససా పమమ-పాపా పమప-మగరిరి మగరి-సరిసస।
 వంశ-తిలకా రఅఘ-వేంద్రా అఅఅ-అఅఅఅ అఅఅ-అఅఅఅ।
 ధధరి-సరిసస ,ధసా-ధధఘ ఘఘఘ-ధససా రిసరి-మగరిరి।
 అఅఅ-అఅఅఅ అఆ-శ్రీతజన పొఓష-కుఉరే సీఇఇ-తఅఅమ।

మగరి-మమపమ। పాప-పాపా॥ పమప-ధససరి। మగరి-సరిసస।
 నొఓఓ-రంజను। రేరె-ధీరా॥ రఅవ-ణఅసుర। అంత-కుఉరెవి।
 దధరి-సరిసస। ధసస-దధధప। పమప-ధససా। సాస-దధపా।
 అఅఅ-ఇఇఇ అఅఅ-ఇఇఇ అఅఅ-ఇఇరేదీన-జనమం।
 పమప-మగరిస ॥పాప॥
 దఅరు-మఅమవ ॥రె॥

నవరోజురాగం-రూపకతాళం

ఘ	ధ	ని	స	రి	గ	మ	ప	మగరిసనిధప
॥	చ	కా	॥	చ	అం	శు	॥	అవరోహణము

ధని-సరిగా రిగ-మాగరి గమ-గారిస గరి-సనిధా।
 గిరి-ధరమా మవ-మాధవ హరి-కేశవ సర-సిజలో।
 సని-ధధపా ధని-సరిగా రిగ-మాగరి గరి-సాసా॥
 చన-కరుణా సలి-అనిధే భఆవ-నావన కం-సారే॥

మగ-మపమగ	ధప-మపమగ	రిగ-మపమగ	రిగ-మగరిస
సురు-చిరగుణ	సుర-మునిగుణ	నిను-తచరణ	కలు-షహరణ
గరి-సనిధా	సని-ధధషా	ధని-సరిగా	నిగ-మాగరి
సర-సిజలో	చన-కరుణా	సలి-లనిధే	భువ-నావన

గరి-సాసా ||ధని||

కం-సారే ||గిరి||

బేగడరాగం-త్రిపుటతాళం

స	గ	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	ధస	సనిధపమగరిస
	చ	అం	శు		చ	కా			అవరోహణము

మగమ-పాధప	నిధప-మగమప	పధప-సనిరిస
సఅర-స్వాతిష	నఅన-న్నఅలిగె	యఅలి-కుణిసరి
మగరి-సరిసిస	పధప-నీధప	మపధ-మాగరి
యవళ-నుఉగ్రహ	దిశంద-నాన్నము	ఖదలి-మాధుఉ

గా,-గామప	గరిస-గరిగమ	పదప-సనిరిస
ర్యా- శ్రీలలి	తవచ-నంగళు	జనియి-సుఉగెవి
మగరి-సరిసిస	పధప-సనిధప	మపధ-మాగరి
యవళ-శుఉభల	వరద-వఅల్మిష	కిముని-పేళ్లను
గా, -గామప	గరిస-సాసా మగమ	
శ్రీ,-రామన	శుభచ-రిత్రం అర	

నీలాంబలిరాగం-త్రిపుటతాళం

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ప	ని	స	సనిపమగరిగస
	చ	అం	శు		చ		కై		అవరోహణము

సారి-రిరినీ	సగగ-మాగమ	రిగరి-మామా	మగగ-సాసా
జాన-కిష-ఈ	రమణ-తేవి	నమొబ-ఓఓ	నమొబ-ఓఓ
ససస-పాపా	ధపమ-పమగా	మపా-మపమగ	గరిమ-గాసా
దనుజ-శిక్షా	పటొబ-మునిమా	నసా-అఅఅబ్బ	రఅజ-తాంఘ్రే
సాస-సాసా	సనిప-పమగ	గామ-పధపమ	పమగ-రిమమా

గాన-మాత	ధువుర్య-లోఁబలుప	రామ-చంద్ర	దఅఆ-శరధే
గరిమ-గాగస	ససరి-రిసనీ	సగగ-మామా	గమప-పాపా
రఅఅ-ఆఘవ	నితర-మెఎవి	తవకృ-పాఅం	సురుచి-రంం
మగమ-పనిధని	పధప-పమమగ	పమగ-రిమగస	సనిప-పమమగ
జగఅ-న్నఅఆధ	తఅవ-కిఇఇన	భజన-మనిశం	దెఎహి-భోఁబఁబ
గరిమ-గాసా	నిసరి-గమగమ	గమప-మపసా	సనిప-పమమ-గ
స్వఅఅ-ఆమి ^౯	అఅఅ-అఅఅఅ	అఅఅ-అఅఅ	ఇయం-వ ఇ ఇ
పమగ-రిమగస	సనిప-పమమగ	గరిమ-గాసా సారి	
ఇఇఇ-త్రిఇ	జయఅ-శ్రీఇఇఇ	గురుము-ఊరై జాన	

నాటకురంజిరాగం-త్రిపుటతాళం

స	రి	గ	మ	ధ	ని	పధనిస	సనిధమగస
	చ	అం	శు	చ	కై		అవరోహణము

సాని-ధనిపా నిధని-సగసా నిధని-సమగస నినిస-నినిధమ
 రేరె-సురవం దితఅ-చరణా అగణి-తగుణఅ లంం-కృతురెవి

మగమ-నినిధమ	నిధని-సగసా	నినిస-నినిధమ	నిధమ-మమగస
సరసి-జఅసన	సంం-నుతురే	అఅఅ-అఅఅఅ	అఇఇ-ఇఇఇ
సగస-మగమా	నిధమ-నినిధమ	నిధని-సారిస	సారి-సమగస
సంం-గిఇతా	సఅఅ-హిఇఇత్య	భరత-వీద్యఅ	నంద-సహితురె
సరిగ-మమగస	సరిస-నిధనిస	రిరిస-మమగస	పమగ-మమగస
సరసిజఅసన	సరవి-పొఁబఁబ	సురుచి-రిఅనన	పెరుం-దెఎఎవి
నిధమ-నినిధమ	మమప-మమగస సాని		
శ్రీఇఇ-విజయఅ	వరద-రఅఅజ రేరే		

బలహారిరాగం-మర్త్యతాళం

స	రి	గ	ప	ధ	స	స	ని	ధప	మ	గరిస
	చ	అం		చ			కై		శు	

సారిరిగగసా-మగ పా-మగధాదా-మగ పాధని-పధాపమగ
 పాలయనఅగే-శ్వర వంది-దిబుధాఆ-వళి పాలరి-జఅఅఅత

రిగారి-సరిసనిధా	సారిగ-సారిగపా	గగాదధా-నిధపా
నమామి-తవచరణం	వాంఛతి-ధీరపియే	గ ఆనవై-ఖలర్యా
దధమాగగ-మగరిస	నిధాని-పాధపమగ	పాపా-ధపమగరిస
మహిమానం-ంతన	గఅఅ-అఅఅతుం	కృష్ణా-తటవఅసి
రిగమగగరి-రిసనిధ	పధసా-రిగసరిసా॥	సాసానిధ-సానిధ
కదళిఇఇఇ-ఇఇవన	మంం-దిరజయరే॥	చంంద్రక-ళాఅవ
సరిగారిగ-పామగ	పాపా-ధపపధపా	మగారిగా-ధపమగ
తంంంం-ంంస	నాఆ-గభు ఉషణా	ళిరాగరా-అఅజిత
దాధానిధ-ధనిపా	పాధని-పాధపమగ	పాధసనీ-ధనిధప
శూఠాద్దల-అఅఆ	స్ఫాటిక-దేఎఎహ	గానసమూ-ఉఉఉద్ర
ధానిధ-పాధపమగ	పధాసనీసనిధని-పధ	పధనీ-ధనిధపమగ
రాఅగ-వీఇఇఇచి	విరాఅఅజమఅ-అన	కఅలా-అఅఅఅఅది
పధరిసాసనిధ-పధ	పసనిధని-పధపమగ	గపపధధస-సనినిధ

నఉఉఉఉఉఉఉ-కఅ	మఅఅఅఅ-అఅఅధ్యేఎ	స్వరసఉపఅ-అఅఅన
పధసా-పధాపమగ	సనిసనిధనిప-ధపమగ	దధనిపధప-మగరిస
శ్రుతివా-త ఆఅయన	నఅదఅప్రఅ-నఅఅద	విలసితశం-భౌబబబ
రిగమరిగరి-సనిధా	సరిగమగరి-గరిరీ	ధగారి-సరిసనిధా
అఅఅఅఅఅ-అఆఆ	అఅఅఅఅఅ-అఅఆ	ముదందె-ఎహిమేఎఏ
సరిగరిరిగ-సరిసా ॥సారిరి॥		
గురుముఉఉఉ-ఉఉరే ॥పాలయ॥		

లక్షణగీతాలు

ధన్యాసిరాగం-ధ్రువతాళం

స	గ	మ	ప	ని	స	సని	ధ	పమగ	రి	స
॥	సా	శు	॥	కై	॥	॥	శు	॥	శు	॥

పపనినిసా-నిసగా-మగరిస నిధపనిసా-నిసమగ-గరిసా
 జయగరుణా-సింం-ంంధౌఓ తవపఆదాం-బుజమతు-లంం

గామాపా-గమపమ-గరిసా నీ సానిధ-ఫనిసగ-గరిసా
 ధ్యాయామి-శ్రీఇఇఇ-కంఠా భాక్తావళి-పఅలన-చణరే
 గగమామమ-నినిసస-గగమా గమాపమప-గమపగ-మగరిస
 ధంన్యాఅసి-రఅఅఅ-అఅగం గ ఆఅఅఅ-యఅఅఅ-అఅఅమి
 నిధఫనిసా-గమపమ-గరిసా పమప-గమప-నిపగమ-గగరిస
 శ్రుణుతఅలా-క్షణమకి-లంఠం అఅష్ట-మఅధి-కఅఅరి-జంన్యం
 నిసాగమప-గమాగ-గరిరిస సానిధఫని-సగగరి-సరిసా
 ఔఊఊఊఊ-ఊఊఊఊ-ఊఊఊఊ సంఠంఠం-పుఊఊఊ-ఊఊఊఊ
 సాసాగగ-మాపమ-గమపా ససానిధప-సానిధ-పనిసా
 ఆఆఅఅ-రోఊఊ-ఊఊహే రిధాక్యఅఅ-అఅఅ-అఅక్తం
 ఫనిసగగా-నిఫనిస-మగరిస మగపమపని-గగమమ-పపనిని
 అవరోఊఊ-హేఎఎఎ-ఎఎఎఎ పుఊఊఊఊఊ-ఊఊఊఊ-ఊఊఊఊ
 గమపగరిస-మగమప-నినిసా పనిసానిస-పపసా-నినిధప

మంఠంఠంఠం-మఅఅఅ-అఅఅ ధ్వతఅఅర-కలితం-ఠంఠంఠం
 పామపమగ-మాగగ-రిరిసా సానిధఫని-సగమప-మగరిస
 గాధఅఅఅ-ఆలసి-తంఠం నాదభేఎద-ధురిఇఇ-ఇఇఇఇ
 పమగ-రిసప-మపమగ-గరిరిస నిధఫనినిస-గగరిస-సరిసా
 గురుము-ఊఊఊఊ-ఊఊఊఊఊ-ఊఊఊఊఊ ప్రసిఇఇఇఇ-ఇఇఇఇ-ఇఇఇఇ

చక్రనాకం-త్రిపుటితాళం

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	సీ	సీనిధపమగరిస
॥	శు	అం	శు	॥	చ	కై	॥	అవరోహణము

రిరిసనిసరిస-నిధనిపధనిస-గరిగమగరిస-నిరిరిసాసా-
 అరెఎకృఊఊఊఊ-వఅసుదెఎఎవ-ముకుడందమఅఅ-ధవుఊఊరే-
 నిధనిసరిసరి-గారిగామగ-రిసానిధనిస-రిగాగమగా-
 అం ఠంఠంఠం-గాఆంధాఅర-చతూశృతిదైఇ-వతాస్వరకై-
 మపమగరిగమ-పమపమగమప-ధనిదదానిధ-నిధపమపధని-

శికినిషఅఅద-ఇతరశుఉఉద్ద-అఅఅరోఒహ-అవరోఒఒఒహ-
 సానిసానిధ-నిసనిధపధని-సనిధపమపధ-నిధపమగమప-
 సంపూఉర్ణ-సఅగ్రహాన్యఅ-సఅఅఅఅంశ-త్రిపుటయుఉఉక్త-
 ధనిధపమపధ-పామగామగ-రీసనిధనిస-నిధపమపధని-
 మెఎఎశఅఅధి-కాఅఅఅర-చక్రవఅఅక-రఅఅఅఅఅగ-
 సరిగమపధని-సనిధపమగరి-సరిరిసరిసా-
 మవధఅఅరయ-శ్రీఇఇరఅఅమ-నమొఒనఅమొ.

ఖమాసురాగం - త్రిపుటతాళం

స	మ	గ	మ	ప	ద	ని	స	సనిధపమగరిస
॥	శు	అం	శు	॥	చ	కై	॥	అవరోహణము

ససగ పపమగ-పపధనిధధప-మగసగపధని-పపమగసగప-
 అరెఎజయజయ-శఅమలవఅర్న-శకటఅఅసుర-మదవిభంం
 మమగ సాసా-గగా ససగగ-పపమగపమమ-గాసగపపమ-

జనుఉరేరే-చతూశృతిరిష-భఅఅఅంతర-గాఅంధఅఅర
 గసాగపపా-ధపామమగస-గపమగపపమ-గపధనిధధప-
 చతూశృతిధై-వతాస్వరకైఇ-శికినిషఅఅద-యితరశుఉఉద్ద
 మమమమమగస-గపమగపపప-ధనిధధపమగ-పపధనిపధని-
 అఅఅరోఒఒహ-రిఇఅఅర్జిత-అవరోఒఒఒహ-రివఅఅఅర్జిత
 సససనిధనిస-రిరీసనిధప-ధనిసనిధనిస-నీధపాధని-సా
 సమవిషమవక్ర-చతుఉఉశృతి-రిషభమిఇశ్రిత-సాగ్రహాన్యఅ
 ససానినిధప-ధనిధపమగప-ధనిధపధనిస-రిసానిధపమ-
 స ఆఅఅఅంశ-త్రిపుటయుఉఉక్త-హరికఅఅంభొఒ-జిమేళజనిత
 గపాధనిధని-ధాపమమగస-సగపధనిసరి-సనిధపమగస-
 కమాఅఅఅసు-రాఅఅఅఅగ-మవధఅఅరయ-శ్రీఇఇరఅఅమ
 గపమమగసా॥
 నమొఒనఅమొ॥

హంసధ్వనిరాగం-త్రిపుటతాళం

స	రి	గ	ప	ని	స	సనిపగరిస
॥	చ	అం	॥	కా	॥	అవరోహణము

సరిగరిసని-సగరి సససని-పనిస రిసరిగ-పగరిగరిసని-
 అరిఎదాక్షిణ-ద్వారకఅఅఅ-పురనివఅఅస-శ్రీఇరఅజగొఓ
 సరిరిసాసా-నిసారిగరిస-గరిసనిసరిగ-పగపగరిసరి-
 పఅలురేరే-చతుశ్చతిరిష-భఅఅఅంతర-గఅఅఅంధఅఅర
 గరీసనిసా-రిగాసరిగా-పగపగరిగప-నిపనిపగరిగ-
 చతుశ్చతిరై-వతాస్వరకా-కలినిషఅఅద-ఇతరశుఉఉద్ద
 పనీససని-సనిససని-పనిసపనిసని-సాసనిపగ-
 అఆరోఓఓహ-అవరోఓఓహ-మదవఅఅర్జిత-సాగ్రహంస్యఅ
 నీనిపగరిస-రిగపగరిసని-సరిరిససరిరి-గపగరిసరిగ-
 సాఅఅఅఅంశ-త్రిపుటయుఉఉక్త-దిఇరశంకర-అభరణయ్యెలళ

గరిసనిసరిస-రిసనిపనిసని-సరిగపనిసని-పగరిసనిపని-
 జనితహంసఅ-ద్వఅనిరఅఅగ - మవధఅఅరయ-శ్రీఇఇరఅఅమ
 సరిగరిరిసా॥
 నమొఓనఅమొ॥

కేదారగౌళ-త్రిపుటతాళం

స	రి	మ	ప	ని	స	సనిదపమగరిస
॥	చ	శు	॥	కై	॥	అవరోహణము

నిసరిరిమగరి-ససరిసనిధప-మపనిసనిసరి-మగరిసనిసా-
 కరపురందర-వంం ०ందిత-జగం ०ంంం-నుత ఉఉఉరే
 సరిగసనిధప-నీసరిమగరి-మపధపమధప-నిధపమగరి-
 చతుఉశ్చతిరిష-భాఅఅఅంతర-గఅఅంధఅఅర-చతుఉశ్చతిరైఇ
 మపనిధపధప-మగరిమమపధ-ధపమగరిమప-మపధమపనిని-
 వతఅస్వరకైఇ-శికినిషఅఅద-యితరశుఉఉద్ద-అఅఆరోఓఓహ

నిధపనిమపమ-పమగరిగరిస-సనిధపనిసరి-రిమగససనిస-
 గధవఅఅర్జిత-అవరౌహబబ-సంపుఉఉర్ణ-నిఇగ్రహంస్యఅ
 రీగరిగసస-రిరిగసరిరిస-సనిసరిగరిస-రిసానిదధప-
 సాఅఅఅంశ-త్రిపుటయుఉఉక్త-హరికఅఅంభోజి-జిమ్మేళజనిత
 పనిసరిమపధ-పపపమమగరి-సరిమపనిసని-నిధపమగరిస-
 కెఎదఅఅర-గౌఉళరఅఅగ-మవధఅఅరమ-శ్రీఇఇరఅఅమ-
 నిధపనినిసా॥
 నమొఒనమొశ్రీ॥

శహనరాగం-మర్యతాళం

స	రి	గ	మ	ప	మ	ధ	ని	స	సనిధపమగమరిగరిస
॥	చ	అం	శు	॥	శు	చ	కై	॥	అవరౌహణము

సానీ-ధా-నిధపా ప్లమధా-నిస-నిరిసా ధనిసరి-గమ-రిగరిస
 కం-సా-అఅ సురఖం-డన-జయరే మురఅఅ-అఅ-అఅరెఎ

నిగరిస-నిస-ధధాని	ధపమధ-ధా-నిసరిస	మామధ-ధ-నీనిస
గొబబిపి-కఅ-జఆర	నవనిఇ-ఈ-తచొఒర	యాదవ-బ్ది-చండ్ర
నిమా,-గా-రిగరిస	రిరిగగ-మమ-నినిసస	పమమగ-రిరి-పమపా
కృపా,-ఆ-సండ్ర	నరకఅ-అఅ-అంతక	రు ఉ ఉక్కి-ణిఇ-ఇఇఈ
రిగమప-మా-గారిగ	రిసనిగ-రిస-నీధా	నిధపమ-ధా-ధనిసా
సఅఅత్య-భా-మావిల	సితవెఎ-ఎణు-నాఆ	అఅఅఅ-దా-ప్రియురే
నినిమా-గా-రిగరిస	నీధని-సరి-గరిసని	ధనిసరి-నిరి-సా, ,
సురసే-ఏ-ఎఎవ్య	పాఅఅ-అఆ-అఅఅహి	మఅఅఅ-అఅ-ఆం,,
పామా-మగ-గరిపా	రీగమ-పా-మగమరి	నిధపా-రిగ-మపమా
శానా-రఅ-అఅగం	కొంంం-ం-భొఒబబి	జ అన్యం-కంం-ంంం
ధపమా-గా-రిరిగరి	సానీ-గరి-సనిధని	సరిసమ-గా-రిగరిస
పితగాం-ధా-అఅరం	దీ-ఈ-ఇఇ-ఇఇఇర్ష	మఅఅధ్య-మం-ంంంం
పరీగ-మప-ధనిధప	మనిధప-మప-మమగరి	రిపమమ-పా-రిసమా

ధ-ఈ ఇ-ఇఇ-ఇఇవత	వఅఅఅ-అఅ-అఅఅక్ర	నిషఅఅ-ఆ-అదకం
గరినిధ-పా-రిగమప	రిసామ-గరి-పమధప	మధధా-నిని-సానిరి
పితలసి-తం-వఅఅక్ర	సంంం-ంం-పుఉఉఉ	ఉఉఉ-ఉఉ-ర్ణంగురు
సాసరి-నిస-ధానీ	ధానిధ-పా-రీగమ	పధనిధ-పా-మాగా
మూఉఉ-ఉఉ-రైభీ	ద్రూఉఉ-ఉ-ఉ-ఉఉప	అఅర్జున-సా-ఆఆ
రీగరి-సా-నిగరిస	నీధప-మా-ధానిస	నిమగా-రీ-గరిసని
ఆరధె-ఏ-భఅషఅ	అంగఅ-రా-గంంం	ంంం-ం-శృణుజయ
ధనిసరి-నిరి-సా , ,		
కృపఅఅ-అఅ-ఛో , ,		

రీతిగౌళరాగం-ఝంపెతాళం

స	గ	రి	గ	మ	ని	ధ	మ	ప	ని	సీ	సీనిధపధమగరిస
	సా	చ	సా	శు	కై	శు	శు		కై		అవరోహణము
ససస-సాదపమగరి				గమా-గరిమగరిసా				నిసా-సమ్మగరిగా-			
శంఖ-చాక్రఅఅఅ				కణా-త్యఅచరెవేరే				విభే-వీశ్రఅఇపా			

గురుఉ-గోవిందదిఇ	క్షితా-ఖిలసముఉహో	జలా-రేపుఉర్ణచం-
గరిస-నిఘనిఘనిఘని	సాని-సగగమామా	నీనీ-నీనిదమగరి-
అఅహి-బృహదిఇశమహ	లింగ-వఅసరేరే	పరీ-ప్పాలనంవఇ
ంంద్ర-వెంకటఅధిఇ	ఈశ-గఅయజూగా	కులా-స్వాఅమిజయ
గరిస-సా , , సనిని	గగరి-సా, , , స	
యఅరు-రే , , రెమన	సిజఅ-నా, , , తి	
దెవు-రే , , రెమన	సిజఅ-నా , , , తి	
నిసా-మగగరిసనిఘ	నినిస-నినిసాస్సనిని	సాస-సగగగాగ-
యమా-త్రఅఅఅఅఅఅ	జగఅ-త్రఅఅఅసం	పాది-కరవునిరేయ
రిసా-ధపమగరిగమ	పమగ-రిగమ గరిసగ	గరిని-సగగమామా-
అరే-అఅఅఅఅఅఅ	అఅఅ-పఅరుకంరివి	యఅరె-దఅసరేరే
నినీ-నీనిదమగరి	గరిససా , , స నిని	గగరి-సా,, , స
కరీ-క్కాఅఅఅచొ	ళెవళశు-రే , , రెమన	సిజఅ-నా, , , తి

స్వరజతులు

చక్రనాకము-అదితాళం

పల్ల	మా, గా, రీ-సాసాధనీ మం, చీ, స-మాయా,మిదే	రీ, సా,-ధా. రా, రా, - నా	నీ సా- రిరీ మా మనో, - హరా మం
1.	మాప్పమాగా-మా,గరీసరి- మాంచిమాటా-లెం,చినన్నుఉ-	గా, రిసా నీ- గాం, చ వే మి-	సా, ని-ధనిసరి మా కాం, చ న అంగ మం
2.	మాపమగరిసరి-గామగరిసనిస- పంచశరుడువిలు-వంచిశరములిటు-	రీ స ధా ని సరి- పొంచివేయనిక-	గారిసనీసరి మా నించుకనోర్వను మం
3.	మనిధాపవు-పథపామగ-మగరిస- మరుబారికి-యికతాళగ-లెఎమర- ధానిసాని-ధనిసరీస-నిసరిగ- వేరుమాట-వలదునీవు-నఆన్నిక -	ధానిసాని-ధని మారుబల్క-యిది మాగ-గారి-రీ వారి, - జాక్ష-నే	రీ , , - సా , , - మే, , -రా, , - స-సాని-ధనిసరి- మా ర-మేమి-బ్రోబవర మం
4.	పాధ-పథనిధాప-గామగరిసని- నీదు-స్మరణగాక-వేరెఎరుగను గా,మా-గమ-పథపమ-గరిసరి	రీ, సా,- ధ ని లే, రా,-మరి మాగగారిసరి-	సరిసని-ధనిసరి- మరినిను-బొగడెద- గారిరీసనిస-

రా, రా,-సదయుడవని-ముదమున	సుందరాంగనిను-	పొందగోరితిని-
రీససానిధా-నిసారిగా,, -	గామ పామ- పథ	నిధాప-ధనిసా-
ఇందురావదే-మనందురా, , -	మందయాన-నిం	దజేయ-తగురా-
రీస-సాని-నీధ-ధాప-పమపథ-	నీ, ధా, -పమ	పథపమ-గరిసరి మా
ఏర-తాళ-జాల-లేర-వరసుకు-	మా, రా,-మన	వినిగను-గొనుమిక మం
5. పాధనిపా , , - పథపమగా , ,	రీగసరీ , , -	గమ గరిసా , , -
జాలముసే , , - యకవినరా, , -	సామిగనా, , -	మదిగనరా, , -
ధానిపథా, , - ధనిసరిగా, , -	గమపమపా, , -	ధనిసనిధా , , -
చాలురయ్యా, , -వగతగురా , ,	సమయమిదే, , -	సరసకురా, , -
పథపా-మపమా-గమపమగా,,-	గమపమగరిసని-	ధనిసరిసా, , -
చలమే- లరతా- ళగలెఎరా ,, -	మరుడెదశరములు-	బరపెనురా, , -
ధానీసారి- నీ, సారీగ-	సా,రీ గా మ-	రీ, గామాప-
యే, రానన్న-దూ, రానాడ-	మే, రాగాదు-	మా, రా కార-
పమగమపా, , -పాధనిధా, , -	పథనిస-నిధపమ-	పథపమ-గరిసరి మా
సుకుమలరా,,-గోరితిరా ,, -	వెంకట-వరదుడు	వేవిగమె-గలయర మం

ఖుమాసు-ఆదితాళం

- 2.
- ప॥ సా,,-సానీ-ధాపా,మగా మా, ,-,,-గా మాపా,దాని ॥సా॥
 సా॥-ఆంబా-శివా,-యనా వే,,-,,-రా జీతా,గీరి ॥సాం॥
1. సా, రీ ని,-సఢా, - నిసా,-ద మా, పమా, -గ మా, పధా, ని ॥సా॥
 శాంభవీ, - మనో,-హరా,-ప రా, త్పరా,-కృ పా, కరా,శ్రీ ॥సాం॥
2. సారీసని-నీసానిధ-ధా నీ ధప-మాధామగ- సమా-గమపధని ॥సా॥
 నీవేగురు-దైవంబని-యేవే శను-సేవింపుచు- సదా-మదినిశివ ॥సాం॥
3. సరిసనిసా, ,-నిసనిధనీ , , - ధనిధపధా, , పధపమపా, ,
 పరమదయా, ,-నిధివనుచూ,,- మరువకనా, , హృదయమునా, ,
 సససస- మమమమ-పపపప- దధధధ- నిసనిస- నిధపా-ధపమగ-మపధని ॥సా॥
 మహాదేవ-మహాప్రభౌ-సుందర- నఅయక-సురవర- దయకా-భయభవ-హరశివ॥సాం॥
4. ధసనిధ-పమగమపా, ,-పధనిధ- పమగగ-మా, ,- సనిధని-ధపధని ॥సా॥ ॥
 స్థిరమధు-రపురమునా , ,-వరములో సగుహారు-నీ, - నిరతము-నుదలచి- సాం॥

5. సా , ,-,, సని నిధధప- పమగగ మా, , -, , పధ నిధమ- గమపధని-
 శ్రీ, ,-, , శుభకరశశి-మకుటధ రా, , -, , జయ విజయ-త్రిపురహర-
 సమగససాసా-సరిససనీనీ- నిసనిధదాధా- పధపమపాపా-
 శ్రీతజనలోలా-ద్భృతగుణశీలా- కృతనితపాలా- పతితునివేళా-
 సమామ-గపాప-మదాధ-పనీని- ధరీరి-నిసాస నిసనిధపా, , -
 ముదంబ-లరంగ-పదాబ్జ-ములందు- పదంబు-లుజేర్చు పశుపతినీ, , -
 మాపమ-పాధప-ధానిధ-నీసని- సారీస-రీసని సరిసానిధపమ-
 జ్ఞానము-ధ్యానము-స్నానము-పానము దానము-మానము- యభిమానమనుచు-
 గమపధనిస-నిరిసా,, -సరి-నిస ధని-పధమా , , - ధపమ-గమపధని ॥సా॥
 కనికరమును-చరణం,, -బులు-గను గొను-శ్రుతులన్,,- నుతుల-శరణనుచు ॥సాం॥
6. సారిసా-నీధనీ-సానీధపా, , - పాధనీ-ధాపమా పా మా గ మా, , ,
 సారెసా-రేకునీ-నామమంత్రం ,, - కోరినా-నూనిపా దాబ్జయంత్రం ,,
 మాగమా-పామపా-ధాపదా-నీధనీ సారిసా-నీధనీ- సానీధ-మాపధ ॥సా॥
 దాసుడా-చిన్నికృష్ణనికీ-దిక్కునీ-వేయనీ-చొక్కనా-ధూనిన-మూకొని ॥సాం॥

6 అంకెగల చరణం మాత్రం ఖండజాతినడక అగుటచే వ్రేలికి 5 అక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును.

ముఖ్యాలి-ఆదితాళం

3

ప॥ సా , , - , , - ధరిససనిధప-మాపధ	పా,, -,,-మని	ధప-మపమగగరి
జా, , - , , - లమికవలదు-రాపధ	రా, , - , , -చెలి	పయి-నలుగవలదు
సా, , - , , - రీ, మాపపధ-మా	, పాదధస-పా	,ధా-సనిధపధ ॥సా॥
రా, , - , , - ఏ, రా చలము-మే	, - రా బలుక-వే	, రా-రసికమణి ॥జా॥
1. రీ॥ - ॥ - సరిమగారి- సరిగా	రిరీస-సనిధ-స	,నిధ-మాపధస-
ఆ॥- ॥- సఖియనావ-లననే	రమేమి-యనుచు-వే	,మరు-బల్కునుర-
నీధగారి-రిసమగారిసా-రిగ	రిరీససనిధ-ధస	నిధ-మపాధపధ ॥సా॥
యాసరోజ-కుసుమశయ్యపై-నిటు	లటులదొరలు-నుర	దయ నురాగదర ॥జా॥
2. మా,, ,, పధసరిమగ-రిసనిధ	సా,, - ,, సని	ధమా-గారిసరి-
లే,, - , , మనవి దెలుపు-ముననుని	రం,, -,, తర	దయన్-బ్రోవుమని-
గారిమామ్మ-రిమపనీధ-పధసరి	గారిసా-నిధమ	,గరిసరిమపధ ॥సా॥
లేమనాదు-చెలిమిమాన-సమునను	గానవే-గనవే	,సదయ-నిఇవిటు॥జా॥

3. నీ,,-,,ధా,,-సనిధమ-పధ	సనిధమగరి-సరి	మారిపా-రిమప
భా,,-,,మా,,-కలనయి-నని	నువిడువనని-మును	బాసలీ-క్షితిని
నీధధాస-సారిరీగసగారి	సా-నిధామగరి	సా,-సరిమపధ ॥సా॥
దేమినాదు-పాపమాశుకశారి	కా-నికాయముల	కా,-యొసగితిన్ ॥జా॥
4. గగరిసా-రిమప-మగరిసా-నిధమ-	మగరిసా-మగరి-	సగరిసా-ధసరి-
గనదురా-చెలుల-గొనదురా-నిదుర-	జనదురా,బలుకు-	లనదురా-యిటని-
గరిమగరి-పమగరి-ధపమగరి-నిధ	పమగరి-మపా	మాగ-రిమపాధ ॥సా॥
నినువిడచి-మరిమరి-విరహమున-దన	రెచెలిరా-రశ్రీ	కృష్ణ-గురుదేవ ॥జా॥

బిలహాలిరాగం-ఆదితాళం

4

ప॥ గాపా,,-దపమగ-రిగరిసనిధ-	సా,రి-గా, రి-	సా, స,నిధసరి ॥గా॥
రారా,,-రసికత-రసరసచల-	మే,ల-తా,ళ-	జా,ల-సదయుడ ॥రా॥
1. గాపా,,-ధపధాసా,, రిస	రీగా,,-మగ	రిసనిధ-పమగరి ॥గా॥
ఏరా,,-గుణహారా,,-యిది	మేరా,,-విర	సమలదు-సదయుడ॥రా॥

2.	ధపమగరీ-పమగరిసా-నిధసరి-
పరమదయా-కరుడనియీ-వసుధలా-	గపధసాని-ధగీ
పొగడుచుండ-గను	రిసనిధ-పమగరి గా
నినునెర-నఅమ్మితి రా
3.	గగరిసాస-రిరిసనీధ-ససరిరి-
మరుడుచాల-ముదముతోను-నిరతము
గగపధాప-దధసనీధ-గరిసరి-
అశులువ్రోయ-మలయువాయు-విసరగ -విరహతాప-మడ	గగపమాగగరి-గగధపథా
విరులతూపులెద-
సరిసనీధ-పధ	గురియిడగా,, -
పపామ-గరిసరి గా
పలేను-సదయుడ రా
4.	ధాపమ-గగపా,,-ధపామగరి-
ఏలర-యికనీ,-ముఖాంబుజము
పాధస-ఫధసరి-సారిగ-సరిగప
జూడక-ననుయెడ-బాయక-మగువల
సరిరి-సగాగ-సరిరి-సనీన్ని-
విపుల్ల-సుమల్లి-సుపల్ల-వతల్ప-
ధపమగరిసా,-గరిసనిధపా,-
బుగసుమరుకే,-ళినికలయరా,-	గారిసనిధరీ
జూపికరుణతో
గాధపపమగరి
చాడినుడులనిజ-
ధపాప్ప-మగాగ్గ
మునుల్ల-స్విదల్ల-
ససా-పపా-ధని
నిరా-పరా-ధిఇ	,,-గరీసనిధ-
,, గురించిదయ
గాపధసా ,, -
మెంచకురా,,-
రిసారిగపా,,-
భసల్లలితం,-
పా,-మగరిసరి గా
రా,-గంభిఇఇర రా

బిలహారిరాగం-ఆదితాళం

- 5
ప	సా,రి-గాపా-ధాసానీధా-
రా,ర-వేణు-గోపాబాలా-	పాధప-మగరిస-
రాజిత-సఅద్గుణ	రిసనిధసా,, సారి
జయశిఇలా,, రార
1.	సా,రిగాపా-మా,గపాధా
సా,రసాక్షా-నే,రమేమీ	రీ స నీ ధా-
మా, రుబాధా-	పా, మగారీ సారి
కో, ర్వలేరా రార
2.	సా,రిగాగాగ్గా,,- ,, రిగ
నందగోపాలా-,,-,, నెవి
సా, స్స,సాస్సా-గరిసని-నిధపా-
విందురారా-సదమల-మదితో	పాప్పా-పాప్పా
నెందు-బోజా
పధపమ-గగరీ-
ముదమల-రగనా-	ప్పా,,-,, ధప
లా,,- ,, నిఇ
గపమగ-రిసరిగ సారి
కెదురుగ-గదియర రార
3.	పపపా-రిరిరి-గపమగగా,, -
పలుమా-రునుగా-రవముననిన్,-
రిసనిధసా,,-మగరిగపా,,-
కరివరదా,,-మరిమరినా,,-	గపమగ-మగరిస-
బిలచిన-బలుకవు-
ధపధరిసా,, -
యధరముగ్రో,,-	రిగరిససా,,-
నలుగకురా,,-
రిసనిధ-పమగరి సారి
లరకని-కరముగ రార

4. పా,, - మగరిగ-ధా,, - మగరిగ- రా,, - నగధర-రా,, - మురహర- గా,, - రీసనిధ-రీ,, - రీసనిధ- ఈ - మగువను - ఈ,, - లలనను - గారీస-రీరీరీ,, - రీసని- కోరిక-లింపొందా,, - డెండము- గ్గా,, - సరిగధపా- రీసరిగ దా,, - మరువకురా,, - కరముల	పా,, - మగరిగ- రా,, - భవహర- సా,, - రిసనిధ- ఈ,, - సొగసిని- దాదాద్దా,, - నీయందా,, - సా,, - గరిసని- చే,, - మరిమరి-	పాపాప్పా,, - రావేరా,, - సాసాసా,, - చేకోరా,, - పామగ-గాగా జేరెను-నిజెం ధపమగ-రిసరిగ సారి నినుశర-ణనెదర రార
--	---	--

కళ్యాణి-ఆదితాళం

6 ప పా, మగరి-మగారి-గరి-నిరీ నీ, టుగల-మిలారి-సదా-ముదం	ని సా,, - నీ బునో,, - నీ	ధనిసరిగ-మపధ పా సముఖమున-నిలచె నీ
1. సారినీసారి-గారిగామాప- చొక్కలింగేశ-దక్కెమినాక్షి-	మాగరి-గారిస- సాక్కుచు-ఎక్కువ-	నీ, - సారిగమ పామ సిం, - గారమగు నీటు

2. రీగ-సరిగ-సారి-నిసరి-నీస-ధ ఇందు-వదన-కుంద-రరన-అంద-మ	నిస-రిగమరీ-గ లరు-మరునిచే-చి	మపధ-పామగమ పామ లుకర-మామగువ నీటు
3. గా, మపధ-నీ, సరిగ-ధాపమ మా, నవతి-నీ, సరిగ-నాటక	పమా-పగరిగ- ములా-డెనటంచు-	ధపామ-గగామ పామ దలంచి-సెగ్గించి నీటు
4. మాప్పమాధపధ-మపామ-గమపధ- మాటిమాటికిని-మనోహ-రుడనుచు	మనిధా, ప-మధ మదినెం, చి-మన	పా, మ-గమపధ పామ సుం, చి-మరిమరి నీటు
5. పధపమప-గమప-ధపామపధనిప- జడనువిరు-లిడుచు-దయానిధివనుచు- రమించుట-కిదే	సీనీధప-నిధా	పమగ-పామగధ పామ సమయ-మౌననిన నీటు

ఆనందభైరవి-ఆదితాళం

7 పా,, - పమ-గమపామా-పమగరి రా,, - అల-వేవీవే-మలఅగు సా,, -,, - సా,, నీగారి- వా,, -,, - వే,, డుకను-	సా ,, -,, - మా వా,, - వి సగరిగామ-గమ కణరునేడు-వగ	గా, రి-సా, నీ న, వు-తగ పధప-పామగమ పా గులుక-తోడుకొని రా
--	--	--

1. పా,పా, ప్పా-నీనీసాసా-
వే,వే,గా-ముగజని
పా,సా,సా-నీధాపామా-
యీ,వా,దు-వలదని-	సా,మ్మా,గా-
నా,వీ,భు-
మా,పా,మా
యీ,మా,ట,-	రీసానీసా-
గనుగొని-
గారీగామా॥పా॥
వినుమని ॥రా॥
2. పా పా-ధపమగ-మామా-పమగరి
అమా-నినివగ-లేమా-చెలువున
రిస-నీసగరిస-పమగరి-నీసాగ
నట-నేమనుకొను-యెదనిక-మనం-బు	గాగా-మగరిస-
కేమో-ఘనముగ-
రీ-మగా-పమా-
నం-దునే-మీతో-	నీసగరిస-మగ
దోచిననుమ-రచె
పధప-పామగమ ॥పా॥
చకను-నుంటిగద ॥రా॥
3 పాధపమగ-మామా,,-మాప్పమ
శ్రీకరుడగు-శోభా,,-నాద్రివి
సమాగరిస-మపామగరి-పసాని
ననుంగలువ-లరాజుకళ-నదేల్పు	గరి-గాగా,,
భుడు-నేడా,,
ధప-మపామగమా
వట-ఉపాయమున-	మపామగరిసని-
చెలింగలసెనట-
నీసగారిగమ॥పా॥
దేల్పితోడుకొని॥రా॥

భైరవిరాగం-చాపు

8

- ప॥ నీ,-,, ॥ధా., -,, ,, ॥పా, -,, ధని ॥ సా,,-ధని ॥సరిగ-మపమగ ॥రీ, -,,-నీ॥
కా, -,,,,॥మా,-,, ,, క్షీ, -,, - ఆం॥బా॥అను॥దినము-మరువక ॥నే,-, -నీ॥
సారి-గమపా॥ధనిస-నీధప॥మగా,రీస॥నీ॥
పాద-ములేదీ॥క్క-నుచు-నామ్మితి॥నిశ్రీ,కంచి॥కా॥
1. సారినిసరి ॥ - నిరిసనిధప ॥మా, - ॥పా॥ ... - ధా. ॥ ॥ని, సా, రి ॥నీ॥
కుందరదనా ॥ - కువలయనయ ॥నా, - ॥తా॥ ,, ల్లి ,, ॥ ర,క్షించు ॥కా॥
 2. రీగ - రిగసా ॥, నిగరిసరి ॥, - నిరిసనిధా ॥ నీ, గా, రి ॥నీ॥
కంబు - గళనీ ॥, రదచికురా ॥, - విధువదనా ॥ మా, య,మ్మ ॥కా॥
 3. గామగరిసరి ॥ నీసనిసరిగ ॥ మాప్పగరిగమ ॥పాధమగరిస॥నీసనీగా॥ రిగామాపధ॥
కుంభకుచమద॥ మత్తగజగమ ॥ పద్మభవహరి ॥ శంభునుతపద॥ శంకరినీ ॥ వునాచింతల ॥
నీనీధపా ॥ పామాగరిస ॥నీ॥
వేవేగదీ ॥ ర్పమ్మాయిపుడు ॥కా॥

4. మాపనిధమా || పథపమాగరి || గామపా - గమ || పా - గపమగరి || నీసరీ - నిస ||
 భక్తజనక || ల్పలతికాకరు || ణాలయా || - సద || యా - గిరితనయ || కావవే - శర ||
 రీ - నిసరిగమ || పాధనిసే - పా || సేనిధపమగరి || నీ||
 ణా - గతుడుగద తామసము - సే || యకవరమొసగు || కా||
5. పాధపమగరి || గామపామగ || రీగమాగరి || నీసరీ,, || గామగరిసా || - పమగరిసా ||
 పాతకములను || దీర్చినీపద || భక్తిసంతత || మీయవే,, || పావనిగదా ||, మొరవినదా ||
 రీసానీధా || పమాగరిసా || నీ||
 పరాకేలా || నమ్మావినమ్మా || కా||
6. ధపనిధా - పమ || గరీ - గమపథ || పా, - ,, మగ || మపమ - గరిగమ || గా,, రిగ || మగ - రిగ -
 కలుషహో - రిణి - || సదా - నతలఫల || దా, - ,, యకి || యనిబి - రుదుభువి || లో,, గలి || గిన- దొర -
 సరి ని || సా, - ,, గరీ || సేనిధ - పమగరి || నీ||
 యనుచు || వే, -|| దము || మొరలి - డగవిని || కా||
7. నీరిసరి - నిరి || - నీధపథ - మప || గారిసరి - నిస || రిగమపా - మప || సేనిధపా - మగ|| రిసా- నీధని
 నీపవన - నిల || యాసురస - ముద || యాకరవి - ధృత || సువలయా - మద || దనుజవా - రణ || మృగేం-ద్రార్చిత||

- సరిగమపమగ రీ, - ,, నిస|| రిగమపా - సరి || గమపథా - మప || గరిగమా - పమ || పథని సా - పథ ||
 కలుషదహనఘ || నా, || అప|| రిమితవై, భవముగల నీ - స్మర || ణామదిలో - దల || చినజనా - దుల ||
 నిసరిగా,, || మగరీసా - నీ || ధపగరీ, || సేనిధపాగరి || నీ||
 కుబహుసం, || పదలనీ- చే విప్పడుమా, || కభయమియ్యవె || కా||
8. సాగరీ - సరీ || సారీనీధమ || పాధనీ - ధని || సా, || గరీ|| సరీసేనీధప || మగామగరిస||
 శ్యామక్రీ - ప్ల స|| వోదరీశివ || శంకరీ - పర || మే,-, శ్వరి || హరిహరాదుల || కునీమహిమలు||
 నిసా - ,, ,, || రిగమపా - గమ || గ,రీ,, || సనిసా ,, || గమపా,, || ధా, -, , నీ ||
 గణిం - ,, ,, || పతరమా - సుతు || డ, మ్మా,, || అభమా, , , || నములే,, || దా, -, ,, నా||
 , , , - సా ,, || రీ, - ,, ,, || గామగా,, || రీగరీ, , || సారీనీధప || మగారీగరి || నీ||
 , , , పై , , - ,, దే, - ,, || వీపరా, , || కేలనే, , || బ్రోవవేయిపు || డు శ్రీభైరవి || కా||

మోహనరాగం - ఆదితాళం

9

గా , , , , పా - గా రీ రీ || సా , , , , రిస ధాపా - ధాసా -
 సా మీ - దాయామీ రా చెలి నేలు కోరా

పా , , , , పా , , రీగా పా	గా, ధపా - గప	గా - రిగారిసరి గా
యీ మో డితగు	నే, మిరా - చల	మా - ముమ్మాటికిని సా
1. పా , , , , దా ధా పా - గారీ	గా , , , , గా	దాపాగారీ -
భూ మివెల - సి	శ్రీ క	రి వరద
గా, ప ధ ప - ధసధా- పధపాగరి	గపధసధప - సధ	పగ - ధపగరి - సరి గా
నేమమున - నెరన - మ్మినచానను	ముదమొదవగ - సర	సకు - చిలువర - ఇక సా
2. పా పా ధప - గా గా పగ - రీగరి	రీరీగరి - సా	సారిసీ - రీ సధ -
రా రా వగ - లేలాయిపు-డేలర	మాబాలను-నీ	దానిగ-నేలుకొ
సాసరిరి-సరిగా-రిగపాధప	గాపధరిసధస	పధ-గపగరిసరి గా
జాలిజెంది-దయతో-పలుమారును	గారవమునబలు	కర-విరసమొలదు సా
3. ధాపధపగపాపా-గపగరిగా	గా-ధపధపగా	పగపగరి-గరి-
ఇంతిచెలులమేల్బం-తినడలచౌ	దం-తిచనులబం	తులచిగువెం-తిన-
రీగరీస-రీసధాప-ధాసరి	గాపధాస-పా	ధ-గాపగరిసరి గా
పంతగించి-మంతకెక్కు-కాంతుని	చేతిదంతి-రా	ప-రాకువలదుర సా

4. గగపగారి-రిరిగరిస-రీసధ	ససరిరీస-సరి	గా-రిగపాధప
మరులుమిరి-మరునిదూరి-సారెకు	విరహమొంది-మరు	కే-ళినిగూడర
గగపప-దధసస-రీరీగరీసధప	ధరీరీసధప-ధస	సధపపగరిసరి గా
నిరతము-కనికర-మునకరమరుదుగ	మరిమరినిను-శర	ణనెరమరువకిక సా

హంసధ్వని-ఆదితాళం

10

ప సా,నిపా-సనిపా-గరీ-సరిగ	సా,,-,పని	సరిగ ప-నిసీరీగ సా
ఏలరా-సుగుణా-లనా-లనిన	రా,,-,యధ	రమధుర-సమొసగ ఏ
1. సా,గరీసనిసా, -రిసానిప	నీ, -సనీపగ	పా,-నిసీరీగరీ సా
చా,లురానినునే,-మనంబున	కో,-రినాదయ	చే-దలచవది ఏ
2. సా,నిపా-సనిపా,రీసనిపా-	గరీసనిపా-రీస	నిపా-నిసీరీగరీ సా
సా,మినీ-కిటుపం-తమదియే	టికివినరా-పలు	కరా-ముదముగన ఏ
3. సగారి-సనిపని-సరీస-నిపగప	నిసాని-పగరిగ-	పనీ-పగరిసని-
బిరాన-సాగసగు-గరాగ-రికగల	దొరావ-గగులుక-	వరిం-చగదరయ-

స గారి-గ ప గ రి-గ పా-ని ప గ ప ని స రీ గ రీ స-ని రి స ని-ప ని స రీ గ రీ ||సా||
 ను రా గ-ము న గ ల-య రా-ర శి ఖ మ ణి ప రా కు వ ల-దు స మ య-ము త డ వి పు డి ||ఏ||

శంకరాభరణం - చాపుతాళం

11

ప|| సా, - || దా నీ, - || దా | పా, -||మ గ |సా, - ||నీ | సారి-గామ గ 1, మ ప -, ద పా
 సా మి|గా ఇమో హమునే | || ఏ తాళ జాలర నిజంబుగా
 || ధ- నీ స ని | ద పా - మ ప ద ని ||సా||
 ప దంబుల కుమ్రె క్కె దనుర ||సా||

1. ద ప మ-గా ప మ | రి గా - మ ప ద ని | ద ని స - రీ ని స ని | ద ప గ - మ ప ద ని ||సా||
 భ ళి ర యా మ గు | వ బో ధ న వి ని | బ లి మి గ ని ను బి | ల చి న - బ లు క వు ||సా||
2. పా ప - మ గ రి గ | మ గ రి - స రి గ మ | ప ప ద - ద ని స ని | ద ప గ - మ ప ద ని ||సా||
 పా ప ము ర ధ ర | మ ద వ తు ల ని టు | గ ల సి మ ర తు వ | బ ల్ స మ య ము ర ||సా||
3. స ని స - దా ని ప | ప మ ప - గా మ గ | మ గ మ - రీ గ రి | గ మ ప - మా గ రి | స ని స - రీ స ని -
 ఇ టు ల నా ర డి | వె ఏ ట్ట గా ని ఇ కె టు ల మ న సు గ లి గె రా అ అ క ట క టం బ డు -

స ని స - ద ని పా | ద ప మ - పా ద ప | మ గ మ - పా ద ని ||సా||
 చుం టి విన రా | కు టి ల బు ద్ది ని ద ల చ కీ వి టు ||సా||
 4. మ ప ద - మ ప గ మ | రి గ మ - గ రి స ని | స గ రి- గ మ ప మ | ద ప మ - ప ద ని స -
 స ర స - గు ణ ని ధి | వ ను చు ని ను మ ది | ద ల చి వ ల చి తి | ని టు ల గు టి లు డ -
 ని స రి - స మ గ రి | స ని రి - స ని ద ప | మ గ ద - ప మ గ రి | స రి గ - మ ప ద ని ||సా||
 వ గు చు న ను ద య గ న వు విన వ ని యె రు గ మి ని గ ట క ట త గు న ట ర ||సా||

త్రోడిరాగం - ఆదితాళం

12

ప|| ధా, , , , నీ , , , రి స ని ధ ప ఘా, ధా , నీ స నీ రీ స - ని రి
 రా వే హి మ గ రి కు మారి కం చి కా మా క్షి - వ ర
 సా ని ధ ని స రి గా స రి ని సా స ని - గా, రీ ని ||ధా||
 దా మ న వి వి న వ మ్మ శు భ మి ం మ మాయ మ్మ ||రా||

1. ధ ని స రి-గ రి గా, , , మ గ - రి స ని రీ, , , ధ ని స-రి గా, రీ ని ||ధా||
 న త జ న - ప రి పా, , , లి ని-వ ను చు నం మి తి ని స దా బ్రో వ ||రా||

2. మగరిస్స - రిసన్సిధా, , నిసరీ
మదమత్త మహిషదా నవమ	సన్సిసరిసా , ,
ర్దిని వెతదీ	, ధన్సి - సరిగరిస్సీ ధా
, ర్చ వెదురముగను రా
3. గామపా, గమధా, నిధమగమ
కామపా, లిని నీ వెగతియని	గారిసా, రిగ
కోరితికొని	సాసరి - నీనిస ధా
యాడితి - వేడితి రా
4. గామపామ - గమధా, నిధమగా
కామితార్థ ఫలదాయకియనినే	,మగరిసా,రి
, టి బిరుదీమ	గసరీ, రిన్సిస ధా
హిలోనీకెతగు రా
5. గమనిధమ - గమధమ - గధమాగరిన్సి
కమలముఖి దరగళఘనలీలకచ
మగరిన్సిధా, గమప - గమగధా - ని
గజగమనామదిలో నినుసదాద	ధగా - సరిన్సిసా
భ రామ్మగవిలో
ధగరినిధా, ప
లచుకొని నీధ్య	గరిన్సిధగ రిగా -
చనమణిరదనా -
,మగా, రీస ధా
, న మేతల్లి రా

కాంభోజిరాగం - ఆదితాళం

13

ప॥ సా॥ నీ దాపా - మగాపదా	సా , , - , , రీస	నీదప - మగపద
సా॥ మీ రారా - సమాయమూ	రా , , - , , జల	జాక్షిగ - వయనిక

రిసానిదప - దనీదపద - మగపద	సరిగసానిదప	దపామ - గమపద సా
సరోజముల - నురోజముల - మదనుడ	గురియతాళదిక	పరాకు- వలదుర సా
1. దా, నిదపదప - మా, పదనిదప
నా, మనవినిను - మా, దయనుగను	మా, దనిద దప -
మా, వనితనను -	మా, పద సీని ద
మా, నము వలదు -
సరిగ - దసరి - పదస - నీద - మగపద -
నబల - యబల - కువల- యాక్షి - బెదరెను-	సారిగరిసా - నీదాపాధని-
కోకిల కూకా - లకుకేకలి - కేకా- లకూవేగ సా	ధాపా - మగాపాధ సా
2. నీ, దనిదపద - పా, పమగమప -
నీ, మధురవచ - నా, మృతముచెవి
సారిగ - రీగమ - గామప - మాపద-
నీక్కము - సోక్కెను- మాక్కువ - దాక్కెను	మా, మగమరిగ -
నా, వినెనుమద -
పాదనిదా - మాపదపా-గామప
నీక్కముగా - నక్కలికి-మక్కువ తో-సొక్కించుమిక సా	సా, రిగమపద -
నా, త్రిబడినది -
మా-రిగామపద సా

చిట్టతానములు

1. నాటరాగము

1. గమపనీ-, , సా, సా, ||
2. గమపా-నిప సనిప-మమప-ఫమగమపనీ , , సా, , సా, ||
3. సనిప-మాప-గమపని-ఫస-సనిప-మపనినిప-మపమరిసా-రిగమప -ధనిస-సనిప-మపనినిస-నినిసా , , సా , ||
4. సాసస-సాసస-సనిప-మాప-గమపని-ఫససని-ఫనిప-మమప-మమగమ -ఫనీ - , , సా , , సా, ||
5. సానిప-మాప-మామపమామగమ-ఫని-ఫససనిప-సససనిప-రిససనిప-
మపనినిప-మపమరిస-సగమప-ధనిస-సనిప-మపనినిస-నినిసా , , సా, ||
6. సాసా-సాసా-నిప-సానిపమాప-మామాప-మమ-గమపని-ఫససనిప-రిససనిప-
మపనినిప-ఫమమరిస-రిస-రిగమప-ధనిస-రిగమ-మరిస-సనిప-ధనిస-రిసనీ- , , సా, , -సా , ||
7. మమగమ-ఫఫఫమప-నిపప-మాఫమమ-గమ-ఫనిప-మమప-మమపాప-సమరిసరీ , , -
మరిస-ఫమప-నిపనీ-సనిప-రిసనిప-మరిససనిప-మరిస-రిస-రిరీమప-ధనిస-
రిగమ-మరిస-సనిప-ధనిస-రిసమరిస-రిస-నీ, , సా,, సా, ||

8. సాసస-సనిప-నినిసాస-పాధనిస-ఫధనిస-ఫధనిసరీ-మరిస-నిసరిస-సనిప-మప
నిప-మరిస-రిస-రిగ-మప-ధనిస-రిగమ-మరిస-సనిప-ధనిస-రిసనీ, ,
9. రిగమప-ధనిస-రిగమప-ధనిస-రిగమ-మరిస-సనిప-ధనిస-రిసనీ, , సా, , సా, ||
10. సమరిస-రిసా-సనిపమప-ససనిపా-నిసరీ-సరీ-సనిప-నిసరి-సాస-
మమపమ-రీ-ససా-ఫమప-మరిస-రిగమప-ఫనిమప-గమప-పమరి- ససనిప-ధనిసరిస-నీ, , సా, , సా, ||
11. ససరిస-మమరిస-పమమప-సమరిస-పనిపమ-పమగమ-పధనిస-రిసనిప-
సనిపమ-గమపని-పసనిప-మమరిస-రిసమరి-పమనిప-సనిపప-మమరిరి-
ససనిప-ధనిస-రిసనీ , , సా , , సా, ||
12. సాపాప-సపామ-గమపనిమా,- నిపాపమరిస-సమరిసరీ.-మరిస-పమనిప-సనిప-
పమమరిస-సనిప-ధనిసరిసనీ, , - సా, , సా, ||
13. సపపామరిసా-సపామరీ-పమరీ-నిపమరీ-సనిపమ-గమపనిపమ-పస-నినిస-రిస-
మరిస-సనిప-సానిపమ-నిపా-మరిస-ససా-పపా-ససా-సనిపమమరిస-సనిప-
ధనిసరిసనీ , , - సా , , సా, ||

14. సస-రిరిస-మమ-రిరిస-పమ-గమప-పని-పపమ-గమ-పనిప-పస-సనిప

రిస-మరిస-సరి-ససని-పని-పపమ-పమ-మరిస-సని-ఫధని-సరి-సనీ , , - సా, , సా ||

రాగము-గౌళ

2

1. సా, , -రిరిస-సనిఫమఫ-రిరిసరిస-నీ, , సా, , - సా, ||
2. రిరిస-నిసరిరిస-సనిసరిస-సనిఫ-మఫ-నిసరి-రిమ-ఫనిసరి-సరిమఫని-ఫనినిఫ-రిససనిప-మఫరిరిస-రిసనీ-, , సా, , సా ||
3. రిరిసస-సనిప-రిససనిఫ-మఫనిస-రిమఫని-సరిమఫనిఫ-సనిఫ-రిససనిఫ-మరిససనిఫ-మరిస-రిసరిమఫని-సరిమరిరిస-సనిఫమఫ-రిసనీ, , సా,, సా, ||
4. సా; రిరిస-నిసరిసనిఫ-మఫనిఫ-మఫనిఫ-మరి-రిగమ-రిరిస-రిమఫ-సరిస-రీరిమరిస- రిమఫని- ఫమ - ఫనిసరీరి - నిసరి - ఫనిస - రీ -రిమరిస - రిపమ-గామరిస -నిసరిమ-రిరిస-సనిఫ-మపరిరిస-సనిఫమఫ-రిరిస-రిసనీ,, సా,, సా,||
5. ససరిస-మమరిసని-రిరిసని-ఫనిసరి-పమగమ-రిమరిస-సరిసమ-రిమరిస-రీరిసనిఫ- మఫ- నిసరిమ- పమగమ- రిమ- పని- సరిరిమ- రిసరిస- నిపసని- పమగమ-రిగమ- రిరిస- సనిఫమఫ- రిరిస- రిస- నీ,, సా,, సా,||

రాగము - ఆరభి

3

1. సాసనిధ- ధధఫ- మఫ- ధధస- ధధసా,,- సా,||
2. సనిధధధఫ- మఫధధఫ- ఫమమగరి- సరిమగరి- రిమఫధ- సనిధ- ధధఫ- మఫ-దధస- ధధసా,, సా,||
3. ససరిస- మగరిరిస- రిమపధ- సరిమప- దధపప- మగరి- సరిమగరి- సరిసనిధ- రిరిస-మగరి- పమప- ధసధప- మగరి- రిరిస- సనిధ- ధధస- మఫధధస- ధధసా,, సా,||
4. సా-సా-రిసస-రిస- నిధ- రిస - సనిధ- ఫధ- సనిధ- సాస- సనిధ- ధఫమఫ-ధసరీ-మగరి-రిరిస- సనిధ- ధధఫ- మఫ-దధస- ధధసా,,సా,-||
5. సరిమ- ఫధ- సరిమ- పధసా- రీమగరి- సరి- దధస- పధ- సమపధ- రిమపధ- సనిధ- దధప- మగరి- సరిమగరి- సరిసనిధ- రీసనిధఫధసఫధ-సా,,సా,||
6. సాపాప- సపాపమమప- మగరి- సరిమగరి- మప- ధసా- ససనిధ- రీససనిధ- ధరిరి- సాస-ధసస- సనిధ- మప- రిపమగరి- సరి- సమ- రిప- మధ- పస- సనిధ- దధప- మగరి-రిరిస- సనిధ- ధధఫ- మఫధధస- ధధసా,,సా,||

శ్రీరాగము

4

1. సాసనిఫ- ఘఫనిస- నినిసా,,సా,||
2. ససనిఫా- ఘఫనీసరీ- గరిరిగ- రిరిగ- రిరిస- నిసరిగ- రిరిసని- ఫనిసరి- ససనిఫ-
ఘఫనిసరి- రిఘఫనిఫ- సరిఘఫనిఫ- సనిఫ- ఫఘరిగరిరిస- రిఘ- సరిగ- రిరిస-
సనిఫ- ఘఫనినిస- నినిసా,,సా,||
3. సాసారిస- సరిససనిఫ- రిససనిఫ- పసాసనిఫ- ఫససనిఫ- సాససనిఫ- ఘఫనినిఫ- ఫమరి
గరిరిస- రిఘఫని- సరిగ- రిరిస- సనిఫ- ఘఫనినిస- నినిసా,,సా,||
4. రీపమప- రిమపమ- రిరిగరిరిసా- నిసరిమపాప- సారి- మరిపమ- రిమపని- సనిపమ- పసా
స్సనిప- రీగరిసని- రిసనిప- సనిపమ- పనిస- రిమపని- సరిమప- నిపాపమ- రిరిగ-
రిరిస- సనిఫ- ఘఫనినిస- నినిసా,,సా,-||
5. సాపాప- సపా- మమప- పమరి- రిరిస- రిరిస- నిసరిమ- పాప- సరిమపనినీ- రిమపని
-సాసా- మపనిసరీరి- పనిసరి- గరిసని- మపనిస- రిసనిప- రిమపని- సనిపమ-
సరిమప- నిపమరి- ససరిమ- పమరిరిగ- రిరిస- సనిఫని- ఘఫనినిస- నినిసా,, స్స-||

పదవర్ణాలు

ధన్యాసిరాగం - ఆదితాళం

1

ఏ మగువ బోధించెరా ఎందుకింత మోడిజేసేవు|| ఏ||
 శ్యామరాజభూపాలతనయసరసశ్రీకృష్ణరాజేంద్ర
 నీ సరిస నిసనీధప- సనిధప- మగమప- నీధప- మగరిసా-
 నీ, మనసు- కనుగొంటిని- నిజముగ- నిలువని- మోహము- దెలిసెరా-
 గమప| గామప- మగపధపమ- గమగమ- పనిసరి- సానిప-
 నెలత| దూతీన- పలుకు చెవికి- హితవుగ- వినినను- బాయక-
 నీధపమ- గామపని||
 న్యాయమని - యెంచితివ్ || ఏ||

ఓర్వవశమా ఈతమకము

1. సా,,,, - గా ,, మా ,, పా- నీ,, సాపా,, ధాపామా,,
 బా,,,, -లా,, న,, మ్మి- నా,, నురా,, - ఇటుల || ఓ||

2. నీ,, సా పా,, - ధపమగరిస- నీన్మీసాస- గాగమామ- పానిస,,
 ఇం॥ తసా॥ మనసుదెలిసె- నేరమెంచ- మేరగాదు - తీరని,
 పా, నిసరి- మా, పనిస- గా, మపని- సానిధపా- మగరిసాగామ॥
 ప్రే, మమున - నే, బడిలి- వేడుకొని- మ్రొక్కినిజూ- డువుర-ఈవేళ॥ఓ॥
3. సా,, - ,,,, - నిధపమ- గరిసనిసా,, - సరినిసపధమప-
 ఈ,, - ,,,, - చలమిటు- లనతగునా॥ - అబలలపయినెర-
 దమపని- సాసగాగమా- గా,రీస- నీ, ధాప- గా, రీస-
 సరసుడు జారసైపగా- మే, దారి- నే, గాన, నీ, దాన-
 నీ, సాస, గా, మామ- పా,ధపమ- మా, పమగ- గామగరిస- సాపాసా- గమపా, నిసరి-
 నా,యాస, మో,వ్యాని- కౌంగిటను- న, న్నదిమి- కోరికలర- భూపాలా- రతిగూ, డిసరి-
 నిసగామగరిస- నిరీనీధప- మపగారిస- నిసాగామ॥
 సరిగాబెనగుము- మరుబారికి- మదిదారిన- దినాసామి॥ఓ॥

ఖమాసు - అదితాళం

2

సామినిరమ్మనవే సఖియరో- సామాన్యదొరగాదె
 భూమిలో శ్రీతంజాపురీభృహధీశ్వర- కామితార్థము-
 లిచ్చి కలయుటకు సమమయము.
 సా,,,, - నీ,, ధాపామా- పా,,,, ధా-మా,,,, గామాపా
 వా,,,,- నీ,, సాగసు- జూ,,,,చి-నే,, ,, -కనిక
 మా,,,, -గాసా,, సామాగామా- పాధానీ,, ॥ సస్సానిధ-
 రా,,,,- ననూ,, మరులయి- తిగదే,, ॥ ఉల్లాసము-
 నిన్నీధప- దద్దప- మద్దమాగగా- మానిధధా,, ధనిపధాప-
 సల్లాపము- ముద్దుల- సొంపులీనచా- లాఘనుడే,, రతివిధాల-
 మధమాగగ- మనిధని- సనిధప- మగరిస- సమగమ- పధపరి॥
 సరసాలను- అతనితో- రవళిగ- సమరతి- గలయను- సమయము॥సా॥

రావేనామాటవిని

1. పా,, ,, - మా,, ,, - ధా,, ,, - పా,, ,, - నీ, ధామాప॥
మా,, ,, - రూ,, ,, - డూ,, ,, - నా,, ,, - పై, వేడాలె॥రా॥
2. మనిధాపమ- పధపా- ధపమగ- మనిధాని- పధమపా- ధమాగామాని॥
విరిబాణము - నెదపై- నదెచురు- కుగవేయ- గనుచెలీ- యరోతాళాను॥రా
3. ధా,, ,, - ధనిపా- పధమా- ధపధా,, - ,, పధనిధనీధప- మపధా,, ,, - పమగరి-
తుం,, ,, - మైదలు- రొదసే- యగకో,, - ,, కిలలనూగూయగ- మసదా,, ,, - చిలుకలు-
సమగమ- పనిధా,, ,, - ధపనిధ- సనిధపమప॥
కలకల- మనుచు- బలుకగ- మనసుబెదరె॥ రా॥
4. సా, మగమ- రీ, గరిస- నిరిసా,, నిధ- నిసనీ, ధప- మపధమా, గమా-, గరిస- మగరిస
సా, రెకును- యీ, విరహ- ములభా,, రికి- నికనో, ర్వను- మిగులనా, దుగూ-, బృలను- బటువులు
-పమగరి-ధపమగ- సనిధప- మగమపధనీ,, సస్సానిన్నిధపధ- నిన్నీదద్దపమప-
-నిగనిగ-మనుచును- మెరయుచు- గులికిబెళికె, ॥ నాప్రాణవిభునితో- నేప్రేమతోదలచి-

దద్దాపమగగా- మధానిధా,, నిధమపాప- ధపధమాగ- మనిధని- సరిగారిస- నిసనీధ-
నేజేరయిదిమం- చివేళనే,, అలితుడైన- విభునిడాసి- సొలపున- నయభావము- గనిదేగ-
మాపధని॥దేయిపుడు॥రా॥

సావేరి - ఆదితాళం

- 3
- ఇంతకన్నడసేతురా- యింతిపైనీవు॥ఇంతి॥
సంతతమునాగపురి- సామిసుందరరాజ॥
సా, రినిధ- పా, మగరి- సా, నిధా- సరిమా, - పధనిధా, - మపధ సరిగారిస- రిస నిధపమ
సా, మియిట్టు- యీ, చలము- లే, లరా- జతబా, - సియిదెసా, - మరత సతులమాయ-లకులొబబడె
పధ- సారినిధ- పామగరి- సా, రీమపధ॥
గద- సారెకును- మాచెలిని- దూ, రేవకట॥ఇం॥
నిన్నుబాసి- నిముసముతాళున॥

1. ధా, పా, మా- గా, రీ, సా- నీ, ధా, సా- రీ, మాపాధ॥
ఏ, రా, రా - రా, పా, వో- రో, రి, రా- రా, మ్రొక్కెను॥ నిన్ను॥

2. నిధామగరి- గరీసనిధ- సరీమపధ- రిమపధ- సా,,, నిధమపధ॥
విరాళిగొని- నురారమ్మి- యిరోజముల- గురిగొని- సా,,, యకములకు॥ నిన్ను॥
3. పధస నిధా, మా, - పధనిధమగరి- సరిగసరినిధా, - సరిసపమ- నిధమగరి- సరిమపధ
కలకలనే, రా, - చిలుకలబలము- నెలమిబలుకగా, - చెలివినగ- అళుకుచును- తలపుననె
-రిమపధస- రీసనిధ- నిధామా,,, - నిధమపధ॥
-తగువలపు- నిలుపత- రమౌనా,,, - బలుతమిని॥నిన్ను॥
4. రీసానిధమ- నిధామగరి- గరీసనిధ- సరీమపధ- రిమపధసరిస- మగరి-
సుధాకరుడు- నిదానముగ- సదాపదరు- సుదాహిగతి- చురుకగుకిరణ- ములను-
నిధప- సనిధ- గరిసరినిధ- సరిసపమ- ధపనిధా,- రీసనిధమగరి సనిధమగరి-
బరపె- వెరచి- కరకరిమరు- డిరవుగొని- మరిమరీ, - విరహముదనగా అలసిసొలసి-
సరిమపధ- రీ, నీ, దా, మా, గా, - రీ, మపధ॥
నదిగదర - శ్రీరా, మా, రా, మా, - మా, సుదతినిన్ను॥

నవరోజు- ఆదితాళం

4

,,-ధనిసా,,- రిససని- ధానినిధపధా- ధాసని- సారిగ- ధగరిస, గరిససాని-
,,-ఇంతై ॥ - ఇఇఇఇ- నాలఅఅఅఅ- ఆఅఅ- దాలఅ- అఅఅఅ, యుఅఅఅఅ-
ధధనిని- ససరి- ధగగరిసని- సరిరిససని- రిరిస- రిరిస, నిసరిగరీ,,- గరిససాని-
లెఎఎఎ- ఎఎఎఎ- ఎఎఎఎఎ- దఅఅఅఅఅ- అఅఅ- ఆఅఅ, అఅయింతి,, - ఇఇఇఈఇ-
ధనిసరి- సనిసని- ధనిధప- ధనిసరి- గమగరి- సనిధగరీ,, ,,-ధా,,,, నిసరీ,, -సా
పఇఇఇ- ఇఇఇఇ- ఇఇఇఇ- నిఇఇఇ- ఇఇఇఇ- ఇఇఇఇఈ,, ,,-ఆ,,,, అఅఅ,,-ఆ
,,-,,, ॥ మగరిగమా- మగగరిరిససా- సనిసరిసగరీ- సగరీ- పామగా, గరిసని-
,,-,,,॥ పంంతా,,- మెఎఎఎఎఎ-లఅఅఅఅఅ-అఅఅ-జేఎఎఎఎఎ-
సమగరిసని- సరిరిసని- సనిసరిసగరీ- ధగరిగరీ,, ధధగగరిరిసా- ధపధనిధా,,-
సెఎఎఎఎ- వుఉఉఉఉ- రఅఅఅఅఅ- అఅఅఅ, బంంంంం- గఅఅఅ, -
గరిగగ్గామరి- నిధరిగరిస- ధధనిని- ససరి- ధధగగరిస- గగామగరి- ధనిసరి-

రెఎఎఎఎఎ-చఅఅఅఅఅఅ- భు ఉఉఉ- ఉఉఉఉ- పఅఅఅఅఅ- లఅఅఅఅ- అఅఅఅ-
 సస్సస్- ధస్సధస్స॥ ధస్సస్సస్స- ధస్సస్సస్- స్సస్సస్- సస్సస్సస్- ధస్సస్స- ధస్సస్-
 అఅఅఅ- అఅఅ॥ సదయుడవని- సుదతినిన్ను- మదినిగోరి- వలచెనుస- మ్ముదమున-
 ధస్సస్సస్- ధస్సస్- ధస్సస్- ధస్సస్- సమగమ- రిగసరి- ధస్సస్- రిస్సస్- స్సస్సస్-
 బిలచుటికిది- సమయము- గదమి- వదరుచు- మదనుడ-ముదమునపదనగు- శరముల-వడినిమద
 -ధస్సస్- గరిగరి- రిస్సస్- ధస్సస్- సస్- రిస్- గగ- రిమగరి- సగరి-
 -వతి- నెరపెనీదుపదములాన- తుమ్మెదల- రొదల- కదరి- బెదరి-యెదనెద- గదియగ-
 స్సస్సస్- ధస్సస్- మమగరి- పధస్సస్- ధా, స్ -స్- మగరి,, -
 జిగిబిగివద- లకపెనగొనుమను- చనుపదముల- కొరగిననిశా॥ కిం॥ దా, ని- సరిగరి- తెఎఎనూ,, -
 గగరి- రిస్సస్- ధస్స- ధస్- ధస్॥
 గఅఅ- నఅఅనుఉ- ఉఉఉ- రఅఅ- అఅ॥దాని॥

1. గా, రీ, - సరిసా, స్ - స్, ధ- ధస్సస్, ధ- ధాస్స, - ధస్సరి- గారిస్స॥
 స్, లా, - అనరా, దు- దా,ని- సెరికురుల్మధు- పాళిరా, - మధుపాళి- మోవిరుచి॥దాని॥

2. సారిగరిగధా- ధగరిగరిస్స- ధాస్స- ధస్- స్- స్- రిగరి- గమగారిస॥
 మైజిగిబిగిమం- చనవలెకొఉనల- మిన్నగురా- తగురా- యగురా- నగురా- జలువెన్నెల॥ దాని॥
3. గమగరి, -స్-స్-స్, -ధస్సరిస్స- ధాస్స,, - ధాస్సస్స- రీరిగామ-
 తలిరుటా- కులగెల్పురా, - అలచెలువకేలు- దొఓయా,, - ,,పూవిల్తువింటి- జంటవంటి-
 గరిస్స- స్-స్- రిగరి- గమగారి- స్-స్- సరిస్స॥
 బొమలది- వింతగురా- తొగరా- యునిచందము- అలచెలి- వదనము॥దాని॥
4. రిరిగరిస్స- స్-స్-స్-స్- ధస్సస్- స్-స్- గగరిస్స, గగరిస్స- స్-స్-
 నిక్కుచనులుఅల- జక్కువలనుబలు- చిక్కుపరచుచెలి- చెక్కులద్దముల కెక్కు- మిక్కిలి- పొక్కిలి-
 స్-స్- స్-స్- రిగరి, సరిగమగరి, స్-స్- స్-స్- స్-స్- గారిస్స- రీస్-
 పొన్నల- పక్కజేరియక- సక్యమాడువిను, ధిక్కురికరముల- ధిక్కురించునును- పెక్కుతోడలజిగి- చొక్కపు
 -నిదదధ, నీదధగరి- స్-స్-స్-స్- ధస్- ధస్- నిస్- నిస్-
 -పలుకులు, చక్కెరపలుకులు- చక్కనిగొఓరులు- చుక్కల- కెక్కు- నిక్కుము- దక్కును- చుక్కన- నెక్కడ॥దాని॥
5. ధా,, ,,స్, స్, స్, -స్, - గామగ- రిమగరిసా, రిగరి- సరిస్-
 ఇం,, ,,దీ,, వరా ,, క్షివై॥ -య్యారపు- నడలదిరా, యెమ్మెకాడపాల- తుకనొసల్సగము-

రీ,, ,,సా- సాన్ధీధా,, ,,గారిసాన్ధీ - రీన్ధీధాఫా- నిసరిగమగరిస- గరిసన్ధీధాన్ధీస
 చం,, ,,దు-రునికే,, ,, సరియన- వఅచ్చుర- సఖిమృదుపదములు- రదములువేణలి
 గా, గామగరి- రీ, రీగరిస- సా, స్సాన్ధీధని- ధా, న్నిన్ధీధని ధా, న్ధీస- ధన్ధీసా॥ - ధమామ్మగమ
 యం, దంబులర- విం, దంబులను- కుం, దంబులను- కు, దంబులను నిం, దింప- తగురా॥- దిరంబుగను
 రిగ- ధగాగ్గరిగసరి- ధరీరిసన్ధీధఫ- ధన్ధీసరి॥
 మరు- దురంబునకునను- సరించిపొందుము- చెలువుడ॥దాని॥

6. ధ్ధఫ్ఫధాఫ్ఫ- సన్ధిరిససాన్ధి- ధన్ధీధా- ధగరిగ- సరిససాన్ధీ- ధధన్ధి- ధన్ధీస-
 తలిరుబోణి- వగగులుకుకన్ను- గవతం- మ్ములకెన- యగునుసామి- గళము- దరము-
 ధన్ధీసరీరి-ధఫ్ఫసన్ధి- రిసాగరిస- నిసారిసనిధన్ధీన్ధిధ- మమగమరిగ- సరిగమరిగ-
 తరముగాదు- పొలతుక- ఘనంబశన- నితంబములపొగడగ- అలచెలువుల- గమిచెలువున-
 సరిసన్ధి॥ కశనను॥ దాని ॥

తోడి రూపకము

- 5
 వానివెతగుజాణరనీవు- దయయుంచర- ఈవేళ-
 మనఘనుడైనశ్రీ- మహాదేవుని పూజించు- శ్రీనిధే-
 నీవెరా- శివోజిమహరాజేంద్ర॥

దా, -నిసనిధా, -రిసని ధా, -గరిసధా, -రిసని సా,ని- ధనినిస- సరిసస నిధపమ-
 దా, -నితమిదా, -నిసరి దా, -సదరుదా, -నభువి లో, న- దొరకదు- దొరయని దొరికెను-
 పధనిపధమప- గా మగరిస- ధన్ధీసరిగమ- సరి గమపధ- నిగరినిసా- నిధ పగా-
 యికనురతిసలు- ప సమయము- పదరయిపుడు- సద నమునకు- అరమరశా- యద గునా-
 న్ధీసరిగా, -మపమ॥
 మనవిగై, -కొనుము॥దా॥

కామునికేళికైన భామనుచేరార॥

1. గారిగారి ధాన్ధీసాని ధాగరీగ సారిన్ధీసన్ధి॥
 గారవించి వేగరార గారడంబు శాయతగదు॥ కా
2. గా, మ- గగరిసరీ,, రీ, గ- రిరిసనిసా,, సా, రి-ససన్ధీధన్ధీ,- ని ధా, రిసన్ధీధఫ- ధనిసరి
 మౌ, రు- బలుకదురా,, మంచి- గుణనిధిరా,, వే, రు- దలచకురా, - ని వింతలకుతగి- నసతిర॥కా॥
3. సా, ని- ధనిసా, ని- ధని నీ, ధ- మధధా, పధని ధా, -ధనిసధా, - రిసని ధనిసరి-
 కో, స- లకులాబ్ధి - పతి నీ, వె- యనితా, - వలచి యు, -న్నదిసదా, -వినుము కరుణతో-

సనిధపగా,, గమపమ- పమగరిసా,, ధన్ఱిసరి- సరిగమమా,, గమపమ- గరిరిగగా,,
 కౌగలించరా,, ఘనుడనీ- కైనజాణరా,, రతులకు- మేటిగదరా,, వితరణ- శాలిఅదెరా,,
 దన్ఱిసరిగమ- సరిగమపధి గమపధనిధ- పధనిధరిసఱి నిగఱి- నిరిని- ధనిధ- మధమఱి
 యంతౌపొగడిన- యింతికెతగునుఱి స్వంతమునదాని- చింతలుదీర్చరఱి యేలర- జాలర- చాలుర- జాలముఱి
 గమగ- రిగరి- ధన్ఱిసరిగమ॥
 యేలర- సీలర- వేళరయిపుడు॥కా॥

శంకరాభరణము-రూపకము

6

వనజాక్షిరో వాని సరసకు సమ్మనేఱి ఘనుడైన అమర
 సింహేంద్రుని వరతనయుడౌ శ్రీప్రతాపసింహేంద్రుని॥
 రీ,-రీ, రిగమపసా పామగరిసఱి సరిగమపఱి రిగామపధి గమాపధని మపాధనిసఱి
 వే,-వే, గమెఇటురారాదయనుచు విరాళిగొని బిరానకని కరానబిలఱి చినాగరిమఱి
 నీ, గ్గఱి- నీ, ర్రిసాఱి నీ, స్సనీ- పా, ధనీ సా, ధపామా పా, మగారీ గా, రిసానీ॥

యాలరా- సామిగా యంతనీ- వే, డెదా జా, లమికా సే, యతగు నా, యిపుడు॥ వనజా॥
 మామాగరి పమగ- సరిగఱి గా - రిగమా- మగగరి పమగ- సరిగ॥ మా- పధనిధ- ధపమగఱి
 రా అవెవె మనవి- దెలిపి నా- అఅఅ- వఅఅఅ డెటుల- బలికె॥ రా- అఅఅఅ- అఅవెవె
 పమగ- సరిగఱి గా- రిగమా- మగగరి పమగ- సరిగ॥
 మనవి- దెలిపి నా- అఅఅ- వ అఅఅ డెటులబలికె॥

1. పాపామగరిసఱి-రిగమ-రిగస-రిగ॥
 ఈ మారుని వెతనే- సయి ప- తరమ- విను॥ రా॥
2. మగరిస- పమ గరి- ధపమగఱి సనిధప- మగఱి రిస- నీ, సరిగ॥
 దురుసుగ - అర విరిశరములు నిరతము- గురి యగ - నా, తరమ॥ రా॥
3. పా, -ధపమఱి మా, -పమగఱి గా, -మరిగఱి సా, -రిగమఱి పమధప- సనిరిసఱి- పధనిసఱి
 ఈ, - మలయఱి మా, - రుతము డా, -యయిది వే, -ళనుచు చిలుకలు- కలకల- మనుచును
 పామగరిసఱి ధాన్ఱిసరిగఱి॥
 కూయగవిని తాళవశమ॥రా॥

4. సా,, నిధి పమగరిగము పా,, -సా రిగమ- పధని సా, రి-గగారీస నీ, స-రిక్రిసానీ
 ఎ,,లనే ఇటులచలమునా,,-పై దెలుపు- మనవె యేమి- నేరామూనే జేసి- నావనుచు
 ధా, ని-సస్సానీధా పా,గ- మాపాదానీ సారీసా- నీసానీ ధాన్నీధా- పాధాపా మాప్పామా-
 నింత- పంతాముసా దించి- నట్లాయేను యింకానా- పైదాయా వచ్చిన -న్నేలితే పచ్చావి-
 గామాగా రిగారి-సారిగా॥
 ల్కాడుయే ట్లొచ్చునే- చెలియ॥రా॥

తానవరాలు

హంసద్వని-ఆదితాళం

- 1
 ప. జలజాక్షి నిన్నెడబాసి చాలమరులుకొన్నదిరా (జ)
 అ. చెలియనేలరావదేమిర చెలువుడైన శ్రీవేంకటేశ (జ)
 చ. నీసాటి దొరనేగాన (జ)

ప. గారీ-సా,,- నిసరిగ- రిరిసని-	సరిస-సనిఫ-నిస	రి-ఫానీ-సారి॥
జాలా-జా,,-క్షి.... -ని... -	న్నె. - ... - డ.	ఆ- బా.- సీ ఇ॥
గరిఫ-నిసరి-ఫనిసరి-గపగనిపా	-సనిసీ- సనిప	పగారి- సారి॥(గా)
చ..-ల..-మ...-, రు..లూ	-కొ.. ఓ-న్న..	.దీ. - రా. ॥(జా)
అ. పగరిస-నిసరీ-గారిరి-ససనిఫ-	నిసరిగా-సగరి	గపా-నిసా,,-॥
చె.. లి- ఇషయా-నె.- ల... -	ర.. వా- .దె.	.ఏ-మిరా,,-॥
రిసని-పనిసరిగ-సరిగప-గరిసని	-రిరీ-సనిప-పగ	, రిసని- ఫనిసరి-॥
చె..-లు.. వు. -డై... - న...	-శ్రీ-ఈ- వెం. -కటె	, ... - శ... -॥
గారిగ-రిసరీ-నిసరిగ-రిరిసని-	రీనీగరి- నిసరి-	ఫనిసరి-గా,-ప॥
గరిసరీ-గపని-రిగప-నిసరిగప-	ఫనిసరీ-గపని-	రిగపని-సా, -రి॥
రిసనిపా- నిగరిసనీ- పనిసరిగ-	పానిసా- రిగరి-	పనిసరి- గరినిరి॥
గపగరిసని-సరిసనిపగ-రిగపని	గరిసనిప-రిస	,ని- పగారిసరి॥(జా)
చ. నీ,, ,, -సారీ- సనిప- పగరి	గా, -గరిసరీ-	రిసని- సరిగాప॥(నీ)
నీ,, ,, -సా.-టి.. -దొ..	రా, -... నే-	ఎ..- గ ఆఆన ॥(నీ)

1. నీ, పా, గా,, - రీసానీ-	ఫ్లా,రీ, -నీ	,-సారీ-గాప॥(నీ)
2. నీవగరిస- రీగరిసని- ఫ్లారిని	,-గరిని - ఫ్లనిసరి	,-రిగ- నిసరిగప॥(నీ)
3. నివగరి- నిగరిని- పనిపస- నిరిసగ
పనిసరిగ- గపనిసరి- రిగపనిస- ని	రిపగని- పసనిరి
గరిసనిప- రీసని	-నిగరి- నిరినిపగ॥
పగరి- నిసరిగప॥(నీ)
4. సా-,,, - నిరిసని- పగరిస- రిగ
సరీ- నిరినిపగ- పరీ- గపగరిస-
నివగపా, - రిగపనీ- గపనిసరి
గరినిసరి - పగారిసని- పనిసరి-	పా,,- ,, సని-
రినీగరి- పగని-
పనిసరిగ-నిస
సా, పా, - నిప	పగరిస- రిగపని॥(నీ)
రిగపని-సా,,-॥
నిగరిసనీ - పని॥
గరిస- ని సరిగప॥ (నీ)

2. కాంభోజి - ఆది

- ప. తరుణి నిన్నుబాసి తాళలేదుర (త)
 అ. ధరలో వెలసిన శ్రీత్యాగేశజగదీశ(త)
 చ. సరసకురార (త)
 ప. ఫ్లాధాసా - రినిధప- ధసరిగ- మమ

గగ-రిరీస-మగ రిగస-సనీధప॥

తారూణీ-ఇ... -ని... - ..	ను. -ఉఉఉ -బల	... - . నీఇఇ॥
ధసరి-మమగ-సరిగమపధ-మగపధ	రిసానిధప- ధప	, మగరి-రిసాని॥(పా)
త.. - ... -ళ.....-లె...	ఎవీఎ.. - .దు	,... - రాఅ॥ (తా)
అ. నినిదధపమ- పనిధ- పాధమా-గమ	పధని - పనిధ- మగ	పప- దధసా- రిగ॥
ధ.....- ర.. -ఆఅలో-..	...-వె.. -ల.	సి.-న.శ్రీ-ఇ॥
మమగ-సరిగ-ధసరి-పధస-మగపధ	సరిగ-సానిధప-	నిధప- మగరిసని॥
త్య..- గె.. - ...-ళ..-జ...	గ..-దీఇ.. -	.శ.--॥
నిపధసాస- పధసరీస- ధరిరీ	ధసధరీస-ధగ	,గరిగ-సరినిధ॥
సరిగసాస-రిమగసా-రిపమగస-	రిమగమా-పమగ	సమగమ-పా,,-॥
మగరి-సాస-నినిధపాధ-మపగా-	మపధనినిధ-పని	ధపధ-మగపధస॥
రిగమ-రీగ-సరిగసారి- నిధపధ-	రిసాససా,-స	ధపమగ -రిసాని॥(త)
చ. సాసా- నినిధా- మపదధ- నినిధప-	మపనిధ-పధమా	ప-గామా-పాధ॥ (సా)
సారా- స.ఆ -అ... - -	కు... - .. రా	అ- రాఆ- ఆఅ॥(సా)

1. సా, -నీ, ధా, పా, -మాగా	రీ, -సా, -రీ	,-గామా-పాధ (సా)
2. సనిధపా- నిధపమగరి- ధపమగరి-	రిసని-స్థాధసరి	గ-సరిగమ-పాధ (సా)
3. నిధపమా, -పధపమాప-మగమగ-	మధప-మాపనిధ-	మపసనిధ-సరిగ (సా)
4. ధా - నిప- ధనినిధ- మాపధ-
ధపమ- నిధప- సనిధ- మగపాధ- సరి	పా,,,, -మప
గసానిధపా-మ	ధ-మాప -మగమప (+)
గరిస- రిగమపధ (సా)
5. సా,,-,,- సనిధప-మగరిస-రిగ
రిగమపామ-గమపధా-గమపధని-
పమగమా - పమపదాధ- పసనినిధ-
సరిసనిధ- రిసనిధ- గరిసనిధ-	సా,,-,,-సని
పధనినిధ-మపని
పధస-గపధస-రి
పధసరిగా-గప	ధపధమగ-పాధ (+)
ధ- పధపా-,, -ధ
గమపధ-సానిధ
ధసరి-రిగమపధ (సా)

శంకరాభరణం - ఆది

- 3
- ప. సామినిన్నేకోరిచాలమరులుకొన్నదిరా (సా)
- అ. తామసముసేయక దయజూడరగోపాలా(సా)
- చ. నీరజాక్షి నీపై (సా)

ప. సా,,-నిసధనిపా-మపగా-మా
సా,, -....మీ - ఇ.నీ-ఈ
సాసధపమ-పాపమగరి-సరిగస-
చాల...- మారు...-లు...-	పా-ధనిపా-ధని
న్నె - ఎ.వీ-కొ.
నిఘ-ధనిసా-పమ
కొ.- ఓ-న్న.	సరి-సనిధపధని-
..-....రి.-
గ-రిగమపాధని (సా)
.-ది..రా.. (సా)
అ. సాదధపమ-ధపామ-గపగామరి-
తా....- .మా.-స....-
మగరిస- సరి- సనిధప- ధనిసరి-సా
ద..య-..-జా...-డ...-రా
సరిసని-ధనిస-పధని-సధప-మపధ
రిగమగ- రిగరిసని- పధనిసా- పా	గమపదధప-మప
ము..శ..-యఅ
సధప-పామగరి-
...-జా.గొ.-
మపగమప-రిగమ
సనిధపా- మగరి	ధని-సనిసా-రిగ
..-..కొ-...
సమగమ-పాధని-
ప...-లాఅఅ-
సరిగమ -పనిస
సరిగ- మపధని (సా)
చ. పాధనిస-సనిధ-పమగరి-గామా
నీ...- ర..-జ...-ఆఆ	పా-మధాప -సని
క్షీ - నిఈఇ -ఇపై
సా,-రీ,-నీ	ధప-మగమ-రిగమ (సా)
ఇఇ-...-... (నీ)
,-సారీ-గామా (నీ)
1. పా,మా,-పా, -గామా-రీగ	సని-ధనిఘధని-	సరి-నిసరిగమ (నీ)
2. పధాపమగ- మపామగమ-రిగారి		

3. మాధవమగ-మాపగమ-రిగసాని
పధని-పధనిసరి-సంగీ-సనిధని-	సమగరిసని-ధని
సానిధ-పాధ	సరి-గమపా-గమ॥
మగరిసా-రిగమ॥(నీ)
4. పామప- గమరిగసా- మగరిసనిప
సానిరీస-మగరిగసాని- పధని	ధాని-సరిసనీ-
సా-సానిధపా-	సరిగమపా-ధప॥
మగరిసా-రిగమ॥(నీ)

సావేరి-ఆది

- ప. సరసుడా నిన్నేకోరి చాలా మరులుకొన్నదిరా(స)
 అ. గిరిని వెలయు శ్రీవెంకటేశ కరుణించ ఇదే సమయము(స)
 చ. దానిపై నెనరున యీవేళ(స)
ప. సారీగా-రిగరీ,, -రిగరిరి
సారాసూ-..డా,, -ని...
సరిపమగరిస- దధమగరిస- ధసరి
చ... ల..- మ..రు..-లు..	సా-సరిసనిధా-
ఈ-న్నె... ఏ-
మపధ-రిస-మప
...-కొఓ-న్న.	గరిరిగ-రిసనిధ॥
కొ...- రి... ॥
ధనిధమ- గరిసధ॥(సా)
....-ది ..రి॥(సా)
అ. దధప- మపధ- రిమపధమా- గరిసరి
గి..-రి..-ని...వే-ల.యు.	రినీ- ధనిధపధ-
శ్రీ.-వెం.క.-	పమపధ-సా,,-॥
టె...-శా,,-॥

పధసరి-గరిరీ- గరిరిగ- రిసనిధ -
క...- రు.ఊ-ణి..-చ...-
సారిగ- రిసరీ- సరిగ- సనిధపధ-
ధపమ-రీమపధ-సరిసప-మపధ-ని
నిధపమాప- సనిధపాధ- రిసనిధ-
ధగరి-సనిధ-ధసనిధ-పమగరిస-	రిసానిధప-ధమ
ఇఈదె..-సఅ
రీస-గరిగ-సరి
ధని-పధమప-సరి
పామ-ధాప- నిధ
గరిసనిధ- రిస
రీ, -రిసరిమప
రూ,-న..ఇ.
మా,-పా,-ధా
సారిమపధ-సరి
స-గరిసనిధరిస
ధసరి-పధస-మప
సా,, ,, -పమ
నిధపమ-సనిధప-	,-గరిస- సానిధ॥
,-మ..-యాము॥
ధసరిమ-పా,-ద॥
మపధని -ధా॥-॥
పధ-సరిగరిరీ
నిధపమ- గరిసధ॥(సా)
,ధపని- ధపమప॥(ధా)
,వెఎఏ-ళ...॥(దా)
,-నీధా-పామ॥(దా)
మపా-మనిధపమ॥(దా)
నిధప-ధసరిమప॥
ధ- గరిసని- ధపమ॥(దా)
ధప- నిధప- మపధ॥
రిసనిధా- పాధ-॥
చ. ధా, -మపధ- సానిధపమ- గరిసధ-
దా,-ని..-పై.నె.. -న... -		
1. ధా,పా,-ధాపా-మాగారి-		
2. ధాని- పధపమప- ధనిధమ-గరిసధ-		
3. ధని- ధమగిరి- నిధమ- గరిస- ధమగిరి
ధ- మపధసనిధ- రిసనిధ- పధసరిగ-		
4. సా,,,,- రిసధ- పమగరిస- ధ
సనిధపాధ- నిధపమాప- ధమగరి-		

మగరిసా,- ధసరిమాప- రిమపధ-
సానిధప- ధపామగరి- మపధస

పమపధస-మపధ
రిగరిస- నిధపా

స-రిసరిగసనిధ||
మగరిసా- రిమప||(దా)

శ్రీరాగము - ఆది

ప. సామి నిన్నే కోరియున్నార, చలముసేయమేరగాదుర (సా)

అ. భూమివెలయు శ్రీగర్భపురినివాస పశుపతీశ (సా)

చ. కామకోటిసుందర నన్నేలుకోర (సా)

ప. పాపమరి-గరిసనీ-పనిసరి-ని

సా,,,,-నిస

రిగరిస-రిమపని||

సా,మి..-ని..న్నే-కొ...-ఓ

రీ,,,,-యుఉ

....-న్న..ర||

పమా-నిపనిమప-రిగారి-నిసరిగ

రిసాని-ఫనిసరి

గరీ, -సరిమపని-|| (పా)

చఆ-అల..ము -సెవీయ-మె...

ఎవర-గ...-

అదూ,-ఉర,,,,|| (సా)

అ. నీ,,,,-సనిపమా-రిగరి-సరి

సా-,,,,-మరి

పమనిప-సనిమప-|| (+)

భూ,,,,-మి..ఈ-వెఎ-లఅ

యూ-,,,,-శ్రీఇ

గ.ర్భ.-పు.రి.-||

నిసరిగారి-సరినిసాని-పనిసరి

సనీ-పధనిపమ-

రిగరిస-రిమపని-||

ని..ఈ ఇ -వ....-స...

ప ఆ -శు..ప.-

తి...-శ...-||

పాపమరి-రిగరిస-సనినిఫ-నిని

సా-సనినిఫ-నిని

రిగరిస-రిమపని||

పమనిప-సనిరిస-గరిసని-పనిసరి

గరిస-నిపామ

రిగరిస-రిమపని|| (సా)

చ. సా-,,-సనినిపమ-రిగరిసరి-

సా;సా-నిస

రిగరిస-రిమపని||

కా-;;-మఅకొ..-టి..సుం-

దా,రా-నఅ

నైఎఇలు-కొ..ర|| (కా)

1. సా;;-రీనీపా-మారీ

గారీ-సాసా

రీమాపానీ|| (కా)

2. నీ;;-సనిపమ-రిగరిస-నీ

; -సనిఫఫ-ఫని

సరి-నిసరిమపని|| (కా)

3. మా;;-పనిమప-రిగరి-రిగరి

సా;;-నిస

రిగరిస-రిమపని||

పనిసరి-గరిరిగ-రిరిసని-ఫనిసా

రీ-నీపమ-రిగ

రిస-నిసరిమపని||

4. నీపమరిగరిస-నిఫఫఫనిసరి-

నీఫఫ-గరిరిస

నీ-సరి-మరిగరి||

నీసరి-పమరిప-నీసరి-పమనిప

నీసరి-నిసనిప

నీపమ-రిమపని|| (కా)

5. సా;;-సరినిస-పనిమప-రిగ

రి-రిగరిసా-నిస

రిగరిస-రిమపని||

సనీ-పధనిపమ-రిగారి-సరిసా-

సనీఫ-నినిసరి

సరిమరి-రిమపా||

సరిగ్-నిసరి-పనిస-మపని-రిమప -సరిమ-నిసరిమపని- సరిగ్రి-రిససని॥
 రిసీస-పనిమప-నిమాప-రిగరిస- రిసీస-పనిసరి- నిసరిస-రిమపని॥(కా)

6. ఆరభి-ఆది

ప. సరసిజముఖిరో నీకు సరియెవ్వరే (స)
 అ. పరమాత్ముడైన శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యుడే నీపై
 మరులుకొని చాలా పరవశుడై యుండగ (స)

చ. నళినాక్షి నిన్నెంతో(స)
 ప. రీమగరీ-సరిసా,ని ధాధా పా-మపధసరి- ధాసరి-మగరి॥
 సార.సీ-ఇఇజా,అ-మూఊ ఖీ-రో.....- నీఇఇఇ-కు..॥
 ధపామగరి-సరిసనిధ-ససరిరి- మగరిరి-ససధరి రీ,,-సా,,॥
 సరీఇఇఇ-ఎ....-....- -వ్వు.. రే,,ఏ,,॥ (సా)
 అ. దధపా-మపమగరిరి-మగరిరిసస- ధసధరిరి-సా రిరిమగరి-మమప॥
 ప.రా-మ....-త్ము....- డ..ఈన-శ్రీ ఇ....-సు..॥

రిపమగరిరి-దధపపా-సనిదధప మపమగరిరి-మప ధస-ధససా,,-॥
 బ్రం....-హ్మం.-ణ్యుఉ.. డె....-నిఇ ..-..పై,,-॥
 దధససరి-సరిమగ్రి-రిసనిధ- ధాపమప-ధరిరి రిసస-పదధ-మప-॥
 మ...అ-రు....-లూ...- కో..ని-చ.. ...-...-లల-॥
 రిపమగరి-మగరిరిరి-పధరి-పధ స-రిమపధసధప- మగరిసా-ధసరి॥
 ప.ర..వ..ఆఅ-శు..-డ ఇ ఇ-యుం.....ం- డఅఅఅ-గఅఅ॥
 మగరిరి-పపమగరిరి-దధపపామ- మగరిరి-సనిధ ,-ససరి-సరిమా॥
 గరి-మమప-రీమమప-సనిధరి-సరి మగరి-ధప-రిపమ గరి-మమపా,,-॥
 మగరిరిససా-ధరీ-సమా-రిపా- మదధప-ధసా-స నిధ-ధరిరి-సరి॥
 మగ్రిరి-సరిసస-ధరిరి-రిమ- పధసా-దధపా- మగరిసా-ధసరి॥(సా)
 చ. రీసా-ధా,,-ధాధాపా,,- మపధసస-దధప మపమగరి-మపధ॥
 నాళీ-నా,,-క్షీ,,,- ని....-... నెం...-తా..॥(న)
 1. రీసా,,-ధా,,-పా,,-మా గా,రీ,-సా ,,రిమాపధా-॥
 ధా.స-సా, రి-మా, గ-రీసా ,నిధా-పా,మ- గారీ,-మపధ॥(న)

2. సనిదధపప-మగరిస-రిపమగరిస-
మపధసనిధ-రిరిస-మగరి-రిసస-	సనిధ-రిరిస-మగ
ధరిరిసాస-దధ	రి-పమప-ధా,,-
పప-మగరి-మపధ (న)
3. రీ,,-,,-రిసనిధపప-మగరిస
రిమపదాధ-మపధసాస-ధరిరి-
ససరిరి-మగరి-మగరిరిస-సా
సాస-రిమపదాధ-రిరిసాస-ద	రీ,,-,,-మగ
ససరి-సారిసని-
రిసనిధ-ధాపప
ధపమగరిస-మగ	రి-పమధప-సనిధ-
ధరిరి-ససనిధ-
మ-పధరిరి-పధ
రిరి-సరిసనిధ (న)
4. పా,,-,,-మపమగరిరి-ససధరి-
మపామగరి-సరిమమప-రిమమప-
మగరిరిరిస-ససరిసనిధ-రిసాధ	పా,,-,,-సస
దధపమప-ధసస-
ప-పామగరిసా-	రిరిమగరి-మపధ-
ధససరిరి-మగరి-
నిధాస-రిమపధ (న)
5. దధపప-మగరిరి-మగరిరిసనిధ-
మపదధపప-మగరిస-రిమమపపధ-
దధససరి-ససరిసనిధ-రిససనిధ-
రిరిస-సనిధ-సనిదధప-మపధ-మప	రిరిస-మగరి-పప
సరిమగరి-పమ-ద
రిసరిమగరి-సగ
ధసధప-మగరిస	మగరి-మగరిసరి-
ధపమప-ధసనిధ
మగరి-సరిసనిధ-
నిధరిసరి-మపధ (వ)

భైరవి-ఆది

ప. వనితనిన్నేకోరి వలచియున్నదిరా	(వ)	
అ. ఘనుడౌ మా చక్కని వేదపురిశ	(వ)	
చ. మానితగుణసాంద్ర	(వ)	
ప. రీమా-గరిగగరి-ససరిరి-గగ
వానీ-త....-ని...-..
గగరిగ-మపధ-ధపపమగ-మగరిస-
వ...-ల..-చి....-యు.ఉ.-	రిస-నిధ-గరిని
..-న్నేవి-కొ..
నినిధపమ-రిసని
న్న....-ది..	సరి-పమమగరిస
..-..రి...
ధప-మపమగరిస
..-..ర... (వ)
అ. నినిద-ధపపమగ-మపమగ-రిసనిస-
ఘ..-ను....-..డవు-..మ-
నిసరిగరి-నిసరినిధప-మమపధ-
క్క....-...నీ ఇ.-వె..ద-
గారిస-రిసనిధప-ధనిసారిని-
మగరి-పమధప-నిధప-సనిధప-రిస	గగరి-గమపగరి-
...-...చ.-
నిసరినిధప-మప
పు....-రి.
సరిగా-రిగమా-
గరిసా-నిధపా-	గమపధా-నిసా-
...ఆ-అఆ-
మ-ధపపమగరిస
.-శ.....
గపామ-నిధపధ
మనిధప-మగరిస (వ)

చ. మా,,-,, నీనిదధమ-మగరిస-	రీ,గ-రిగమా	,-గమప-మగరిగ
మా,,-,,నీఇ...-త...-	గూ,ణ-..సాం	,-(ద్రఅ.-....)(మా)
1. సా,,,,-సా,, స్తీస్తీధా-	స్తీష్టా,,-ధా	నీసారీస్తీ-
రీ,,,,-రీ,,రీగామా-	గా,రీ,సా	,-నీసారీగ)(మా)
2. స్తీస్తీ-ధాష్టా,,-ధాస్తీసా	రీ-స్తీసారీ	,,-రీగామా-
మగారీస-నిస్తీధాప-ధనిసరి-	గరీనీ-సరిగగ	,-మనిధ-మగరిగ)(మా)
3. గా,,-,,మగ-గమగగ-మామా-	గగరిరీసస్తిస-	రిగమగ-మాగరి-
గమపాగరి-గమమాగరి-గారిస-	సాస్తిగారిగమ-	గపా-పమగరిగ)(మా)
4. నీ,,-,, దధనినిధ- నిధపధమ	పా,,-,,-మప	నిధపప-మగపమ-
పామగరిస-నీధపధ-మపధనిస	మపధనిసా-గరి	గమపా-నిసరిగ-)(మా)
5. సా,సా,స-నిసరినీధ-పధమప-	గా, రీగమప	ధ-మనిధప-మగరి
సా-మగరిసా-పమగరిసా-ధమ-	గరీ-సనిధప-మ	గరిగ-మపా,-ధ
మగరిగా-మనిధపధా-నిసరి-నిస	గరీ-నిగరిసరి-	నిసనిరి-సా,,-
పధనిసరిగ-రిగమపధని-సరిగరి	స-సారీనిధప-ప	,ధమగరి-రీగ)(మా)

8. బిలహరి-ఆది

ప. ఇంతచౌకసేయ ఇది మేరగాదురా సామి (ఇం)		
అ. పంతమేలరా నాతో వేణుగోపాలరారా ఈవేళ (ఇం)		
చ. నిన్నేకోరియున్నార	(ఇం)	
ప. సా,సనిధ-పధని-పధప-మగగరి	సరిగ-సస్తిధ-సా	రిగ-సరీగ పధ
ఈ,ఇ.ం-త..-చౌఉ.-....	క..-...-సే	ఎ..-వీయగ.
రీసగరిస-నిసనిధపధ-మగపధ-	రిసానిధప-ధప	,మగరి-మగపధ
ఈది...-మె.....-ర...-	గ ఆ అ..-దు	,ర..-సఅఅమి)(ఇం)
అ. దధపధమగ-ధపామగరి-రిసనిధ	పధస-మగమ-సా	రిగపధ-సరిగా
పం..త.-మెవీల..-ర...	న..-తో..-వే	ణు...-గొ..
మమగగారి-సరిగసా-సనిధపా	,-మగరిసా-రిస	నిధపధ-మగపధ
ప....-...ల-...రా	,-ర..ఈ-వె.-ళ...
సా,సనిధపధ-రిసనిధపమ-గధ	పా,-మగరి-సరి	గప-మగరిసస్తిధ

సరిగసాస-రిగపామగ-ధపాప-	సనిధ-రిసనిస	ధనిపధ-మగపధ-
రిసనిధా, గరిసనిధ-సరిగా-	సరిగ-మగగరిస-	రిగసరిసనిధ-
రిసానిధప-ధపామగరి-గపధరి	సా-నిధపా-మగ	రిసా-రిగపధరి (ఇం)
చ. నీ,, -సనిధనిపా,, -ధపమగ	రిస-రిగరిసనిధ-	రిగసరిగపాధ
నీ,, -ఇ...న్నే,, -కొ...	..-రి.....-	యు.-...న్నార (నీ)
1. సా, పా, -ధనిపా-మగరిగపా	మా, గా, రీ-	సా, రీగపధ (నీ)
2. నిసనిధపా-పధమగరి-రిగసా	నిధ-సరిగ-సారి	గప-సరిగపధ (నీ)
3. సానిపధని-పధపా-మగరిసరిగ	సనిధరిసా-గరి	పమగ-ధపా,, -
రిసనిధ-పధసా-పధపమ-గరిసా	సనిధ-ధనిపా	మగరి-ధమగపధ (నీ)
4. సా,, -,, ధరిసనిధప-మగరిగ-	పా,, -,, ధప	మగరిస-రిగపధ-
సపా-ధనిపమగ-పరిగమ-రిగమ-	రిగసరి-ధగరి-ప	మగధప-సనిధప-
మగరిసా-సరిగపా-మగపధసా-	పధసరిగా-సరి	గమ-గరిసనిధా-
గరినిధా-రినిధ-పామగ-పపదధ	ససానిధప-పా	మగ-రీ, గపధ (నీ)

5. పాధరి-సా,, పధపమగా,,	రిగసరి,, -	సనిధప-సా,,
రిసనిధ-గా,, -పమగరిధా,, -	సనిధపరి,, -	సనిధనిపా,, -
ససపా-పపపా-ధనిపా-మగరి-	రిగధా-మగరిస-	నిపధరిసా,, -
పా,, -సా,, -రీ,, -గా,, -	మగరిస-నిధపా-	మగరిస-రిగపధ (నీ)

కళ్యాణి - ఆది

ప. వనజాక్షిరో యీవిరహ మోర్పనే వాసుదేవుని తోడితేనే (వ)

అ. వినవే నాగపురమున వెలయు సౌందరరాజుని (వ)

చ. నిలుపరాని మోహమా యె(వ)

ప. ససాసనిధ-రిసని-నిదధపమ-గమ పధనిధా-రిసని- ధపమ-గమపధని||

వనాజఅ.-క్షి..-రొ....-ఇ. వి..రా-హ..- మొ..-ర్వ...నె||

సరిగరిస-నిసరిసని-రిసని-ధనిధ నీ,, -,, సని ధపమ-గమపధని||

వ....-సు....-దె..-వు.. నీ,, -,, తొ. డి..-తె...వె|| (వ)

అ. పామ-గనిధా-గధపామ-గరిసని- సరిగమా, -గమ పగా-మనిధనిప-||

వీఇ-..నా-అ.వేఎ-నలగఅ- పు..రా, -ము. .నా-అ....-||

ధరిసరి-సరిగ-సరిగరి-సనిధని-	ధరిసనిధ-పని	ధపమ-గమపధని॥
వె..ల-యు..-సౌ..ఉ..-ద...-	ర.....-ర.	...-జ...ని॥
సరి-నిసని-ధని-సనిధపమగరి-	సరిసపామధా	ప-నిధ-రిసనిధని-॥
ధగరి-నీరి-నీస-ధాని-పధనిస-	గరిసా-నిధపా-	మగరి-గమపధ॥(వ)
చ. నీ,,,-,స-సనిధపమ-గమా-	పా,,,-,మప	ధనిప-ధనిధరిస॥
నీ,,,-,లు.-.ప..-రఆ	నీ,,,-,మొబ	హ..-మా..యె..॥(నీ)
1. పా,,,-మాగారీ-ధామాగా-	రీ-నీసారీ-	గామాపాధా॥(నీ)
2. పాధపామగమ-పామగారిసని-	సారిసీసధని-	సారిగామపధ॥(నీ)
3. నీ,,,-,సరి-నిసని-ధనిధపమ-	పా,ధనిధపధ-	పమపమ-గమపధ॥
నిసనిగరిగసరి-నిసారి-సరినిస-	ధని-సనిధపమ-	గమపధా-నిగరి॥(నీ)
4. రీ,,,-,ధగరిసనిప-ధనిసరి-	సా,,,-,సని	ధపమ-గామపధ-॥
మాపధని-పాధనిస-రీసని-ధని	సనీధపమ-గమ	పధ-పనిధా,,-॥
ధనిసరి-రిగగమ-గరిసని-సరిసని	ధసనిధ-పనిధప	మ-గామాపాధ॥(నీ)

10. బేగడ - ఆది

ప. ఇంతచలము జేసి తే ఏమని తాళుదురా(ఇం)

అ. అంతరంగుడనిమోవి ఆనవచ్చిలెనాతో
పంతమేలరాశ్రీవేణుగోపాలదాసపరిపాలా(ఇం)

చ. పగవారి బోధనవిని(ఇం)

ప. ధపమా-గరిసా-రినిధధపప-సా
ఇం-త.ఆ-చ.....-లా
పామ-ధాప-సనిధప-సనిధనిసా-
ఏఎ-మాఅ-ని...-....తా-

అ. సాదధప-నినిధ-మపధనిధప-మా
అం...-త..-రం...గు.-ఊ
పదాధపమ-మపాపమగ-రిగమప-
అఆన...-వ ఆఅ..-చ్చి...-

సా-సనిగరిగా
.-ము...జే
పధప-నీధాప
...-ళూ.ఉ

గరిస-మగమ-రిగ
డ..-ని..-..
పధాప-సనిధప-
ఇఈఇ-తె...-

మామా-గరిగమ॥
నీ.-తె...॥
మాగారి-గమప॥
దూ.ఉ-ర..॥(ఇం)
మప-పధమా,,-॥
..-మొబవీ,,-॥
సనిధని-సా,,-॥
న...-తో,,-

ధనిసరిస-గరిగమ-గమరి-పమ	రి,-రిసస-దధ	ప-సాని-ధనిసరి-
పం.తాల-మె...-..లా-.అ	రా,-...-శ్రీ.	.-వేవ-ణు...-
రిసానిధప-ధమాగారి-గమపధ-	పసా-పధప-నీ	ధపమగరి-గమప
గొఓప..-లదా.స-ప...-	రి-ఈ-...-పా-ల..
ధాపమా-ధపమగరి-గామపధ-	మగారిసని-రిస	,రినిధ-ఫధఫస-
నిరీస-గరి-పమపగరి-గమపధ-	ఫ-నీధప-మగరి-	గమపధ-పా,-మ
గరిసా,-గరిగమపమ-గమపధప-	సాని-రీస-రిని	ధప-సనిరిస-గరి
మమాగరిస-నినీధపమ-గరిస-	ససారినిధ-ధప	,మగ-రీగమప (ఇం)
చ. పామా,,పా,,--,,మపధా-	పధనీ-ధనిధప-	మపగామ-రిగమ
పగ,,వా,,-,-,రి..-	బో..-ధ...-	న...-వి.ని (పగ)
1. పా,మాధమాగరి-సానిధా	పా,-సానిరీ	స-గారిగామ (పగ)
2. పమధపామగరి-సనిరిసారినిధ	ఫధఫ-సానిరిస	గరిగమపా-మప
ధమాగరిస-గరిగమపమ-ధపసని-	రిసాని-పధనీ	ధపమగా-రిగమ (పగ)

3. మగమపధ-మధపమగరి-గమప-సప	మగరి-పమగరి-స	నిధఫరి-సనిగరి-
సమగరి-పమగధప-సనిధరిస-మగ	రి-సరినిరిస-పధ	మధప-గమరిగమ (పగ)
4. నీ,,-,,ధపధమామ-గరిగమ	పా,మపధ-మధ	పమగరి-గమపధ-
నీధపామ-పధపామగారి-పమ	గారి-సానిధఫ	సనిగరి-గా,,-
రిసమగామగరి-పమాప-దధమగ	మపమ-పధప-సా	నిధాప-సనిరిస
గరిగమాగరిస-సనీదధప-సని	రీస-నిధప-పా	మగరి-సగరిగమ (పగ)

11. సారంగ-ఆది

- ప. ఇంతమోడిసేయనీకిది మేరగాదుసామి(ఇం)
- అ. చెంతజేరి ననుకావ పంతమేలరశ్రీత్యాగేశ(ఇం)
- చ. పగదాని బోధనవిని (ఇం)

ప. సా,సనిధపమ-ధపమ-రిగమరిస	రిరిస-పామ-దధ	పమరి-గమపధని
ఇం,త.....-మో.-.....-	డి..-..-సే.	...-య.....
సగరిసని-రినిధపమరి-గమపధని-	సధాపమరి-గమ	రిసరి-గమపధని

నీ....-కి.....-ది....-	.మే..ర.-గా.	..దు-సా...మి॥(ఇం)
అ. సనిధపమప-దధపపమ-రీగమరి-	పధాప-మపధని	మపధని-సా,,-॥
చెం....-త....-జే...-	రి.న-..ను.	కా...-వ॥-॥
సనిస-గరిస-గరిసనిస-ధానిసరి-	సానిధాపమా-	రిగామా-పధని॥
పం.-త..-మే...-ల...-	శ్రీ.త్యా.-	.గే.-శ..॥
సరిసని-ధనిపధ-నిధపమ-పరిగమ	పరిగ-మరిస-పమ	ధప-రిగమ-పధని॥
సగరిస-నిరిసని-సధాప-మపధని	సరిసధా,-పప	మరీ-గమపధని॥(ఇం)
చ. పాగా-,,ధప-పధపప-పమగమ	పాధని-సాసని-	ధపపమ-రీగమ॥
పగ-,,దా.-.....-ని...	బో..-ధన.-	.వి.ని-...॥(ప)
1. పా,మా,రీ,-గామరీరిస-	రీ,సా,-పమ	ధపామ-రీగమ॥(ప)
2. పధాప-మపమరీ-గమప-రిగమప-	మధాప-మపధ-	సధాప-మరిగమ॥(ప)
3. ధపధమ-పరిగమ-పరిగమరి-నిరిస-	నిస్సరి-సపమధప-	నిధపమరి-గమప-॥
నిసరిగమప-గామపధ-మపాధని-	సాస-సాస-సని	ధపామ-రీగమ॥(ప)

12. తోడి-అది

ప. ఏరా నాపై ఇంత చొకసేయ, మేరగాదురానాసామి	(ఏ)	
అ. మారునిగన్న శ్రీవేంకటేశ, సుకుమారా, నన్నేలుకోరోసరసుడా(ఏ)		
చ. దాని మాటలు విని ఇంత సాహసమేలరా	(ఏ)	
ప. సా,-సనిధ-పధనినిధప-మగమని-	నిధప-మగరి-సరి	గమప-గమపధని॥
ఏ,-రా..-నా..పై..-..ఇంత-	చొ..-క..-సే.	...-య....॥
సరిగ-నిసరి-ధనిధ-గరిసనిధపమ	ధా,,,,-సని	ధపమ-గమపధని॥
మే..-ర..-గా..-దు..ర...	నా,,,,-సా	...-మి....॥(ఏ)
అ. నిదధని-దధని-గమనిధప-మగరిస-	మగమ-పధనిసని-	ధపధనిసా-ధప॥
మా..-రు..-ని.గ..-న్న...-	శ్రీ..-వేం.క.-	టే...శా-సుకు॥
ధనిసరి-గరి-గమగరి-నిగరిస-నిధ-	నిసరి-ధనిధ-గరి	సనిధప-మపధని-॥
మా..-రా-న...-న్నే..-లు.-	కో..-ర..-స.	ర.సు.-.డ..-॥
సరిసని-ధనిసా-నిరినిధపమ-గమ	పధని-ధనిసనిధ	నిసనిరిసా,,-॥

ధనిధ-గరిరి-మగరిస-నిగరిసనిధ-	నిగరి-నిరిని-ధని	ధ-గరినిధపధని॥(ప)
చ. ధా,ని-రిససని-నిధప-మగరి-సరి	గా,మ-గమ-పధ	నిసా-సనిపధమ॥
దా,ని-మా..-ట..-లువి-ని.	ఇం,త-..-సా.	హస-మే.ల.రా॥(దా)
1. గా,,,,-మా,,-గా,,-రీ-	,,-నీ,,-రీ	,,-గా,,-మా॥(దా)
2. ధానిధ-పమగమ-ధపా-గారిసరి	సా-రిగమప-ధని	సనీధ-పమగమ॥(దా)
3. ధనిధమ-గమ-నిధమగరిస-ధమగరి	స-గరిని-ధనిరిని	ధనిసరిగమ-ధమ॥
ధని-సరిని-ధనిస-గరిని-ధనిధమ-	గరిస-గరినిధమ	గరిస-నిసరిగమ॥(దా)
4. పధనిసాని-ధనిసనీధ-రిసనిధ	పామ-గామనిధ	పధనిసధా,-ని॥
ధమగరిస-ధమగరిస-రిగమధని-స	రిగరిని-ధనిద	మగరి-నిసరిగమ॥(దా)
5. సా,ని-ధనిసా,ని-ధనినీ,ధ-	మధనిధా-రిసని	ధమా-గామధని॥
రినిధమగరి-నిధమగరి-ధమగరి-ని	సరిగమధ-సరిగ	మధ-మధనిసరి॥
సరిగరిని-ధనిగరిని-ధనిరిని	,ధ-మధనిసాని	ధమ-గమదధనీ॥
సరిగ-నిసరి-ధనిస-మధని-గమధని-	సరిగమ-గరినిధ	మగరి-నిసరిగమ-॥(దా)

నవరాగమాలికావర్ణం-ఆది

ప. వలచివచ్చియున్న నాపై, చలము సేయమేరా? సామినే	(వ)
అ. చెలువుడైన శ్రీవేంకటేశా, కలసిమెలసి కౌగలించ	(వ)
చ. పదసరోజములనే నమ్మి	(వ)

రాగం-కేదారం

ప. ఫానిసా,,సనిసరి-ససనిని-	సమగమ-పనిపప	మమగగ-రిరిసని॥
వలచి,,-వ...-చ్చి..-	యు...-న్న...	నా...-పై...॥
పనిస-మగమ-పని-పసని-పామ-మగ	రిసా,సనిపమ	గ-నిపమ-గరిసని॥
చ..-ల..-ము.-సే..-య.-మే.	.రా,సా...	..మి..-నే...॥

రాగం శంకరాభరణం

అ. సా-పా-పమగరి-గామాపా,,-	గమప-దధప-మప	ధనిసని-సా,,॥
చె-లు-వు...-డై.న,,-	శ్రీ..-వేం.-క.	టే...-శా,,॥
నిస-గరిసని-సరిగా-మగరిసనిప-	ధనిససా,మప	ధపా-మగరిసని॥
క-ల....సి..-మె..ల..-	సి..కౌ,గ.	.లిం-చ....॥

రాగం-కల్యాణి

ధన్తిసరీగ-సరిగమా-ధపమగరి-
ధమగరిసా-ధన్తిసరీ-గామపధ-

నిగరి-నిరినిధని
గమపధాని-పధ

సరిగమపా,,||
మపధనిస్సా,,||

రాగం-బేగడ

నిధప-మాగరిగ-ధమాగరి-సనిధ
గరిగమ-గమరీ-సనిరిసరి-నిధప

ఫ-సాని-రిసగరి
మమా-గరిససా-

పమధప-సనిరిస||
,మగగ-రిరిసని||

రాగం-కాంభోజి

చ. పాధాసా-సనిధా-ధనిపా,,-
పదస-రో..-జ,,-

మపధ-నినిధ-పని
ము..-ల..-నే.

ధ-ధపప-మగమా||
.-నం..-మి..||

రాగం-యదుకులకాంభోజి

1. పా,,,-మాగారీ-గారీ

సాపా,,-ధా

,,సా,రీమ|| (ప)

రాగం-బిలహరి

2. పధపమ-గరిగా-ధపమగ-రిసనిధ
సమగరి- గపధసా-రిగపధసా-

ఫధసరి-గపమగ
సరిగపధస-ధస

రిసరిగ-పా||
రిగపా-మగరిగ|| (ప)

రాగం-మోహనం

3. పాధప-గరిగా-ధపగరి-గపగరి
సధప-గరిస-ధపగరిస-రిగపధస

సా-గరిసరిసా-
రిగరి-సధస-ధస

రిసధస-రిగపధ||
ధపగరి-సరిగ||

రాగం-శ్రీరాగం

4. పా,పమరిగా,గరిస-నిసగరి
పమరిగరిస-నిసరిమప-సరిమపని-
పనిసరీరి-నిసరిగా-గరిస-నిని
నిగాగరిస-నిరీ-రీసని-పధనిప

సా,-సనిఫని
పసనిపామ-రిగ-
గరిగ-సారి-రిస
మ-రిగరిసా-గరి

,సారీ-మామ||
రిసా-రిమపనిసీ||
రినీస-పనిసరి||
సనిప-రిసనిపమ|| (ప)

భైరవి,విదళ-ఖండజాతి అటతాళం

- ప. విరిబోణి నిన్నేకోరి మరులుకొన్నదిరా (వి)
- అ. సరసుడా దక్షిణద్వారకసామిశ్రీరాజగోపాలదేవా (వి)
- చ. చిరునవ్వు మోమున (వి)
- ప. సా,రి-నీధానీసారీ,-గసారీ-

అ,,..విరిబో,-...-

సరిగగరీ,-గగరిగ-మపధమ-పగరిస-

....ణి,,-ని...-....-....-

సగరిని-సనిధప-పధపధ-నినిధప-ధనిసరి-

రి...-....-మ.రు.-లు...-....-

పధనిస-రిగమప-మగరిగ-మనిధప-మగరిని-

కొ...-....-న్న.ది.-....-....

అ. మగరి-సారినిధ సనిధప- మగరిగ- మనిధప-

...-....స.ర.-సు...-డౌ..-

మగరి-పమగరిస-పధనిసరిగ-నిసరిగమప-

...-....-ద.....-క్షి.ణ...-

పధనిస-రిగమప-రిగసరి-నిగరిస-నిధనిస-

సా...-..మి.-....-శ్రీ...-....-

నిసమగరిస-నిస

న్నే...-కో.

సరిగమగరి-గగ

...రా..-..

నినిధ-పాధమప-

ద్వా.-....-

రిగ-సరినినిధని॥

..-.....॥

రీ,-సనిధప॥

.,,-....॥

గరిగమ-పధనిస॥

....-ర.క.॥

గరిరిస-సనినిదధప-మనిధప-మగరిగరిస-

రా...-....జగో-....-పా....ల-

,మగరి-సరినిధగగరిస-రిసనిని-ధనిసరి-

....-....

ఘఘపప-ధధనిని-పపప-ధధధ-నినిని-సరి

దధ-ధపపమ-నిధని-పధని-మపధని-సరినిధ

మగరిసరి-నీసరి-రిగామపధ-మపాధనిస-

గరి-సా,రినిధ(విరి)

చ. ,,,,,-,,,,మామా-ధపధమపగమా

,,,,,-,,,,చిరు-నవ్వు....

పా,, -పా,,-మపనినిధపమగ - మనిధప

,,,,-,,,మౌ.....-....

సనిధప-మగరిగ

....-....(విరి)

నిసరిగ-మపధని-

దే...-....-

పధనిస-రిగమప-

నిరీసనిధ-సా

సనిదధపమ-పా॥

వ.....-..॥

ధపమధపా-నిని॥

,నిధప-పా,మ॥

మగరిగ-మపధ-మ

....-....-ము

ప-మధాపా-మప॥

న-...-..॥

1. గా,రీస-నీ,ధాఫమా,-ఫధానిస-
 నిరీ-నిసరిగమగమా-నినిదధ-నీదధమ- మపమ-మాగరిగ నినిదధా-మమా-॥ (ధా)
 గరిస-నిసారిగ(చిరు)
2. నినిధ-ధానిదధమా-నిధపమా,-ధపమ
 గరీ-గామపధ-మపాధ-పధని-ధనిసరిస నిగరి-నీధపధ- మపామ-గరిసరి-॥
 నిధానీ-సగరిగ(చిరు)
3. సారిగ-సరిగా-రీ,,-నీసరి-నిసరీ-
 సా,రి-నిన్నిధ-గా,రీస-నీ,ధాని ఫా,-ధానిసరి ఫధనిసరీ,,॥
 ధఫగరీరి-నిధరిసాస-మగారి-పమాగ-
 రిగామ-పధపమ-నినిదధాని-దధపపామ- గరీ-గామపధ మపగమ-పా,,-॥
 నిస-నిగ-రిమ-గప-మధ-పనిధని-పధమ ప-గరి
 గమపమ-పధనిస-నిసనిగరిగ-నిసనిరిసరి నిరిసని-ధపధమ- పధనిసా-నిని॥
 సరిసరిగరి-మగరి-మగరిస-నిగరిస-నిరి-,

సనిధప-ధనిసరి-మమపప-దధనిని-సగరిని, -ధరిసనీ-ధని దధని-దధమ-మా॥
 గరిస-నిసారిగ(చిరు)

15. తోడి,విదళ-ఖం.అట

- ప. కనకాంగి నీ చెలిమి కోరి కాచియున్నదిరా (క)
- అ. ధనదుడైనశ్రీతుళజేంద్రుని తనయుడైన శరభోజి మహారాజేంద్రా (క)
- చ. మగువ రమ్మనెరా (క)
- ప. ,,,-,,, గామా-ధా,,-నీ,,
 ,,,-,,, కన-కా,,-ం,,
 సా,,-సా,,-నినిసనీధ-ధనిధపమగ మా,-గమదధా ,-మధనిధా-సా॥
 గి,,-,,,-.నీ...-..చె... ,,,-...లి ,-...మి-..॥
 నిధప-గారిసరి దధపపమ-గపమగా,-రి
 ...-కో..రి కా...-....,-.
 సనిధా,-నిసరి-ధగాగమా-దధనిని-రిరి సస-నినిధప-పమ గరిసరి-గమపగ॥
 ..చి, -...-యు...-....-.. ..-....-..-న్న..ది॥

అ. మా,-పమగరిస సనిధపమ-గమదధని-మగ

రా,-..... ధ.న.-దు....-డై.

పమ-దధమగరిస-మగమసారి-నిసదధపమ-

..-...న.-శ్రీ....-తు.ళ...-

రిసస-నినిధధపమగమపధ-నిసరి-ధనిసరి

...-.....త.న.-యు..-డై...

రి-దధగగరిరిగ-మగరిరి-గరిరిస-రిరిసని-

..-న.....-శ.ర.-భో...-జి...-

సనిధా,-నిసరిగా, మప- గమదధామ-గ

..ద్రా,-...

మపామగరి-మగరిసా-గరిని-ధాని-ధని

మగరినిసరిగమ-ధగరిమగనిధా-గమధ

ధని-దధనిస-ధరినిరి-సారినిస-దనిధ-గ

సనిధా.,-నిసరి(కన)

సనీని-ధరిసని

జే..-ంద్రు.-

గరిసని-ధనిసా

మ....-హ.రా

సరి-నిసధగరి

రిసనిధా-మగగ

ధపధనిసా,-రి॥

....ని,-॥

,-నిధపగా,-రి॥

,-...జేం,-॥

గమపమగా-నిధ॥

రి-సనిధా-మగరి॥

చ. ,,,,,-,,,,మాగా-గా,రి-రీసా-

,,,,-,,,, మగు-వ,-.-

మాగామా,,-మమగగ-రిరిగరిస-గరి

రం,,,,-మ...-..నె...-..

దధమ-గరిసరిగ

...-.....(మగు)

1. రీసా-నీ,,-,,,,-రీసా-సానీ-

ధా,,-,,నీ-సా,,-ధా,,నీసా

,,సా-రీగా(మగు)

2. సారిరి-సనిధా,,-నిసరిరిగ-సరినిధా

,-రినిధ-గరిసరిగా,-మాగమదధని-ధని

నిధా-ధని సరిగ(మగు)

3. గమనిదాధ-గమధమాగ-రిగమాగరి-సరి

గ-సారినిస-ధనిగరిగా-ధనిసరి-గమ

మగరి-నిసారిగ(మగు)

సని-రిసనిధనీ-

..-రా...-

రీ-నీరీసా

సరీనిస-ధనీ

గధాని-ధగరిని

ధగరిరిగా-గమ॥

....-..॥

,,నీ-ధా,ని॥

ధమ-గమాగరిస-॥

,ధ-ధమాగ-నిధ॥

4. ధాని-పధని-పధనీనిధ-పదనిస-నీనీ

నిధ-రిరిససనిధ-గరిగ సారీసని- ధనీ-రి రిసస-నినిదధప పమగమధా,-ని॥
 ధసనిధప-గమపమగరిస-రిగమగపమ-గమ
 దధని-ధనినిస-ధనిసరి-సరిగ-రిగమ-గరిని- సరిగరిస-ధనిస నిధ-గరినిధ॥
 గరిస-ధనిసరిగ(మగు)

16. కాంభోజి,విదళ-అట

ప. సరసిజనాభా నిన్ను సన్ను సన్నుతి జేసేనురా- చాలాకృపయుంచుటకిది సమయమురా (స)

అ. నిరతము నీ పాదమే గతియని యున్నారా- నిజమని యెంచి నా మనవి గైకోరా (స)

చ. సార్వభౌమ సకల లోకాభిరామ (స)

ప. ,,,-,,,మాగా-సా,ని-పాధా
 ,,,-,,,సర-సీ,-జ.

సా,,-సా,,-సరిగరి-రిగరిరిస-నిధప- షగషధస-షధస రిగ-సరిగ-మగగ॥
 నా,,-,,,భా...-ని..న్ను..- స....-న్ను.. తి.-జే..-సే..॥

రిసని-పధసరిగ మమగగ-రిరిససని-షధస-
 ను..-రా....చా...-లా...-...-

మగమప-సరిస-మమగ-ససధపమగ-సససని ధప-పధ-రిసనిధ- ధపమగ-గరిసా-॥
 కృ...-ప.-యుం.-చు..ట..-కి..ది ..-..-స..- మ...-య..-॥

అ. రిసని-పధసరిగ నినిధా- పమధప-మగమా-
 ము..-రా....ని.ర-త.ము.-నీ..-

పా,,-పా,,-పపదధ-నినిధ-ధప-పమగ -మపమ-పధప-ధస ని-రిసని-పాధా-॥
 పా,,-..-ద...-మే.గ.-తి..- య..-ని..-యు. .-...-న్నా..-॥

సా,,-సా,,నిధసస-రిరిగగ-మమగగ-
 రా,,-,,,ని...-....జ..మ-

రిరిస-సనిధపమ-పధసరి-గసానిధ-మపధ పా-మగరిసా-రి సనిధ-ధపమగ-గ॥
 ...-ని....-....-ఎంచి..-నా.. మ-...న- వి..-..గై..-॥

రిసని-పధసరిగ.గా,మ-గగరిసా,-రి
 కో..-రా....

గ-పరిసనిధ-ఫధసాస-ఫధసరిరి-ధసరి	గాగ-సరిగరి	రి-ధసరిసాస-మ॥
గరిసని-ఫధసరి-గమగరిస-పమగరిస-ధప		
మగ-నిధప-సనిధ-రిసగరి-మగరిగరి-ధరి	సా,నిధ,మపధ	పా,మగరి-సరి॥
సాని-ఫధసరిగ(సర)		
చ. ,,,-,,,సా,,సనిదధ-పమగగ-		
,,,,-,,,సా॥ర్వ..-భౌ...-		
సా,,-సా,,ఫధసరిగా-సరిగమపా-	మగపధసా-పధ	రిసానిధ-ధపమ॥
మ,,-॥స....-క....-	ల....-లో.	.కా..-భి..॥
గరిస- మగమపధ		
రా.-మ....(సార్వ)		
1. సా,,,,-నీ,,ధా-పా,,-,,ధా		
మాగారిగాసా,,-రిసానిషా		
,,-మాపాధా(సార్వ)	,,-ధా,,సా	,,-రి,,గా॥

2. రీ,,,,-రీగరి-రిగరిస-నిధఫధ		
సా,,-,,సా-ఫధసరిగసా-రిగమపస	,-రిగమపధ-సా	నిధమాగసా-ఫ॥
ధాస-రిగమపధ(సార్వ)		
3. మా,, ,, -పధమా- పధనిధమా- పసనిధ		
మా-ధమాప-గమపా,, ,,నిధపమగరి	గసా-రిసనిసా	ధసా-రిగమ-రిగ-॥
మగమ-రిగస-పమప-గమగ-నిధని-పధప-సని		
ధ-రిసగరిసనిధ-పధసరి-గమగరిసానిధ-మ	పధస-గపధస-స	రిగమప-నిధసరి॥
గమా-పధసరిగ(సా)		
4. సా,,-రిగరిస-నిధపా-మగరిసాని-ఫధ		
సా,,-,,ఫాధఫ-ధాసధ-సారిస-	రిగరి-గామగ	మాపమ-పాధరి॥
సరిసని-ధపమప-ధసనిధపమగరి-సరిగరి-		
సరిసని-ఫధఫధ-సరిసరి-సరిగ-రిగమ-గమ	ప-మపధ-సనిరిస	నిధ-పధసా,,-॥
సరిగమపధ-మగపధసని-పధసరిగరి-గమ		
గరి-సనిధప-మగపధసరి-గమగరిసా;	పసనిధ-పమగరి	సా,,-ఫధసరి-॥
సరిగమ-గమపధ(సార్వ)		

17. శంకరాభరణం-అటతాళం

ప. చలమేలజేసేవురా సరసకురార సామి	(చ)	
అ. జలజాక్షుడైన చక్కని సరసిజనాభ దేవా	(చ)	
చ. పాపజాతి మారుడు	(చ)	
ప. ,,,-,,,సానీ-పా, మ-గారీ		
,,,,-,,, చల-మే,-..		
సా,,-,,ధరిరీ,,-సరిగరి-రిగరిరి	నీ,-సరిగసా-	సరిగమప-ధనిసం॥
ల,,-,,,జే,,-నే...-....	.,-....-	వు....-...॥
నీస-ధనిపధని, రినిసధనిప- ధమపగమరి-		
రా.-.....స.....-ర.....-		
గసా-రిసనిధని-ససరిరిగగ-మమపపధని	సరిసా,ని-ధని	పా,-మపమగరి॥
స.-.....-కు.....-రా.....	ర...,-..	సా,-మి....॥
అ. సా-రిగమపధని సాధాసా,,-పమగమ-		
.-.....జలజా,,-....-		

పా,,-పా,,-పధనిధ-మపధప-గమపమ-	సనిరిసగరి-మగ	మప-మపధని-సరి॥
క్షు॥-..॥-డై...-....-న...-	చ.....క్క.	..-....-..॥
సాని-ధనిపధని సానీ-సారీ-రిసనీ-		
నీ.-..... సర-సి.-...-		
సాసా-రీరీ-రిగమగ-గరిసని-ధపధని-	రిసాధపమ-ధప	,మగరిసా-సా॥
జ.-..-నా..-....-....-	భ...-దే.	,....-వా॥
సధప-మపాధని సానిధపమ-ధపామ-గమ		
...-....		
పా,మగరి-సరిగ-రిగరీస-నిరిసని-ధని	ఫా,-ధనిసరి	,-సరిగసా-రిగ॥
మపమ-గమపధని సరిగరిస- నిసరీస-నిరి		
సాని-ధనిసరిధపమ-గమపనిధని-సధని-ప	ధని-మపధని-గమ	పధని-రిగమపధ॥
ని-సరిగమపధని(చల)		
చ. ,,,-,,, పా,,-,,పమగరి-గమ		
,,,,-,,,పా,,-,,ప...-..		

గా,, -మగగరి-సారిగ-రిరిసని-ధపధని- సమామగరి-సప ,పమగ-పసారి॥
 జా॥-....-తి..-....-....- మా....-రు. ,...-డు..॥
 నిధపమగరిగమ
 ని.-.....(పా)

1. పా,,-,,మాగారి-సా,,నీ-సా

రీసానీసాధా,,నీ-పాధానీ- సారీనీ,,- సారీగాసా॥
 ॥-రీగామా(పా)

2. గా,మగరి-సగరిరిస-నిసరీస-నిసధని

పా,-ధనిసరినిసా,రిగరిగా,మగమ- ధపామగరి-పమ గరి-మగరిస-గరి॥
 సని-సరీగామ(పా)

3. పా,-ధపమపా,మగమపా,-గరిసనిధ

పా,-ధనిసరిసపా,-మపధపా,-నిధని పా,-సనిధపా ,నిధమపా,-ధ॥
 నిసపా,-రిగమ(పా)

4. సా,సాస-పసాస-ధనిసనీధ-పమగమ-

ధా,, -మారీ-గమగరిసా-పాసాసా- నీరీ-గామా- ధా,ని-గా,రి-॥
 సానిరీసగా-రిగమగరిసా-రిగరిసని- పధనిసనిధ-పధ పామగరిస-నీ॥
 రినిసధనిపధని-సరిగమగరి-సరిసానిధ-
 ,సరిగమపధని(పా)

కల్యాణి-విదళ-అట

ప. వనజాక్షి నిన్నేకోరి వలచి వచ్చియున్నదిరా (వ)

అ. మనసిజునిగన్న చక్కని శ్రీమాకస్తూరి రంగసామి (వ)

చ. చిరునవ్వు మోమున (వ)

ప. సాని-ధనిసరిగ. పామా-గా, రిరీ,,-

..-.....వన-జా,,,- గమపగ-రిసనిధ-రిససారి-ధగరి-గపమరి- గమపధప-మనిధ ని-పామగ-ధమగ॥
 డ్డి...-....-ని...-...-....- న్నే...-... .-కో..-రి..॥

రిసని-ధనిసరిగ ధపమ-రిగమపధప-మనిధ

...-.....వ..-ల.....-...

నిపమ-గమపధని-సనినిధప-నిధపమగ-ధమ

.చి.-.....-వ.....-చ్చి.....-యు.

గరిసని-ధగరి-ప

....-....-

మగరిసని-ధరిస॥

.....న్న.ది॥

అ. రీ,-ధనిసరిగ మపనిధప-మపధపమమగ

రా,-..... మ.న..-సి.....

నిధ-గమపగరిస-నిధమగరి-పమగరిసనిరి-

జా.-...ని..-గ....-న్న....చ-

పధనిస-ధనిపా నిధసనిస-ధనిసరిస-గరి

శ్రీ...-... మా...-క....-..

మగరిస-నిధనిస-గరిస-సని-నిధప-గగదధ

స్తా..-.....-రి..-...-రం..

రిసని-ధనిసరిగ మా-గపమపాధ-గమప

...-.....

ధనిసరి-నిసరిగ

....-క్క..

పమ-గమపదధని॥

..-ని.....॥

నిని-సగరినిధ-

..-గసా....-

దధమగ-నిధమగ॥

....-..మి.॥

నిధప-నిధా-పమధ మగరి-పమగరిసని-ధ

నిధపమ-గమపనిపా-ధపనిధ-సనిరి-ధగ

రి-మగరిసని-ధరిసానిధ-సనిధప-నిధపధ-

రిసని-ధనిసరిగ(నవ)

చ. ,,,-,,,సనిధప-గా,రి-గమపధ

,,,,-,,,చి.రు.-న,వ్య-....

పా,-గమపధప-మపదధనిని-ససనినిధప

.,-.....-మో.....-.....

ధపమ-గమపధని

...-.....(చి)

1. రీ,,-,,సా,,,రీసానీ-ధా

నీపా,,-మాధామా-గారీ,,-నీ

మాపాధానీ(చి)

రిని-ధగరి-పమగ

మపగా,-రిస-

మపధనిపా-ధని

ము....-..

సారీగా-సా

మ-రిగనిధా-సని॥

,సారి-నిధమగ॥

స-ధసనిసా-సని॥

.-...న-..॥

రీగామా-గా॥

2. ధాపమప-గమాప-గధమగరి-పమాగరిని-
 సరిగపమగరి-నిరీరి-ధగరి-పమమ-నిధ ధగ్గరినిధ-ధనిధ మగ-ధమగరిస-స॥
 ,నిధనీ-పధని(చి)
3. మనిధమప-గపమపా,-మగ-ధమగరిస-నిరి
 ,రి-ధనిసరిరి-ధపమగరి-నిధపమ-గమప దధనినిస-ధగ్గరి సని-ధరినిధపమ-॥
 గనిధ-గమపధని(చి)
4. ధానిధమగ-ధమగరి-మగరినిధా-గరి-మ
 గ-నిధ-గమపధని-పధమగధ-గపమనిధ-సని స-ధనిరినిధమ-ధ మగరి-నిరినిస-ధ॥
 నిసరి-గమపధని(చి)
5. పమగా-గరిరీస-రిరి-నిసరి-నిధపమగరి
 సా,-ధగరిని-ధరిరి-ధరిరి-ధగరిపమ- మాపగరి-నిధ-గ మపధనిసా-రి॥
 గమరీ-గమపధ-గామపధని-పాధమప-ధ
 నిసా-ధగ్గరినిధ-గ్గరిమగ్గరిస-గ్గరిస-నిసరి నిధ-రినిస-ధనిప ధమగ-రి-నీదధ
 మా-గమాపధని(చి)

19. తోడి, విదళ-అట

- ప. వనజాక్షి నిన్ను జూచి చాల వలచియున్నదిరా (వ)
- అ. వినరా శ్రీయాదిపురమున వెలయు శ్రీత్యాగరాజసామి(వ)
- చ. దానిపై యీ వేళ దయజూడుము (వ)
- ప. ,,,-,ధానీ-సా,,-రిసరిని-
 ,,,-, వన-జా,,-....-
 సనిగరి-గా,,-మమగగ-రిరిగగ-రిసరిని స-ధనిస-ధనిధ-మ గమదధ-నినిధమ-॥
-క్షి,,-ని...-న్ను-.... .-జూ.-...-. -చి...-॥
 గరిసరిగ-సరిని సరిగమగరిస-ధమగరిస
 ..చా.ల-... వ.....-ల....
 రి-ధనిసరిగమధ-గమదధ-నిసరినిస-ధనిధ- గమనిని-ధమగ-ధ మగరిని-సరిగమ॥
 .-చి.....యు-....-.....న్ను..- -. -ది...॥

అ. గా,-రిగరిసని సానిని-దధని-గమదధ-ని

రా..-.....నివ-....-ర-.....-..

ధమ-మదధ-మగరి-సరిస-మామ-గమగ-దాధ-

గమదధనిని-రిరి

సస-నినీదధమ॥

..-శ్రీ..-...-...-యా.-ది..-పు.-

.....-ర.

..-..ము..॥

దధనిని-సా,,ధనిసరి-గా,,-మగరి-గ

....-న,,వె...-ల,,-యు..-.

రిని-రిసరి-నిసధ-నిధమధ-గరిగ-రిసనిసా

,-ధనినిధమ-గమ

ధ-గరిస-ససాని॥

..-శ్రీ..-...-త్యా..-గ..-...రా

,-.....-..

.-జ..-సా..॥

ధ-నిధమ-గరిసని ధానీసా-గారిసనిధ-

.-మి..-....

నీసరి-నీ, -గరిగ-నీ,-రిసరి-నీ,-స

నిధధా,-నిధమ-

ధధనిధ-గారిగ॥

మ-ధానిసరి-గమాగరిస-రిగమదాధనిధ

నిసరిగామగరి-సరిగరిని-ధనీధగ-

మధా-గరినిధని

సా,నిధమ-సని॥

ధమాగారిసని(వ)

చ. ::;: ధా,,నినిస-నినిధమ-

::;:దా,, ని..-....-

గమగరిసనినీ-ధగా,-గమగధా,-నిస

రి-రిసని-ధని-నిధ

ధమ-గమాగరిస॥

పై.....ఈ-వే,-...ళ,-..

.-ర..-య.-జా.

..-..డు...॥

సధాని-సరిగమ

.ము.-....(దా)

1. సా,,-,,నీ-,,ధా-,,మా-,,ధా

,,నీ-,,సా-,,ధానీసారిగా

,,మా-గారీ

గారీధా,రి॥

,,గా,,మా(దా)

2. ఫానినిధనీ-ధనిధమ-ధానిని-ధని

సరి-ధానిసరి-నీసరిగామగరి-సరిగ

రిస-నిసారిసని

ధరీ-నీసరిగ॥

మ-ధానిసరిగమ(దా)

3. నిసగరినిధ-నిరినిధమధని-గమనిధరి-ధగ

రిధనిధగరి-మగరి-ధమగ-నిధమగరి-రినిధ

మగ-గరినిధమగ

రి-సానిధమగరి॥

సధానిసరిగమ(దా)

4. మగరిసనిధా-గరిసనిధా-రిసనిధా-నిధ

మగ-మధాధనిధ-నిసరిగామ-సరిగమ-దధ
 మగరిసా,-నిధమగా,-సనిదధా,-గరి
 సనీ-గరిమగరి-సరిగ-నిసరి-ధనిస-మధని
 ధా,నిసరిగమ(దా)

,నిధమగరిస-ధ

నిసరిగమా,,-||

గమధని-సా,ని

ధమగా,-రిసని||

నాట-ఆది

ప. సామినిన్నేకోరినాను-చాలాదయజూడర

అ. భూమి వెలయు శ్రీవెంకటేశ||

చ. పామరజనపావన

ప. సా,,-,,సనినీ-పమగమ-పని

పమ-నిపమపమరి-

సరిగమ-పాధని||

సా||-||మిఇ-ఈ-నిఇఇఇ-న్నెవి

ఎఎ-కొఒఒఒఒరి-

నఅఅఅ-ఆఅను||

సాసనిప-పపమ-గమరి-సరిసా-

గమపనిపా-సని

పమరిస-గమపని||సా||

చాలఅఅ-యఅఅ-జాఊఊఊ-

డఅఅఅఅ-రఅ

అఅఅఅ-నఅఅఅ||సా||

అ. సనిప-నిపమ-పమగ-మరిస-నిసగమ

రిస-నిసగమ-పమ

పా,,-,,,-

భుఉఉ-మిఇఇ-వెఎఎ-లఅఅ-యుఉఉఉ

ఉఉ-శ్రీఇఇఇ-ఇఇ

ఈ,,-,,,,-

నిసరిని-సనిసా-పమగమ-పనిసరి-

రిసా-సనిప-నిప

,-పమప-గమపని||-

వెఎఎ-ఎఎఏ-రఅఅఅ-అఅఅఅ-

టెఏ-ఎఎఎ-శఅ

,-అఅఅ-అఅఅఅ||

సా,రిసని-పనిపపమప-గమపని-

ససాస్సని-పనిప

,ప్పమప-గమపని-

పసా-సరి-రిమా-పమమరిస-రిరి

,ససని-పనీప

పమ-గమపాధని||సామి||

చ. పా,,-పమ-గమపామా-పమమరి-

సా,,-,,-నిని

ప-పపమ-గమపని||

పా,,అఅ-మఅఅఅ-రఅఅఅ-

జా,,-,,-నఅ

అ-పఅఅ-వఅఅన||

1. పా,,-,,-మా,,-,,-రీ,,

,,సా,,-నీ

సా,-రీగామ||పా||

2. పా,,-,,ప్పమ-గమపమ-గమమరి-

సా,,-,,-రిస-

పమ-నిప-గమపని

పసాస్సని-పనిపాప్పమప-గమపని-

సరిససని-పని

,పపమ-గమపని||పా||

3. పాపా-మపగమ-పా,,-పా,,-

మామా-రీసరి

ర్రీ,,-సా,,-

సాఠ్రిస-మారిస-పామ-నీప-సా

ని-రీస-మారిస

రీస-సాని-నీ

ప-పామ-గమపని-సరిసని-సరిసస

,పనిపపా-సరి

ససా-రిగమపని||పా||

4. పామ-పామగమ-పామ-గామరిస- సాత్రిగామ-గమపామ-గామపా- మాప్ప-మాప్పమగ-గామ-గామరిస సత్రిసని-సత్రిససా-పన్నిపమ-పన్నిప	రీస-రీససని- సాత్రిసాత్రిసని పామ-నీప-సా పా-సత్రిసని-సత్రి	పాని-సారిసని- పాన్ని-పాన్నిపమ- ని-రీస-సానిప- ససా-మగమపని పా
--	---	--

గౌళ-అది

ప. చెలిమి కోరి వచ్చియున్నది - చిత్తము నాదు భాగ్యము||

అ. సలలితగుణశ్రీలోల-సరసశ్రీవేణుగోపాల||

చ. ఎంచిచూడనీసరిగాదురా||

ప. రీగామా-రిసనిసరీ-రిరిస-స చెలీమీ-కొబబరీ-వఅఅ-చ్చి రీసా-నిసరిస-రిమమరి-పమనిప- చిత్తా-ముఉఉఉ-ఉఉఉన-అఅఅఅ- అ. పమనిప-పమగమ-రిరిమమపా,-ప సఅఅఅ-లిఇఇఇ-తఅఅఅగూ,-ణ	నిఱ-నిసరిమ-రిప ఇఇ-యుఉఉఉ-న్నఅ పమగమ-రిగమ-రి అఅఅదు-భఅఅ-అ పమ-నినిప-సనిస అఅ-శ్రీఇఇ-లొబబ	పమగమా-రిరిస అఅఅఅ-దిఇఇ రిస-నిసరీసా అఅ-అఅగ్యమూ ని-పమమా-రిగమ- బ-బబబ-లఅఅ-
---	---	--

రిమరిమపని-పసనిరిస-మరిరిస-ని సఅరఅసఅ-అఅఅశ్రీఇ-ఇఇఇఇ-ఇ రిరిససనిస-రిగమ-రిరిసమ-నిపమ రిరిమ-రిరిప-మమని-పపస-నిరిస-స చ ససని-నినిప-పమగమరిస-నీ,,- ఎఎఎ-చిఇఇ-చుఉఉఉడరఅ-నీ,,- 1. నీ,,-సా,, ,,,-రీ 2. నీ,సరిస-నిసరీ,-రిసని-సరి 3. పనిపమ-పమగమ-రిసరి-నిరిసనిఱ- నినిపపమ-సనిమపనిస-పనిస-రీరీ 4. సా,రిరిసనిస-రిరిమ-రిపమపా- మపనిమప-రిమప-పనిసపని-పమని- 5. రీ,,-రీ,,-సనిపమరిస- మరిస-నిసరిసనిపమ-రిగమరిసని- సరిమ-నిసరి-పనిస-మపని-రిమప-ని	స-రిసస-నినిపప ఇ-వెఎఎ-ణుఉఉఉ గమ-రిసరి-నిసరి- ,నిపమ-పామగ సారీ-రిమగమ- సారీ-గఅఅఅ- ,,మా,,-రీ మరి-పమనిప-సని మపనిపనిస-నిస ససాని-పపామ- పమపని-మపరిమ- సరిమసరి-నిసరి రీ,రీ,-రిమ సరిమపని-రిమప సరి-పనిసా-పని	మ-పమరిగమరిస ఉ-గొబపఅఅఅ సరిమరి-పమగమ- ,మా-రీసనిస చె రిఱమ-గమరిరిస అఅఅ-దుఉరఅ ,,సా-మానీ ఎ రిససని-పనిపరి ఎ రిస-మరిసరిమప- రిరీస-రిమపని ఎ సరినిస-రిగమా- నిరిసపరి-నిమరి ఎ రిపమని-పసనిస నిస-మపనిసరి స-రిమరి-నిరిపరి ఎ
--	--	--

22. చక్రవాకం-ఆది

ప. సరసుడనిన్నేకోరి-చాలా మరులు కొన్నదిరా॥

అ. ధరలోవెలయు శ్రీవేంకటేశా-దయయుంచినేలుకోరా॥

చ. రారా చెలి తాళలేదుర॥

ప. సా,-నిధనిపధ-నీధప-మగరిగస

రీ,సాని-ధని

సా,-పమపధని॥

సా,-రఅఅఅఅ-సూఉఉ-డఅఅఅ-

నీ,న్నే-కొబ

ఓ,-బబబరిఇ॥

సనిధప-మగమ-రిగమపమ-గరిసా-

నిధనిస-రిగమా-

గమపధ-నీధని॥సా॥

చఅఅఅ-అఅఅ-మఅఅరుఉ-ఉఉలూ-

కొబబబ-బబబ-

న్నఅఅఅ-దీఇర॥సా॥

అ. మమపమ-మాగరి-సనిసా-మగమా-

పమపా-పధనిధ-

నీధప-ధనిసా

ధఅరఅ-లోబబ-వెఅలా-యుఉఉ-

శ్రీఇ-ఈ-వెఎఎ-

కాటెఎ-ఎఎశా-

రిగమా-గరిసని-సానిధ-పధనీ-

పధనిస-రిసనిధ-

పమపధ-నీధని॥

దఅఅ-యఅఅఅ-యూఉ-చిఇ-ఈ-

నెఎఎఎ-లుఉఉఉ,

కొబబబ-రాఅఅ॥

సా,-రిసనిధని-పధనిస-నిధపమ-

పాధా-నిధపమ-

పాగమ-రీ,-

సరిగ-రిగమగమ-పధనిధ-ధానిధ-

పాధ-మపమగమ-

సరిగమ-పాధని॥సా॥

చ. ధా,,-పధనిస-నిధపమ-పా,మ

గరిసని-ధనిసరి-

గమపమ-పాధని॥

రా,,రఅఅఅ-చెఎలిఇ-తా,అ-

ఇఅఅఅ-లెఎఎఎ-

దుఉఉఉ-రాఅఅ॥

1. పా,మా,గా-రీ,సా,నీ

ధా,నీ,సా-

రీ,గామపని॥రా॥

2. ధపమగరిస-పమగరిస-మగరిసని-

ధనిసరిగ-రిగమ-

గమప-గమపధని॥రా॥

3. నీధా-నిధపమ-పాపా-దపమగ-

మాప్పమ-గరిసని-

సరిగమపా,,-

మగమప-ధనిసని-రీసా-నిధపమ-

పధనిస-రిసనిధ-

పమపధ-నీధప॥రా॥

4. సా,,-నిసరిస-నీసా-నీధా-

ధనిసా,,నిధ-

పమగరి-సనిసా-

పమపా-ప్పమగమ-పధనిధ-ధనిసని-

రీ,సాని-ధని-

సా,,-సరిసని-

నిసని-ధనిధప-మగరిస-రీ,స

,ని-ధనిసా,,-

రిగమ-గమపధని॥రా॥

23. మలయమారుతము-ఆది

ప. మలయమారుతముచే-మదిర్పుల్లుమనెరా॥

అ. ఇలశ్రీగుంటూరిపురీశ-ఇభరాజవరదరార

చ. మరుడునాపై వెడలెర॥

ప. గారీసా,ని-ధానీసా,,-	సరిగరి-రిగరిస-	నిరిసని-ధనిసరి॥
మాలాయా,అ-మాఆరూ,,	తలలల-అలలల-	ముఉఉఉ-చెఎఎ॥
గరిసని-ధనిసరి-గాపధ-నిధపా-	గాపధ-నిదధప-	గపగరి-సనిసరి॥గా॥
మలలల-దిఇఇఇ-రూఅల-ల్లుఉఉఉ-	మాఅల-సెఎఎఎ-	ఎఎఎఎ-రలలల॥మా॥
అ. నినిదధ-పాపగ- గపధనిధా,,-	గపధని-పనిధప-	గపధనిసా,,-
ఇఇఇఇ-లాశ్రీఇ-గుఉఉంటూ,,-	రిఇఇఇ-పుఉఉఉ-	రిఇఇఇశా,,-
నిసరిస-గరిసని-ధనిసని-దా,ని-	పధనిధ-గాపధ-	నిదధప-గరిసరి॥
ఇఇఇఇ-భలలల-రలలల-ఆ,జ	వలలల-రాఅల-	దలలల-రలలల॥
గారిస-నిధనిసా-ధనిసారిని-	సరిగా-రిగపా-	గపాధ-నిధపధ-
ఏలర-యిక యీజాలము చాలుర-	తమితా-ళనురా-	వదేర-పలుకర-
సరిగరిసనిధ-సాధని-సనిధప-	గపధనిసా॥-	నిధపా-గరిసరి॥గా॥
నిరంతరమునిను-సన్నుతి-సలుపగ-	నలుగుటయే,,-	లటరా-పలుమరు॥మా॥
చ. ధా,,-,,పధనీ-నిదధప-పగ	పా,,-,,-గప	ధసనిధ-గపధని-
మా,,-,,-రుఉఉఉ-డుఉఉఉ-నల	పై,,-,,-వెఎ	డలలల-లెఎఎర॥

1. పా,గా,రీ-సా,నీ,ధా-	నీ,-సా,రీ-	గాపా,ధాని॥
మా,భా,గా-యే,లే,రా-	మం,దా,హీ-	సామే,లార॥మా॥
2. నీ,ధా,పా-గపధని-సీనిధప-	గా,రీ,సా-	ధనిసరి-గపధని॥
పంతా,ము-వలదుర-యికరల-	వ్వంతై,నా-	దయదల-చగదర॥మా॥
3. నీ,ధానిపధ-నిసానిధప-గప	గా,రీస-సరి	గపాధ-నిధపధ-
నీ,దాననిటు-నిరాదరణ-నను	పో,రాడ-తగ	దురార-సికవర-
గా,రీస-నిరిసా,ని-ధనిపధ-	సరిగరిసని-ధని	సనిధప-గపధని॥
నా,నేర-మికపై,చి-చనువున-	బెనగొనసమ-యము	సరగున-గలయర॥మా॥
4. సా,,సనినిధ-ధపపగ-గరిరిస	రీ,,-సనిధని-	సరిగరి-రిపాప-
శా,,రికములు-శుకమధు-కరములు-	కో,,-కిలములు-	కలకల-నిగూయ
గపధని-సరిసనిధని-పధని-పనిధ-	గధప-గపగరిస-	రిగపగ-పాధని-
ములుకుల-పగిదిచెవుల-జొరగ-వగల-	నొగల-తగులుదవడి-	కలువల-రాయుడు-
సారిగ-పగరిస-నిధపధ-గపధని-	సరిసా-నిధపా-	గపధని-పనిధప॥
వెన్నెల-యుడుకులు-వెరపగ-వెరపున-	దరిజే-రితిరా-	కొంగిట-నదుమర॥మా॥

24. కీరవాణి-ఆది

ప. చలమేలజేసేవుసామి-చాలనమ్మియున్న నాపై॥

అ. పలుమారునిన్నే కోరిన నాతో- పలుకవదేమి శ్రీవెంకటేశా॥

చ. మారునిబారికోర్వగలేర॥

ప. పామా-గమగగరీ,, -సనిసరి-

గరిసని-ధధఫ-

ధనిస-నిసరిగమ॥

చాలా-మేఎఎలా,, -జెఎఎ-

సెఎఎ-పుఉఉ-

సఅఅ-మిఇఇఇఇ॥

పమగరి-గమపధ-పమపధ-నిధపా-

ధనిసనీ-ధపమ-

పధపమ-గరిగమ॥పామా॥

చఅఅఅ-అఅఅఅ-సఅఅఅ-మిఇఈ-

యుఉఉఉ-న్నఅఅ-

నఅఅఅ-పైఇఇఇఇ॥చాలా॥

అ. పమగ-రీగమా-రిగమ-నిసరిగమ-

పమగ-రిగమపధ-

పమపధ-నినిసా-

పఅఅ-లూఉమా-రు ఉఉ-నిఇన్నెఎ-

కొబబ-రిఇఇనఅ-

నఅఅఅ-తొబబ-

సనిసరి-గరిసని-నిస్సని-ధనిధపమ-

పమపధ-నీధప

మపమ-గరిగమా-

పఅఅ ఉ-కఅఅఅ-వఅఅ-దెఎఎమిఇ-

శ్రీఇఇఇ-వేంకఅ-

టెఎఎ-శఅఅఅ-

పమాగరిస-నిసరిగమగారి-సని

సరిగ-రిగమపమ-

గరిగమ-పధపా-

పధనీధప-ధనిసా-సనిసరిగరి-

గమగరి-సనిధప-

నిధపమ-గరిగమ ॥చాలా॥

చ. పా,, -పమగరి-గమగరి-సనిసరి

నీ,, -నిధసనీ-

సరిగ-రిగమపధ॥

మా,, -రు ఉఉఉ-నిఇఇఇ-బఅఅఅ

రీ,, -కొబబర్వ-

గఅఅ-తెఎఎర ॥

1. పా, మా, గా-రీ,సా,నీ-

సా,గా,రీ-

గామా,పాధ ॥మా॥

2. పమ-ధపామగరి-సని-రిసానిధప

ధనిసనీ-సరిగ-

రిగమ-రిగమపధ ॥మా॥

3. పధప-మపమగరి-గమపమాగరిస-

నీసరిగ-రిగమ-

గరిగమ-పా,, -

పధపధనీధప-ధనిసా-సీసరీ

సరిగా-రిసనీ-

ధపమా-గరిగమ ॥మా॥

4. నీ,, -,,సని-ధపమగరిస-నిధ

నీ,, -,, -సని-

రిస-గరి-గమపధ-

నీధపధని-ధనిసనిసా-రిగరి-

గమగరిసనీ-ధ

పమగరి-గమపధ ॥మా॥

25. నాటకురంజి-ఆది

ప॥ చలమేలజేసేవయ్య-చక్కని మారంగయ్య॥

అ॥ కలకాలము నీపాదము లేగతియని నమ్మియుండగ॥

చ॥ నన్ను బ్రోవ నీకు భారమా॥

ప. మాగా-సా,ని-ధనినిస-ధానీ

సా,, -,,నిధ

నిసని-ధనిసరిగ॥

చాలా-మే.ఎ-ఎఎఎ-లా ఆ

జే,, -,,సెఎ

ఎఎఎ-వఇఇఇయ్య॥

మగసరిగమ-నిధమ-గమనిధ-పధని- చఅఅఅఅఅ-క్కఅఅ-నిఇమఅ-అఅఅ- అ॥ సానిధని-పధని-సనిధ-మపగరిస కాలఅఅ-కఅఅ-లఅఅ-ముఉఉఉఉ- నిసరిగమగ-సరిస-నిసని-ధపధని- గఅఅఅఅఅ-తిఇఇ-యఅఅ-నిఇఇఇ- మమగస-నిధనిస-రిరిసని-ధపధని- కరిమొర-లిడవిని-దురమున-వెడలిమ మమగసరిగ-మనిధమగమ-నిధనిస- ధరనువెలసి-సురలుపొగడ-గలిగిన- చ. నీధానీ,, -సనిధనిప-ధనీ నాన్నాబ్రో,, -ఒఒవఅఅ-నిఈ 1. ధా,, -,, -నీ,, ధా,, మా ఈ,, -,, -దే,, బా,, గ	సనిధ-పధనిధమ రంం-ంంంగ ఇ మగమ-పగమ-నిధ నిఇఇ-పఅఅ-దఅ సానిధమ-మాగ నంంంం-మ్మిఇ సనిధ-మనిధనిస- కరిని-దునిమికరి- రిగమసా,, -సని పతితపా,, -వను సా,, -,, -నిరి కూ,, -,, -భఅ గా,, -,, -సా నీ,, -,, -యూ	గసని-ధనిసరిగ॥మాగా॥ ఇఇఇ-యఅఅఅఅ॥చాలా॥ ని-పధనిసా,, -, అ-ముఉఉలే ,, -, స-నీధనిసరిగ- ఇ-యుండఅఅఅగ- ధనిసరి-నిసరిగ- వరదుడ-నిబిరుదు- ధమా-మగసరిగ- డనా-మనవిగొను ॥చాలా॥ సని-ధనిసరిధమా॥ అఅ-రఅఅఅమా॥ 1, రీ-సానీ ,, రా-కానూ
---	---	---

2. ధా. ,, -,, -మా,, నీ ధానీ నీ ,, -,, -పూ,, న్ననీనూ నీధ-పధనిధామ-గామ-పగరిస- నీదు-స్మరణగాక-వేరె-ఎరుగను- 3. నీ, సా,, -నిరిసని-ధనిసనిధనిప- అం, డాం, డములకు-నధపతివని- నీ, సా, రిగమగమ-నిధనిపధ- యుం, డా,, -సరియగున-మదనజన- 4. సా,, -,, -రిగమగస-నిరిసనిధ- ఆ,, -,, -ద్రౌఉపతికి-వలువసభ- సా,, -,, - నిధనిసనిధ-నిసరిగ సానిసనిధ-నీసనిధనిప-ధాపమ- రంగపురిని-వీలినపతి-నాగల- సరిగమగస-నిరిసని-ధనిధ-పధని నడచినబలు-నడతల-నుమది-తలుప	సా,, -,, -నీ నే,, -,, -నీ నీధని-సరిసా- నీరజ-నయనా- ధా, మా,, -రిగ నిం, డా,, -మొర నీ, సా,, -రిగ కుం, డా,, -వర నీ,, -,, -పధ లో,, -,, -తర మా,, -,, -రిగ గామప-గమనీ రంగని-కొమరుం సధప-గమప-గరి వలదు-వలదు-శర	సారీగామా॥ డాచేదానా ॥నన్ను॥ రిగమ-నిధమగమ॥ దనుజ-మదహారణ॥నన్ను॥ మగస-నిరిసనిధ- లిడగ-వినివివక- మగస-నిరిసనిధ॥ మొసగు-ననుదినము ॥నన్ను॥ నిసనిధ-మపగరి గకనుమొ-సగినమ మగపమ-గమనిధని- ధ-మనిధని-పధని- డ-తెలిసితె-లియక- స-నిధని-సరిగమ॥ ణు-శరణు-మురహారి ॥నన్ను॥
---	--	---

26. వసంత-ఆది

ప. నిన్నుకోరియున్నార-నెనరుంచి-నన్నేలుకోర॥

అ. పన్నగశయనుడొశ్రీపార్థసారధిదేవ॥

చ. సూనశరునిబారికోర్వలేర॥

ప. గామాధా,,-నినిధనిసా,,-

నీన్నుకో,,-ఒఒఒఒరీ,,-

రిసని-ధానిసరి-సనిసగ-మదధని-

నెఎ-నాఅరుంచిఇఇఇ-నఅఅఅ-

అ. ధా,ధమధ-నినిదధమ-గమగరిస-

పా,న్నఅఅ-గఅఅఅఅ-శఅఅఅఅ-

సగమగరిస-నిసగరిసని-ధమధ-

పఅఅఅఅ-ర్థఅఅఅఅ-సఅఅఅ-

రిసనిధనిస-మధనిసరి-నిసగగమ-

మగరిసా-ధమగరి-నిధమగ-సనిరి

ధనిసనిధ-ధని

యుఉఉఉఉ-న్నఅ

సగరిసనిధ-సని

నైఎఎలు ఉఉ-కొఒ

మగమ-సారి-సమ

యఅఅ-సూఉ-డఉ

సనిరిసాని-ధమ

రఅఅధీఇ-ఇఇ

సరిసమగమ-ధమ

సా- నిధమ-నిధా

ధధమ-గమగరిస॥

అఅఅ-రఅఅఅఅ॥

ధమగ-ధమగరిస ॥గామా॥

ఒఒఒ-రఅఅఅఅ ॥నీన్ను॥

గమ-ధనిసా,,-

ఉఉ-ఉఉశ్రీ,,-

నిధా-గమగరిస॥

ఇదే-ఎఎవఅఅ॥

గనిధ-సనిధమగ

మగ-ధమాగరిస ॥నీన్ను॥

చ. సా, రిసని-ధనిదధమ-గమగ-రిరి

సూ,నఅఅ-శఅరు ఉఉ-నిఇఇ-ఇఇ

1. సా,నీధా-మా,గారి-

2. సానిధమగ-ధామగరి-సానిధని-

3. ధా,నీస-ధనిస-ధనిధమగ-మని

ధా, నీస-ధనిసరిస-నిసగగమ-

4. సా,,-,,నిసరినీధ-మగారి-

సనిధ-మగామ-ధమాగ-రిసాని-

సరిస-మగమ-ధమగనిధ-గమదధని-

మగరిస-గమధమ-గమధని-సగమగ-

సా, , - ,, సని

బా,,-,,రి ఇ

సా,నీ,ధా-

సరిస-గామధా-

ధా,మాగ-మధ

ధా, మాగ-నిధ

సా,,-,,గరి-

ధనీస-రినీస-

మగమధామ-గమ

రిసాని-ధనిధ-మ

దధమ-గమదధని ॥

కొ ఒఒ-ర్వఅలెఎర॥

నీసా-గమదధని ॥సూ॥

మగనిధా-మధని ॥సూ॥

మ-గమగ-రిరిసని

మ-సనిధమ-దధని ॥సూ॥

సనిధ-మదధని-

మగామ-ధా,,-

దధ-నినిధమగరి-

,-గరిస-గమధని॥సూ॥

27. ముఖారి-ఆది

ప. ఏరా నాపై నింతకోపమేలర-ఎవ్వారిబోధన విన్నావుర॥

అ. ధీరుడైనశ్రీసుబ్రహ్మణ్య-రారనన్నేలుకోర యీవేళ॥

చ. నీరజాక్షానాపైదయయుంచరా॥		
ప. సాస్సనిధ-పనిధపమ-గరిమప- ఏ,రలఅ-నలప ఇఇఇ-నిఇంత- సనిధపామ-ధపమగారి-మగరిస- ఎఎవ్వాఅ-రిఇఇబోఒ-ధఅఅఅ-	నిధపమామ-పమ కొఒపాల-మెఎ నిధసరీస-పమ నఅఅవీఇ-న్నఅ ధసరిమాగ-రిమ	గరిస-రిమపనిధ॥ ఎఎఎ-లఅరఅఅ॥ గారి-సరిమపధ॥సా॥ ఆఅ-వుఉరఅఅ॥ఏ॥ పనీధ-మపధసీ
అ. పాధపమగారి-సరిమ-గారిసని- ధీరు ఉఉడైఇ-నఅఅ-శ్రీఇఇఇ- రీ,మగరి-సరిగ-సానిధ-మపధ రా,రఅఅ-నఅఅ-న్నేఎ-లు ఉఉ సనీధపమ-ధపామగరి-మగరిస- సరిమగా-సరిగ-సానిధప-మపధ-	సు ఉఉబ్రంం-హ్మఉ సా,నీధ,మప కో,రాల-ఇఇ ధసా-రిమగరి-ప సరిగ-సానిధప-	ఉఉఉఉ-ణ్యఅఅఅ- ధ-మాగ-రిమపధ॥ ఇ-వేఎ-ళఅఅఅ॥ ,మనిధప-మపధ- మగరి-రీమపధ॥ఏర॥
చ. నీ,,ధా-సనిధపామ-గరిపమ- నీ,,రా-జఅఅక్షాల-నఅఅఅ-	పా,,-,పమ పై,,-,దఅ	గరిస-రీమపధ॥ యఅఅ-యుంచఅర॥

1. నీ,ధా,పా-మా,గా,రీ-	సా,నీ,ధా.-	సా,-రీమపధ ॥నీ॥
2. నిధపమాగ-రిమపధాని-ధసనిధ-	రిసా-గరిసనిధ-	పమాగ-రిమపధ॥నీ॥
3. పధమప-మగరిస-రిపమగ-రిసనిధ-	సరిమగరి-నిధప-	సనిధ-రిసగరిస॥నీ॥
4. ధపామగరి-సరిప్పమగ-రిసనిధ- సరిమగారి-సరిసనిధప-మపధ-	పధా-సరిగసా- సస్సా-నిధపామ-	రిపమగ-రిమపధ- గరిస-రిమపధ ॥నీ॥

28. లీలిగౌళ-అటతాళం

ప. వనజాక్షా నిన్నేకోరినవేసటదీర్చి బ్రోవవయ్యా		
అ. మనసిజునిగన్న చక్కనిమావేణుగోపాలయీవేళ		
చ. అన్నిటికి నీవేదిక్కని		
ప. సా,-నిగరిగమ ॥పామా-గారీసా,,- ఆ,-అఅఅఅఅ॥వానా-జా ఆ- క్షా,,॥ నిసగరిససనిని-నిఱనినిసని-సగాగమా- నిఇఇఇఇఇఇ-నెఎఎఎఎ-ఎఏఏఏ-	గమపధపమ-గమ ఎఎఎకొఒఒ-ఒఒ	ప-పమమగరి-పమ ఒ-రిఇఇఇఇ-ఇఇ

గరిసని-సగగమ॥పాదధమ-గమపపమగరి
 నఅఅఅ-అఅఅఅ॥వేఎఎఎ-సఅఅ-టఅఅఅ
 గమ-గమనినిదధ-నినిధమా,-గమగసా,- నిసని-సగరిగమ- పధమప-గమగరి
 అఅ-దిఇఇఇఇఇ-ర్చిఇఇఇ, -ఒఒఒవా,- అఅఅ-వఇ ఇఇఇ- ఇఇఇఇ-ఇఇఇఇ
 అ. గా-పమగరిగమ॥సానిధని-దధనినిధమ-గ
 యా-అఅఅఅఅ ॥మానఅఅ-సిఇఇఇఇఇ-జా
 మధపమ-గరిగమ-ధపామగరి-పమాగరిస- నిసా-నిగరిగమ- మనినిధమ-గమని
 ఉఉఉఉ-ఉఉఉఉ-ఉనీఇఇఇ-గ౦౦౦౦- ౦౦-నఅఅఅఅ- చఅఅఅఅ-క ఆ అ
 నీసనిసా,, ॥నిసగగమ-గమగరి-గాగ
 ఆఅఅనీ,,॥మఅఅఅఅ-వేఎఎఎ-ఏ ఎ
 రిస-నినిసగరిస-నిసనినిధమ-గమగరిగమ నిధమ-నినిససా- నిధమ-గమధపమ-
 ఎఎ-ణు ఉఉఉఉఉ-గొఒఒఒఒఒ-పఅఅఅఅఅ లఅఅ-అఅఅ-ఈ ఇఇఇ-వే ఎఎఎఎ-
 గరిసని-సగగమ॥

శఅఅఅ-అఅఅఅ॥పాదధమగమా-పమగరి
 గమా-దధమగమా-మగరిరి-గాగరిస-నిస
 గరిస-గగమగమ-నిధమనీనిస-నిసగాగ- నిసని-నిగరిగమ- పధపపమా॥-
 రిగమగాగరిస-సనిసగరిస-నినిసా,-స నిధమా,-మగరి స-నీధామగరి
 స-నీసగగామ ॥వ॥
 చ. ,,,-,,,,-సా,,-నిధనీ-నిధమా-
 ,,,-,,,,-అ౦,,-నిఇఈ-టిఇఈ-
 మగమప-పమగరి-గమపమగరి-గాగరిసని- సగరి-గమగగప పమ-గగమా,-మ
 కిఇఇఇ-ఇఇఇఇ-నిఇఇఇఇఇ-వేఎఎఎఎ- దిఇఇ-ఇఇఇకఅ అఅ-అఅనీ,-ఇ
 గమపమ-గరిసని ॥
 ఇఇఇఇ-ఇఇఇఇ
 1. మా,, గారీ-గారీసా,,-సా
 నీ ప్లా,,నీనీసా,,నీగారీ గా,మా,-దా ధామాగారీ-
 సాగారీనీ ॥అ॥

2. నిష్ఠనిష్ఠనిష్ఠ-సగగమ-సమమ్మగరిస-గాగ
రిస-గగమగామ-నిష్ఠనిష్ఠ-పమాపగరి- గమానిధమ-నీ నిధమ-మాగరిస-
సానిష్ఠా-ఘనిష్ఠి ॥అ॥
3. ససపమగరి-సమగరి-గగమమపమ-ధపమప-
గపమగరి-పమగరి-సారినిస-గగమ-సగగ మ-నిధమ-నినిస-ని సానిధమ-మాగ-
రి-నిధమగరిసని ॥అ॥
4. పదధమగగ-మపగరిస-మగరినిస-నిగరిస-
నిసనిష్ఠనిధమ-నిష్ఠనిగరిస-మగరి-పమగనిధ మ-గమనినిస-నిగ రి-నిరిసనిధమ-ని
ధమప-గరిసరిని ॥అ॥
5. నినిధమగగ-మదధమగరి-గగమమపమగమ
గగరిస-గరిసరి-నిసనిష్ఠనిధమ-నిష్ఠి-నిగరి గగమ-గపమ-ధప మగరిని-సగగమ-
పమాగరిస-నిధామగమ-నినిసనిస-గగే మగరి-గగరిసా-రిససని-నీనిధమ-గగ నిధ-మనీధమగ-
మగాగరి-సరిని ॥అ॥

గోవిందసామయ్య వర్ణము

29. మోహన-ఆది

- ప. సరిగా దానిపై నెనరుంచి నిన్నే సరసకు రమ్మనెర (స)
- అ. సరసాగ్రేణ సద్గుణసాంద్ర సామిశ్రీవేంకట పెరుమాళ్ రాజేంద్ర (స)
- చ. గారవించి దానినేలుకోర (స)
- ప. గగరిసధ సరిగా;- గరిగా పా;-పా; గగధప-గగరి
అ.... సరిగా;-... దా;-.; ని...-...
రిసగరి-గరిసాసా-ధగగరి సా-సారిగరిసా-ధప ధససధ-సరిస
పై....-....-నె..న ..-రుం....-.. చి...-....
రిగగప-గగరిగరి;-గదధప గగపా-గగరిగ రీ,-ససరిరి
ని....-.....న్నే;-స.ర. స..-కు.... ,,- రం..
ని...-.....న్నే;-స.ర. స..-కు... ,,-రం..
ససధపధా;-గగగరి-రిగగప- గగరిగరి;- రిసగరి-గగరిస

.....;-మ...-నె...-రా;--.....
గగరిసధ.		
.....		
అ. గగరిగ-పగ పాపా;-గపధస	దదధప-గగధప	గగరిగరి;-
స.ర.-సా...;-గ్రే...-శ...;-
సరిరిస-రిగగరి-గపపగ-పదధప	గగపధ-సధసా	సా;-సధపధ
స...-.....-ద్దు....ణ.....	సాం..-....	ద్రా;-అ....
సా;రిగా-పగిరి-రిగిరిస-	ధసధస-పాధా	పాగా-పాధా
సా;...-మి...-శ్రీ....	వేం..-కట	పెరు-మాళ్
ధగిరిసా-ధసదధపా-పగపధ	సధరిససా-గప	ధపధప-గగరిస
రా....-.....-.....	జేం.....-ద్ర.-.....
గగరిగ-సరిగ-సరి-సగరిరిస	ధసపాధ-ధాస	పదధ-గగరిస
విరిబోణి-నెనయు-మిక-చెలిమిమిర	విటరాయ-లేర	చనవొసగవేర

రిగరిగ-ధగరిరిస-సపధసా	రి-గరిరిగ-పరిరి	గస-రిరిగగాప
కరుణించి-కౌగిలీర-చిలుకతే	జి-పై.కొని-నెఱవ	డిగ-చెఱకువింటి
గరి-గపరిగాగ-రిగసరిరి-సప	గగధ-గపగగరి	ధపధప-గపాగ
దొర-నెనరుమాని-కనరుబూని-కర	కనిరి-నురువడిగ	మరిమరి-లకోరు
పప-రీగసారిగా-గదాధాప-గ	పాపాగ-రిగా	సరి-గధపధస
లుర-మాననేయగ-వరారోహ-నె	రామోహ-వరం	బుచే-వెరచినను
పగపధస-పధాసారి-సరిగిరి	స-రిసధపధ-గప	ధగిరిస-రిస-
శరణనిన-విచారింప-వపురవిం	ల్లో-బిలచినను-పలు	కవదేమి-సామి
సరిససధా-ధసదధసా-దధస్స-ధ	ధరి-ధగిరి-గిరిస	రి,రిసధపధ
నెరతనమా-దొరతనమా-అలుగ-వ	లదు-చలము-తగదు	నీ,యెడలనది
గిరిససధాసా-సపా-ధగాగప	,-పగరిసధా-గ	రిసధా-రిసధా
నిరపరాధిరా-ధరా-పురందరా	,-సరసకరా-ర	సకరా-సకరా
సధా-పధాసారి-గపధస-సరిగి-	సధప-పధరిసరి	ధస-పధగప-ధప

కరా-పరాకేమి-దెలుపర-వలపు- స-ధపగరి ప-టివలనె (సరిగా)	నిలుప-నిదిసమయ	మిక-చెలుపుడ-మను
చ. ; ; ; - ; ; - గా ; ; ; ; - ; - గా; సరీరిగ-గపగరి-గరిసా-దదధప నే....-....-లు..-..... సాధపగ-ధపాగరిసరి-.....(గా)	రిగపగపాపా ర....వించి ధసాధ-సరిగప కో..-.....	గదధప-గపగరి దా....-ని... గగరిగ-రీ-;-రా-;
1. గారీ;-సారిగరీ-సగరీ- రారా;-ఆరడిగా-వడిగా గపాప-దధాపగరిసరి కిబాళి-విరాళిజేసె.ను (గా)	సరీగ-సరీగ- వరాళి-మరాళి-	గరిపగారి-సరి మరుశరాళి-చెలి

2. గాగరి-రిసరీ-రిసధపధసాస- వేమరు-మదిలో-మరుల.ణపజాల- గాగపగగరిస-గరిసరి వేడిమి.సైచదు-వేగమే. (గా)	రిసరిగ-పాసస- దలికుల-వేణల-	ధాధగరీసరి వెన్నెలవేదన
3. గరిగ-సరిగ-సారిస-రిగప-సరిగ మిగుల-తొగల-సోగల-వగల-నగగ పధసరీ-సధపగ-రిగసరి నుగవల-మగువను-కనుగొని(గా)	ప-సరిగపధ-సరి ల-మిగులతగి-సాగ	గపధస-సారిగ సుగులుకు-నీదుక
4. సారిరీగ-సగరీస-ధాసపా ఇంచుబోడి-నలయించ-మేరగా- సాగరీపగా-ధాపగరిగ-సా కించుకైనలా-లించివినపు-మ పాధసా,-గారీసరీసధ-పా	ధాససా-రీగ దంచునే-విన్న రీగపా,-పా న్నించరా-లా ధాస-ధారిధగ	గాపగ-రిగగ వించిన-నాపలు గాపధా;-దధ లించరా,-నెన రీగు-ధాప-సా

రుంచరా,-నీవంచనలిక-చా	లించు-మంచిదొర	వంచు-నిన్ను-కా
ధాపధ-పగపధ-సారీస-సధపధ	గారిరీససా	సారీససధపధ
మించిన-చెలి ^౯ నిర-సించుట-తగదల	చంచలాక్షిబో	ధించునుడులనిజ
ధాపధసధాప-గరిసరి (గా)		
మంచుమదినెంచ-వలదుర(గా)		
5. రిసరిగరిసరీ-సగరీససధా-	ధగరీసరిగా	గా,పగాగరి
దినదినమనుమా-నమమానవుమా-	నవమానితమా	బా,లికామణి
రీ,గసారిస-రీగరి-గాపగ	పా;;-గద	ధా;;-గప
తే,నెవతెర-సారధి-చక్కన	రా;;-కన	రా;;-విన
పాగరి-గాధప-పాధస-ధగగ	,రి-సరిరి,స-	సా,స-దాధగ
రాయిక-మాటికి-మాటికి-చలమే	,టి-కలబో,టి-	మా,ట-గైకొన
రీ-సరిసా-సరీధసా-దధగగ	రిస-రిరిసస-రిస	సధ-సా,సధప
రా-వినరా-ధరావరా-నినువిడ	నని-మునుచెలి-కొస	గిన-నం,మికలు

ధపాధ-పధపప-గరిసరి (గా)		
నీ.కే-తెలియద- చెలువుడ (గా)		
6. గాగాపగరీ-గాగపగారిగ	రీ-సరిసా-ధధ	సారి-గాపగరి
ఆనాటివలె-మానవతీమణి	పై-కరుణిం-పుము	వేయి-నోళ్ళకొని
దాధపపగపా-గపపా-గరిగా	పాపధప-గాప	ధ-పధసా-సారి
యాడెదగదరా-అదిరా-చెలిమే	నెల్లసగ-మాయ	ను-గదరా-దాని
ససధా-ధా,సదధపప-గగపప	దధసస-సారిగ	రీ-సరిసా-ధస
కిటునీ-పై, నిగలతమి-ఇంతని	దెలుపగ-నాతర	మాభరమా-యర
ధా-పధపా-దధపదాధ-గపగధ	,ధ-పధసధ-పధ-	పపగరి-గపధగ
మా-వరమా-నినికశేష-కనకభూ	,ష-ణములురమున	పెనగొన-సరములు
రిసధప-ధసధపగరిసరి (గా)		
విడమున-కుయోగించును (గా)		

30. కేదారగౌళ-ఆది

ప. ; ; - నీ ; సా ; రీ ;	రీ; - రిగగరి	గరిసా-సనిసరి
; ; - నీ ; స ; రి;	మ; - మ్నే...	దొ. . - ర. . .
సగరీ-నిసరిగ-గరి-మాగరి-సా	రిస-నిరిసరిసని	ధప-నినిధ-ధధప
. . వ- లె. వ. - . . - రు. . . -లే	. . - ర - ని. . - . . .
పమసా-సాసానీ ; సా ;	సారిగ-రిగసరి.	రిగరీ ; - రిమ
. . . - నెలత ; . ;	నిన్ను.-కో. రి; - యు.
సా; పధపమగగరీ, - రిసా	మగరీ;-రిగ	గరిసా; - సరి
. ;- , -న్నది	ర . . ;- ; - . .
సనిధప (నీసరి)		
అ. ; ; రీ ; మా; సా;	నినిధ-దధప-నిధ	పసామ-మధపమ
; ; నా; సా; . ;	మి. . - . . .-వ.	. . .- ర. . .
గరి-గగరిస-నిసరిమగరి-రిమపని	ధపమప-సనిధప	నీ; సా;

. . - ద. . . .-వేం. . . .-క . . .	టేం. . . - ; ద్రా;
సా; రి; - మగారి - గరీసా	సనిసరి- సగరీ	సనిసరి- సనిధప
న; . ;- వ్య . . -గు - . . .	ణ. . . -
మపనిస-రిగరీ-సా ; నీధా	పనినిధ-పదధప	పధపప-మగరిస
సాం. . . - . . . - . ; . .	ద్ర. . . . - -
నిసరిమగరి-సరిసనిధప-నీసరీ	మాగరి-మపనీ	ధపమప-నీసరి
నెరసరసత - కలిగినదొర-నీవని	మానిని-మతిబా	యకమరు-లైకని
గరిససారి-సనిధప-రిసానిధప	నిధాపమగ-రిమ	పనిధప-మగరీ
కరముజెంది-శుభకర-గుణాళివర	కళానికర-మరు	దురమున-చెరినీ
సనిధప		
వనయము (నీసరి)		
చ. ; ; ; - ; ; ; - గారీ	మా ; - సా ;	సా; - నినిధధ
; ; ; - ; ; ; - గరి	మ ; - ప ;	. ; - ణ..తి

- ధప-దధపపామ-పధపపమగ (గరి)
 .. - నే . . . లు -కో . . . ర. (గరి)
1. సారిసన్ధిధఫ-నీ, స- రిగరీ సగరీ- నీసరి మాగరి-గారిస
 జాలముసేయుట- వ, ల్ల- ఫలమా చలమా-చాలు మాయల-మాటల
 రీసనీ, ధఫ- నీసరీ, (గరి)
 దేలరా, ఇది- వేళరా (గరి)
2. నిసరీ; - రిమగరి- గరిసా ; నిసరిగరీ ; నిసరిసారిసని
 వినరా; - చెలిరతి- కనరా; కనుగొనరా; విరహతాపమణ
 రి-సానిధఫ-నీసరి-గసరిమ (గరి)
 ప-నోపదిక-ఎంతని-దెలుపుదు (గరి)
3. రిగరీసని- సరిగ- సారినిసా- ని రీని-సరిగరీ స- నిసరిసారిని
 అదరాచెలి- కిదుగో-నేడునెరా-వి రాళి-అదనమా య-మదినిమాయవ
 సరిగ-సాసరిగరీస-సారిగ-స రిగ-సారిమగరి- సగరిగ-నిరిసరి

- లదుర-మ్రొక్కెదనునీకు-మిక్కిలి-మ దన-బాణములెద- గదియగ-మదవతి
 నిసరీగ-సరిమగారి-పమా (గరి)
 అదితాళ-వశముగాదు-గదా (గరి)
4. ధాపమగరిసని-రీసనిధఫనీ సా ; - రిమగా- రిమగా-రిసరిగ
 వీనులకితవుగ- గానమువినరా దా ; -అలనా డెలసా- గకుబలు
 రీ ; - సనిసా- గరీస- నిరీగ రీమ గ - రీగస సారిగ- సారిస
 నా ; - ణెములే - విరాజి- లుమంచి సొమ్ములొ-సంగిసు ఖంబున-గూడితి
 రీపామగ- రిగరిస-నిసరిమ (గరి)
 నానాటివ-లెనెసద- యుడవై. (గరి)
5. మాపా, - నినిదధాప-దధప - పా పమ- పదధప-మగ రిస-నిసరిమగరి
 ఎరా, - చెలినిచేర- బిలిచి-గా . ర-వములను- పలు కుచు-చనువొసగవు
 మా, పనీధమ-పాధపా, - నిధ ధా - పమాధప సా, మ - గరిమప
 శా, రి బల్కుల- బారిక, - వని జా- రిచారికి తా, రి - బెదరుచు

మాపనీదధప- మపదాపమగరి	మపమనిదధాప	నీసరీమగరి
ఓరినీవేశర-ఱనికోరినయది	అలచెలులజేరి	వారిమాటవిని
సారిసానిధప-సా, సనీధప	పా, - పమాగరి	మపనీధపమగ
వారిజాక్షిపై. - సా, రెసారెకు	నే, -రమెంచకు	లలనామణినిను
రీ ; పామగ- రీ; మా (గరి)		
రా; రమ్మనె- రా; రా (గరి)		
6. పమపనిధమ-పా ; మగరిగరీ	; - నిసరిగరీ -	; - రిమపధాప
దినదినమిటు- నే; చగనగునా	; - ఇది తగునా-	; - సాగసుకాడ
మగగరి- మాపనీధ-మపనీసని	; - దధప- మనిధా	పనిధాపమగరి
పలుమరు-తేనెలీను-చెలిమోవియా	; - నిరుచి- కనరా	కనరానినుపై
మమపప- పమధప- పనిరిససనిధ	పమపా ; - పని	దధమా- పపమా
కొనియుప- రతినెన- యకవిరహముచను	నటరా; - చల	మటరా- విటరా
పమా- ధపామగ - రిమపని- నిదధప	సాని- సరిమగరి	నిసరిస- నిదధప

యుడా-యనుంచును-కనికర-మునతన	కౌగి-టనలముచు	కుచముల-నదముచు
మపనిసరిస-నిసరిమగరి-సగరిస	సనిధప-నిసరిస	నిదధప-మగగరి
మునుపటివలె-మనమువచన-వినయము	ననవి. - ల్తునికర	మునవిను-పెనుగొన
రిమపనిదధాప-మధపపామ (గరి)		
వలెననెరసామి-వినవదేమి (గరి)		

శ్యామశాస్త్రుల వర్ణము

31. ఆనందభైరవి- ఆటతాళం

ప. ; ; - ; ; పధపమగరి- గమపమగమ
 ; ; - ; ; సా - మి.
 గరిగరిసా; - - నిసగరి-సరిసని- నీ ; ; - గుగారిగమ , గ- మధప-మపమ
 ని. . . . ; - రం - - ; ; - మ . , . - న....- . . .
 గ గ మా ; - నినీస - నిసగరి- గమాగ
 .. వే ; - స - -

మపాధమప-గమగరి-గరిసా;ధపాధ మపగమాగరిస నిసా-ధపపగపగమ
 ర -- . . . సా ; క్షి... . . . ఈ - వే.
 గా రీ గా ;
 శ . . ; (సామి)
 అ. ; ; - ; ; ససధపమగపమా, - గప
 ; ; - ; ; కా. , - ము.
 మగమగా, - గమపగరిసా, - సరిససనిని ; - సనిసగరిగ గమా-ధపమపమ
 , - ని , - గ ; - - స్వ . . .
 గగమా ; ; పమపసాని - సమాగమగ
 . . మా ; ; కాం . . చి - వా
 రిగరిసా, సగరి- సరిసనిని; సా ; సా;- సని ధపా-ధపమాగ
 , సు. , - డై . . . న. ; శ్రీ ; . ; - వర దరా- . . . జ
 పమగపమగరినిసగరిసాస-నినిసనిసగ

. సరసజేరి-సమరతులమే
 , రి -గగమపధపామ-గగమపగ-మాగరిని సరిగరిగామపధ ధపమ-పామగగ
 , టి-యుపరతులచేసె- సగగరిమ-మిరగను ఘనముజేయుచును తళిరు-బోణిబళ
 మా; - నిసమగరిసా - గమపధపసని
 మా ; - నినివినవెస్సా - రసనయనసభా
 , స - మగరిగరి- సాగరిస-రిసనిరిస-పధ ప-సాసనిధ-పధ ప-మాధపమగమ
 , సు- వరసుగుణ- సామజగ-మనవిశాల-జఘ న-సాటెవరు-ధర ను-నీసరిగసెన్న
 పగా-పమగరిని
 డుగా-రవముగల (సామి)
 చ. ; ; - ; ; మగమా; - గమపా; ధ
 ; ; - ; ; మా . . ;-. . . , రు
 పమగరిసా, నినిస- నిగరిస- సరిససని నీ, - సనిసరిగ గా, మగమపా
 , ని . . - . . . - బా. . . . , - ణ , ము . . లు
 సా , ధపమగగ
 . , వే . . . (మారు)

; - శివకసే- నలనుతా, - దలచిమా, - న కనుసా, - మోద మునమా, యగొని
 నీ, సగరిగమా; ; - గమపా, ధ
 యీ, సమయమునమా; ; - . . . , రు
 పమగరిసా , - నిన్దిసనిసగరిస- సరిససని ; , - సనిసగరి గా, - మగమపా
 , - ని - బా. ; . - ణ , - ము
 ; . - వే - మో రు . . .
 గరి - నీసగరి సరిసాని- సగరి- నిసని- సమగరిగా, మ గమపా, ధపమ
 . . . - నే - తా. - శగ - , తె , ను - . . .
 మగగామ ; - పమపసనిధపా- నిధపా
 ; - కు - రి . . .
 ధపమా- ధపమగరిగమా- గమపా, - స నినిసా; - నిస గరిసరి- సనినీ
 మి. . తో - నం . . . , - - నె. - . . . - . . లి
 సా ; సా; - గమపసా- నిసమాగమగ

న ; . . ; - గు . . . - ణ
 రిగరిసా- సగరిసారిసని- నినీ ; - సా ; ; ; - సని ధపా- ధపపాగ
 - తు డై - న ; - శ్రీ ; ; ; - వర దరా- . . . జు
 పమగపమగరిని (సగరిసాస)

అ. ఇచట (సరసజేరి) యను ముక్తాయిస్వర సాహిత్యములను పాడి వెనుక పల్లవిని యెత్తవలెను.

కె.వి శ్రీనివాసఅయ్యంగారివర్ణము

32. కల్యాణి- ఆది

- ప. చిగురుబోణి నిన్నుచేర రమ్మనెర చెలువుడ (చి)
- అ. బిగువేలజేసెదవుగంభీరశ్రీకృష్ణరాజేంద్ర (చి)
- చ. మోవియానరారదాని (చి)

ప. గామాపా ; పా ; - పమపధ పమ-గమపామ-గ పమగరి- గగరిరి
 చిగురు ; . ; - బో - . . . ణి. - ని . . . ను- చే. . .
 సా- సనిధా - నిసరిసరి , - గపమ గా - ; ; - నిని ధపమ-గాపమరి
 . - ర. . - రం. . . , - మనె. రా - ; ; - చె. లు . . - వు. డ.

అ. సనిధపమ- పనిధాప-గపమగరి	గమపధాపమప	నిధ- సనిసా ;
బి. గు. . . - వే. - ల	జే . . సె. ద.	వు. . - . . గం ;
ధా, సనిసగరి- మగరిస- నిధనిస-	ధగగరిసా- ధని	నిధపా- ధమగరి
బీ, ర. . . శ్రీ. - కృ...- స్ట...-	రా. జేం	. . . - ద్ర. . . .
గామపామ-గధపామ- ధపమగరి	సా, గ- రిమగా	ధ-గపమగా- రిస
వేగలేర- విటరాయ- గరిత ఇల	నీ, గ- రిమకై	వ- దిగదరా- సర
నీ, సరిసగరి-పమధాపమగరి-	గా,- పామగరి	గమ-గధపా - ;
సా, గ్రేశ. అది- మరుబారికిబెద-	రె, - జాగుఇక	వల-దురమా- ;
నిధపమాగ- పామనిధాపమ-గమ	నిధప-మాపధని	మపధనిసా, స
సరసిజాక్ష- ని నెదపైగొని- బలు	సరస-మాడనిను	బిలచెనురా, ర
నినిసరీ- గారి- మగరిసనిధనిస	ధసనిధా- మధా	గధాపమాగరి
వరదశ్రీ- చామ- భూపవరతనయ.	నరవరా- ధరా	పురందరా అల (చి)
చ. సా ; ; - సనిధప- మా ; సా	పా, - ; ; నిని	ధప- ధా; నీ
మో ; ; - వి . . . - యా; న	రా, - ; ; - ర.	. . - దా; ని

1. సా ; ; - రీ ; ; ; - సా	; ; ; మా	; - ధా ; ని
స ; ; - రి ; ; ; - గ	; ; ; మా	; - దా; ని (మో)
2. నీ, సనిసాని- ధాని- మాధాని	నీ- గరిమ- సరి	స- మాగమామని
నీ, సరిసాని-ధాని- మాధాని	నీ, - గరిమ-సరి	స-మాగమమని (మో)
3. ధాని- ధనిధమగ-ధమాగరిని-సరి	సారి-సరిగ-ధని	సరిగ-నిసరిగమ
దాని-కనుగవలు-పురాంతకుని-పగ	ధారి-శరము-లను	నగుర-పిరుదులకు
ధానిసరిగ-నిగరి-మగరినిధగరి	ధారినిధమ-ధమ	గరిని-రిగమధని
దానికచకు-చముల-కునుసమమగల	దామగువని-చతు	రతను-ననవలెన (మో)
4. సా, సా - సనిధపప-గారిసరి	సా - , , - నిస	గరి-పమధప-మని
రా, రా , - రిసకాబ్ది- సోమవెన	రా - , , - రమ	ణిచ- తురతను- గన
ధా; -నినిధపమపా;- మగరిగమ	పా, -గమనిధని	పా, - నిరినిధమ
రా; సరసవతిరా, - భువిలోరతి	రా, - వలచినది	రా, - చెఱకుగద
సా , -ధాపధనిసా, - రీ, గా	; - మా- రీ;	గా, రి,- సా

రా, -నీకుకనరా, - మా, రా	; -మా-తా;	నే, రా, - దు
ధా, నీ, సా- గా, రిసనిధప	గా, మగరి-గమ	పా, - మాపధని
రా, లే, ర- సా, రెకునుబిగు	వా, ఏ.టి- తెగు	వ, - మామగువ (మో)
5. గాగమాప-గనిధా-పధమమగరి	మాగరి-గారిస	రీసని-ధనిసరి
పాటలాధ-రినిపా-టించకఅల	బోటుల- బా.డి	మాటల-వినసర
గాగప-రీరిగ-ధాపమ-గాగరి	పారిగా;-పమ	ధాపపామగరి
సాటలు-మానిదు-రాటన-జేయుట	పాటియా;-నీ	సాటిమేటికిది
దాధాపమ-పనిధాప-గమరీ	ధాపధాప-రీ	గామ-రిగమపధ
పాటచ్చరు-డలమా,రు-డదిగో	పాటపాట-నీ	కోట-కవా.టము
గామపాధాప-నీధమపమ-గరి-	గారిపామ-ధప	నిధసనిదాధా
దాటిపూబోటి-పాటునబడ-కట-	మాటిమాటి-కిశ	రాటన. జేయ
నీధపపా-మనిధాపమ-గామరి	గామప-దధపమ	ధపనీసససా
నీటుమిఠా-రిహృదంబున-నీరజ	పాటన-ములుశర	ఆటోపము-చే

నీసగారి-గమరీ, - గరీసస-	ధరినిధా, - సని	ధపమగమపధని
చీటిమాటి-కిచటా, - పటాయన-	నేటికి. ,- సర	సుడచల, మేటికి (మో)

33. ఉదయరవిచంద్రిక - ఆది

- ప. సఖియా నేనేమిసేతునే సరసుని నిరసించితినే (స)
- అ. అఖిలమేలుచాముండియంబైన నన్ను కరుణించవలెనే (స)
- చ. ఎటులసైతునే (స)

ప. పామాగా-పమగా, - నిసగగమ	గమప-పమగ-గమ	గగసని-ఫఫనిస
సఖియా- , - నే. . . .	నే . . . - మి. . . - సే.	తు. - నే. . .
సగమగామ- గమపనిప-మపనిస	పసనిపా;- సని	పమగస-నిసగమ
స. . ర. - సు - ని	ని. . ర ; - సిం	చితి. . -నే. . . (సఖి)
పా, నినిప-మపనిపమ-గమగమగ	సగస-సనిఫ-ఫఫ	నినిస-సగమగమ
అ, ఖి. . . - ల. మే. . - లు. . . .	చా . . - ముం- డి.	. . . -యం. . .
పా- సనిస-నిసగాస- సగమగా-	మగస-సనిప-మప	సనిపమగ-సగమ

బై - న . . . - న. న్ను . - క.. రు-	ణిం. .. - చ . . - వ.	లె. . . . - నె . .
పపమగ-మగగస-సగససని-ఫఫని	ఫఫస-మగమ-నిని	సగస-సమగమప
అనవర-తమునుర-మధరగర-తిపతి	బరపు-శరము-లకు	ఎటుల-సై.తునిక
పపమ-నిపమ-గమపనిప-మపసనిస	గాగ-సాని-పస	ని-పామ-గసగమ
మనవి-దెలిపి-త్వరితముగ-ననుగదియ	కృష్ణ-రాజ-విభు	ని-తోడి-తే.. వె
చ. పానీసా ; - సనిపమగమప	గా- ; ; నిఫ	సనిస-సగమగమ
ఎటుల ; - సై . . . తు . . .	నే- ; ; ఈ	బా...-రి... కెటు
1. పా, గా , మా ; -పానీసా	నీ, పా , - నీ	సా గా ; మా
తొ, గ, రా ; - యునివె	లు, గు, - సె	గలా ; యె (ఎటు)
2. పనిపమగా- గమనినిపమ-గమగస	సగస-సాని-ఫని	సాని-సగమగమ
విరిసరులే-లనెవిభుడలి-గినసమ	యమున-జీవ-నము	లేలే-వెదువదన (ఎటు)
3. నిసనిపామ-గమ-పసనిప-పమగస-	మగససాని-ఫఫ	సనిస-నిసగగమ
పరులమాట-విని-పరిపరి-విధముల-	వరగుణాక-రుని	పదరి-పదరితినె

నిసగగామ-గమపామ-గామపని	సానిపామ-పా	మగాస-నిసగమ
ఒరులనాడ-నిక ఏలె- నామదికి	ఓహోమోస-మా	యెనెడు-తెగవిపు (డెటు)
4. సా; ; - సనిపనీప- పమగగ	సా - ; ; - ని ని	సగస- గామపని
కో ; ; - కిలకలాప- మిటువలె	నా- ; ; - శ్రవ	ణమును-గాల్చునటే
సనీప-పమగమ-పనీపమపమగ	సగాస-సనిఫని	సగామపాపప
వరాళి- రవమును-మరాళపవనము	నురామ-ఇటుబలు	విరాళిజేసెనె
మపమగసా-నిపసనిపమగ-సగమ	పమపనిప-సనిప	నిసగమగా;
సై. తునటే-ఇదిసదయునికి-తెలిపి	నురువడ్డిగ-వెడలి	ఇచటకిరం;
సగమగామ-గమగగస-సగససని-	పనిసపాప-సని	పమా-గసమగమ
మనవెనాదు-పరితపము-లెరుగవటే-	వినవెనాదు-హిత	కరీ-అబలననె (ఎటె)

3

జావళ్ళు

మోహన-పత్తి-చతురశ్రరూపకము

- ప. మోహమెల్లదెలిసెనుగదరా! మోహనాంగ! వినర (మో)
- అ. దాహవంతునిసాటి నాగేహమున కేతెంచి ననీ (మో)
- చ. మదిలోవంచనలనేయెంచి వదనమున మాధుర్యముంచి
సుదతిపై నీనెనరునుంచి సదయునితీరు నటించెనీ (మో)
- 2. పరువుపై నాకరమునుబట్టి మరువనని నాశిరముగొట్టి
సరసమాడి పూలుజుట్టి తరుణినెంచి తత్తరించె నీ (మో)
- 3. తాలవనలోల నన్ను లాలనతో నేలువేళ
చాలప్రేమతోను లేచి యాబాలనెలబోయిననీ (మో)
- ప. ; పధ । సా-సాధాపా ॥ పగధప । పగ-గరిస-సధా ॥
; మో. హ- మె.ల్ల ॥ తె. లి. । సె. - ను. . - గద ॥
సా ; । ; ; - గరిసధ ॥ సరిగా । గా- రిగగపపధ ॥

- రా ; । ; ; - మో. హ. ॥ నాం. . । గ- వి. న. ర. ॥
- ధస పధ । సరిగా- రిససా- సధపా ॥ పగధప । పగగరిస- సధా ॥
- . . మో. । హ. . - మె. . . . ల్ల ॥ దె. లి । సె. ను. . - గద ॥
- సా ; ।
- రా ; ।
- అ. ; స రి । గా గా గా గ రి ॥ రిగ- సా । ; - ససధపధా ॥
- ; దా . । హ వం. తు. ॥ ని. - సా । ; - టి . . . నా ॥
- ; సరి । గా- రిగపగగరి ॥ రిసరిస । రిస-ససధపధా ॥
- ; దా. । హ- వం. . తు . ॥ ని . సా । . . -టి. . . . నా॥
- ; గ రి । రిస-సదధప-పగ ॥ పా ; । పా పా- గపధా ॥
- ; గే . । హ . - ము. న. కే. ॥ తెం ; । చిన- నీ . . ॥ (మో)
- చ. ; గ గ । గా - గా గా గా ॥ గగరి । గా- పా ; పా ॥
- ; మది । లో- వం. చ ॥ న . ల । నే- యెం; చి ॥

; పగ । పాధాపాధా ॥ సా ; । సా సా ; సా ॥
; వద । నమునమా ॥ ధు ; ర్యముం; చి ॥

‘సుదత్తిపైసీ’ నెనరుంచి సదయుని తీరు నటించెనీ” అను పల్లవి తీరున పాడవలయును. (కడమ రెండు చరణములను ఈ తీరుననే పాడవలెను.)

నాటకురంజి- ఆది

- ప. ఏ కామిని బోధించెనో ? (ఏ)
- అ. ఏమి తెలియని నా సామికిపుడు (ఏ)
- చ. పాటలదారియే పాటుననున్న నామాట లెపుడు జవదాటనివాని (కే)
- 2. తోయజముఖీ! నిబాయగలనాయని రేయిబగలు నెడబాయనివాని (కే)
- 3. ముందు నన్నేలి యానందము జెందిన సుందరుడౌబాలచంద్రనాసామి(కే)
- ప. ; ; ; సనిరిసా-సనిధ-నిప । ; - పనిసానీ । సా; ; ; ॥
; ; ; ; ఏ. కా.- మి. . -ని. । ; ; - బోధించె । నో; ; ; ॥
స ని ధ ప ధ ని
. (ఏకామిని)

అ. ; ; ; ; నిసా-రిగామా । గాసా-నీనిస- । రీ , గ సా; - నీ ॥
; ; ; ; ఏ . - మి. తె । లియ-నినా. - । సా, . మి ; - కి ॥
ధనిసనిధమ ధనిరిసా-సనిధ-నిధ । మా-ధనిసానీ । సా ; - ; ; ॥
పు . . డు . . ఏ. కా. - మి. . - ని . . . - బోధించె । నో ; - ; ; ॥
చ. ; ; ; ; - సగరిగా । రిగమపమాగా గారిగా- మగా ॥
; ; ; ; - పాటల । దారి. . . యే । పా. టు- న. ॥
మగసా, సా, - సరిగా; మా మగసా- నీసా । రీ, గ - సా; నీ ॥
ను. న్నా, నా. - మా. ట. ; లె । పు. డు- జవ । దా; - ట ; ని ॥
ధనిసనిధమ

వా. . ని. . . (కేకామిని) (ఇతర చరణములు ఇలానే పాడుకొనవలెను.)

సావేరి- ఆది

- ప. ముట్టరాదటే? మోహనాంగిరో నిన్ను (ము)
- అ. మట్టుమీరి నాదుకరముబట్టి ఈడ్చుదోసకారి (ము)

- చ. అందకత్తెవోనీదు పొందు జేసినేబలు-నిందలకులోబడిన సుందరాంగుడైన సామి (ము)
2. ప్రీతిమీరగా నీదులేతగుబ్బలనాదు- చేతనుంచినేబలుఖ్యాతి జెందినదొరనె (ము)
3. రంగుమీరగా నీదు అంగరంగమున- పొంగుచురతుల మెలంగుచున్న ఈవిభుడు (ము)
- ప. ; ; ; సా సా స ని ధ మ గ । రీ , సా, - గరి । స ధ - సరిమాపా ॥
- ; ; ; ము ట్ట రా. . . ద . । టే ; . ; - మో. । హ. - నాం. గి ॥
- ధా ; ధపధ ॥ సా సా సనిధపమగ । రీ, సా, - గరి । సధ- సరిమాపా ॥
- రో ; ని. న్ను ॥ ముట్టరా ద. । టే , , , - మో. । హ. - నాం. గి ॥
- ధా, ధపధ ॥ సగ్గీస- నిధపమగ । రీ, సా, - గరి । సధ- సరిమాపా ॥
- రో, ని. న్ను ॥ ము. ట్ట. - రా. . ద. । టే, . , - మో. । హ. - నాం. గి ॥
- దా, ధ ప ధ ॥
- రో, ని. న్ను ॥ (ముట్ట)
- అ. ; ; ; సరిగా, - గ రీ రీ । సనిధ- మపధ- ధని ధా; పాధా ॥
- ; ; ; మట్టు, - మీ. రి । నా. దు - కరము- బు ట్టి; ఈడ్చు ॥

మగరిమపధ

దో స కా. . రి (ముట్ట)

- చ. ; ; ; పాధా- పా; ధా పధనిధపమ- పా ధాసనిదాధా ॥ సా, సాస
- ; ; ; ప్రీతి- మీ, ర । గ . నీ. దు. - లే । తగు. . బ్బ ॥ ల, నా దు
- స రీ గా - గగీసా । ధా, పాధ- ధని ధా-పా, ధా, ॥ రీ, మపధ
- చే. త. - నుంచి । నే, - బలు- ఖ్యా తి- జెం, ది, ॥ న, దొరనె (ముట్ట)

ఖమాసు- ఆది

- ప. ఏరా? రారా! చెయితేరా! యీమరుబారికి తాళగలేదా! (ఏరా)
- అ. మారజనకసుకుమారసుందర (ఏరా)
- చ. వలచినిన్ను బిలచిన నన్ను సల్లాపించిమఱియునుల్లసించవు (ఏరా)
2. సరసుడని చాలకోరినారా బిరాసనన్ను కౌగలించవేర? వద్దకి (ఏరా)
3. పరమదయాకరుడౌ శ్రీధర్మపారాధిపశ్రీవేంకటేశ చేరను (ఏరా)
- ప. ; ; ; సనిసా; ; - సని । సా; ; - నిస । రిగగీసా ; ॥
- ; ; ; ఏ. రా ; ; - రా. । రా ; ; - చెయి । తే. . . . రా; ॥

నిసఁధనీ, పధా- ధనిస- సదధమా ।; -ధపాగమా । మగరిగమా ॥ సనిధపధని
 ఈ , మరు- బా. . - రి. . కి ।; తా. ళగ । లే . . . రా ॥ (ఏరా)
 అ. ; ; ; ; - సమాగమా । పాధానీసా । సనిరి-సనిధ-నీ ॥ నిధపధా,
 ; ; ; ; - మా. రజ । నకసుకు . । మా. . - ర. . - సుం ॥ ద. . ర, (ఏరా)
 చ. ; ; ; పధనీ, నీ, నీ । ధా- ; ; - నీ । సనిరి-సనినిధా ॥ పధనిధపమ
 ; ; ; వ. ల, చి. ని । న్ను- ; ; - బి । ల . . -చి. . న ॥ న. . న్ను. .
 సా, మా, గా, మా । పాధానీసా । రిగగరి-సరిరిస ॥ నిధనీ ;
 సల్లా, పిం, చి । మరియును । ల్లా. . - సిం. . ॥ చ . వు ; (ఏరా)

కల్యాణి-రూపకము

- ప. ఎంతటికులకే? ఇంతిరోకాంతునికిపు (డెం)
- అ. పంతముగల పరాంభోజముఖినిపెనగినందుకు (ఎం)
- చ. హొయలుమీటి వీధిలోన బయలుదేరి నన్నుజూచి
 భయములేక పాటపాడి కనుసైగ జేయునే (ఎం)

2. వరకులేక నిన్ను రేయి ధరపురీశుడైన సామి
 మరునికేళిలోను గూడి మాటలాడడేమిది (ఎం)

ప. గా ; । పమగా, రిరీ ॥ సా ; । ; ; - ; ; ॥
 ఎం ; । త. టి, కులు ॥ కే ; । ; ; - ; ; ॥
 నీ ; । సా రీ; గమ ॥ గా ; । ; - రీ, సరీ ॥
 ఇం ; । తిరో; కాం ॥ తు ; । ; - ని, కిపు ॥
 గా, ని ధా- మా,గరీ ॥ సా; । ; ; ; ॥
 డెం.త . - టి, కులు ॥ కే ; । ; ; ; ॥
 నీ; । సారీ; -గని ॥ ధా ; । పమ- సరీసరీ ॥
 ఇం; । తిరో;-కాం ॥ తు ; । . . - ని. కిపు ॥ (డెం)

అ. పా ; । మామాగారీ ॥ గాధా । ; - పా, మా, ॥
 పం ; । తముగల ॥ పరాం । ; - భో, జ , ॥
 గాగా । రీ-రినీసా ॥ రీ ; । గరిసారీ; ॥
 ముఖి ని- పెనగి ॥ నం ; । దు.కు. ; ॥ (ఎం)

చ.	; పమ।	పా-పధనినిధప ॥	; - ధా ।	నీ సా; సా ॥
	; హౌయ।	లు-మీ. . రి. ॥	; - వీ ।	ధిలో; న ॥
	; సరి ।	గా- గరిసనిసా॥	సనిధప।	ధా-నిరినిధపా ॥
	; బయ।	లు-దే. . . . రి ॥	న।	న్ను-జూ. . . . చి ॥
	; రిగ ।	రి గా; - గరి ॥	సనిగరి ।	సని-సనిధనిసా ॥
	; భయ।	ములే; - క ॥	పా. . . .।	ట. - పా. . . డి ॥
	; రి గ ।	రిగమగారి ॥	సనిరిస ।	సని-సనిధనిసా ॥
	; భయ।	ములే...క ॥	పా।	ట. - పా. . . డి ॥
	నిరిరిస	నీ- ధనినిదధా॥	ప ద ధప।	మా- పమగరిగమ ॥
	క. . . ।	ను- సై. . . . గ॥	జే . . . ।	యు-నే. ॥
	; రిగ ।	రి- రిగమపపమగా-రి॥	సనిరిస	సని-సనిధనిసా॥
	; భయ ।	ము-లే.- క ।	పా. . . ।	ట. - పా . . . డి ॥
	సరిగ-గ ।	రిస-ధనిరి-సనిధ ॥	పధని-ధ ।	పమ-పమగరిగమ ॥
	క. . . - . ।	. ను-సై. . . - . . గ ॥	జే. . - . ।	యు. - నే. . . . ॥ (ఎం)

పూరికల్యాణి - మిశ్రలఘు

ప.	నీమాటలేమాయనుర? సామిపల్కర !	(నీ)		
అ.	ఏమేమోబోధించినన్నేమారజేసేవల	(నీ)		
చ.	చక్కని సామివలె చెక్కిలినొక్కిరవముక్కెరనీకిచ్చేనని టక్కులచేసొక్కించిన (నీ)			
2.	మాటిమాటికి మరునాటలాడబిల్చుచుపాటీలునేపంపెననితాటోటములోనీటినా (నీ)			
3.	జాలముచేసి కలసేలి రతనాలజామికేలజతపంపేనన్న తాలవనలోలల (నీ)			
ప.	పానీ- పమా ।	గమాగరి ॥	సా ; -, నిస।	సరిగరి- గమా ॥
	నీ మా- . ట।	లేమాయను॥	రా; - , సా. ।	మి. ప. -ల్కర ॥ (నీ)
అ.	సరిగా-రిస ।	నిధనిధపమా ॥	గానీధమా।	గామారిగా ॥
	ఏ. మే- . మొ।	బోధించిన ॥	న్నేమా. ర ।	జేసేవల ॥
చ.	; పాపమా ।	ధానీపదా ॥	; - సాససా ।	రిగారిసా ॥
	; చక్కని ।	సామివలె ॥	; - చెక్కిలి।	నొక్కిరవ ॥
	సాగారిసా ।	ధానీపమా ॥	గాధాపమా।	గామారిగా ॥
	ముక్కెరనీ।	కిచ్చేనని ॥	టక్కులచే।	సొక్కించిన ॥

కానడ- మిశ్రచాపు

- ప. చారుమతి యుపచారము లేటికే? (చా) (చా)
 అ. మీరినశోకము లేరితి దీరు? (చా) (చా)
 చ. సరసుడజూడని యా భరణము లేటికే? మరచెనటవె? కరుణాశాలి (చా)
 2. వేగవే ప్రాణేశుడు రాగలడో రాడో? జాగుసేయునో? నాగవేణిరో! (చా)
 3. సుందరాంగుడిపుడెందుబోయెనో? నాయందంబెనరుయిందు జూచేరు (చా)
- ప. ; ; , ; - గమ || రిసా | నిసనిఱి || నిస ; నిస || రిరీ || రీ, - ప||
 ; ; , ; - చా. || రుమ | తి. . . || యుప | ; చా. || రము || లే,-టి||
2. గా, | ; - గమ || రిసా | నిసనిఱి|| నిస ;నిస|| రిరీ|| పధనీధాపా||
 కే, | ;- చా. || రుమ | తి. . . || యుప | ; చా. || రము|| లే. . . టి||
3. గా, | ;-గమ|| రిసా | నిసనిఱి|| నిస ; నిస || రిరీ || రిగమపనీధప||
 కే, | ;- చా. || రుమ | తి. . . || యుప | ; చా|| రము|| లే. . . .టి||
4. గా, | ; - గమ|| రిసా | నిసనిఱి|| నిసా ;నిస|| రిరీ|| రిగమపనీధప||
 కే, | ;-చా. || రుమ | తి. . . || యుప | ; చా|| రము|| లే. . . . టి||

- అ. ; , | ;-గమ|| దధా | నీ, రి|| సా, | ;-నిరి|| సనిపా|| పమ-నీ ||
 ; , | ;- మీ|| రిస | శో,క || ము, | ;-లే|| రీ. . || తి. - దీ ||
 ధపగా | ;-గమ|| దధా | ధనిసరిగమరీ|| సా, | ;-నిరి|| సనిపా|| పమ-నీ||ధపగా;
 రు. . | ;-మీ. || రిస | శో. . . .క || ము, | ;-లే. || రీ... || తి.-ఓ|| రు. . ;
 (చారుమతి 3 వ సంగతినిపాడి చరణము మొదలెట్టుకోవలెను)
- చ. ; . | ; నిద|| ధపా | పమగా|| మపా | ;- గమ|| దధా | నిసనీ-రిస||
 ; , | ;సర|| సుడు | జూ.డ|| నియా | ;భర | ణము | లే. . .టి . ||
 నిపా | ;గమ|| ధా, | నిస-గమరీ|| సా, | ;-నిసనిరి|| సనిపా; ;-ధప||
 కే. | ;మర || చే, | . . - న. ట || వే. | ;-క.రు. || ణా. | ;- శా. ||
 గా. ;
 లీ, ; (చారు)

బిహాగ్-పత్తి- చతురశ్రరూపకము

- ప. సమయమిదేరారానాసామి! తామసించకురా! (సమ)
 అ. కమలవైరిచనుదెంచితేకాంక్షలీడేరదుర! (సమ)

- చ. మగడువూరలేదు నామామగారిజోలిలేదని
వగతెగతెలిసినదిగా? వట్టి పంతమేలర? (సమ)
2. మన్ననచేసేవు వచ్చి నన్ను గూడియుండినట్లు
నిన్నరేయి కలగంటిని నీరజాక్ష! వేంకటేశ (సమ)
- ప. ; సస | గాగా - గా ; || గా; | పపమా - మగగా || రిససా | సా; - సాసా|| సన్నిన్నిని |పాధా-రిరిసస
; సమ | యమి - దే ; || రా; | రా.. - నా.. || సా.. | మి ; - తామ ||సిం... | చకు-రా..
2. ; గమ | పాపా - పా ; ||పా; | పమమా-గా; ||గమపమ | మగగా - రీగాపపమా | మగగా-రిససా
; సమ |యమి-దే; ||రా; |రా...-నా; ||సా... |మి..-తా ||సిం. | చ.కు-రా.
3. ; గమ | పాపా - పా ;||వఫధా | పధనీ-నిధపప || దధపమ | గా-; రీగా ||మాధపపా| మగగా-రిససా
;సమ| యమి-దే; ||రా.. | రా. - నా.. ||సా.... | మి-;తామ|సిం... | చ.కు-రా.
- అ. ; మగమా-పాసాసా-||సాగా | రిపమగ-రిససాసా||సనిసరిరిససా-నీ-ధపపాపా||
; కమలవై.రి ||చనుదెం.. చి...తే ||కాం. | క్ష..-లీ-డే..ర||
సనిధప | మగ-దధపమగరి ||సన్ని
దు... | ..-రా.....||...(సమయ)

- చ. ;మప |పా-పా;పా ||పమపధ || మప-గమ-గా; ||;పా||పమ-మపధనీ,ప-పమ ||దధపప
; మగ-డు- ఊ ; ర||లే....||...-దు. నా;||మా,మ...గా.....-రి.||జో...
మగ-గా-రిససాసా||
తి--లే-ద...ని||
; గమ | పాసా-సానీ || సాగా |రిగరిప-మాగా-రిససా||సనిసరి | రిససా - నీ ధపపాపా || సని,దప
; వగ| తెగే-తెలి||సినది...-...-గ...||వ...||ట్టి.-పం-.....త ||మే...
మగ-దధపమగరి ||సని
అ. - రా..... ||...(సమయ)

జంఝూటీ-చతురశ్రపికతాళం

9. ప. వెగటాయెగదె? చెలివానికి (వెగ)
అ.మగువ యెవతె బోధించెనో తెలియదుగా? (వెగ)
చ.పాపపు మారుడు పూశరముకైననుబాయక
నహి పాటిబడు, ప్రియుడౌ మన మోహనాంగునికి (వెగ)

2. బాలసుధాకరుడు చాన, నీ మోముని వాలకయే.
నన్ను జూచుచును కలకాలముద్రోసినదొరకు (వెగ)
- ప. సాసా-ససనిధ-పా;;; ||పా;;-ధా;నీసానీ ||సా;::;::;||ధానీ సారీ, - గమగరిసా ||
వెగ-టా.... - . ;;;; ||యె;;-గ, దె.చె ||లి ;::;::; ||వా.నికి;-..... ||
2. సాసా-రిరిసని-ససనిధ-పా;||పా;::-ధా;నీసానీ ||సా;::;::;||ధానీసారీ;-గమగరిసా||
వెగ-టా....-.....; ||యె;;-గ; దె-చె||లి.....||వా.నికి;-..... ||
3. సాసా-గగరిసనిధ-నిరిరిసనిధ||పా;::-నీధానీపానీ ||సా;::;::;||ధానీసారీ-రీగామాపమ-గరిసా||
వెగ-టా.....-.....||యె;;-గ.దె.చె||లి;::;::;||వా.నికి;-.....-.....||
4. మాగా-మా;; - మగరీ||రీరీమమగ-రిగరిసా;సా||గరిరిస-రీ;::;::;||ధానీసారీ-రీగామాపమ-గరిసా
వెగ-టా;::;-.....||మెగ...దె.-.....;-చె||లి....-.;::;::;||వా.నికి..-.....-..... ||
సాసా-గగరిసనిధ-నిరిరిసనిధ-||పా;::-నీధా-నీసా-నీ||సా-రీ;::;::;||ధానీసారీ-రీగామాపమ-గరిసా||
- అం. ;;; ధానీసా-రీ; ||రీ; రీ;::;-రిగపమ||మగగా-రిససా;;-సాసా||గగరిస-రీ;::;||ధానీసారీ-సరిగమరిగసరి
;;;మగువ-యె;||వ;తె;::;-బో...ధిం...-.....;-చె||నో...-.;::;::;||తెలియదు-గా.....

- చ. ;;; ధాసా - సారీ; || మమగరి-గమా-మగా-గగా; ||;::;-మాగామాపా; ||పమమా - మగరీ;రీ- మమగరి||
;;; పా.-పపు; ||మా...-...-...రుని; ||;::;-పూ, శర;||ము...కై....;న-ను....||
;;; గరిసా-సాసారి ||మమగ-రిమగమా-మగా-గాగా ||
;;; పా...-పపు. ||మా...-....-....-రుని||
;;;మాగామాపా; ||పమమా-మగరీ;-రీ-సారీగామగ||
;;; పూ.శర; ||ము...-కై....-;న-ను..... ||
2. రీగా;మమగ-రిగస-సారీ ||సపమగ-రిగమా-మగగా; ||
... ; పా.... పపు||మా...-...రుని; ||
;;; మాగామాపా ||మపధామా - మగరీ- సారీగామగ||
;;; పూ.శర ||ము.కై...న-ను..... ||
రీగా; పామాగాగా;- || గాగా;--;-గాపపమగ ||
.., బా. యక;- ||నే; ; --;-నహి.....||
మగరీ;-రీగామాగా;- ||గరిసా;-;-;-రిగపమ||

కాంభోజి-ఆది

ప నిను నమ్మినారా-నీరజనయనా
 అ. నన్ను విడనాడ న్యాయమా-నాసామి
 చ. కమ్మనిమోవిచ్చి కౌగలియ్యవేరా-నమ్మినదానరా నా సామియీవేళ ||నిను||
 2. ఎంత వేడినను పంతమా నాపైని-సంతతంబు నిన్నే చింతించుచున్నార ||నిను||
 3. మరునిబారికి ఓర్వజాలని- మర్మమెల్లతెలిసె శ్రీధర్మ పురని వాస ||నిను||
 ప. ,, - పదసాని ధా,పా,-మా ధపపమగా-మా
 ,, -నినునమ్మి నా అరాఅ-నీ రఅజఅఆ-న
 పా,దామ-పాదా-సరిగరిసని ధా,నిపా-మా ధప-పమగా-మా
 యూఅనాఅ-నిను-నఅఅఅఅమ్మి నాఅఅరా-నీ రఅ-జఅఆ-న
 అ. పా,ధామధస-రిగేరి సరిగా-సీ రిగేరిసీ-రిసేని
 యఅనాఅ-నన్ను-విడఅ నఅడా-న్యా యఅఅమా-నఅఅ
 దానిదపమ-దాసీ-రిమమప-మగే రీ,సా,-సని సరిసీ-నిధపా,ధానిధపమ||పధ||
 సామి ఇ ఇ ఇ - నన్నూ,ఇఇఇ-డఅ నాఅడాఅ-న్యఅ యఅమానఅసామి ఇఇఇఇ||నిను||

1,2,3 చరణములు పల్లవి వలెనే పాడుకొనవలెను.

ఆనందభైరవి-ఆది

ప. మధురాగనరిలో చల్లనమ్మబోను దారివిడువుకృష్ణామధు||
 అ. మాపటివేళకు తప్పకవచ్చెద-పట్టకుకొంగు-గట్టిగాను కృష్ణామధు||
 చ. కొసరి కొసరి-నాతోసరసములాడకు-రాజమార్గమిదికృష్ణాకృష్ణా
 వజ్రవనితలు ననుచేరవత్తురిక-విడువిడునాచేయి కృష్ణా కృష్ణామధు||
 ప. |||- మధాపామ-పమగరి-సరినీ ,, -నీస-గరి గామా-మామా
 మధురాఅ-నఅగఅ-రిఇలో ఒఒఒ-చల్ల-నఅ అమ్మ-బోనూ
 |||-మదప-మాగారిససా-గమ పా,,-,,, పా,,-,, ,,
 |||-దాలరి-విడువుఉ ఊ-కృఉ ష్ణాఆ,-ఆఆ ఆఆ-ఆఆ
 మధా-మాపదపా-పమగరి-సరి-రిససని నీ- సమగరీ గాఘా- మామా
 మధు-రాఅఅఆ-నఅగఅ-రిఇ-లాఒఒఒ ఒఒ-చఅల్లన ఆమ్మా-బోనూ
 |||-మధపమా-గారిసనా-గమ పాదపపా,, ,, పాదపప-మగసగమమధా||
 దాలరివి-డువుఉఊ-కృఉ ష్ణా అ అ ఆ ఆ ఆ కృష్ణఅఅ-అఅఆఅఅమధు||

అ. |||-సగగరీ-సా,,,-సరిరిసనీ ,,,-సమగరీ గా,,-మామా
 మఅపటి-వే ఎ ఎ-ళఅకు ఉ ఊ ఉ ఉఉ-తఅప్పక వఅఅ-చ్యేదా
 |||-గమపపా-పా,,-పాదనిదా,ని పా,-గామపా మగగరిస-నిసగ-మగ-మదా||
 పఅట్టకు-కొంం-గూ ఉఉఉఉఉఉ ఉఉఉ-గఅట్టి గాఅఅఅను-కృష్ణఅ-అఅ |మధు||
 చ. ||| పపప-పసనిదపా-పదమా |||-పసనిసా సా||-సాసా
 కొసరి-కొసరి-నాఅతో ఒఒఒ-సరసము లాఅఅ-డకూ
 ||| సగరిసా||సా-నిదసా దమ-పనిసరి-,,సా ,,నిసరిస-నిదపా
 రాఅజమా-అఅర్గ-మిఇదీ ఇఇ-కృష్ణఅ-అఅఅ అఅకృ ఉష్ణఅ-అఅఅఅ
 |||మపరిసా-సనిరిసని-ధపా మా,గామపా పమమగరి-గమా
 వ్రజవని-తఅలు ఉ ఉ-ననూ ఉఉ ఉ-చేరవా అఅత్తుఉఉ-రిక
 ||| గమపపా-పా,, పనిసా రిసనిధ సా|| ||పా పదపమగ-సగమ |పా|మధా||
 విడువిడు-నాఅచైఇ-ఈఇఇఇఇ ఈఈఈకృ ష్ణఅఅఅఅ-అఅఅ |ఆ|మధు||

శహనరాగం-చాపుతాళం

ప. రారామాయింటికి రయమునగోపాలా-బాలుడవని నిన్ను చాలగానమ్మితి ||రారా||
 అ. ఎంతని వేడినా పంతమేలరానాపై దంతీరక్షకనాదుచెంతకు జేరగా ||రారా||
 చ. మల్లెపువ్వులు ఇవిగో-కొల్లగరయారేయి-చల్లని మారుత-మెల్లవీచుచునుండే-
 వల్లజేసుకరారాపల్ల-వాధరిగోరి సలలితముగ మురళీసరళీజూపుదు గాని ||రారా||
 2. అత్తగారున్నారు కత్తివంటిదినా-అత్తగారున్నారు-కత్తివంటిది నా చిత్తాము
 నిల్వారు చెల్యుడా-నినుజూడ-పంకజముఖులతో వంకాలు బలికేవు-బింకమేలర
 వేంకటేశవరదనేడే||రారా|| అనుపల్లవి వలె. పాడుకొనవలెను
 ప. సాసరిగారీ | రీ, రీరీ |రిగ-మపమా|గమా-రీరీగరి
 ,రా-రఅఆమా| ఇం-టికి|ఇరయ-ముఉనా|గోఓ-పాలాఅఅ
 సని-సా-సరిగారీ|రిగా-గరిరీ |, రిగమా-పదనీ-ధపమా
 అఅ-రా-రఅఆమా|ఇం-టిఇకీ| ఇరఅయా-ము ఉ ఊ- నఅ ఆ
 గమా-పమగమరీగరి|సనినిస-రీగరిసా-సనిధా|షషుధా|

గొఓ-పఅఅఅఅఅఅఅఅఅఅఅ-లూఉఉఉఉవఅనీ-ని ఇన్నూ

,నిస-రిగమాపధాపమగా,మ-రీ రీగరిసనిసా॥

ఉచఅ-అఅఅగఅ । నంంంం -మ్మీతీఇఇఇఇరా॥,రా॥

అ. ,పధ-పమధానీ,-రీసా,నిస-రీసాసనిధా,-దానిధపా

,ఎం-తఅనీవే,-డీనా,పం-తామేలఅరా-నాఅఅపై

,సరి-సాసనిధా-దధా-దానిదపా,రిగ-మాపమమూరిగా-రీరీగరిసని-సా॥

ఇదం-తీరఅఅక్షకా-నాఅఅదూ!,బెం -తాఅఅఅకూజెవీ-రాగాఅఅఅఅ-రా॥

అనుపల్లవి స్వరమువలె చరణములు పాడుకొనవలెను.

దరువు

రుద్రప్రియ రాగం-ఆది

ప.	నీ,,సా,,సా,,నిసనీ	పామాగా,,	మాగారీనీ
	నీ,, వే,,ఏ,,రఅసి	కళిఖా,,	మణియసి
	సారిసరిరిగమాపాదనీ	దనిసాసనినిప	పమగరిగమపద

నెరనంంంమ్మివఅఆ చ్చిఇతిసాఅఅఅ అఅఅఅఅఅఅమి

సారీసరిరిగమాపాదనీ దనిపాపమమగ గరిరినిసా,,

నెరనంంంమ్మివఅఆ, చ్చిఇతిసాఅఅఅ అఅఅఅమి॥

అ. నీ॥దనిపామారీగామా గరిరీసామా గామా॥మా

శ్రీ॥వాఅఆణివెలయు చు ఉ ఊ న్నమ హారా,,జా

పాదనిదానీదనిపామారీగామా గరిరీసామా గామా,, మా

శ్రీ ఇ ఇ ఈఈవాఅఆణివెలయు చు ఉ ఊన్నమ హారా,,జా

పదనిసరిగమా-గారీ-సా నీ,దనీపామా మగరిసరిగపద

శ్రీ ఇ ఇ ఇవేంం-కటే,,శ్చ రె,ఎట్టేంండ్ర చంంంంండ్రఅ

చ. పా,,పాపా,,పాపాదా నీదనిపామా గాగరిరీమా

ఆ,,టపా,,టలిత రశాలఆస్త్ర ములంందు మా,,మామా

నీ॥సారిరిగగసాసా॥మాగా

ఆ,,నం,,దముఉగఅప్ర సం॥గము జే,,సేవు

1.	సా,,సాపాసాపా,,పద	నీ,,పాదా	నిసనీసా,,
	సా,,టియెవరు,, యు ఉ	న్నా,,రు యీ	భు ఉవిలో
2.	సా,,సాపాపాపా,,పద	నీ,,పాదా	నిససారిగరిగ
	సా,,టియెవరు,ఉఉ	న్నా,,రు యీ	భు ఉవిలోఒఒఒ
	సా,,నీనీదనిపా,,మా	రిగగరిరీసా	రీపాపాదా
	సా,,మియెట్టేం,,ద్ర	కఅర్ణాఅఆవ	తాఆఆర
ము॥	నీ,సా,సనిపాపమగామా	గా,రీ,పమ	గరీనిసాసా
	నిసనిరీస-రిగగమామ-పదదని	నినిపమగరీస	నిసారిగమపద
	నిసరినీగనీ, దనీ, మగా	గ-ని పా,గరీ	సనీపమగారి
	నిసరిగమపదని-సరిగ-మగరిసరి-ససానిపమగరి		రిసరిగామపద॥

శ్రీముత్తుస్వామి బిక్షితులుగారు రచించిన

నవగ్రహ కృతులు

సూర్యమూర్తే-సారాష్ట్రరాగం-ధ్రువతాళం

- ప॥ సూర్యమూర్తేనమోస్తుతే । సుందరచాయాధిపతే ॥
- అ॥ కార్యకారణాత్మక జగత్ప్రకాశసింహరాశ్యధిపతే ॥
ఆర్యవినుతతేతస్ఫూర్తే । ఆరోగ్యాదిఫలదకీర్తే ॥
- చ॥ సారసమిత్ర, మిత్ర, భానో! సహస్రకిరణకర్ణసూనో!
క్రూరపాపహరకృశానో! గురుగుహమోదితస్వభానో!
సూరిజనేడిత సుదినమణే! సోమాదిగ్రహశిఖామణే
ధీరాఞ్చితకర్మసాక్షిణే । దివ్యతరసప్తాశ్వరధినే ॥
సారాష్ట్రార్ణమంత్రాత్మనే! సౌవర్ణ స్వరూపాత్మనే ॥
భారతీశహరిహరాత్మనే । భుక్తి,ముక్తి వితరణాత్మనే ॥

ప. పామానీ దాపామాగామా । మగరీసారిగి రిససాసా;సారిగరిసనిధిధారిసరీ;సారీగామా ॥
 సూ...ర్య..మూ!రై.....నమో.....స్తు.... తే.....॥
 పాదనిదపమాదా, నిసరిసరి । సనిదానిదపాపామాపా, నిదనీదపాదపమా;మగరీనిద
 సుం.... ద..... ।ర..... । ఛా.... యా.... ధి. । ప.తే..... పమగరిగమ ॥ ॥సూర్య॥

అ. మా;;;మా;గామామగరీరీ;రిమాగమా;పానిదపమమామా,నిదనీదపా;దపపమ॥
 కా.....ర్యకా.।.....రణా.....త్మ....క....జ. . . గ (త్ర . . . ॥
 మాదాదానీసా;సా;సారిగరిససా । సనిదానిదపా;మపదానిదపాదపమాపమగసరీ; ॥
 కా శ.సిం॥. . . హ . . ।రా శ్యా ధి. పతే.....॥
 సనిదాధారిసరిగామా । పామాదనీద పా;దనిసాసనిదానిదపామాపాదానిదపమగసరిగమ॥
 ఆ . . . ర్యవిను . . . తతే.. । జ. స్పూ..... రై... ఆ... రో..... గ్యా.... । దిఫలద.. కీ... రై... ॥సూర్య
 చ. సా;;;; సారిగరిససా । నిసానిదనీద । పా; మపదానిదపానిదపమమాపమగసరీ;రిససా; ॥
 సా. . . . ర. . .స... । మి. ।త్ర. మి. (త్ర.. . ॥భా. . . . నో. ॥

సా,రిసనిదాదసానిసాధా । రీ, రీ, । గమపాదపమగ రీరిమాగమా;పామాపా, నిదనీదపా;
 స . హ. (ప్ర. . కి.. . ।ర.ణ. । క. ర్ణ. సూ.. . . . నో. . . . ॥
 రిమాగమా; పామపా, పానిదపమమామగరీమాగామవమపమగరీసారిసారిగరిససా;॥
 క్యా. ర. పా. ।. . . . ప. . . హ. . . . ర. కృ. . . . శా. . . . నో. ॥
 సా; రీ; గా; మా; । పానీదనీద । పామపమగరీగామాగమపామపదానిదపమమాపా; ॥
 గు. రు. గు.హ. మో. । ది. త. . . స్వ. . . . భా. . . . నో. ॥
 నీదాదాపామా;మగరీగామాపామాదానీసా;సనిరిసనిదనిదపనిదపమమామగరీరీ;॥
 సూ..... రి.జ... నే. డి. త. సు. దిన. . . . మ. ణే. ॥
 మాగామా;దాపాదా; దాపాదా, నిదపనిదపమమాదా; ; ; । దనిసానిసరిగరిగరిససా; ॥
 సో. . . మా. . . ది . (గ. . . హ. . . శి. . . ఖా. . . మ. . . ణే. ॥
 రీసారీ; సానీసా;సారిగరిససా రిసనిదదా, నిసానీదానిదపాదపమా,దనీదపా,
 ధీ. . . రా. . . ।ర్చి. . . త. . . క . . . ర. . . సా । . . . క్షి. . . ణే. ॥
 గమాగమపామపదానిదపానిదపమమాపదపనిదపమమాపమగసరీ;॥
 ది. . . వ్య త-।ర. . . స. . . ।ప్రా. అ. . . శ్చ. । గమపదపమగసరీ; రిసరీ;రిససా॥

సా,రిసనిధాధసానిసారీ । ; సరిగమమపామగరిరిగమపమపమగరిరీరీ,రి,మగపామనీదపా
 సా....రా...ప్రా...ర్ణమం...త్రా...త్మనే .. సా....వ...ర్ణస్వ.రూ...పా..త్మనే
 దానీసారీ;రీరిపపగిరిసా,రిగిరిసనిదదనిసానీదనీదపామాపానిదపమగసరీసరిగమ ।
 భారతీశహారిహరాత్మనే...భ..క్తిము..క్తివితర.ణా...త్మనే....॥ సూర్యమూర్తినమోస్తుతే ॥

అసావేరి-మర్కతాళం

- ప. చంద్రంభజమానససాధుహృదయసదృశం॥
- అ, ఇంద్రాదిలోక పాలేడితతారేశం ॥
 ఇందుంషోడశకలాధరం, నిశాకరం ॥
 ఇందిరాసహోదరంసుధాకరమనిశం ॥
- చ. శంకరమౌళివిభూషణం । శీతకిరణం॥
 చతుర్భుజంమదనచ్చత్రం, క్షపాకరం ॥
 వేంకటేశనయనంవిరాణ్మనోజననం ॥
 విధుం, కుముదమిత్రం, విధి, గురుగుహ, వక్త్రం

శశాంకం,గీష్పతిశాపానుగ్రహపాత్రం ।
 శరత్చంద్రికా ధవళప్రకాశగాత్రం ।
 కంకణకేయూర హారమకుటాది ధరం ।
 పంకజరిపుంరోహిణీప్రీయకరచతురం॥

ప. రీ;మాపమరిరీపమపా;దాపా;మపదపపమరీగారీసా;॥
 చం,. ద్రం. । భ జ . ।మా. నస ॥
 రీ; మాపమమరిరీపమపదసరినిసపదామపామపదపసనిసపదపదపమగరిస॥
 చం ద్రం । .భ. జ. ।మా. ।.న . . .స ॥
 రిమరిమపమపదపదసానిసరిసరిరీమగరిసనిసరిసనిసాపదపమరిగరిసా॥
 చం. ద్రం. । భ. . .జ. . . ।మా. న. . . స . . . ॥
 రీసారీనీసాపాపాదా । దారీసా; । రీ; దపపమపమగాగరిసా॥
 సా ధు. హృ. . । ద.య. । స.దృ. . . . శం. ॥చంద్రభజ॥

అను. సానీసా; పామాపా; । దా; పాదాదపపమపదపదమాపా;; ॥
 ఇం. . . . ద్రా. . . . ।ది.లో.క. పా. ॥

దాపాదామాపాదాసా; సారీసరిగారిసారీగరిసాసరిసరిసా||
 లే. . . . డి. త. . . . తా. రే. శం ||
 సారీసరిగారిసరిసా సారీసరిపాదమపాదాపా, దసాసా||
 ఇం. దుం. షో. . డశ | క. లా. . ధ | రం.నిశా. . కరం||
 రీగారి సనిదపమపదపమగారిసా; ధాసా;సారీదపమరిగారిసా||
 ఇందిరా. . . స. . హో. . . . | దరం.సుధా. . . కరమ. ని.శం. ||చంద్రభజ
 సా ; ; ; సారీగరిసరి | సాసాపా | పాదాదపమపదపమపా ; ; ||
 శం. . . .క. . . రమౌ. . . | శి.వి. . . భూ. . . . ||
 పానీదనిదాపా;పామాపాదామపాదాదపామపమారిగారిసా||
 పణం. . . శీ. . . త. . . కి. . ర. ణం ||
 సాసాసా; రీ సారీ; పమమరిరీపమపా; పాపనిదనిదాపా||
 చ.తు. . . ర్భు. | జం. | . . మ. . . ద. . . న. ||
 పాదాదపమరిగారిసా రిసనీసరిసరి | పమమరిరీపమపా;;;||

చ్చ. త్రం. క్ష. పా క. రం. . . ||
 దాపాదామాపా;పాదమపాదపాదసా;సరిసరిగా, రిరీసాసా||
 వేం. . . . క. . టే. శ. | న. య. . నం. ||
 దా; సా; రీసారీమగ | గరిసాసారిగ | నీ; సాపాపదాపా; ||
 విరా. . . . ణ్మ. నో. . జ. . . . నం. ||
 పాదమపా;పారీరీపమపాదనిదపమా | దపాదసారీసాసా||
 వి. . . ధుం. . . కు. . . ము. ద మి. త్రం. ||
 ;మా మా ; పా; దానీ | పదాపా; | మపామరిగారి రీసాసాసా ||
 .వి ధి. గు.రు. | గు. . హ. . మి. త్రం. . . శ ||
 రీగారి సరీరీగారిసాసారిగరిసరిని | సనిసఫ్ఫాధాసా;సా||
 శాంకం, గీ. ప్పతి | శా. . . . పా ను . . . గ్రహపా. త్రం ||
 సారీపమమరిమాపాపాపా;దాపాదామామాపా;దాసా;సా||
 శర శృంద్రికా. | ధవళ. | ప్రకా. శగా.త్రం.||

దపాదసాసాసారినిసా; | రిసగా;రీ రీసాసారినిసపదాసా;||
 కం. కణకే. . .యూ. . . |ర. హా.ర.మకుటా. . ది. ధరం ||
 సనిగారీసాసరినీసానీ | సా పాదాపా రీమాపనిదపమాగాగరిసా ||
 పం. కజరి.పుంరో.హిణీ. |ప్రియక.ర.చతురం.||చంద్రభజ||

అంగారకమాయామి-సురటిగారము-రూకము

ప, అంగారకమాయామ్యహం | వినతాశ్రితజనమందారం ||
 మంగళవారం,భూమికుమారం | వారం, వారం ||
 అ. శృంగారకమేషవృశ్చిక రాశ్యాధిపతిం ||
 రక్తాంగం రక్తాంబరాది శక్తిశూలధరం ||
 మంగళం, కంబుగళం | మంజులతరపదముగళం ||
 మంగళ దాయకమేషతురంగం|మకరోత్తుంగం||
 చ. దానవసురసేవిత మందస్మిత విలసితవక్త్రం |
 ధరణీప్రదం, భ్రాతః కారకం|రక్తనేత్రం |

దివ్యోపాదిగురుగుహకటాక్షానుగ్రహపాత్రం ||
 భానుచంద్ర గురుమిత్రం | భాసమానసుకళత్రం ||
 జానుస్థ హస్తచిత్రం | చతుర్భుజమతివిచిత్రం ||
 ప. ;; రీమా| పామాపాసానీ,దపా; ||పామానీదా| పాదపమాగారీమారీసా||
 .. అం |గా. . . . ర. . . క. ||మా. . . . |శ్ర. . యా . . మ్య. ||
 సారిమరీ; | ; ; ; మాగారీగసా || సామరిరీపమ | పా; నీ; సా;రీరిమ||
 హం | వి. న. . . ||తా. |శ్రీ. త. జ.న. . . ||
 రీరిసనీనీ | సారీమరీసాసా, సనినీద||సానీనిరిసరి | నీ,దపా,పామానీదా||
 మం. . . . | దా. . . . రం. . . . ||మం. గ. శ. | వా. . . రం. . భూ. . మికు ||
 పాదపమా;మాగాపమగరిరీరిసమగసా|| మాగానిదపమగరిరిపామగసా||
 మా. . . రం. | వా. రం . . . వారం. . . || వా. రం. . . . వా. రం. . .||
 ; ; రీమా | పానీసరిసనీ, దపా; || ; ; రీమా| పనిసరిమగరిసనీ,దపా;||
 .. అం | గా.ర. . . .క. . . ||. . . అం. |గా. . . . ర. . .క.||మాశ్రయామ్యహం||

; ; మగరిసారిమపనిసరిమగరిసనిదపా;||
 .. అం. . . | గా. ర . క. || మాశ్రయామ్యహం||
 అ. ; ; సానీ | సా ; ; ; ; నీ ; సా; || సానీరీసా | నీ దాపానీమాపానీసా||
 .. శృం | గా. . . . ర. క. || మే . . . | . . . ష వృ ||
 రీరిగరిసరిసానీసా;సా;సనినీ, నీదాపా;పానిపపానినీనీమాపా;||
 శ్చి. . . క. . . | రా . . . శ్యా. . . . || ధి. . ప . . | తిం ర . . ||
 నీదానీసా | నీదాదానీసా; రీ; || రీ, రీమామాగారీ, గారీసా||
 క్తాం. . . | . . . గం. ర . || క్తాం. . . . | బ. రా. . . ది. ||
 సా;నీసా | ; ; సా; సానీసా; || పానీసారీ | మారీసాసనిదపా||
 ధ. రం. . . శ. . క్తి. . . | శూ. . ల. . ధ. . . రం. ||
 సా;నీసా | ; ; సా; సానీసా; || పానీసారీ | మారీసాసనిదపా||
 మంగ. శం||. . . కంబుగళం || మంజులతరపదయుగళం||
 పా; రీసాసారిసనినీదపానిదపారిస, నీ,దపా; | మాపనిదపమమగరిపమగసా||
 మంగళ | దా. యక.మే. . షతు. || రం. గం. మక. రో... త్తుం. . . గం|| || అంగారక||

చ ; ; నిదసనినీనిదపా;మాపాదాదని||దాపాపానిదా మా;మాగామాపదపదనిద||
 .. దా. . . . | . న. వ. సు. ర. . || సే. . . . | వి. త. మం. ||
 మా, గపా; | మగరిసారిమగరిసరి || సా నీసారిమాగమపామపసనిదపా;||
 ద. | స్మి. . . త. వి. . ల. || సి. . త. | వ..... . . . క్తం |||
 ; ; రీమా పాసనిరీసానీ, దపా, రి|| రీపామమాగ | రీ; రీమగరిగరిసా;||
 .. ధర | ణి. | ప్ర || దం | . . . | భా. . . . త్యః ||
 నీసారిమగ, రీమాపసనిదపా;పా, ని||మాపానీసానీ,దపానిదమా,గరిసా||
 కా. | ర. కం ర. . . || క్త | నే. . . . | త్రం ||
 ;నీ,నిదానీసానీదాదానీసారీమ || రీసానీ, దాపనిపానీమాపామామనిదా||
 . దీ. న. | ర. . . క్ష. కం. ||. | పూ. . . . జి. . త. . . ||
 నీసానీ,దానీ; సారీమారీసా; || సాగరినీ, దా నీ; సరిససా; ; ; ||
 వై | ద్య. నా. ధ. || క్షే. | త్రం. ||
 నీసారిమాగ, రీసానీదాపా;మా; || పనిపసనినీదాదపనిదమా, మగరిరిమా|

ది.వ్యృ. ఘా ది. గు రు. గు. హా. క. టా||
 రీమాపా; పరిరిసనిదపాపానిదపమమా||మగరీరాపా||మగరీరిగాసరీససా;||
 . . . క్ష అ. . . . ను గ్ర. . . హా. . . . పా. . . . త్రం ||
 పా; రీసా; ; రీనీరీసస నినినీనిద || పా; పనినీ | మాపానీనిదనీసా;||
 ఖా. నుచం. ; ద్ర గురుమి.....త్రం|| భా.స.మా| న సుక.ళ.త్రం||
 సానీసా; | రీసా, సానీ దాపా; || పామా;నీనిదపామామగరీపామగసా||
 జా.ను.స్తహ.స్తచి.త్రం.||చతు.ర్బుజ.మతివి.చి.త్రం. . || ||అంగారక||

బుధమాశ్రయామి

- .ప బుధమాశ్రయామి | సతతం |
 సురవినుతం | చంద్రతారాసుతం ||
- అ. బుధజనైర్వేదితం | భూసురైర్మోదితం |
 మధుర కవితాప్రదం |మహనీయసంపదం ||
- చ. కుంకుమ సమద్యుతిం | గురుగుహముదాకృతిం |
 కుజవైరిణం మణిమకుట హారకేయూర|

కంకణాది ధరణం | కమనీయతర మిధున కన్యాధిపం |
 పుస్తకకరం | నపుంసకం ||
 కింకరజన మహితం | కిల్బిషాది రహితం |
 శంకర భక్తహితం | సదానంద సహితం |

నాటకురంజి-ఝంప

- ప. గమగమరీగామా; దాపాపా;గామపగారీసా; ధానీ;||
 బు. . . . ధ . . మా, . . . శ్ర. యా. . . . మి. . . . స . త. ||
 సా ; ; ; సానీసారీ సా; సా; నీరిస | నిధనీ; ; సాసరిగా ||
 తం సురవినుతం . చంద్రతా రా. .సు. . తం||
 గమగమరీగామనిదనిసా; నిదమా గామపగారీ | సా; నిధానీ ||
 బు . . . ధ. మా శ్ర. . యా మి. | స. త. ||తం
- అ. మగపామగసానిదనీ ; ; ; నిదానిసా; | నీ; సరీససా;||
 బు . . . ధ. . . జ. . . వై. . . ర్వే | ది. . . తం. ||

దనిసానీరీసనిదాని సనిదనిసనిదానిసా; | నీ; సా ; ; ; ; ||
 భూ. . . . సు రై. రో. | ది. తం ||
 నీ నీ నీ సామగసానీరీసనీ ; సనిరీససనిద | మామప మగసాసరిగా||
 మధురకవి. తా. ప్ర. దం మ . హ. నీ . . . | యసం. . . పదం. ||బుధ||
 చ. మగసాసా;సారీ గామగగామపగరిసాసా; | సనిరీ సనిధానీసా||
 కుం. . . . కు. మ స. . . . మ |ద్యు |తిం ||
 ధానీసా; సా రీ సనిధాసనినీసాధానీసా;నీ;సరిససా;||
 మాగాసా; సారీగామగమా;మాదాదామా మగసాసరిగామా;||
 కు.జ.వై. రి. ణం | మ |ణి. మ||
 మానీనిదదామాగారీగామా; మాగాగాసా సరిసరి | సనిదనిసా; |
 కు.ట. . . హో ర. కే. | యూ. | ర. ||
 సారీగామగమా; మాసనిదానీసాదానీసా;దానీసా;సా; ||
 కం. క .ణా ది. ద. |ర |ణం ||

దా నీ సరీససా దాదానీనిదాదానిసనిదమామానీదానీసా;||
 క. మనీ. . . . య. . . . త. . . . ర. |మి. |ధు. న. ||
 దనిసాసరిగామగమా, మపమగసా, నీరీసనిదానిసనిదనిసదా;||
 క. . . న్యా ధి. ప. తిం. |పు. | ప్ర. ||
 దామానీదానీసా; సాదాదానీనిదదా దామా మగపామగసా||
 క . క. రం. . . న . . . పుం. | స |కం ||
 మగపామగసానీదా సనిపదపదానిసరీసనిదని సనిపదానీసా;|
 కిం. క . రజనమ. హి.తం.కి ల్పిషా | ది. | రహితం ||
 దనిసా సరిగామపమగసారీసనీ;సనిరీసనిదనిసనిదమామగసాసరిగా||
 శం.క.రభ. . . క్త. . . హితం . . . స. . . దా. . . నం. . . . ద. . . |స. హితం. . . ||బుధమాశ్రయామి||

బృహస్పతే

ప. బృహస్పతే, తారాపతే | బ్రహ్మజాతే, నమోస్తుతే |
 అ. మహాబలవిభో | గీష్యతే | మంజుధనుర్మీనాధిపతే |

మహేంద్రాద్యుపాసితాకృతే । మాధవాది వినుతధీమతే ॥

చ. సురాచార్యవర్య వజ్రధర । శుభలక్షణజగత్త్రయగురో
 జరాది వర్షితాక్రోధకచ । జనకాశ్రితజనకల్పతరో॥
 పురారి గురుగుహసమ్మోదితపుత్రకారక, దీనబంధో ।
 పరాది చత్వారి వాక్ష్వరూపప్రకాశికదయాసిందో ॥
 నిరామయాయ నీతికర్త్రే నిరంకుశాయ విశ్వభర్త్రే
 నిరంజనాయ భువనభోక్త్రే నిరంశాయ సుఖప్రదాత్రే ॥

అరాణారాగం-త్రిపుటతాళం

ప. రీసానీరిసనిసదా ।;దనీపపానిపపని మపనిస॥
 బృహ. స్ప. . తే. . . తా. . . రా. . . ప. తే. . . ॥
 రీ, మరిససా నిసరిమరిస । నిపపదనిసరిస । నిసరిసనిపమపనిస
 బృ. హ. స్ప... తే. . . . తా. రా. ప. తే. ॥
 రిమరిససానిసరిసమరిసనిపపదపదనీదనిసానిసరిసనిపనిపనిపమ॥

బృ...హ...స్పతే..... తా....రా.....ప.తే....॥

పా; నినిపమపానిపమని । పమరిరిమపా । ; నినిమపనిస ॥
 బ్రహ్మ. జా తే. . . నమో. . . . స్తా. తే ॥
 రీసా. . . నీరిసదా; । పాదాపద । నీదనిసనిరీ ॥సా
 బృహ. . . స్ప. . . తే । తా. . . రా. . . పే॥తే
 అ. పమపా, సానీరిస । దా; ; సా । దానీసా ; ॥
 మ. హో బలవి. । భో. . గీ । ష్పతే . ॥
 నీసా నీరీసా, । నీరీసనిపా । నీపాదనీపా ॥
 మంజుధనుర్ । ర్మీ. నా . . . ధి . పతే. . . ॥
 మా,ఆపా,మరిమరిసానిసారీసారీస । దానీసా;॥
 మహేంద్రా ద్యు । పా సితా. . . . కృతే ।
 ని సరీసనిరిసనిపపా । పదనిసరిమరిస । నిపపనిమపనిస ॥
 మా . . . ధ. వా. . . ది । వి. ను. త. ధీ. . మ .తే.. . . ॥ బృహస్పతేతారాపతే॥

చ. దాదా; దనీపపా నినిపమ పాదని సానీరిసనిప॥
 సురా, చా . . . ర్యవ . . . ర్యవ. జ్రధ.ర. ॥
 పమపానిసాదపాపా మపనిపమరిమా పాపనిదనీప ॥
 శు. భల. క్షణ. జ . . గ. . త్ర. య గు. రో . . ॥
 ప మ పా ; రీసా ; సాసాసనిరిస . నిపపానీపా ॥
 జ. రా . దివ. ర్జితా. . . క్రో ధకచ ॥
 మా.పనిపమరీమాపా నినిపమపాసా సనిరిసదా; ॥
 జ. న.కా. . . కృత. జ. న. కల్. లృ. త. రో ॥
 పమగమరీసామరిపమ నినిపా నినిపమ పాసనిరిసా॥
 పు.రా. రి. గు. రు. గు. హ. స. . . . మో. . . . దిత ॥
 రీమరీసాసానిరిసనిసదాదానిసనిసనిపనిపానిదనీప॥
 పు. . . త్రకా. . . . రుకదీ న . . బం.ధో . . . ॥
 పనిమపనిసరీసా, ని రీసనిదదాపద నీ దనిసా; ॥

ప.రా. . . ది చ . . . త్యా. . . . రివా. . . కస్య. . రూ. ॥
 సా, రీసానీరిస దాపదనీ; రీసనిపదనీప ॥
 ప. ప్రకా. శ. కద. యా. సిం. ధో . . . ॥
 నినిపమరిస రీమపా పాపపారిసా ససాదసనిసా ॥
 నిరా. మయా, యనీతిక ర్రే నిరంకుశా యవిశ్వభ.ర్రే॥
 సగామరీరిస సనిరిసదా దాపదానీస రీసనిపమ పనిస ॥
 నిరంజనా.యభువన.భోక్త్రేనిరంశాయ సుఖ.ప్రదా.త్రే. ॥బ్రహ్మసృతే ॥

శ్రీ శుక్ర భగవంతం

ప. శ్రీ శుక్ర భగవంతం చింతయామిసతతం సకలతత్వజ్ఞం ॥
 అ. హే శుక్ర భగవన్, మామాశు పాలయ ।
 వృషతులాధీశ, దైత్య హితోపదేశ ।
 కేశవ కటాక్షే కనేత్రం, కిరీటధరం ధవళగాత్రం
 చ. వింశతి వత్సరోడుదశ విభాగమష్టవర్గం, కవిం, కళత్రకారకం
 రవి, నిర్జర గురువైరిణం, న । వాంశ హోరాంద్రేక్కాణాదివర్గోత్తమా

వసరసమయే వక్రోచ్చనీచస్వక్షేత్ర వరకేంద్రమూలత్రికోణం।
 త్రింశాంశ, షష్ట్యంశై రావతాంశ గోపురాంశ
 రాజయోగకారకం, రాజ్యప్రదం। గురుగుమహదం॥

ఫరజురాగం- అటతాళం

ప.	;; సా ; ; ; సారీసనీ ; ।	దాపాపాదని దాపా, పామాదాపా	పాదాదపమపా గమరీగా; ॥
	.. శ్రీ శు ।	క్ర. భ. గ. ।	వం. । తం. ॥
	;; మాగామా; దామదా; ।	దానీదాపామాగారీరీగా; ।	మాపదపమమా మగరీసా; ॥
	.. చింత. యా. . . . ।	మి. ।	స. . . త. . . । తం. . . . ॥
	సా; ; ; ; ; ; ; ; ; ; ; ।	పాదానీ; సా; నీదాదామా	గామాదామా దా; నీ; ॥ సారీ
 ।	స. క. ల. త. ।	త్య. । జ్ఞ. ౦. ॥ . . శ్రీశుక్ర॥
అ.	పా ; ; ; దామామాగామా; ।	దామాదా; దానీదాపాపా; ।	దానీసానీపదపదమాపా॥
	హే. శు ।	క్ర. . . భ. . . గ. ।	వన్. . . । మాం. ।
	సా, రి సనిదాదామాదానీసా; ।	సారీగరిససనిగారీసా; సానీ	దా; పదపద మాపాపా; ॥

ఆ శు . . . ।	పా. . ల . . . య. . . వ్య. ।	ష. తు. . . । లా ॥
పాదాదపమగమా; మాదపదా; ।	దానీసా; నిసరిగరిసనిదనీ; ।	దాపాదామా. । దానీసా; ॥
ధీ శ. ధై ।	త్య. హి. తో. ప. ।	దే. । . . . శ. ॥
సారీగరిసానీదా; దానీసా ।	నీదాపా; దాపా; దపమగమా	; మగరీసా గామాదామా॥ దానీ
కే. . శవకటాక్షై . క।	నే. త్రం. కిరీ.ట.ధ.రం।	.ధ.వళ.గా.త్రం॥ శ్రీ శుక్ర
చ. పా; ; ; పదపదమాపాపా; ।	దాపాదామాదా; దానీదాపా	మా; మపమప మగరీగా; ॥
విం. . . . శ. . . తి. . . ।	వ. . . త్య. రో. . . ।	డు. ద. . . । శా. . . . ॥
మా; గమపామగపామగరీరీసా సానీదానీసా; మాగారీగా		మా; ; ; ; గామా॥
వి.భా. గం. . . ।	అ. . . ష్ట. వ. . . ।	ర్గం. క . ॥
దానీసాసానీదాపాదామా	మా; మాగామపమపమగరీరీ; ।	గారీసా; । ; ; సారిగ ॥
విం. క. శ. . . ।	త్ర. కా. ర. ।	కం. ర. ॥
రిససాసారీగారీగా; మా; ।	మగరీమాగామాదాదామాదా; ।	మగపామగరీ సా; సా; ॥
వి. . ని . . . ర్ష . ర. ।	గు. . రు. వై. . . రి. ।	ణం. । . . వ. ॥

సా; ; ; సా; సారీగరీసా| సానీదాపాదానీసా; రీ;|
 వాం. . శ. హో. | రా. . . . ద్రే. . . కో. |
 దాపాదామాగా; మా; పాదా| పమమామాగారీగామాగామా;|
 వ. . . ర్గో. . . త్త. | మ. . అ. . వ. స. ర. |
 నీ; ; ; సానీగారీసా;| నీసాసనిదాదా;దానీదాపా|
 వ. . . క్రో. . . చ్చ. | నీ. . . . చ. స్వ. . . |
 మాగారీసాసారీగా; మా;| దానీదాపాదా; మాగామా;|
 వ. ర. కేం. . ద్ర. | మూ. . . ల. త్రి. |
 రీసా; సాసా; సా; నీ;| గారీసాసనిదాపా; మాగామా|
 త్రిశాం.శషమ్ట్యాం.శై. | రా.వతాం... శ.పా.రి||
 దపమగమాదామాదాదానీసాసా| నీపదమాపాగా;మా;దమదా|
 రాం. . . శరా. జయో. గకా| .ర.కం.రా.జ్య.ప్ర.దం|

సనిసనిసరిసరి| సనిదాపా; ||
 ణా. | ది. ||
 దా;నీ; సా; ; ; ||
 స. మ. | మే. . . .||
 దా;పాదప| మాగామా; ||
 . . క్షే. . . | . . . త్రి. ||
 మపమపమగరీ| గారీసా;||
 కో. | ణ. ||
 దా; నీ;సాదనిదాపా||
 జా.తాం.శగో...పు||
 ; దానీదమ|
 . గురుగు. |

దానీసానీ|| సారీగ
 హముదం || శ్రీ శుక్ర||

దివాకరతనూజం

- ప. దివాకర తనూజం, శనైశ్చరం|
 ధీరతరం, సతతం, చింతమేహం||
- అ. భవాంబునిధౌనిమగ్న జనానాం|
 భయంకరం అతిక్రూర ఫలదం||
 భవానీశ కటాక్ష పాత్ర భూత భక్తి మతామతిశయశుభఫలదం||
- చ. కాలాంజన కాంతియుత దేహం|
 కాలసహోదరం, కాకవాహం|
 నీలాంశుక పుష్పమాలావృతం|
 నీలరత్న భూషాణాలంకృతం|
 మాలినీ వినుత గురుగుహ ముదితం|
 మకర కుంభ రాశినాథం|
 తిలలైల మిశ్రితాన్న దీపప్రియం

దయాసుధాసాగరం,నిర్భయం।

మ॥సా॥ కాలదండ పరిపీడిత జానుం।
కామితార్థ ఫలదకామధేనుం।
కాలచక్రభేద చిత్రభానుం।
కల్పిత ఛాయాదేవీసూనుమ్॥

యదుకులకాంభోజిరాగం- ఆదితాళం

ప. సారీరిపామాప;దా; నిసానిదా; మాపాదస। పా; ; ; పాదాదపమా మపామగా;రీగాసా॥
ది. వా.. . . క. ర. . త .. నూ. . . . జం. . . . శ. నై. శ్చ. రం. ॥
సారీరిమరీసా; దా; సారీగాసారీ; దపమా పా; పాదసదపాదపమా మపామగా; రీగారీసా॥
ధీ. ర. త. రం. సం. త. తం. . . చిం. త. . యే. . . హం॥ దివాకర
అ. దాదనిపా; పామాదాపాపమగగామరిగా; గామా పమపాదపమపామగారిగాసా సారీదపమగమా; ; ; ॥
భ. . వా. ంబుని. ధౌ. ని. । మ. గ్గు. జ. । నా. నాం.
గామరిరీ, పమపామగా; గామరిరీగాసాసాపా; ధా; సారీగాసారీ; । రీపమపా; దపమాపా;॥

భ. . . యం. క. . . రం. . . అ . . . తి. క్రూ.. . . ర. । ఫ. . . ల. దం. ॥
మాపాదాదాసాసనిపాదా; సాసారీరీమరీసా పాదాసారీసా; నీదా దాపామాగారిగాసా;॥
భవా.నీ.శ. కటా.క్షపా. త్రభూ. . . త । భ. క్తిమతం. అతి శయశుభఫలదం. ॥ దివాకర
చ. ; ; సారీదపమగమా; పా; దా; నిసానిదా దాపమా; పాదసదాపా; మాగారీ; రీమారీసా॥
. . కా. లాం. . . . జ. న. కా. ం. . . . తి. యు. త. దే. . . హం. . . . ॥
; ; సారీగాసారీ; రీపమదపమగగామరిరీసా; ; ; సనిపాదా; సా; సారీమపదసపామాపా;।
. . కా. . . ల. స. . . హో. . . ద. . రం। . . కా. . . . క । వా. . . . హం. ॥
; ; మా; దపమగమా; పాదనిదపదాపదసానీదా దాపాదానీనిదదాపా; మపామగామాపా; ; ; ॥
. . నీ. లాం. . . . శు. . . క. . పు. ప్పు. మా. . . . లా. । ఆ. . . . వృతం. . . . ॥
; ; దాపాదా; దపాదసా; సాదాదనిసారిసనిసాని దా; మా; పాదసదాపా మాగామరిరీ; గాసా॥
. . నీ. ల. ర త్ను. భూ. షణా.లం. కృ. తం. ॥
; ; సారీమాపనిదపదాదానిదపాదాపమాగామా; సారీదపమగగామాపా; పాసదదసానిదా; ; ; ॥
. . మా. . లి. నీ. . ను. తం. . . గు. రు. . . . గు. హ. । ము. . .ది. . . తం. ॥

; ; నీపాదా; పాసదతాసాసా; సారీగామగరిసా సా రీ ; ; గామగరిరిగి సా; ; ; ; సారీగరిసనిప||

.. మకర. కుం. . . భ. . . రా. | శి. . . నా. | ధం. తి. . . ల. ||

పాదాసారీమగరిగసా; సాదాదనిసారీసనిసానిదా; దానీనిదపాపాదాదపమా మదపాపాస

తై. . . . ల. . . మి; శ్రీ. తా. న. | దీ. ప. | ప్రి. . . యం దసా; ; ; ||

. ||

సా; మా; పదాపదా; ; మగరిసా, సమపమపాదసా దసా, మాపాదానిదపాదా పమగాగామరిరి

.. ద. యా. సు. . . ధా. సా. | గ. . . రం. | ని. . . ర్భ. . యం మర్రిసా; ||

సా; రీదపమగమాగామాపా; పామాదపమగమా; గామాపాదాపాదాపాదా సాసనిపాదా సారీరీ;||

కా. లదం. డ పరిపీ.డితజా. . . . నుం. | కా. మితా. ర్థఫల దకా. . . మ| ధే. నుం||

సారీగాగాసారీ రీమరీసారీసనిదాపాసదసా; | పాదారీసగరిసనిదదాపా పమదాపమగాగా

కా.ల చ. క్ర భే. . దచి. . . త్రభా. . నుం. | కల్పిత. ఛా. . . యా. | దే. విసూ. రీగాసా||

నుం||

||దివాకరతనూజం||

స్మరామ్యహం సదారాహుం

ప. స్మరామ్యహం, సదారాహుం|

సూర్యచంద్రవీక్ష్యం, వికృతదేహం||

అ. సురాసురంరోగహరం, సర్పాదిభీతిహరం||

శూర్పాసనసుఖకరం| శూలాయుధధరకరం||

చ. కరాళవదనం | కఠినం, కయానార్ణకరుణార్ద్రాపాంగం|

చతుర్భుజం| ఖడ్గభేటాదిధరణం చర్మాదినీలవస్త్రం|

గోమేధికాభరణం, శని, శుక్ర, మిత్రగురుగుహసంతోషకరం||

రమామనోహారిరాగం (రామక్రియ)- రూపకతాళం

ప. పమదపమగమా పా; దనిసా; నీ, దపమ||

స్మ. రా. . . మ్య హం.స. దా. రా.హం||

నిదపమగరిగమ పా; దనిసారీసనీదనీదపమ||

స్మ.రా. . . మ్య | హం. స. దా. . . . రా. హుం||

పదనిదపమగమ| గరిసాగామపాసనిదనిదపమ||

సూ . . . ర్య. . చం| . . ద్రవీ. . క్ష్యం వికృతదేహం||స్మరామ్యహం||

అ. పాదా;నీ| నిదరాదని సానీదనీదపపా||

సురా. సు| రం. రో. గహ. రం. . ||

దనిసాసనిరిస-నిదపమపదనీదాదనిసా;||

స. . ర్పా. . . | . . ది. భీ. . తిహ. రం. ||

సరిసనీదపని- దనిసాసనిదపమగరిరిగమసా;||

శూ. . . ర్యాసనసు| ఖకరంశూ. . లా. యుధధరకరం. || స్మరామ్యహం||

చ. పమపాదపమగరీ| సారిగరీసారిగా;||

క. రా. శ| వద. నంకరినం. ||

పమగరిగమసా; మాపదనీనిదదాపామా||

క. యా. . . నా| . ర్లక. రుణా. . . . ర్ద్రా||

పదనీనిదదా ; ; సనిరిసనిదదనిసా; ||

పాం.గం. | . . చ.తు. . . . ర్భు. జం||

రిసారిగాగమ-గారీసానీరిసనీనిదపా||

ఖ.. ధ్గభే. | . టా. ది ధ. రణం. ||

పమగమరిగామ| పాపానిదపమపదానిసనిసా||

చ.ర్మా.దినీల| వస్త్రం గోమే.ధికా.భరణం||

రిసనిదనిసారి| గమగరిసానీదపామగరిగమ||

శనిశు. క్రమిత్ర| గురుగుహసంతోషకారణం. . . || స్మరామ్యహం||

మహాసురంకేతుమహం

ప. మహాసురం, కేతుమహం, భజామి, ఛాయాగ్రహవరం||

అ. మహావిచిత్రమకుటధరం| మంగళవస్త్రాదిధరం|

నరపీఠ, స్థితం, సుఖం | నవగ్రహయుతం సుఖం||

చ. కేతుం కృణ్యన్మత్రిణం| క్రోధనిధిజైమినం|

కుళుద్దాది భక్షణం| కోణధ్వజపతాకినం|

గురుగుహచామరభరణం గుణదోషచిదాచరణం

గ్రహణాదికార్యకారణం గ్రహోపసవ్యసంచారిణం॥ మహా॥

చామరంరాగం (షణ్ముఖప్రియ)- రూపకతాళం

ప. పా, మదపమరి గా; గరిరీసా; ; ; ॥ రీగరిరీ, సా దా; ; ; నీ సా; ; ; ॥
 మ. హో. అ. సురం ; ; ; ॥ కే. తుం. అహం. ॥
 సాగారీగా , మా; పా; పా, దనీదని ॥ సా; ; ; . సానిదపమపామగమా॥
 భ. . జా మి. ఛా. ॥ యా. గ్ర.హం. వ. రం॥
 పా, మగమపద నిసరిసనిదపమగా రీసా; ॥
 మ. హో. అసురం. ॥

అ. పామాదపమగ- గా; గరిరీగామాపాదా॥ నీ; దాపా దానీసానీసా; ; ; ॥
 మ. హో. వి. . చి. త్ర, ॥ మ. కు. ట. ధ. రం. ॥
 సా, నిసరీస . సారీగా; గారీరీసా॥ దా; దానిసనిస దాపాగామాపా; ; ; ॥
 మం గ. శ. వ. ॥ స్త్రా. ది. ధ.ర.ణం. ॥

సాదానీదా నిదపమపదనీదానీసా; ॥ నీనీ; గా రీసాసనిరిసనిదపదనిదపమ॥

నరపీ. ర. . . . స్థి. తంసుఖం. ॥ నవ. గ్రా హయుతం. . . . స. . . ఖం . ॥ మహాఅసురం॥

చ. పమరీగా; . గరిరీసా; సా; రీగరిసా॥ రీగా; గా . పామాపామాపా; ; ; ॥
 కే. తుం. . కృణ్వ. న్ ॥ మం. . త్రి ॥
 పాదపపామా రీగాగరిరీగారీసా॥ గా; ; పమ రీగాగరిరీ ; ; ; ; ॥
 క్రో ధ. ని. . ధి. . . . ॥ జై . . మి. ॥
 గా; ; మా; ; ; పా, దనీదాపామా॥ పాదానీసా రీనీసా; ; ; ; ; ॥
 కు. . శు. . త్థా. . . . ది. ॥ భ. క్ష. ణం. ॥
 రీగరిరీసా . సారీసనీ; దాపాదానీ సా; నీరీ సనిదాపా, మగామాపా; ॥
 కో. ణ. ధ్య. జ. . ప. తా. కి. నం. . ॥
 పాదానీదా- నీసానీసారీగరిరీ; గారీరీసా నీదానీసారీనీసా;॥
 గురుగుహా ఛా.మరభ. ర.ణం గుణదో . షచిదా. చరణం॥
 నీనీసారీ సానీనిరిసనిదపపమ పా,రిసరిగరి సనిదాపాపమనిదపమగరిగమ॥
 గ్రహణా. . దికా. . ర్య. కా. . . రణం. . గ్రహో. ప. . స. . వ్య చా. . . రి. . . ణం. ॥ ॥ మహాఅసురం॥

శ్రీకమలాంబానవ ఆవరణ కృతులు

సంగీతత్రిమూర్తులు జన్మించిన తమిళనాడులోని తిరువారూరునకు కమలాపురము, శ్రీపురము అను పేర్లు కలవు. ఈ అగ్రహారమునందు శ్రీ కమలాంబా ఆలయము కలదు. ఈ దేవతపై దీక్షితర్ వారు కృతులను రచించిరి. ఆలయములో శాస్త్రీయ సంప్రదాయముననుసరించి శ్రీ చక్ర ప్రతిష్ఠగావించబడినది. శ్రీ చక్రమునకు తొమ్మిది ఆవరణలు (ప్రహారీగోడలు) కలవు. ఈ ఆవరణలయందు మధ్యగా బిందు రూపమున పరదేవత, జగన్మాత, పరాశక్తియైన కమలాంబాదేవత యొక్క ప్రతిరూపమే శ్రీ చక్రము. నవావరణముతో శ్రీ చక్రమును అర్చించుటను, ఉపాసించుటను శ్రీ విద్యయందురు. 1. బిందు 2. త్రికోణము 3. అష్టకోణము 4. అంతర్దశారము 5. దశత్రికోణచక్రము 6. చతుర్దశారము 7. అష్టదశపద్మము 8. షోడశదశపద్మము 9. భూపురము ఇవి నవ ఆవరణల పేర్లు ఈ నవ ఆవరణకృతులను పరాశక్తియందు భక్తిభావమున శ్రీవిద్య ఉపాసనగా భావించి, సంగీతజ్ఞులు పరదేవతను నాదాత్మిక; స్వరాత్మిక, రాగాత్మిక, లయాత్మిక భావాత్మికముగా గానము చేయుచుండినచో శ్రీ కమలాంబా దేవతయొక్క కృపకు పాత్రులై సకలసౌభాగ్యములతో అలరారెదరని శ్రీముత్తుస్వామి దీక్షితులుగారు చెప్పుచున్నారు.

ప్రార్థనాకృతి

ప. కమలాంబికే, ఆశ్రితకల్పలతికే చండికే
 కమనీయారుణాంశుకే కరవిధృతశుకే మామవజగదంబికే॥

అ. కమలాసనాదిపూజిత కమలపదే బహువరదే
 కమలాలయ తీర్థవైభవే శివే కరుణార్ణవే ॥
 చ. సకలలోకనాయికే సంగీత రసికే
 సుకవిత్వ ప్రదాయికే సుందరి గతమాయికే
 వికళేబర ముక్తిదాననిపుణే అఘహరణే
 సకలే, గురుగుహ కరణే, సదా శివాంతః కరణే
 అకచటతపాదివర్ణే అఖండైక రసపూర్ణే

తోడిరాగం- చతురశ్రరూపకతాళం

ప. నీ; నీ; | నీదాపాదా; దనీసరీ || నీసా; ; | ; ; ; | నీదా పాదపమా॥
 క. మ. | లాం. బి. || కే. . . . | అంబ. ||
 మనీదదనిసని రిసనిదనిదపమపాదనిసరిసరి॥ నీసా ; ; | ; దా; ; దనిసానిసరీ॥
 క. . . మ. . . . | లాం. అంబి. . . . || కే | . ఆ. . శ్రి. . . త . . . ||
 సనిదానీదా- పాదమమా; దపాదపమగా॥ రీసాసారిగ- రిసరీరిసనీసా; ; ; ||

క | ల్ప . . . ల . తి . . కే . . . || . . చం . . | . . . డీ . . కే ||
 సా, రిసా, రి | రిగారిరీసాసారిగరిసనీ|| నీరీసనిధా| ధానీసరిసరినీసా; ; ; ||
 క . . మ . . | నీ . . య || అరుణాం . | . . శు . . కే ||
 ; గా గా; మా; నీదానిసనీ, సదపాపదా|| దపపమగా; | గామాపాదపపమమనినిపదా;||
 . క ర . | వి. ధ్య త. శు. || కే | మా మా . . . వ . . . || కమలా||
 అ . ; దా, పా, | దానిపపాదమమనినిపదా; || మపాదదపపమ| గా; పమమగారిరీసా; ||
 . క. మ. | లా ఆ స . . || నా . . ది | పూ . . , జిత . ||
 సాసగరిసనీ పమగామా; పాదనీదా||; దనీదపమ| దా; నీ; సా; ; ; ||
 క మ . | ల ప . తే ||. బ. హు.. | వ. ర. దే ||
 ; దానీ; | సా, రిగారిసారిగారిస|| రీసారీనీ నీ; నిదానిరిసానినిదదా||
 . కమ. | లా ల . . య . . || తీ | ర్ణ వై భ . ||
 పాదానీసా సరిసరిరిగారిరీసాపా;|| దపపమగా; ; ; | గమపదనిసరిసనిదపమ||
 వే . . . | శి . . . వే . . . క || రు . . . ణా | ఆ . . . ర్ణ . . . వే ||

ప. నీదాదనిసని రిసనిదనిదపమపాదనీసరిసరి|| నీ సా; ; ; |
 క. మ . . . | లా అంబి || కే . . . |
 చ. ; ; పనిదదా పా; మాపాపమగాగా; || గామాపాదపమా పదపదపమగారిసా; ; ; ||
 . . స. క . | ల. లో క || నా | యి కే ||
 సా; సా, రి | గారిరీ సాసా; రిరిసనీ|| సా, రిసా, రి| గా; ; ; పమమగమా; ||
 . . సం . | . . గీ త . . || ర . . సి . . | కే ||
 ; ; మాగమ | ; పా; ; దాపాపాదమ || దాపాపా, దా నీదానీ; సరిసరినీసా||
 . . సు. క | . వి . . త్య || ప్ర. దా యికే ||
 సానీరీసా | నీదాపా; దానీనిదపా|| పమపదపా, దా పమగారిసా; ; ; ; ||
 సుం . . . | . దరి. గ. త . . || మా | యి . . కే ||
 సా; సాసా| దాపమపాపాదనిదాపా|| దాపాపాదని దపమాదాపాదా; పమగా||
 . . విక | . శే . . బ . . ర . || ము | క్తి . . దా . . న . . . ||
 గమదామదనీ దనిసారిసనిదదాపా, దనీదా|| నిదపమపదాపా దనీదనిసరిసా; ; ; ||

ని. . పు. . ణే. || అ. . . . ఘ. . . హ. . ర. . . ణే. . . .
 ; ; దా, దా ; దనిసరిసా, రిసనిదానీసా|| రీనీసాని సా, రి రిసానినిదదాదా; ||
 . . వి. యు. . తా. ది. . భు. . . త. . . కి. . ర. . ణే. ||
 దానీనిదాని సాసగరిరిససనిదానీ|| సారీనిదామా ; దనీసరిసరినీసా; ; ||
 వి. నో. ద. . చ. . ర. . ణే. అ. రు . . . ణే. ||
 దాదాగా; | గారీనీదామాదానీసా || సరిసనిదానీ దానిసనిసదాపాపాదపమగమా;||
 సకలే. | గురుగుహకరణే. || స. దా. . శి వాం. . . త. క. . ర. ణే. ||
 మగమాదామా దానీదానీసాదనిసా;|| దనీరిసనిదా పాపాదపమగమదామదనీద||
 అ. కచటా తపా. దివ. ర్ణే. . || అ. ఖం. డై. . కర. స. పూ. . ర్ణే. . ||
 ప. మనీదదనిసని రిసనిదనిదపమపాదనీసరి|| సరి నీసా; ; ||
 క. . మ. . . . లా. అంబి|| . . . కే. . . . ||

మొదటి ఆవరణ కృతి

ప. కమలాంబా సంరక్షతుమాం|
 హృత్కమలా నగర నివాసినీ||

389

అ. సుమనసారా ధితాబ్జముఖీ| సుందరమనః ప్రియకరసఖీ
 కమలజానంద బోధసుఖీ| కాంతాతార పంజరశుకీ||
 చ. త్రిపురాది చక్రేశ్వరీ| అణిమాదిసిద్ధేశ్వరీ| నిత్యకామేశ్వరీ | క్షీ
 త్రిపురత్రైలోక్యమోహన చక్రవర్తినీ| ప్రకటయోగినీ| సుర
 రిపు మహిషాపురాది మర్దినీ| నిగమపురాణాదిసంవేదినీ||
 త్రిపురేశీ| గురుగుహ జననీ|
 త్రిపుర భంజన రంజనీ| మధు
 రిపుసహోదరీ| తలోదరీ|
 త్రిపుర సుందరీ| మహేశ్వరి

అనందభైరవి- మిశ్రచాపు

ప. నీ, పా, | మాపమగా మపామ|| గా, రీ, | సా; | సారీసనీ||
 క. మ. | లాం. || బా. . . . సం | ||
 సారిగరీని, నీసా | పామా|| పమమగారి, నిపపమ గరిగమ||

390

ర. క్ష. | తు. || మాం. శ్రీ. ||
 నీ, పా, | పనిసారిస నిదపా, || పమమగారి రిసరీపమ గరిసా||
 క. మ .| లాం. || బా. సం. ||
 సారిగరీ, ని, నీసా నిపపమ|| పమమగారి సా, రి రిసనీ ||
 ర క్ష. | తు. . . || మాం. . . | శ్రీ. ||
 సా, గరీ | రీపమగా మా; || నీ, పాని పమగా. | మపామ||
 హృత్కమ లా. . . | . . . || నగ. | ర. . . | ని. . . ||
 పమమగారి గామపనిప గమపమగరి|| రిగారిసా నిపపమ గరిగమ||
 వా. సి. | || ని. . . | శీ. | || కమల||
 అ. పనిపమపా. | సారీసనీసాపా|| పరిసనిదపా పమగరి గామా||
 సు.మ.నా సా. . . రా . . || ధి. . తా. | జ్ఞ, . . | ముఖి ||
 పానిపమప మగరీరిగ మా;|| పనినిపమాపా సానీ సా; ||
 సుం.ద. ర. . మ. | నః|| ప్రి. య. . క | రసా ఖి. ||

గరినీసా సామగ గరిసరిమ|| గరిసాసారిస నీదాసా;||
 క.మ.ల | జా. . | నం. . . || ద. . బో . . | దసుఖి. ||
 పసనినిరిస నిదపదాస నిదపా|| మదపాపప మగరీరిగ మా;||
 కాం. తా. . | తా. | . . ర || పం. . జ. | ర . . శు. | కి. || కమలాంబా||
 చ. గసాసా, | పామా నీపా||మాపమమగారి గరిరిమగరిసా||
 త్రి. పు. రా. | ది || చ. . క్రే. శ్వ. ||
 సారిగరీనీ సా; | ; సా || పానినిపమ పమగరి గామా||
 రి. | || అ || ణి. . మా. | ది. | సి. ||
 మగమపామ మగపమ మగారి|| రిగారిసా సా; .| సా;||
 డే. | శ్వ. | రి. .|| | ||
 సా; . సా నీపా పమగరి|| గా; ; | పమగరి సాసా||
 ని. . త్య. | కా. | మే. . . || శ్వ. . | రీ. క్షి||
 సమగరిరి పమగరి గామా||పామపా, పానిప పమగరి||

తి. . పు. . . ర. | త్రై. || లో. క్య. ||
 గా, మా, | పానిపపమ | మగారి || గమపనిపా | పమగరి | గరిసా||
 మో. . . . హ. | న. || చ. క్ర. వ. ర్తి. ని. ||
 మాగమా, | పా, ని | నిపమా|| నిపపమగరి | గా; | పమగరి||
 ప్ర. | క. ట. || యో. | గి. ||
 రిగారిసా | సా; | గామా|| పానినిపమ. | పాసా | సారీసనీ||
 ని. | సుర || రి. పు. . . . మ. | హి. ||
 సా, మా, | గా; | రీ; | సరిరిసనీ | సానీ | సరీస||
 పా | సు. | రా. | ది. మ. ర్తి. | ని. ||
 గా, రీ, | గా; | మగపమ|| గరిసరిగరి | నిసరిస | నిదపా||
 ని. గ. | మ. | || . . . పు. | రా. ||
 పదనిదనిప | పమపా- నీపా. || పమగామా | పానిపమాపమ | గరిసా||
 ణా. | | ది. || సం. వే. | ది. ని ||

ససపానిస, రిమగరి, సనిసా|| ససమగారి, ససదని, సానిస||
 త్రిపురేశ్రీ. | గురుగుహ | జననీ|| త్రిపురభంజి | వరంజి | నీమధు||
 గరినిరిసని, దపపమ, మగరిస|| మనిపపమగా, రీసగా, రిగమా||
 రిపుసహోద | రి. తలో. . దరి. || త్రిపురసుండు | రిమహే | శ్వరి || కమలాంబా||

రెండవ ఆవరణ కృతి

- ప. కమలాంబాంభజరే, రేమానస
 కల్పితమాయాకార్యం త్యజరే.
- అ. కమలావాణీ, సేవిత పార్వాం |
 కంబుజయగ్రీవాంనత దేవాం |
 కమలాపుర సదనాం మృదుగదనాం |
 కమనీయ రదనాం, కమల నయనాం||
- చ. సర్వాశాపరిపూరక చక్రస్వామినీం | పరశివకామినీం |
 దుర్వాసార్చిత గుప్తయోగినీం | దుఃఖ ధ్వంసినీం, హంసినీం||

నిర్వాణ నిజసుఖ దాయనీం, నిత్య కళ్యాణీం, కాత్యాయినీం
 శర్వాణీం, మధుపవిజయవేణీం
 సద్గురు గుహజననీం నిరంజనీం॥
 గర్విత భండాసురభంజనీం, కామాకర్షిణ్యాదిరంజనీం
 నిర్విశేషచైతన్యరూపిణీం
 ఉర్వీతత్వాది స్వరూపిణీం

కళ్యాణీరాగం- ఆదితాళం

ప. గా; గపామపా; ; ; పాదాదసానిపాపనిదదసని సా; ; ; సనిరిససనినిదప పామపాదపమగగారిససా రీ;॥
 క. మ . . లాం . . బాం భ. . . జ. . . | రే. . . రే. | మా. న. . . . స॥
 గా; గానిదదపపా; ; పాదారిసనిదపమపనిదదగరి రిససా॥ సా; ; ; సనిరిససనినిదప పామపాద
 క.మ. . లాం. . . బాం. భ. . . జ. . . | రే. . . || రే. . . రే. | మా.
 పమగగారిససారీ; ॥
 న. . స ॥

గామాగా; మపారిగా; గాసనిదనినిదపా, మ గమమ రి, రీగరిరిససారీ; గమపాదపమగగారిగా
 క. . . ల్పి. . . . త. మా. యా. | కా. ర్యం. త్య.
 రిససా, రీ; ; ; ॥ కమలాంబాం
 జ రే. . . ॥

అ. గా; మాపా; ; ; - పమదపమగగానిదదపపా, పమరీరీగారీగా, దా, | పాదనిదపపాపగమాపా; ॥
 క. మ. లా. . - వా. ణి. | సే. వి. త. | పా. ర్వాం॥
 దపాదనీ; సనిదానిదపపాపమనిదపమగాగపామాపా; పానిదరిసనిదపమపనిదదగరి॥
 కం. బు. జ . . య గ్రీ. | వాం. న. . త. ॥
 రిససాసదనీసా; ; ; ॥
 దే. వాం . . . ॥
 సానీగారీసానీదరిసరిసనిదాపామాగా సనిదపపా
 కమలా. పురస. ద. నాం. మృదుగద. నాం. |
 గాగానీ; దాదరిసరిసని దాపమనిదపమగాదాపమరీ॥
 కమనీ. యర. ద. నాం. . క. మ. ల. వదనాం. ॥ కమలాంబాం॥

చ. రీసాసా; పా; ; ; ; పమగాగా; గా, దపమరీ, రీగారిససా, నిరీరీ; గానిదదపపామగాగారీ||
 స ర్వా. . . శా. . . . ప. . రి. . . పూ. రక. | చ. క్ర. ||
 రీసాసా; సానీసారిగ- రిససాసా; సానీరీసా గారీగమపదపమరీమాగా పామాపా, మపదాపపా;||
 స్వా. . . . మి. . - నీం. . . ప. ర. | మ. శి. . . వ. . కా. | . . మి. నీం. . . . ||
 పానిదదా; దపాదనీ; -సా ; ; ; దనిసరిసనిదని దపపాపాదనిదపపాపమగా గా; గరిపమగరిససా;||
 దూ. . . . ర్వా. . . - సా ర్చి త. . . . | గు ప్త. . . యో. . . | . . గి. . నీం. . . . ||
 సారీరీగరిససాసానీ-సాగరిరీ; గామాపమరీ ; ; పమగాగమపదనీ; | సదసనిదపపమగరిగ
 దు: . . ఖ. . ధ్వం - . . సి. నీం. . . హం. | సి. నీం రిరిససా ||
 ||
 సానీదానీసా; రీ; - సనిగరిసనిదనిదపపాపానిద దపపాపద నీసా; నిసరీ సనిదాదసాని
 ని . . . ర్వా. . - ణ. -ని. . జ . . | సు.ఖ. ప్రదా ; ; ; | . . . యి.
 సారీగరిససా||
 నీం. ||

సనిదాదా; గా, మగరీ, - ; ; సరిగాసారిగరిగరిససా ; ; సా; సారిసనీనీసనిదా ; ; దాపదనీ
 ని. . . త్య. క. . - . . శ్యా ణీం. | . . కా. త్వా. | . . . య. . నీ
 ; ; ; ||
 . . . ||
 సా ; ; సరిసనిపాపా; - దపమామా; పా, దాదని దపపారీ, గరిససానిసా; | సారిగరిససాసారీ; ; ||
 శ. . . ర్వా. . . . - ణీం. . . మ. ధు. . . ప. వి. . జ. . . య. | వే. ణీం. . . . ||
 సా; ; ; సారినినీసద- దాసాసనిపాపమగాగా; గాపాపమరీ; సనిసా, రి గారీరీసాసారీ; ; ||
 స. . . ద్దు. . రు . . - గు. హ. . జ . . న. | నీం. . . ని. రం. | . . జ. నీం. . . ||
 గాపమగరిపమగరిసాగారీ- సనిగరిసనిధానిరిరీ; ; గా; మా; పా; దా; నీసానీసనిదరిసరిసనిసని||
 గ. . ర్వి. త. భం. డా. - సు. ర. భం. జ. నీం. | కా. మా. క. ర్వి. ణ్యాదిరం. . జ. నీం. . ||
 సనిదాగారీ; గాసారిగరిగరిససారసరిసనిదానిరిరీ; | నిరీనీనీ; నీసదదాదని దపపాపదపమ
 న. . ర్విశే. ప్తై. . త. . న్య. రూ. . పి. ణీం | ఉ. ర్వు. త. . త్వా. . | ది. . స్వ. రూ.
 గా గమరీ; ||
 .పి. ణీం || కమలాం